Nick Sava

PROZĂ SCURTĂ

LITERATURĂ FANTASTICĂ
UCENICIA UNUI JURNALIST

Personajele nu sunt întrutotul inventate, nici limbajul lor, nici măcar situaţiile în care sunt prezentate. Unele poate se vor recunoaşte – nu a fost intenţia mea de a le prezenta în lumină defavorabilă. Dar nu am de ce să-mi cer scuze pentru asta, nu am făcut decît să le prezint aşa cum sunt. Dacă nu le place cum au ieşit... poate că e vina lor.

Nick Sava

Editura
Atheneum
PIM

Ilustraţia copertei:

Nick Sava – At the begining, acrylic pe pânză, 2011.

e Nick Sava, 2010

Orice asemănare de personaj sau situaţie cu realitatea românească a începutului de Mileniu este

intenţionată şi deloc întâmplătoare.

Autorul
Copyright e Nick Sava, 2015
Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă sau folosită sub nicio formă sau din orice motiv fără acordul autorului.

ISBN
Tipărit în România de PIM Iaşi, 2015
Nick Sava
Proză scurtă
Editura Atheneum – Vancouver Editura PIM, Iaşi, 2015

Alte scrieri de Nick Sava:

2002 – în care, Păcală… Povestiri şi snoave populare româneşti, repovestite de…
Editura Dealul Melcilor, Braşov, 2002
2006 – Taraba cu vise, roman Editura PIM Iaşi, 2015
2008 – în căutarea lui Harap Alb, roman
Editura Atheneum Vancouver, 2008
(ilăutarea lui Harap Alb – Pe tărâmurile unui Joc), republicare Editura PIM Iaşi 2015
2008 – Fericirea de Dincolo, eseuri Editura Tehnopress, Iaşi, 2008
2010 – Prin Turcia, cu Biblia în mină, jurnal de călătorie Editura PIM Iaşi 2015
2010 – Teatru
Editura PIM Iaşi 2015
2012 – Fiul lui Dumnezeu, roman Editura PIM Iaşi 2015
2014 – Recitind Vechiul Testament, eseuri biblice Editura PIM Iaşi, 2015
2015 – Căutarea lui Harap Alb – Un han pentru toate timpurile, roman
Editura PIM Iaşi 2015

2015 – Proză scurtă

Editura PIM Iaşi 2015

Mariei, pentru că există Familiei Albuşuril, pentru prietenie

Cuvânt înainte

Am ajuns în România în 2008, imediat după ce publicasem în Vancouver *în căutarea lui Harap Alb*, iar la Iaşi, *Fericirea declincolo*.

Într-un fel, prin asta încheiam o perioadă din viaţa mea: nu numai traiul departe de ţară, ci şi una fastă din punct de vedere al creaţiei, în „bagaje" aduceam cu mine romanul *Fiul* (lui Dumnezeu) care începuse să se cristalizeze.

Pentru că, oricum, urma să aibă loc o schimbare profundă în viaţa mea (reîntoarcerea în ţară, mutarea într-un oraş necunoscut, însoţirea cu noua mea parteneră de viaţă), am decis şi pentru o schimbare de carieră. Dacă, de la terminarea liceului, optasem pentru o carieră tehnică, calificându-mă să lucrez ca inginer şi apoi, în Canada, ca *lighting designer*, de data asta m-am îndreptat către prima mea dragoste: arta. M-am înscris la Universitatea de Arte Plastice din Iaşi, secţia Pedagogia Artei. După trei ani, urma să ocup un post de profesor de arte plastice. Aveam gânduri mari şi proiecte pe măsură – dar Soarta a decis altfel.

Oricum, din experienţa mea din timpul studiilor, a rezultat o piesă de teatru, pe care am terminat-o în 2010. Ei i s-au alăturat mai multe „monologuri" scrise în Canada, în perioada 2004 – 2007, iar ulterior, o a doua piesă de teatru (încă în lucru). Pe lângă munca la Fiul, am continuat să scriu la *Cartea* (Interpretarea Vechiuului Testament) şi *Jurnalul din Turcia*, terminate în 2011, respectiv 2013, dar şi la noul meu roman, continuare a lui Harap Alb (numit în prima fază în căutarea lui Kafka (*Hanul de la răscruce de*

vremuri) – terminat în 2015.

Însă, în toată această perioadă, am scris o serie întreagă de povestiri şi poveşti. Am profitat de faptul că i-am întâlnit pe membrii *Cenaclului Quasar* din laşi, cenaclu pe care am început să-l frecventez destul de asiduu, între 2008 – 2012. Povestirile scrise în această perioadă sunt destul de diverse: SF, fantasy, horror şi, în general, ceea ce se numeşte *literatură fantastică*. Am fost dintotdeauna atras de literatura SF şi fantasy; de fapt, două din romanele mele sunt fantasy. Dacă viaţa mă va ajuta, voi începe lucrul la un al treilea roman, ultima parte a unei trilogii.

În aceeaşi perioadă am scris numeroase povestiri din zona politică, atât editoriale cât şi articole. Printre ele, câteva povestiri umoristice au fost adunate sub titlul de *Ucenicia unui jurnalist* încercam să notez impresiile mele de moment asupra vieţii politice – dar şi a vieţii, în general –, în spaţiul românesc, pe are consideram că mi-l amintesc, dar care îmi producea atâtea surprize datorate unei profunde schimbări de optică, viziune şi moralitate. Povestirile nu sunt deloc inventate de mine, le-am dat forma de schetch dialogat, fiind scrise sub impactul unor întâmplări reale, chiar dacă nu întotdeauna trăite de mine.

Deci, personajele nu sunt întru totul inventate, nici limbajul lor, nici măcar situaţiile în care sunt prezentate. Unele poate se vor recunoaşte – nu a fost intenţia mea de a le prezenta în lumină defavorabilă. Dar nu am de ce să-mi cer scuze pentru asta, nu am făcut decât să le prezint aşa cum sunt. Dacă nu le place cum au ieşit… poate că e vina lor.

Trebuie să aduc mulţumiri colegilor de la Cenaclul Quasar, îndeosebi lui George Ceauşu, inimosul lor lider, dar şi lui Lucian Merişca, ale cărui sfaturi au fost întotdeauna de apreciat. George a avut chiar răbdarea să-

mi citească întreaga producţie fantasy, inclusiv voluminoasa carte despre Harap Alb. Multe sfaturi şi îndemnuri am primit şi de la Liviu Antonesei şi Lucian Vasiliu, care au făcut loc în revistele pe care le conduceau (*Timpul* şi *Dacia Literară*) pentru câteva din scrierile mele.

Dar întotdeauna o să-i mulţumesc Mariei că mi-a stat alături cu sfatul, ajutorul şi înţelegerea, ea fiind primul şi cel mai credincios critic al scrierilor mele. Dacă uneori au scăpat şi părţi mai puţin strălucite e vina mea, îmi lipseşte discernământul acut al Mariei, cel care o face să arunce o mare parte din scrierile ei.

Nick Sava laşi iunie 2015

Literatură fantastică

Greşeli scump plătite

Cine e? mi-am întrebat gazda, risiverul Modeno.

Îl cunoscusem în urmă cu două zile, la sosirea pe Satelitul Nocis, fiind domnia sa delegat de Consiliul nocian să asigure servicii de protocol unui invitat de la faimoasa Univno – Univa de Nord a Arcticii americane. Deşi cercetător relativ obscur al Marei Unive, nici măcar şef al unui departament, mă bucuram de privilegiul de a fi membru al celui mai titrat institut de cercetare Galactic. Totuşi, oarece merite îmi erau atribuite şi mie şi timului meu, câştigător a numeroase premii sistemice şi chiar galactice. Altfel, îmi era greu să înţeleg invitaţia oficială trimisă pe numele meu de la această univă mai puţin cunoscută, chiar obscură, de pe micul satelit. În program avusesem de ţinut un spici, chiar a doua zi a călătoriei, urmărit cu oarecare interes de membri ai univei. Azi, ultima zi pe Satelit, după vizitarea unor obiective mai interesante ale habitatului, intrasem să luăm masa de prânz în această tratorie care se bucura de o faimă binemeritată în întreg sistemul, apărând notată cu stele multe în numeroase ghiduri turistice.

La această oră a amiezii, tratoria – numită pur şi simplu „La Joint”, era burduşită de consumatori. În vechea tradiţie a strămoşilor, majoritatea catalani, mai toată populaţia îşi petrecea orele după-amiezii prin localuri pentru a servi masa de prânz. Locul, deşi îngheuit şi luminat destul de anemic, atrăgea clienţii prin mâncăruri extrem de bine procesate, cu o aparenţă aproape perfectă de prospătură – mai ales peştele părea scos direct din tancuri de apă de mare! – iar cidrul era fabricat după o străbună reţetă bască. Larma produsă de sutele de clienţi începu să scadă rapid în intensitate – fapt care mi-a atras imediat atenţia asupra unui bărbat care tocmai intrase. Valul de tăcere se lărgea aproape palpabil – ca şi golul format de o parte a clienţilor – fapt ce atrăgea cu atât mai mult atenţia asupra noului intrat. Era un bărbat spre 40 de ani, slab, lipsit parcă de culoare, extrem de slab, cu părul rărit şi ochii trişti.

— Cine e? am repetat, arătând spre străin.

Moduno, care în zilele care trecuseră îmi devenise nu numai simpatic, ci aproape prieten, impresionându-mă prin tact, inteligenţă, pregătire profesională şi chiar cultură, mă privi surprins:

— Adică, vrei să spui că nu ţi-e cunoscut? se miră el. E Kasel. Kaselring mai precis, aşa cum e cunoscut în lumea ştiinţei. Cum de nu-l ştii?

Îmi aminteam vag că auzisem pe undeva acest nume, dar nu-mi puteam aminti unde. Nici împrejurările care-l făcuseră vestit.

— O glorie locală? am cerut explicaţii.

— Dom’le, eram convins că nu există sistem, planetă sau satelit unde să nu se fi auzit de el! Da, dacă vrei, una din gloriile locale – dacă foloseşti ghilimelele. Niciun localnic nu simte mândrie sau admiraţie faţă de personaj. Mai curând dispreţ, aversiune, chiar ură. El e KASEL!

Sublinie cuvântul, dovedind aceleaşi sentimente ca şi ceilalţi consumatori tăcuţi.

— A făcut ceva rău? m-am informat în continuare, neştiind în continuare de unde să-l iau pe noul-intrat.

— Rău? Rău? Dacă-ţi spun că are pe conştriinţă viaţa câtorva mii de oameni, ce-ai gândi despre el? Mă mir totuşi că ţi-e necunoscut numele de Kasel. Ar fi trebuit să ştii de el, ca angajat al Univei No şi cercetător.

— Sincer, am fost extraordinar de ocupat în ultimii ani, am spus destul de stânjenit. Am avut de predat un proiect important la care lucrez de peste un deceniu, cu întreg timul laboratorului. Chiar şi nevasta m-a părăsit în acest răstimp, simţindu-se neglijată…

— Mde. Te înţeleg. Deşi, supervizorii Univei ar fi trebuit să-şi informeze toţi colaboratorii despre acest caz. Cum vrei să nu se repete astfel de tragedii, dacă nimeni nu vorbeşte despre ele?

Părăsirea vocii calme, elevate, şi a tactului era o mărturie a sentimentelor pe care gazda mea le simţea faţă de personaj.

— Dar poate-mi vorbeşti tu despre caz, am împins discuţia mai departe. Poate, vorba ta, am ceva de învăţat din tragedie.

— Mmmm… ia să vedem. Totul a început cu mai bine de un deceniu în urmă. Kasel absolvise Univa de Departe, de pe Alfa. N-a fost o mare speranţă, altfel n-ar fi ajuns pe Nocis. De fapt, a fost repartizat aici mai mult pentru că aici se născuse… Dar, întâmplarea face să fi călătorit pe aceeaşi navă cu nepoata Goverului de pe Nocis. Imediat după aterizare, s-au căsătorit. Şi absolventul Kasel, deşi abia împlinise treizeci de ani, a devenit şeful unui laborator la Univa Satelitului. Aici, în fruntea unui tim cu oarecare experienţă, a dat lovitura: a descoperit ceea ce s-a numit „Legătura Cuantică”. Asta ţi-e cunoscută?

— Sincer, nu prea. Domeniul meu de expertiză este diferit…

— Ştiu. Teraformarea. Iar proiectul lui avea drept scop tocmai eliminarea teraformării, nu-i aşa? ia să vedem cum îţi pot explica – nici eu nu mă pricep prea bine la fizica cuantică. După cum ştii, pentru a face alte lumi locuibile, există două procedee: ori crearea unui habitat artificial, ori teraformarea. Pentru teraformare, e nevoie de o planetă de mărime rezonabilă, aflată pe o orbită rezonabilă în jurul unui soare având calităţi rezonabile. Nu e chiar uşor de găsit toate aceste condiţii exact unde ai nevoie de lumea respectivă. Un habitat artificial îl poţi face practic oriunde. În general, sunt folosiţi asteroizi sau chiar sateliţi ai unor planete. cum este chiar acest Nocis. Totul este să-l protejezi cu o carcasăblindaj de spaţiul cosmic neprielnic.

Ei, aici e problema. Carcasa este de dimensiuni colosale, construită din materiale artificiale în general – ca acest ceramoplastic. Construirea este extrem de dificilă: se construiesc plăci de dimensiuni mari – câţiva kiolometri pătraţi fiecare –, care se îmbină ulterior ca într-un puzzle pentru a rezulta carcasa în jurul nucleului natural. Pe suprafaţa satelitului se construieşte habitatul, pus la adăpost faţă de spaţiul advers de către blindaj.

Materialele pentru construirea plăcilor se găsesc în spaţiu, uneori relativ aproape, pe alţi asteroizi, dar problema este să îmbini plăcile. Nu-i uşor să sudezi unele de altele plăci de dimensiuni colosale, în spaţiul vid, la o temperatură apropiată de zero absolut. Zona de contact trebuie încălzită pentru a permite fuziunea materialelor în procesul de sudură – şi asta în ciuda temperaturii scăzute şi a inerţiei imense a plăcilor! Dar Kaselring s-a gând: oare sudura cuantică nu e tot un fel de sudură? Poate că procesul este mai uşor de realizat, cu o tehnologie

adecvată.

Într-adevăr, elementele subatomice, cuantice, pot realiza o legătură încă mai intimă decât sudura a doua metale, să zicem – şi se pretează oricărui material ceramico-plastic. Prin contact direct şi fuziune cuantica, zona de îmbinare devine un nou material, având calităţile comune celor două plăci şi e, practic, o masă comună, inseparabilă, fără moarte. Cel puţin aşa explicau membri timului lui Kasel. Cercetările au durat aproape şapte ani, cu tot felul de experienţe, probe, teste de laborator şi, ulterior, chiar în spaţiu. Toate au fost cât se poate de concludente: era posibil!

— Să-ţi amintesc şi momentul. Era în perioada când se căuta crearea unei colonii în sistemul Caniş alfa. Era imperios necesar o colonie în acel loc – distanţa între coloniile existente deja era prea mare pentru o călătorie spaţială, dar prea scurtă pentru salturi galactice. Multe sisteme rămâneau neacoperite şi astfel, nu puteau fi colonizate. Doar că în acel sistem, singura planetă care s-ar fi putut teraforma era mult prea depărtată de soare, cu temperaturi extreme de până la minus 200C. Nici nu se putea pune problema teraformării planetei. Iar mărimea ei – circa O.88 volumul Terrei, punea probleme mari creării unei carcase. Trebuie să specific faptul că o carcasă nu e neapărat o sferă perfectă – deseori globul planetei, deşi aparent şi în mod general o sferă, e de fapt neregulată. Chiar Nocis, de exemplu, seamănă mai curând cu o tărtăcuţă aplatizată, cu o excentricitate de aproape cincizeci de kilometri!

Aşa că întreaga lume a primit cu mare interes vestea descoperirii timului de pe Nocis. Kasel a devenit faimos practic peste noapte. Imediat după terminarea cercetărilor, a fost invitat lector la Univa Su a Pacificului, pe Terra – o mare cinste pentru Nocis. Iar Govul Satelitului

a fost numit governor pe Orion Trei. Asta şi pentru că Administraţia şi Consiliul nocian hotărâseră să aplice proiectul mai întâi în sistemul nostru, construind o carcasă în jurul satelitului geamăn Dies. Pe acesta trebuiau să se construiască mai ales exploatări de materii prime şi uzine productive, cu habitatul necesar pentru ceva peste şapte mii de locuri de muncă. Cum distanţa este relativ mică, angajaţii urmau să fie transportaţi pe Nocis pentru a petrece acasă două săptămâni din trei. Practic, curse regulate zilnice duceau şi aduceau parte din angajaţi.

S-a lucrat la carcasă aproape trei ani – într-adevăr sistemul de sudură cuantică era mult mai economic şi mai rapid. Mai mult timp lua construirea plăcilor uriaşe ale carcasei. În mai puţin de patru ani, Satelitul Dies lucra la capacitate maximă. Personalul permanent pe Satelit era în jur de 4670 de oameni. Aceştia au murit cu toţii în câteva clipe de groază. Ba nu, a supravieţuit unul singur.

Am rămas tăcuţi amândoi. Nu înţelesesem mare lucru din toată povestea – decât că un proiect neverificat îndeajuns dusese la moartea a mii de oameni. Practic, era cel mai mare cataclism care lovise omenirea în ultimele sute de ani, poate o mie de ani. Mai înainte, se zice, mureau cu miile în cutremure, explozii vulcanice, valuri uriaşe… Iar în ultimul război muriseră multe milioane de oameni. Dar în zilele noastre nu se întâmpla aşa ceva!

— Ce a mers prost? am întrebat.

— Cum ţi-ai dat deja seama, s-au tăiat prea multe colţuri. Şi Kasel, şi Univa, şi Govul se grăbeau să devină faimoşi. Nu au făcut toate verificările necesare. Altfel, ar fi aflat că materialul nou creat este… perisabil. Se degradează cu timpul sub acţiunea frigului cosmic şi a razelor solare. Primul semnal a venit chiar din laborator – dar nu s-a ţinut cont de el. Practic, nu a avut cine. Kasel era deja pe Terra, Govul plecase… Chiar şi laborantul care

avusese ceva dubii se mutase chiar atunci: se însurase recent şi soţia primise un post pe un satelit neptunian. Norocul dracului, se zice pe aici... Aşa e când ai mare succes. Ce s-a întâmplat: laborantul, aşezând câteva din probe într-un depozit, a scăpat una din ele şi aceasta... a crăpat. Practic, sudura cuantică şi-a rupt. Laborantul a rămas uimit: ar fi trebuit să fie indestructibilă. A făcut un raport – dar n-a insistat. Se gândea că, poate, fusese una din probele de la început, când procesul nu era pe deplin înţeles. Dacă n-ar fi plecat, poate ar fi cercetat în profunzime, ar fi verificat şi alte probe... Aşa...

Am privit spre vinovatul principal. Acesta stătea, parcă neajutorat, în cercul larg format în jurul lui de consumatorii oripilaţi. Privirtile lui triste se opriră pe Modeno, parcă, şi pe mine, tovarăşul aceluia de masă. Apoi Kasel s-a întors pe călcâie şi părăsi tratoria. Aproape imediat locul gol se umplu de consumatori şi vacarmul umplu din nou încăperea.

— Şi cum l-aţi pedepsit pe vinoprat, pe Kaselring?

— Iniţial, lumea l-ar fi sfâşiat de viu, nici nu aveau nevoie de condamnare. Cică a fost o vreme, în antichitate, când se întâmplau astfel de lucruri, numite „linşaj”. Dara fost judecat, aşa cum trebuie, şi găsit vinovat. A fost condamnat la oprobriu public perpetuu. Ai văzut cum se manifestă acesta. Pentru că pe Terra nu devenise suficient de cunoscut, a fost adus înapoi aici, unde îl cunosc cu toţii. Sigur, Consiliul şi nocinii nu l-ar fi primit, dar e născut aici. Ura e cu atât mai mare nu numai pentru că a făcut de râs Satelitul, ci şi pentru că toţi cei morţi erau rude ai celor de pe Nocis.

— Ziceai că a scăpat unul de pe Dies.

— Da, cel puţin în prima fază. El era om de întreţinere, ieşise în spaţiu, îmbrăcat în costum, pentru ceva revizii. La un moment dat, a scăpat un ciocănel din

mână şi acesta a lovit placa blindajului – probabil exact într-o zonă de contact cuantic. Şi, dintr-odată – puf! Toată carcasa s-a desprins în plăci şi a plecat în spaţiu, lăsând habitatul descoperit. Bietul om, prins pe placa lui, a putut privi mii de corpuri omeneşti lipsite de aer, explodind în spaţiul rece, zburând în toate părţile… Nu a înnebunit imediat, după ce a fost salvat a apucat să povestească ce s-a întâmplat. Era convins că din cauza lui se rupseseră plăcile. S-a sinucis.

— Kasel de ce nu se sinucide?

— El nu poate, i-au montat nişte cipuri care-l împiedică. Ştim că asta-i cea mai aprigă dorinţă a lui. Din neferice pentru el – şi din fericire pentru noi, e extrem de rezistent psihic, altfel ar fi înnebunit de mult…

Am ieşit din tratoria. Bolta îndepărtată de metal de deasupra habitatului căpăta nuanţe roşiatice, semn că se lăsa înserarea. Aleile erau pline de oameni, ieşiţi la plimbarea de seară. Aceasta era tradiţia localnicilor: de a face siestă după masa de prânz – care se lungea pe ore întregi.

Modeno mi-a spus:

— Am impresia că mâine pleci…

— Da. Sincer, nici nu ştiu de ce-am venit. Nu cred c-au fost prea mulţi interesaţi în prelegerea mea… Cel puţin nu aici, pe un satelit învelit de-o carcasă.

— În schimb, pe o planetă urmând a fi teraformată, ar putea fi, spuse Modeno. Trebuie să-ţi mărturisesc: eu te-am adus. Trebuia neapărat să-l cunoşti pe Kasel.

— Nu înţeleg… Ce leătură am eu cu Kasel, cu chimia cuantică, cu blindajele…?

— Niciuna – dar ai cu teraformarea, ţi-am zis.

Aşa e. Tocmai terminasem un proiect mai vast de teraformare a unei planete pe şaluris. Nimic deosebit – doar un deceniu de muncă.

— Ştii că pe planetă există forme de viaţă? întrebă Modeno.

— Sigur că da, cine mă crezi. Ştiu TOTUL despre şaluris! Dar sunt forme simple, subdezvoltate, nimic evoluat.

— Aşa cum erau şi fiinţele de pe Terra, acum milioane de ani. Când alţi călători din spaţiu au sosit pe ea şi au decis să o teraformeze parţial, ajutând vieţuitoare neevoluate să evolueze mai rapid…

Nu l-am întrebat de unde ştie, mai auzisem această teorie şi la alţii.

— Ştii cum vor arăta aceste fiinţe de pe şaluris peste sute de mii de ani? Mai ales după contactul cu fiinţele umane? Am ridicat din umeri. Într-adevăr, nu făcusem nicio extrapolare pentru a determina evoluţia planetei în viitorul îndepărtat. Atunci, hai să-ţi spun. Fiinţele nedezvoltate existente, lăsate în pace, ajutate puţin de o teraformare propice parţială, vor evolua rapid. Peste câteva sute de mii ani vor da naştere unor fiinţe cvasi-umanoide, înzestrate cu inteligenţă. împiedicate însă să se dezvolte, printr-o teraformare excesivă, se vor transforma în fiinţe nocife letale care, în timp, vor face planeta de nelocuit pentru umani. Teraformarea planetei şaluris va fi un eşec răsunător. Tu nu vei ajunge să plăteşti greşeala, vei fi murit de mult pe şaluris ca urmare a rezultatului muncii tale – dar numele tău va fi pus alături de cel al lui Kasel în istoria erorilor ştiinţifice. Vrei aceasta?

— De unde ştii asta? l-am privit încruntat. Sub aparenţa de fiinţă umană, mi se părea că zăresc un chip straniu, neuman.

— Nu te-ai gândit că poate există şi călătorie în timp, nu doar în spaţiu? Şi chiar în universuri paralele? Poate că acest viitor în care ne-am întâlnit va exista – şi asta înseamnă că ai găsit soluţia corectă. Dar poate că nu.

Singur, în mijlocul trecătorilor grăbiţi, priveam în jur după Modeno. Peste drum de mine, lipită de un zid, silueta lui Kasel era ocolită de trecători. Aş fi dorit să fac un pas spre el să mă conving, parcă, de faptul că eu eram construit dintr-o altfel de substanţă, dar nu aveam curaj. Nu eram sigur… Omul privea spre mine şi, parcă o rază de soare, îi lumină ochii.

Să fi fost o rază de soare artificial? Nu ştiu – dar paşii mă purtară spre aeroport.

Timpul

Bătrânul e înalt şi slab, puternic ridat la faţă. Părul lung, complet alb, e prins într-o codiţă relativ anemică. Poartă un costum destul de vetust, jumătate militar, jumătate civil – aşa cum poartă uneori ofiţerii de pe navele spaţiale. Are o voce adâncă, surdă, cu un accent greu de localizat. Este, totuşi, clar de rasă umanoidă sinaică.

„Soarta îţi joacă de multe ori feste”, îmi spune. M-am aşezat întâmplător la masa ocupată de el, în colţul cel mai liniştit al barului. De aici pot supraveghea intrarea, aştept să-mi apară prietenii. În aşteptarea lor, beau un tonic. Tot tonic pare să bea şi străinul – doar că acesta are o culoare chihlimbarie.

„Nu ştiu dacă îţi vine să crezi, dar am fost pe flota Ventys Trex. Da, da… Flota aia!”

Auzisem şi eu poveşti despre ea. Eram copil când povestea începuse să se răspândească prin spaţiu. Nu credeam că ar mai fi vreun supravieţuitor al ei. Poate a călătorit mult prin spaţiu…

„Ce ştii despre noi?” întreabă direct, privindu-mă în ochi. Până atunci păruse să-şi vorbească sieşi, indiferent parcă la prezenţa mea.

„Nu prea multe. O tragedie, parcă. Aţi distrus un sistem, se pare”.

„Da. Din eroare”. Tristeţea pare să i se adâncească.

Poate unde colţurile buzelor subţiri căzuseră şi mai mult? „Vrei să auzi povestea?”

„Desigur”. Tot trebuie să-mi aştept prietenii, nu am altceva de făcut…

„A fost cam aşa. A început acum câteva sute de ani”. Oftează. „Eram tânăr ofiţer pe Ventys. Asta este pe una din ramurile Galaxiei. Aveam o societate militară, la care mândria personală şi naţională era la mare rang. Colonişti ai strămbunilor îndepărtaţi niponi. Aveam încă rudimente ale codului Bushido. Ai auzit de el?”

Dau negativ din cap. Fac parte dintr-un sistem cu ancestori europoizi.

„Mda”. Oftează iarăşi. „Am primit un mesaj trunchiat de departe, din sistemul Wallant Epsylon. Fragmentul conţinea injurii impardonabile la adresa noastră! Era pentru prima dată când societatea noastră era jignită în asemenea hal. Timp de un deceniu ne-am pregătit de război: injuria trebuia pedepsită! Am pregătit flota: cele mai perfecţionate arme, cele mai rapide nave de război, cei mai competenţi luptători. Am fost şi eu ales… Ştiam că nu aveam să-i revedem pe cei dragi. Drumul urma să dureze aproape cinci sute de ani! Deşi viteza era quasi-luminică. Am intrat în hibernare şi am plecat. „Datoria taie ca o sabie” – este unul din principiile noastre. Deseori, ucide. Eram gata de moarte”. Oftează din nou.

Fac semn unui robot să-mi aducă un nou tonic. Până acum nu aflasem nimic. Mai toate civilizaţiile trecuseră prin astfel de întâmplări.

„Am ajuns. Era un sistem solar destul de mic, doar şase planete. Una era clar locuită. ACOLO era duşmanul neruşinat! Neam pregptit şi am atacat, cu vechiul strigăt „TORATORATORA”. Nu au apucat să se apere. Praf i-am făcut! Sigur, nici noi n-am scăpat întregi. Am fost atacaţi de bateriile de apărare anti-spaţiale, de roiuri de nave de

luptă individuale, surprinse în spaţiu. La urmă a apărut şi un crucişător, de pe o altă planetă. Am supravieţuit numai noi – cei de pe super-cuirasatul VT-Onochi. Loviţi, sfârtecaţi, dar în viaţă. Optesprezece luptători. Dar jignirea fusese spălată! Acum putea fi pace”.

Face şi el un semn şi i se aduce un nou pahar cu lichid chihlimbariu. Soarbe în tăcere, tot mai trist.

Şi?”

„Am trimis un mesaj acasă. Ştiam că noi nu aveam să mai ajungem. Cu nava avariată, ne-a luat două decenii să ajungem la un sistem locuit. Am ajuns doar patru. Acum, sunt singur… Acolo am aflat despre atac. Şi despre tragedia de pe Wallant. Locuitorii erau cu toţii niponi – imigranţi de pe Ventys. La două secole după plecarea noastră, tehnologia descoperise un nou tip de călătorie galactică, de zece ori mai rapidă decât a noastră. Bazată pe călărirea viermilor găurilor negre, auto-produse. Experienţele scăpaseră de sub control o astfel de gaură în preajma planetei – Ventys urma să dispară în mai puţin de un deceniu. Au suit pe navele disponibile toată populaţia – ei, cei care au încăput – şi au plecat. Au hotărât să atace şi să ocupe duşmanii deveniţi acum tradiţionali, cei de pe Walla. Dar când au ajuns acolo – planeta era nelocuită. Adică, erau ceva nativi, dar ei erau încă în perioada primă a metalelor. Nu ei erau autorii jignirii. Aşa că au colonizat paşnic planeta. Până am ajuns noi…”

„Stai puţin. Adică, ei erau… urmaşii voştri?”

Bătrânul dă trist din cap.

„Marea jignire” era un fragment al propriului nostru mesaj. În el se raporta stârpirea „câinilor turbaţi, lipsiţi de onoare, săbii tocite ale datoriei, trădători ai nobilului Bushido”. Din tot mesajul au ajuns doar aceste cuvinte – care reprezentau cele mai grave jigniri la adresa unui nipon! Da, da, ţi-am spus, Soarta e deseori crudă şi se

joacă cu existenţa noastră!”

Bem trişti din pahare. Văzând că mi-au venit prietenii, cer permisiunea să plec. Înainte de-a pleca, întreb:

„Ce înseamnă TORATORATORA?”

„O tâmpenie”, răspunde bătrânul, cu lacrimi în ochi. „O tâmpenie…”

Întâlniri cu Autorul

L-am întâlnit prima dată pe când aveam vreo 13 – 14 ani. Nu mai ţin mintenu că n-ar fi fost important. Dar pe atunci nu-l cunoşteam şi nici nu înţelegeam care ar fi putut fi semnificaţia acelei întâlniri.

Era de ziua mea. Ştiu asta precis, pentru că aşa l-am întâlnit: mama îmi cumpărase una din cărţile lui. De aceea cred că vârsta mea era cam pe acolo – mama încă ştia cam ce fel de cărţi îmi plăcea să citesc. Şi, încă, îmi mai cumpăra cărţi de ziua mea. Abia după vârsta de cinşpe ani a început să-mi dea bani să-mi cumpăr singur ce-aş fi vrut… Deci, ea venise de la serviciu cu o carte nou-nouţă, neînvelită – ştia că nu prea-mi bat capul cu aparenţele. Eu mă bucuram pentru faptul în sine: eram o familie destul de nevoiaşă, în care singurul salariu era cel al mamei – şi nici acela mare. De aceea, cărţi primeam numai de ziua mea, ca un fel de dar special. Haine şi alte chestii veneau doar când era nevoie de ele, de aceea ar fi o exagerare să spun că aveam o „garderobă”. Mai curând, câteva schimburi. În schimb, cărţile… Pentru a-mi potoli pofta de lectură, avusese grijă să mă înveţe încă din clasa a doua să folosesc bibliotecile.

Cartea o ştii şi tu – ediţiile ulterioare au imitat-o pe prima. Una din primele cărţi *de fantasy* citite de mine, pe când nici măcar nu ştiam că ar exista acest gen. Sau, dacă mai citisem povestiri fantastice, nu ştiusem că aşa se numesc. Ştii şi tu, una din puţinele istorii alternative

apărute în literatura română: un popor misterios şi inexistent cu cetăţile sale, economia sa, mitologia sa, obiceiurile sale… Totul, cât se poate de veridic.

Da, cartea avea şi ilustraţii-aceleaşi ilustraţii simple, colţuroase, în culori puţine: negru, verde, galben… M-am bucurat de carte, am citit-o pe nerăsuflate de câteva ori – chiar dacă-mi dădusem seama relativ repede că este o ficţiune şi nu o istorie „adevărată”. Pe urmă, când interesul mi se îndreptase spre alte lecturi, am folosit cartea drept „clasor”; îmi ţineam în ea cele mai interesante serii de timbre – cam toate străine. Nu erau atât valoroase, pe cât erau de frumoase şi, pe cât posibil, serii complete. Colecţionam mai ales reproduceri de artă şi de obiecte de artizanat – dar ţin minte şi o serie completă de fluturi, chinezească. Aşa a şi dispărut cartea: soră-mea, mezina, a dus „clasorul” la şcoală să se laude cu el şi cineva furase timbrele cu tot cu volum. Apoi, am uitat de carte şi de Autor.

Am regăsit cartea mult mai târziu, după mai bine de două decenii. O nouă ediţie, am crezut. Lucrurile se mai schimbaseră în ţară, editurile nou apărute scoteau cărţi multe, pe bandă rulantă, mai ales pentru a testa dacă gustul şi intersesul cumpărătorilor se schimbase. Dar cartea era aşa cum mi-o aminteam: acelaşi titlu, acelaşi format, aceleaşi ilustraţii. Abia acum văzusem cine era autorul – cum zic, îl uitasem. Am luat cartea, am citit-o – am recitit-o, de fapt – şi am pus-o în bibliotecă. O carte a copilăriei regăsită, mi-am zis, aşa cum între timp mai recuperasem câteva cărţi de Jules Verne sau Alexandre Dumas tatăl.

Şi am uitat iarăşi de ea – până când am citit o biografie a Autorului. Iar acolo scria, negru pe alb, anul publicării cărţii cu pricina: 90.

Stai puţin, nu se poate! am exclamat eu. Eu o citisem

prima dată pe când eram încă în gimnaziu, înainte de 70!

Asta era deja în anii 2000. Aveam un prieten care fusese discipolul Maestrului, al Autorului, aşa că l-am căutat pe internet şi l-am întrebat:

„Mai ţii minte cartea Maestrului, aia cu Legenda?”

„Cum să nu, l-am ajutat s-o editeze”.

„Când a apărut?”

„Păi, acum zece ani… în 90”.

„Nu se poate! Eu am citit-o în 66, dacă nu mă înşel…”

N-a vrut să mă creadă. A trebuit să renunţ să-l conving: era sigur că amintirea intensă se datora lecturării recente a volumului lansat în 90. Poate chiar a ediţiei din 97…

Bun, asta a fost Prima întâlnire. A doua a avut loc la câţiva ani după prima, eram de acum elev de liceu. Ajunsese în oraş un film românesc de mare succes, un fel de comedie de aventuri. Eu nu mă omoram cu cinematograful, recunosc, preferam o lectură bună. Era şi mai ieftină, mai ales că, în continuare, cărţile mi le procuram de pe la biblioteci. Dar nişte colegi insistaseră să-i însoţesc – de fapt, se chiulea de la ore „legal”, cu toată clasa. Acţiunea nu era grozavă – cred că ai văzut şi tu filmul. Nişte românaşi ajunşi pe meleaguri străine unde îşi dovedesc eroismul, inventivitatea, bărbăţia, cinstea…

Deh, români verzi, buricul Pământului! Aşa cum o cerea politica unicului partid. Dar eu mă uitam cu gura căscată la film: îl ştiam. Mai mult, fusese ideea mea – îmi strigam eu în minte. Cu câţiva ani mai înainte, citisem o invitaţie adresată cititorilor unei reviste de cultură de-a trimite „idei” de scenarii. Şi eu trimisesem exact această idee! Atât de mult fusesem acaparat de idee, că mă apucasem să fac un fel de carte de „benzi desenate”, în care personajele – din lipsă de talent – erau reprezentate de figuri schematice a Sfântului – film de succes în acea

perioadă pe la televiziune (eu nu ratam niciun episod, deşi trebuia să mă rog de un vecin mai chivernisit să mă lase pe sub masa din sufragerie, în serile respective. Exact întâmplările din film apăreau schiţate în caietele mele jerpelite.

Chestia asta am mărturisit-o celui mai bun prieten al meu. Desigur, nu i-a venit să creadă – nici chiar când am scos de undeva cele trei caiete de matematică pline cu „desene”.

Deşi, caietele dovedeau clar o anumită vechime, era convins că eu făcusem desenele abia după ce văzusem filmul. A fost prima dată când mi-a trecut prin cap că cineva ar fi putut avea, cumva, acces la caiete şi să se fi „inspirat” din ele. Am alungat însă gândul: oricât eram eu de aiurit cu propriile-mi lucruri, era greu de imaginat o întreagă conspiraţie legată de activitatea mea de ucenic într-ale scrisului.

A Treia întâlnire a fost o poveste chiar mai ciudată. A început prin citirea unei povestiri, a continuat peste ani cu vizionarea unui film, pentru a ajunge în final la citirea unui roman. Povestirea am citit-o într-un faimos almanah, dar filmul l-am vizionat după ce emigrasem. Filmul avusese succes pentru că în rolul principal apărea un actor faimos în acea perioadă: un spanac de aventuri, undeva pe-o planetă… Dar am recunoscut imediat prima jumătate a filmului: era transpunerea povestirii. Între timp, uitasem numele autorului, m-am gândit că scenaristul pur şi simplu cumpărase drepturile de ecranizare de la autor. Mai ales că povestirea citită fusese tradusă în mai multe limbi străine – inclusiv cea română. Mi-am dat seama că ceva nu e în regulă, în momentul în care a apărut romanul, purtând acelaşi titlu ca şi filmul. Numele autorului mi-era cunoscut – dar, iată! pe prima pagină se menţiona că romanul fusese „scris” după scenariul filmului… Cum, „după”? Scenariul

fusese scris după povestirea autorului – îi recunoscusem acum numele!

Am căutat pe *google* date despre autor. Nu, nu apărea niciunde nici amintita povestire, nici scenariul filmului. Apărea însă romanul, cu data lansării ulterioară premierii filmului. Am căutat mai adânc:

am reuşit să fac rost de toate almanahurile de SF apărute înainte de 90 şi le-am recitit din scoarţă în scoarţă. Asta după ce văzusem că printre cele trei povestiri traduse în limba română, în diferiţi ani, nu apărea şi titlul povestirii. Bineînţeles, nu am reuşit s-o regăsesc! Am reuşit să vorbesc cu traducătorul celor câteva povestiri – nu, nu tradusese niciodată o povestire cu tematica pomenită d emine. Şi atunci?

De ce îţi povestesc toate acestea? Pentru că e ceva care numi dă pace de-o vreme. Am visat că scriu un roman. Şi, cumva, îmi povesteam moartea – ba chiar ce urmase morţii mele. Visul, repetat de câteva ori în ultimele luni, a fost atât de intens încât am avut impresia că de fapt nu visasem, ci citisem dintr-o carte. Aş rămâne uimit să nu-mi cadă în mână vreo carte de care să nu fi auzit nimeni, după care se va face, eventual, un film… şi asta în timp ce la mormântul meu o femeie duce, din când în când, câte-o floare.

Interlocutorul meu, care, până în acel moment tăcuse, ascultându-mă cu atenţie, dădu gânditor din cap. Singurul lui comentariu a fost un mormăit, ceva de genul „Mda… mda… interesant…”

S-a ridicat şi, înainte de a pleca, îmi întinse o carte. îmi spuse, grăbit:

— Cred că mai bine ar fi să încerc să vorbesc cu soţia ta. Vezi că ţi-am scris o dedicaţie, e ultima mea carte publicată.

A plecat grăbit şi, din uşa cafenelei, îmi făcu semn cu

mâna. Am deschis cartea şi am citit dedicaţia: „*Mulţumesc pentru colaborare*” şi, în timp ce o gheară mi se întingea în piept, priveam cu ochi împânjeniţi rândurile de pe foaia deschisă la întâmplare: „*Priveam de dincolo> de undeva de jos, chipul Mariei, decupat pe cerul plumburiu. Lăsase un bucheţel de brânduşe pe marginea lespezii. Vântul îi spulbera o lacrimă tardiva. Şopti: „Ştii? M-a vizitat Autorul…*”

La Răscruce

ITomlyn de Devereaux, fiul celui de-al doilea conte de Devereaux, mergea grăbit pe vechiul drum roman spre Răscruce. Fata, Janet parcă, îl ţinuse de vorbă mai mult decât ar fi dorit. Soarele era acoperit cu nori plumburii şi, neobişnuit pentru un sfârşit de septembrie, începuse să fulguiască. Trebuia să se grăbească; în seara asta avea întâlnire cu Maegan! Stranie femeie. Părea să locuiască prin împrejurimi – dar el cunoştea bine toate fetele cale de două poşte în jurul satului. Apărea când şi când şi dacă o întreba unde locuieşte, zâmbea misterios. Încercase odată să-i fure un sărut, dar ea se ferise cu agerime, chiar dacă râsese şăgalnic. Nu erau multe fete care să-i fi refuzat îmbrăţişarea. După-amiaza târzie se aduna deasupra Pădurii. Fluturii albi ce cădeau din cerul mohorât îi închideau zarea; unii se topeau pe faţa lui încinsă. Pereţii leproşi ai caselor din Sat lepădau solzi din tencuială. Oamenii aprinseseră opaiţe în dosul băşicilor de porc ce acopereau geamlâcurile; luminile lor de-un galben bolnăvicios îi aminteau ochii de lupi flămânzi, când ieşeau din Pădure în lungile nopţi de iarnă. Atunci, ca şi acum, niciun sătean nu-şi părăsea cocioaba sau crâşma mirosind a bere. Edificiul, la marginea drumului, semăna cu o grămadă de bolovani şi părea, în lumina mov, că se ia la trântă cu Pădurea pornită la atac împotriva Satului… Bunicii i-a fost întotdeauna teamă să vorbească despre

Edificiu şi Pădure şi, de câte ori el amintea de ele, aprindea candela, tremurând de frică. Tomlyn nu era bărbat frumos în accepţiunea clasică, dar avea un nu ştiu ce care îl făcea dorit de femei. Nu prea înalt dar vânjos, cu pieptul şi braţele puternice, mijloc subţire şi picioare musculoase, mişcări agere, ochii albaştri oţelii, părul lung şi creţ, faţa smeadă rasă zilnic, nu se putea plânge de lipsa iubitelor. Pielea măslinie o moştenise de la strămoşii din partea mamei, de fel din Midi-ul provençal. În schimb, ochii albaştri ca două bucăţi de gheaţă – dar care reuşeau să se aprindă cu pasiune –, veneau pe linia normandă a strămoşilor din partea tatii. Străbunicul fusese unul din micii nobili normanzi care-l însoţiseră pe Bastard, asigurând astfel un fief familiei în noul Regat. Nu apucase să se bucure de el, îşi lăsase oasele la Hastings. Dar bunicul fusese primul conte de Devereaux. Dacă nu ar fi avut fraţi mai mari, ar fi fost al treilea Conte. Aşa, se mulţumise să fie scutierul fratelui mai mare Guillaume, moştenitorul. Un alt frate se călugărise, căutând o carieră ecleziastică, iar al treilea frate, doar cu trei ani mai în vârstă, îşi căutase norocul în Flandra, moştenirea noului rege, Henri. Pe el nu-l atrăgea nici viaţa monahală, nici cea de curte. Avea o fire uşuratică şi-şi îndeplinea obligaţiile de scutier fără multă plăcere. Decât să îmblânzească un armăsar, prefera să îmblânzească zece iepe, oricât de nărăvaşe – obişnuia să se laude prietenilor, făcând semn cu ochiul ca să se înţeleagă despre ce fel de iepe era vorba. Şi pentru el, iepele nu trebuiau să aibă sânge nobil, normand. Putea fi şi saxon, ba chiar şi briton – aşa cum bănuia el a fi Maegan. Da, în ochii lui, Maegan era tot atât de preţioasă ca şi cel mai pur-sânge arab! Echinoxul de Toamnă, *Sanhain* cum îi spuneau celţii, era la numai o lună depărtare, dar nici saxonii, nici nou-veniţii normanzi, nu se bucurau de sosirea lui. Ştiau din vechile tradiţii şi

superstiţii locale că atunci era vremea când Poporul Vechi venea cel mai uşor în contact cu Lumea: la sfârşit, la început de an. Atunci spiriduşii, pricolicii, ielele, zânele, vrăjitoarele, piticii apăreau printre oameni, jucându-le feste. Şi se auzea despre băieţi şi fete care dispăreau, luaţi de zâne în lumea lor pentru a nu mai apărea niciodată. Şi totuşi, britonii aşteptau cu nerăbdare Sanhain, timpul în care *Străinii* începeau să adune putere pentru a da bătălia cu Noaptea Lungă, să ajute Soarele să renască la o nouă Viaţă. Preoţii încruntau sprânceana la superstiţii, dar oamenii, având doar Edificiul între Codru şi Sat, se simţeasu singuri. Aducând laude Domnului Iisus Hristos, ei credeau totuşi în vechii druizi, magi şi înţelepţi, vrăjitoare care, deşi fără prietenie faţă de Poporul Nou, încercau totuşi să apere Pământul. Asta era vestea bună! Bunica obişnuia să spună: „Lasă-i să scape Lumea, dar stai departe de ei!” Orbul Satului aduna pietre şi le aşternea în jurul Edificiului, sau al Satului. „Lasă-i să vină afară din Codru”, ţipa el, „cei Buni ne vor ajuta, cu voia Domnului. Dar şi noi trebuie să îi ajutăm pe ei!” Tomlyn nu înţelesese niciodată cine sunt Ei. „Vorbe de oameni nebuni”, îşi spunea în gând. Dacă cineva încerca să afle de la Orb despre Ei, acesta ar fi ţipat mai tare ca niciodată, arătându-şi albul ochilor şi tremurând până îşi vărsa berea neagră din stacană. Bunica nu spunea nici ea nimic, îl privea doar ţintă murmurând cuvinte neînţelese. Totuşi, cu o zi înainte să moară, i-a vorbit: „Tom, *ai mare grijă de Ei*! *Fii sigur că nu te-au băgat în seamă*. *Singura ta şansă va fi dacă cel Bun al tău va dori să te ajute*. *Dar cei Buni rareori o fac*, *şi lor le place să se joace*!” Bunica era o femeie stranie, adusă de primul Conte tocmai din Brittania, de dincolo de Canal. Nu a pomenit niciodată nimic despre ţara ei, dar Tomlyn a auzit-o uneori vorbind o limbă străină cu servitorii de neam vechi. Codrul, totuşi, nu era chiar aşa

de înspăimântător pe cât se zicea. Sătenii mergeau deseori în el cu topoare să defrişeze pământul pentru noi păşuni sau tarlale. Poveştile aminteau de o vreme când Codrul era de jur-împrejurul Satului, când oamenii îşi păşteau animalele în poieni doar. Tomlyn se întreba uneori dacă Codrul nu era mânios pe oamenii pe care el i-a apărat şi hrănit încă de pe timpul romanilor. Dar erau oameni care intrau în Codru, chiar mai des decât el, ca să vâneze sau să adune fructe şi ciuperci. De câteva ori Satul a fost atacat de tâlhari şi oamenii care nu avuseseră timp să fugă la Castel îşi găsiseră refugiu în Codru-acolo unde tâlharii nu aveau curaj să intre. Dar nu la Echinox! în acel timp un Sătean mai degrabă şi-ar fi tăiat un braţ decât o creangă din Codru. Ar fi stat mai degrabă îngheţat şi flămând decât să intre sub bolta copacilor. Şi o noapte ca asta, cu ninsoare într-o vreme când şi-o ploaie putea fi considerată nenoroc, cu luna ascunsă după norii plumburii, speria de moarte pe cei mai mulţi. Dacă Bunica ar mai fi trăit, l-ar fi oprit să iasă din casă să meargă să întâlnească o fată străină la Răscruce. *„Ei”*, gândi Tomlyn, *„Bunica nu o cunoaşte pe Maegan*! *Pentru ea aş merge chiar şi în acea cabanuţa din Codru, unde nimeni nu ne-ar putea vedea…”* Mai alers Străinii îi îngrozeau pe Săteni. Veneau o dată sau de două ori pe an, dar ţăranii vorbeau apoi tot anul despre caravane stranii, stranii femei cu stranii podoabe expuse pe stranii tarabe. Vorbeau şi despre tineri care dispăreau în acel timp. Tomlyn se gândeau la ele ca la bârfe fără rost; niciodată nu întâlnise un Străin, nu văzuse niciun târg sau caravană stranie. Niciunul dintre tinerii cunoscuţi de el nu dispăruse. Odată, la Solstiţiul de Vară, a mers la Răscruce, dar nu găsise niciun târg acolo. Târgurile se ţineau de obicei la marginea cealaltă a Satului, în piaţa din faţa bisericii…

Tomlyn trecea acum prin faţa Edificiului şi se gândea

la ce spuneau Sătenii: că ia mai mult timp să ajungi din Sat la Edificiu decât de la Edificiu la Răscruce, deşi distanţa între ele era absolut egală. Nu credea că e adevărat, încercase de mai multe ori să măsoare distanţele dar de fiecare dată se încurcase. Nu acum, acum mintea îi stătea la întâlnire – dar parcă nici nu-şi dăduse seama când ajunsese acolo. *„E de mirare”*, gândi privind spre ruine, *„ca niciodată nu mi-am dorit s*ă *intru în Edificiu*. *Am trecut des pe aici*, *uneori zilnic*; *dar… Poate că înăuntru e noroi*, *gunoi*, *jivine… Brrrr*! *Nu*, *nu vreau să merg acolo*!*”* Şi se gândi, trecând de ruine, că nu cunoaşte nici măcar un sătean care să fi intrat în Edificiu şi să povestească despre asta. Dar uită complet de Edificiu; întreaga minte îi era îndreptată spre Răscruce. Da, putea deja zări înalta cruce din piatră. Maegan acceptase să se întâlnească cu el. Ar fi preferat să fie undeva în Sat, poate chiar la ea acasă, sau poate la căbănuţa din Codru, dar ea insistase să se întâlnească la Răscruce. Fie şi acolo, îşi zise, cel puţin nu avea de pierdut timp căutând-o. Crucea înaltă din piatră, frumos împodobită cu volute, de vreun pietrar briton, era uşor de identificat. Şi bănuia că nu vor fi prea mulţi trecători: ziua se apropia repede de asfinţit, iar norii groşi, vineţii, de toamnă, făceau ca puţinele ore rămase să pară deja întunecate. Nimeni nu vorbea despre această Cruce, mai ales pater Duncan, bătrânul preot de la micuţa biserică a Sfintei Fecioare din sat. Unii săteni mai bătrâni ziceau că Crucea era mai veche decât saxonii, chiar şi decât romanii. Că, atunci când primii creştini au sositân ţară, Crucea era deja tocită de colţii timpului şi intemperii. Că, Crucea era mai veche chiar decât Iisus Hristos! Asta nu putea fi adevărat, Domnul era de la începutul timpurilor, dar poate, cine ştie, poate Crucea nu era creştină. *„De ce crucea este într-un cerc*?*”*, se întrebase uneori. O întrebase odată şi pe Bunica şi ea spusese că

este Soarele, dar nu o crezuse. Britonii obişnuiau să facă aceleaşi volute în decoraţiile lor… Pe partea opusă a Răscrucii, în faţa Crucii, era Fântâna. Oamenii o foloseau des. Nicio fântână din împrejurimi nu avea apa atât de bună: limpede, rece, dulce… uneori plină de lumină, de parcă soarele, sau luna, dormeau pe fundul fântânii. Femeile veneau chiar mai des decât bărbaţii, aducând cu ele rufe la spălat, pentru că ele credeau că o cămaşă spălată în apa Fântânii era mai albă, strălucea în soare, culorile erau mai vii, iar cine o purta era mai fericit şi mai norocos. În mod curios, animalele beau din apa fântânii doar silite de stăpâni: vacile dădeau mai mult lapte, viţeii erau mai sănătoşi…

Un cal alerga mai repede, fără a se împiedica. Mulţi cavaleri din împrejurimi îşi adăpau caii la fântână înainte de turnire, sau când plecau la război. Chiar şi Tomlyn, când îşi însoţea fratele mai mare în turnire, făcea acelaşi lucru. Şi totuşi, oamenii legau Fântâna, cine ştie din ce motive, de tinerii dispăruţi.

Se opri uimit, odată ajuns la Răscruce, lată că exista un târg al veneticilor!… Se pare că nu toate vorbele oamenilor erau prostii. Târgul arăta destul de obişnuit. Erau două-trei căruţe cu coviltir, vopsite în culori puternice, dar nimic altceva care să indice că oamenii erau străini. Totuşi, privind în jur, nu putu să recunoască pe niciunul dintre ei. Nici printre cei ce se preumblau printre tarabe şi căruţe, nici printre cei din dosul tarabelor. Unii erau precis evrei, după veşminte şi bărbi, iar doi arătau ca săracenii de care îl auzise pe bunic povestind. Câteva erau femei – lucru destul de rarân târgurile creştine. Pe Maegan o zări aproape imediat. Purta aceeaşi legătură de păr, de un roşu sângeriu cu flori mari, galben-aurii. Şedea în dosul unei tarabe cu fleacuri femeieşti. Când îl zări, îi făcu semn cu mâna, veselă. Tomlyn se apropie de tarabă cu genunchii

tremurând de emoţie şi Maegan zâmbi. Dantura perfectă străluci albă în razele de soare ce apăruseră chiar în acel moment din spatele norilor. Fluturii albi îşi încetară, ca prin farmec, dansul zglobiu, şi Codrul îşi ţinu respiraţia – dar Tomlyn îl simţi privindu-l cu mii de ochi. Strângând din umeri, zgribulit, se opri în faţa tarabei ei.

„Nu ştiam să faci negustorie. Nu te-am văzut în târgul din sat".

„Nu mă prea duc pe-acolo, mărturisi fata. Marfa mea nu are căutare la femeile din sat... Pentru mine, târgul acesta este de ajuns".

„Nu ştiam de el, spuse tânărul. Se ţine des?"

„De câte ori sosesc călători. Poate de două ori pe an".

„Locuieşti prin împrejurimi?"

„Desigur, râse ea zglobiu. Cum altfel?"

„La fermă?..."

„Da". răspunse ea vag. „Când nu fac altceva, mai fac din fleacurile astea. Negustorii mai cumpără, cică prin alte părţi au căutare. Unele femei le găsesc minunate. Tu ce crezi? Tomlyn privi cu atenţie obiectele de pe tejghea. Da, erau frumoase, o frumuseţe stranie. Păreau flori stilizate. Nu mai văzuse aşa ceva.

„Da, cred că unele femei ar purta cu plăcere aşa ceva. Mă mir că nu vii cu ele în Sat".

„Hm, nu". dădu ea nepăsătoare din mână. „Am din ce trăi, vin aici mai ales să cunosc oameni străini şi să ascult poveştile lor de departe... Poate vrei să cumperi ceva?" râse ea din nou, şăgalnic.

„Nu am nicio fată căreia să-i fac daruri", minţi el. „Poate doar dacă vrei tu un dar de la mine..."

„Eu?" râse ea. „Doar eu le fac!"

„Şi ce aş putea să-ţi dau, dacă nu unul din aceste obiecte?"

„O floare", zise ea simplu.

„Sau un sărut?” îndrăzni Tomlyn.

„Său”, zâmbi ea. „Dar numai după ce cumperi ceva de la mine”.

Tomlyn puse o monedă în palma întinsă a fetei, după care luă la întâmplare un obiect din cele etalate pe o bucată de catifea de un albastru închis. Era rotund, din metal strălucitor, poate argint, cu câteva flori rotindu-se cu diferite viteze în interiorul lui. Nu văzuse niciodată aşa ceva. Maegan se prefăcu a muşca din ban, deşi nu era din aur, ci o monedă simplă, din argint.

„Şi sărutul?” insistă tânărul.

„Chiar vrei?” îl privi fata de dată asta cu seriozitate. Nu ştii la ce te prinzi. O faci de bunăvoie?”

„Nu mi-am dorit niciodată ceva atât de mult”, zise Tomlyn şi vântul căzu în noroi. Lângă el, Bunica şoptea tristă, clătinând din cap: „*Le place să se joace, băiete. Roagă-te ca cel Bun să-ţi stea alături*!” Dar Tomlyn nu o băgă în seamă, ocolind tejgheaua.

Fata îl aşteptă, ridică faţa şi îi oferi buzele pline, pârguite. Timpul păru să se oprească.

2 Tomlyn scutură din cap, încercând să-şi limpezească mintea. Oare sărutul fetei să fie atât de ameţitor? Privi în jur, uimit. Târgul dispăruse, ca şi Răscrucea, Fântâna, ba chiar şi cerul înnorat. Dispăruse şi Maegan. „Unde naiba sunt?” se miră, privind în jur. Se afla, se pare, într-o grădină, sau poate o poiană. Erau multe flori şi aerul era proaspăt, înmiresmat, ca după ploaie. Era cald, soare – deşi un fel de ceaţă trandafirie ascundea zările, ba chiar tot ce se afla la o depărtare de o sută de paşi. În spatele lor bănuia nişte forme masive, poate copaci… Nu vedea soarele, dar îi simţea căldura venind din spatele ceţii trandafirii.

„Îi poţi spune Edificiu, dacă vrei, auzi Tom o voce în spatele lui. Dar nu este”.

„Ce nu este?” întrebă Tom, răsucindu-se pe călcâie. Bărbatul nu era prea înalt, dar era puternic – îi semăna mult, de fapt –, îmbrăcat într-o tunică lungă, sinilie. Semăna cu bunicul lui, numai că avea părul de un alb strălucitor, nu blond. Nu îi putea vedea faţa umbrită. Degaja forţă, aşa cum o întâlnise doar în prezenţa Cuceritorului, înainte ca acesta să moară. Era încă un copil, dar nu uitase acea întâlnire.

„Nu este bunicul tău, băiete”, auzi vocea Bunicii. „Ai grijă, şi lor le place să se joace. Singura ta şansă este ca cel Bun să vrea să te ajute…”

„Edificiul”, spuse străinul. „Şi nu Mă numi Străin. Sunt cu tine de peste optsprezece ani… Nu este nici grădină – dar aşa am făcut-o să pară, să te simţi ca acasă. De fapt, trebuie să admit, este Edificiul”.

„Ruinele? Ruinele urâte, murdare, mocirloase?”

„Ei, în realitate ele nu sunt murdare. Nici mocirloase. După cum nici măcar ruine nu sunt. Dar EU a trebuit să îl ascund cumva, nu-i aşa?”

Ceaţa trandafirie se împrăştie puţin şi Tomlyn putu vedea că formele bănuite nu erau copaci, ci un fel de pereţi cenuşii care îl înconjurau din toate părţile. Deasupra, ceaţa rămase la fel de deasă, ascunzând în continuare soarele.

„Cine eşti?” îl întrebă pe străin.

„Uneori Mă numiţi Străin, după câte ştiu. Dar voi Mi-aţi dat multe nume în mileniile pe care le-am petrecut împreună”.

„Eşti un Străin? Cum te numeşti?”

„Nu-i deloc simplu. Am purtat multe nume de-a lungul timpului. M-aţi numit Prometeu, Oanes, Osiris, Saturn, Zamolxes, Wotan, Oberon, Faustus, Lucifer…”

„Eşti Satan?” se sperie de-a binelea Tomlyn.

„Satan, încuviinţă străinul. Şi Mihail, Arhanghelul,

dacă vrei. EU prefer Oberon, dacă îmi dai voie. îţi place Oberon?”

„Eşti un diavol?” Tomlyn era atent mai mult la propria-i frică.

„Numai dacă vrei să fiu, ţi-am spus. Am purtat tot felul de nume, date de tot felul de oameni, în timpuri şi locuri diferite. Diavoli şi îngeri, zâne, vârcolaci, pitici, goblini, harpii, centauri, zmei, nimfe, satiri, orei, elfi, zei… chiar şi sfinţi, uneori”.

„Dar cine eşti, în realitate?”

„Oh, dar nu este deloc uşor să explic toate astea unui om din Trecut”.

„Eu nu sunt din trecut! Eu sunt de… acum”.

„Da, ştiu, eşti atât de tânăr. Dar vocabularului tău îi lipseşte atât de multe cuvinte! Crede-Mă, eşti din Trecut. Din trecutul Meu, mai exact. Well, lasă-Mă să te ajustez puţin, să activez puţin mai mult din creierul tău, să-ţi dau ceva înţelegere… Crede-Mă, asta va face să ne înţelegem mai uşor, fără a-ţi produce vreo pagubă. Acum e bine?”

„Bine?”

„Lasă asta. Stai să-ţi arăt ceva. Cineva în viitorul tău va spune că o imagine spune mai mult decât o mie de cuvinte. Va avea dreptate, desigur. Uite!”

Pe pereţii netezi din piatră o imagine începu să lucească. După câteva momente, Tomlyn putu discerne câteva forme, unele înalte şi luminoase, altele mici şi întunecate. Peisajul era de un roşu pal, fără iarbă, copaci sau munţi. Nu putea vedea cerul.

„Da, vezi?” întrebă Oberon. „Acea formă sunt EU. Partea luminoasă – tu îi vezi mai înalţi – e Luminaţi, cea întunecată – cei mici –, Raptor. Ce sunt EU? Un fel de… nor, să zicem. O entitate formată din miriade de entităţi. Toate formele Luminaţi sunt EU Luminaţi, toate Raptor sunt EU Raptor, Luminaţi şi Raptor împreună sunt Entitate

– EU. Entitate Unică, dacă vrei”.

„Şi ce mâncaţi?” trecu Tomlyn peste ce nu putea pricepe, dar observând că nu este nimic verde.

„Ei, cum aş putea-o pune? Pe Mine însumi. Un fel de canibalism – fără a fi. Eu mă hrănesc cu sentimente, pe care le generez EU însumi. Dar asta s-a dovedit un lucru rău, până la urmă. Uită-te”.

Imaginea arăta acum mult mai multe forme întunecate decât luminoase.

„Da. Luminaţi dispăream. După milioane de ani aş fi fost numai Raptor. Probabil chiar acum, acolo, departe de fapt EU este Raptor… Aşa că o parte din EU, mai ales Luminaţi, am decis să-mi caut altă casă”.

Imaginea strălucitoare se schimbă din nou. Acum arăta un glob roşiatic ce dispărea în depărtări, tot mai mic. Locul i-l luă un glob strălucitor de foc, care deveni la rândul lui o stea. Apoi steaua dispăru într-un nor de stele, ca un cer înstelat de vară. Apoi o elipsă îl înlocui, apoi o spirală, care deveni o stea, un glob de foc, un glob de pământ… o stea, şi iarăşi şi iarăşi…

„EU călătoream şi Mă uitam după o planetă. Am vizitat multe locuri, dar nu am găsit noua casă”. Vocea lui Oberon devenise tristă. „Am călătorit mii de ani, cale de milioane de ani. Văd că te întrebi cum. Uite”.

În mâinile lui Oberon apăruse o batistă, cam de un picior pătrat, cu câte un nod în colţurile opuse.

„Cât de departe crezi că este un nod de altul?” întrebă.

„Cam un picior, aş zice”, răspunse Tomlyn.

„Da, aşa ai zice, dar uite!” Oberon împături batista şi cele două noduri se atinseră. „Vezi? Poţi împături spaţiul-timp. Nu Mă întreba cum, dar EU ştiu cum să o fac. EU sunt un regn vechi şi înţelept. Cel mai mare creier din Univers! Doar Creatorul ştie mai mult decât EU ştiu. Deci,

EU am folosit acest obiect, pe care voi îl numiţi Edificiu, ca să transform energia creierului Meu în Forţă, ca să împăturesc Universul. Cu toate acestea, Mi-a luat atâta timp şi energie! Era să dispar… Dar EU am avut noroc. Poate şi voi…”

„Norocul nostru ou fost cei Buni”, murmură vocea Bunicii. „Băiete, simt o schimbare în tine. Nu îi lăsa să te ia!”

„Vezi, continuă Oberon. Am găsit-o pe Gaea. Am recunoscut-o ca fiind o entitate gânditoare. Şi am găsit fiinţe vii. Am rugat-o pe Gaea să-mi permită să stau aici. Recunoscusem potenţialul. Oh da, bioviaţa de pe planeta asta are potenţial. Am simţit că fiecare vietate de aici are sentimente, chiar şi regnurile inferioare. Cum poate fi aşa ceva? te întrebi, dar să ştii că chiar şi cea mai mică plantă are sentimente. Ea simte când un semenen de-al ei este tăiat – şi se întristează. Şi e plină de fericire când cineva o admiră, când ploaia o udă, când soarele o încălzeşte… Şi acestea, sentimentele, sunt hrana Mea. Cu cât mai sus pe scara evoluţiei, cu atât mai multe, mai bogate sunt sentimentele. Fauna mai mult decât flora, omul mai mult decât orice. Şi incomensurabil mai mult, Gaea! Desigur, când am sosit, nu erau oameni”.

„Asta înseamnă că te hrăneşti cu noi, oamenii?”

„Da, asta înseamnă. Dar nu este exploatarea voastră de către Mine. Este o… simbioză. Înţelegi? – ca cea dintre o floare şi fluturele care o polenizează, hrănindu-se cu nectarul ei. Fără fluture, planta nu ar exista, de aceea îl atrage prin miros şi dulceaţă”.

„Tu eşti, aşadar, fluturii noştri?”

„Da, în parte. Omul va înceta să existe – dar nu Adamitul. OK, hai să ne întoarcem puţin în istorie. EU am încercat să induc evoluţia în diferite specii, ca să-mi procur simţăminte mai multe, mai bogate, dar acele experimente

nu au reuşit. Rând pe rând am încercat cu sepia, delfinul, elefantul, maimuţa… Au evoluat până şi-au găsit nişa ecologică, dar atunci au intrat în simbioză cu Gaea, nu cu Mine. Erau perfect adaptate, nu aveau nevoie să evolueze mai departe”.

„Şi omul?”

„Pe atunci nu exista Om. Erau un fel de maimuţe – le poţi spune „primate”, aşa vor fi numite. Învăţasem din celelalte experimente, aşa că am decis că e important să intru în simbioză înainte să intervină Gaea. Că alesul Meu nu trebuie să se adapteze mediului, ci să şi-l creeze. Am încercat cu mai multe primate până când Acela, Adamit îl numesc EU, s-a dovedit alegerea bună. Celelalte au dispărut, desigur, după separarea de Mine…”

„Vrei să spui că dacă ne separăm de voi, vom muri?”

„S-ar putea întâmpla şi asta. Poate vă veţi întoarce la condiţia de Adamit, deşi mă îndoiesc. Vezi? Acum suntem Uman, Adamit şi EU împreună. Simbioza s-a dovedit o capcană şi pentru Mine. Desigur, pot încerca o nouă simbioză, cu altă formă de viaţă, dar nu au mai rămas multe alternative. Doar Gaea…”

„Totuşi, nu înţeleg ce are Maegan de-a face cu toată povestea asta”.

„Maegan? Aşa îşi zice?” râse Oberon liniştit, cu glas adânc. E şi ea pe aici… Este, desigur, una din Mine”.

„E fiica ta?”

„Fiică? Poate, zise bătrânul nehotărât dintr-odată. Da, fiică. Sau poate soră? Mamă? Soţie?…”

„Nu ştii dacă îţi este fiică?” se miră Tomlyn.

„Oh, lucrurile nu sunt deloc simple… Ea… „Maegan” – aşa cum o numeşti tu –, poate să-mi fie toate acestea, plus câteva pentru care limba ta nu are cuvinte. Să zicem că ea este una din… partenerele mele. Da, o parteneră. O tovarăşă. EU însumi, de fapt. Este EU, o parte din Mine.

Un tip nou, adaptat condiţiilor de aici, evoluat în urma simbiozei. Şi Luminaţi şi Raptor şi, într-un anumit sens, independentă de fiecare, de Mine inclusiv. Dar ca să înţelegi mai bine, să facem din nou un pas înapoi. Ce Mă diferenţiază pe EU.

Luminaţi, de EU, Raptor? Tipul de simţăminte care Mă hrăneşte. Ca Luminaţi prefer sentimentele bune, înălţătoare, pure. Dragostea este cel mai important, dar şi speranţa, admiraţia, prietenia, respectul, mila, iertarea, credinţa, bucuria… Ca Raptor, prefer sentimentele negative: ura, invidia, egoismul, aroganţa, teama, ipocrizia, ambiţia… Ca Luminaţi nu am nevoie de cantitate mare de sentimente, cele bune au energie înaltă, dar ca Raptor am nevoie de o cantitate mare de sentimente negative ca să îmi satur nevoia de energie".

„Sunteţi diavoli, până la urmă!"

„Nu, nu suntem. Doar dacă aşa vrei ca EU să fiu. EU îţi dau ocazia de a decide. îţi fac cunoscut Binele şi Răul. Ştii vechea poveste despre fruct, hm? EU nu te tentez. EU îţi arăt ambele căi – tu decizi pe care porneşti. Şi cel mai adesea tu, Omul, îl alegi pe cel rău!"

„De ce asta? Nu din cauza voastră?"

„Nu arăta cu degetul spre Mine. EU i-am făcut posibili pe Buddha şi Manchu, Iisus şi Mahomed şi alţi mari filosofi, creatori, spirite umaniste. Voi ştiţi ce trebuie să faceţi – dar voi alegeţi să fiţi altceva".

„Raptorii ne fac să fim aşa?"

„Nu. Raptor sunt EU. Instinctul animalic este cel de supravieţuire. Sentimentele negative sunt mai potrivite supravieţuirii individului decât a speciei, de aceea le preferaţi pe acelea. De ele beneficiază Raptor, desigur. Dar EU Luminaţi sufăr".

„De ce nu distrugeţi pe Raptor?"

„Pentru că EU nu sunt animal. Nu am instincte de

supravieţuire. Adevărul este, însă, că EU sunt una, Raptor şi Luminaţi. Nu, diferenţa nu o poate face decât Umanul”.

„Acum cine arată cu degetul?”

„Dar acesta este adevărul. Vezi, când o nouă fiinţă umană intră în existenţă, chiar din uterul mamei, o parte din EU intru în simbioză cu el. Această parte, EU însumi, va fi Sufletul. Deciziile pe care Humanul le va lua în viaţă vor determina dacă Sufletul va deveni Raptor sau Luminaţi. E atunci vreo mirare că acum sunt mai mult Raptor decât Luminaţi? Uită-te la tine!”

„Şi acum, ce va fi cu mine?” schimbă tema discuţiei Tomlyn, încurcat de turnura luată de aceasta.

„Oh, tu eşti unul din cei mai răi. Ai sentimente fără adâncime – călduţe, puţin adânci, indiferente. EU „Maegan” am văzut acest lucru. Nu prin a te face pe tine să suferi vreau EU „Maegan” să mă hrănesc, ci făcând alţi umani, mai ales femele, să sufere din cauza ta. Să te iubească, să le fie milă, să aibă speranţe... Ţi-am spus, EU „Maegan” sunt un tip nou, pentru că sunt în stare să provoc sentimente Umanului pentru a Mă putea hrăni. Va veni un timp când Umanul nu va mai avea propriile sentimente, ci doar cele provocate artificial. EU „Maegan” le vom induce în Uman prin diferite metode pe care tu nu le înţelegi încă. Prin mass-media, de exemplu. Prin isterie colectivă... Şi atunci Gaea va fi ca şi casa părăsită de EU, acolo departe – numai că de data asta EU nu mai pot părăsi Gaea. Dacă nu fac ceva, vom pieri – şi E şi Umanul!”

„Ce intenţionează Maegan să facă din mine?”

„Să te pună în Fântână. Femelele vor putea să te vadă, dar tu nu vei şti”.

„E vreo cale să scap de această soartă?”

„Poate... Sufletul tău va încerca să te ajute. Va depinde de un alt Uman, dar da, soarta ta se poate schimba”.

„De ce îmi spui toate astea?”

„Pentru că ai potenţial. Umanii au potenţial. Dacă totul va merge bine, EU Luminaţi voi fi mai numeros, poate până la dispariţia Raptor. Fiecare Suflet are posibilitatea de a deveni Luminaţi, de a atinge Nirvāṇa, cum ziceţi voi. Şi când voi fi numai Luminaţi, „împărăţia” va veni. Nu va mai fi posibilitate de existenţă pentru Raptor. Atunci, noul Om, simbioza Human-Luminati, va putea face simbioza cu Gaea. Apoi, cu întreg Universul. Nici nu ştii câtă forţă este în sentimentele bune. Ele sunt Ambrozie!”

„Nu te temi că voi povesti vreodată oamenilor despre această discuţie?”

„EU nu simt teamă, hahaha! Şi cine te va crede? O poveste nouă, un nou mit, o nouă superstiţie… Desigur, EU te pot face oricând să uiţi”.

Faţa lui Oberon era acum în plină lumină. Era faţa lui Tomlyn.

Biomlyn se trezi la Răscruce. Din nou. Recunoştea crucea înaltă, cu volute din piatră. Şi Fântâna, într-o margine. Să fi visat? Dar iarmarocul dispăruse, la fel Maegan. În schimb, o fată aproape necunoscută îl strângea cu putere în braţe, plângând, râzând… Janet?”

„Janet?”

„Oh, am ştiut, am ştiut! Doar dacă mă luai cu tine îţi dădeam drumul. Şi a fost atât de greu! Simţeam cum arde carnea pe mine…”

Îi dădu drumul, făcu un pas înapoi şi se privi cu atenţie în jos, de-a lungul pieptului, netezind veşmântul simplu, din în albit.

„Nu mai doare”, constată ea uimită. „Mi se părea că ai devenit o bucată de fier înroşit… Mi se părea că se ridică fum din bluză şi îmi amintesc că am ţipat de durere – dar nu îţi dădeam drumul. Nimic nu m-ar fi făcut să îţi dau drumul!”

Tomlyn o privi uimit. Nu era cu adevărat frumoasă – nu era atât de frumoasă ca Maegan. Cunoscuse alte fete frumoase, mai frumoase decât ea. Mai bine îmbrăcate, cu mâini mai fine, cu faţa mai puţin aspră de vreme şi soare… Poate cu ochi mai puţin strălucitori.

„Janet?” întrebă din nou.

„Aş zice că nu mă recunoşti, râse fata nervos. Şi doar am venit zilnic la Fântână. Uneori şi noaptea… Vorbeam cu tine, uneori îmi răspundeai…”

„Eram, deci, în fântână” – îşi aminti el de discuţia cu Oberon. „*Hihi, nu te-om făcut se uiţi*, „auzi el glasul adânc, misterios, al bătrânului. „*Da, sunt cu tine. Duhul îşi părăseşte trupul doar la* moarte”.

„Oberon?”

„Cine e Oberon? De câteva ori, când îmi răspundeai de sub ape, pomeneai acest nume. Şi al unei fete, Maegan… E iubita ta?”

„Nu. Ea e pe tărâmul celălalt…”

„Ştiam eu. Ea e cea care te-a răpit, nu-i aşa? Unii o ştiu sub numele de Mab. Regina spiritelor, a feeriilor…”

„Cum m-ai salvat?” întrebă Tomlyn, privind-o cu atenţie. Şi îşi dădu seama că un sentiment necunoscut până în acest moment îl cuprinde. Da, era şi excitaţie, dar era ceva mai profund…”

„*Oh, Ambrozie, ţi-am zis EU*” îl auzi pe Oberon bolborosind.

„Nu a fost uşor. Cum zic, veneam des pe aici. Pe urmă, într-o seară mi-ai răspuns. Mi-ai spus: „Mă poţi salva, dacă mă iubeşti”. Cum să nu te iubesc?! Te-am întrebat: cum? Atunci nu mi-ai răspuns… Apoi, în altă seară, ai spus: vei găsi o cale. Aşa că m-am dus la bătrâna Brigit, în Codru. Ştii? nu mulţi au curaj să intre în Codru, să o caute pe bătrâna Brigit… l-am povestit de tine, de Fântână, de Răscruce… A stat mult timp pe gânduri, pe

urmă a aruncat nişte beţe cu semne pe ele… Mi-a zis: „Fetiţo, exista o veche tradiţie la celţi. Se spune că exista o lume a spiritelor; care uneori vine între noi. Druizii puteau intra şi ei, uneori, în acea lume… Şi se zice ca uneori, nu foarte des, unii tineri sunt răpiţi de regina lor; a spiritelor”. „Şi pot fi salvaţi?” am întrebat-o eu cu sufletul tăiat. „Da, dar e greu. Se zice că spiritele bat vechile drumuri, lay lines, o dată pe an, în prima zi a anului. Sunt toţi călări, doar Regina este într-o trăsură trasă de pisici. Se zice că dacă un tânăr cade de pe cal şi atinge pământul, vraja se rupe şi el se poate întoarce printre oameni. Dar cum o să cadă de pe cal?” „Poate doar tras”, am zis eu. Da, speranţa găsea temei! „E lucru greu. Doar cineva cu dragoste curată o poate face – iubită, prietenă, mamă… Dragostea este o armă puternică, mai puternică decât vrăjite spiritelor şi tainele Pământului! Şi nu se poate face decât cu multă suferinţă”. „Dragoste am”, am zis eu. „Şi de suferinţă nu mă tem. îmi dau şi viaţa pentru a-l salva pe iubitul meu”. „Dacă mori, rămâne alteia…” „Dacă mor, ce mai contează? Şi apoi, nu ştiu dacă va rămâne cu mine, dacă voi reuşi…” „Vezi ce te-a salvat, Urna nule, trup al Meu? Ea îşi dăruia trupul şi sufletul pentru tine. Liber, fără dorinţe, fără plată, fără speranţă chiar. Cel Bun al ei, Duhul ei, a ajutat-o, pentru că EU trebuie să fiu plin de ajutor în simbioza noastră. Ştii? Sunt şi Sufletul ei, desigur. EU sunt bucuros. „Maegan” sunt bucuros!” „Voi rămâne cu ea?” întrebă Tomlyn. „Tu ce zici, Duhule?” „Depinde doar de tine, Umanule. EU ţi-am creat prilejul. Mi-am făcut treaba. De acum, tu decizi”.

„Şi apoi? o întrebă Tomlyn pe Janet.

„Am venit în miez de iarnă” continuă fata, văzându-l gânditor. „La trecerea anului. Era frig, viscolea – dar am aşteptat. Am aşteptat trei zile şi două nopţi, am crezut că am încurcat zilele. Mă mir că nu am murit… Dar cavalcada

spiritelor nu a trecut. M-am dus înapoi la Brigit. Nu-şi mai amintea să fi vorbit cu mine. Dar ceva tot am aflat: druizii, celţii, socoteau altfel anul decât noi. La ei anul începea în prima zi a lui Noiembrie, în ziua pe care o numim acum Hallo wen. Am aşteptat cu nerăbdare să treacă anul. Şi am venit din nou. Azi e dimineaţa noului an".

„Deci, ai reuşit, spuse Tomlyn bucuros. A fost greu?"

„A fost. Te-am recunoscut între nălucile care treceau călare. Când m-a zărit, Regina a ţipat. Dar eu te-am prins de braţ şi te-am tras jos de pe cal. E bine că sunt fată de fermier, am braţe puternice. Te-ai prefăcut în şarpe, zvârcolindu-te să scapi – dar eu am mai prins şerpi, nu prea-mi scapă din mână. Apoi te-ai transformat în pasăre, era gata să te scap – dar m-am gândit la gâştele care mi se zbăteau în mână, să nu-şi piardă penele. Apoi ai devenit o bucată de fier înroşit… A fost cel mai greu, simţeam cum hainele ard pe mine, pielea de pe sâni sfârâie şi crapă… „*O să te privească cu scârbă, cu groază*", îmi şoptea Regina în ureche – dar am zis: „*De-ar fi să mă ardă până la inimă, nu-i dau drumul*! *Va sta înfipt în pieptul meu – dar va fi liber*!" Şi atunci te-ai transformat în piatră, grea ca una de moară. Am căzut cu tine la pământ, am crezut că se sfârşise – dar tot nu-ţi dădeam drumul. Şi atunci, când ai atins pământul, ai devenit… TU!"

Tomlyn simţi impulsul să o ia în braţe – şi nu se împotrivi. Da, simţea că trăieşte, pentru prima dată în viaţă.

„Do", îi şopti Oberon. „Vezi, Trupule, acesta-i motivul ca EU stau cu voi. Sentimentele voastre bune sunt Ambrozia. Dragostea e Ambrozia, e nectar de Viaţă. Mă simt mai bine, mai puternic… împreună. Tu trăieşti şi ea trăieşte, EU trăiesc; pentru că împreună suntem Umani, Suflet şi Trup, împreună! A meritat să devin Brigit, a meritat să cer ajutor Geaei. Mi-am făcut partea, Tomlyn, în

simbioza noastră. Acum e rândul tău să ne hrăneşti!”

„Da”, gândi Tomlyn privind-o cu drag pe Janet. „Iubind. Crezând în Iisus şi în împărăţie. Bucurându-mă de frumos, de prieteni, de copiii pe care îi voi avea… Iubind această lume, pe care Domnul ne-a dat-o”.

„Vezi, de aceea EU nu plec de aici, deşi cred că ne vor aştepta zile grele. Poate de aceea am plecat şi din celălalt loc. Vine timpul când tragi o linie şi spui: până aici! Gata! Niciun pas înapoi! Asta am învăţat-o de la voi, de la adamiţii umani. Linia Mea este aici, pe Terra. Ştiu că, împreună, vom putea aduce împărăţia între noi aici, pe pământ! Lumea Noastră”.

Tomlyn nu trebui să întrebe. Ştia că Lumea Noastră nu avea să fie a lor, după cum nu va fi nici a oamenilor. Va fi împărăţia Omului! în schimb, întrebă:

„Acum mă vei face să uit?”

„Doar dacă vrei. Putem trăi cu amintirile noastre, ne fac mai buni, mai întregi. Vrei ca Janet să uite cum te-a cucerit? Vrei să uiţi de ce o iubeşti?”

Tomlyn nu mai răspunse. Ştia că Duhul lui ştie răspunsul.

Cadoul

Explozia care a avut loc la Laboratorul de Cercetare de Tehnologii Noi (New Technologies Research Laboratories – NTRL) în zorii zilei a distrus nu numai laboratoarele cu toţi lucrătorii (cercetători, asistenţi, personal auxiliar şi gărzi de securitate) aflaţi la lucru în acel moment, ci şi o mare parte din orăşelul învecinat. Pierderile materiale se puteau calcula, pierderile de vieţi omeneşti se ridicau la cifra de 2376 de persoane – dar pierderile ştiinţifice erau incalculabile. Cercetările erau diverse, dar extrem de importante. De la tehnici de vârf în diferite domenii până la idei şi teorii de la care Omenirea spera la un salt spre viitor. Se spunea că acolo se fac

cercetări (relativ secrete) asupra OZN-urile descoperite pe Pământ, asupra resturile unor vizitatori extratereştri, dar şi tehnologii care ar fi permis călătoriile omului în Cosmos. Şi, printre ele, o dezvoltare fără precedent a tehnicii donării.

Întâmplarea face ca tocmai unul din cei mai cunoscuţi (mai puţin publicului larg, dar cercurilor ştiinţifice) cercetători în domeniul Clonării să fi scăpat, printr-o adevărată minune, catastrofei. Dl. Prof.

Dr. Ishmael Daniil Abramovici, unul dintre cei mai dedicaţi cercetători, care nu lipsise o zi, nici măcar în weekenduri, de la Laborator sau de la Universitate, lipsise în aceea dimineaţă! După catastrofă stătuse închis, retras de publicul care ar fi dorit să-i stea alături, mai bine de o săptămână, refuzând orice contact atât cu prietenii, membrii familiei, oficialităţile, membrii ai lumii ştiinţifice – şi, bineînţeles, Presa. Singura persoană care fusese acceptată în preajma lui era Mr. Robert Bob MacCIure, secretarul lui, tânăr doctorand la Universitatea din Minnesota, unde dr. Abramovici, propus pentru un premiu Nobel în Fizică, era şef de catedră.

Mă număr printre prietenii apropiaţi ai lui Bobmac – aşa cum este el poreclit în cercul relativ restrâns de prieteni. Suntem ca şi vecini, din două mici orăşele din Dakota, deseori am jucat baseball şi football împreună – deşi, ca adversari –, în echipele liceelor în care învăţam. Am ajuns împreună la Twin-Cities Univ. din Minnesota, unde am locuit cinci ani în acelaşi cămin, fiind colegi de cameră. În timp ce el era student la Science (Fizică), eu eram student la Arts (Jurnalism). După absolvire, el a continuat să lucreze ca asistent al Marelui Abramovici (aşa îi spunea Bobmac), în timp ce eu am lăsat doctoratul pe mai târziu, reuşind să prind un job la *NYT*-corespondent pe zona Preerii Nord – şi la ziarul local, *The Pioneer Press* din

Saint Paul. Deci, continuam să locuiesc în Twin City (e drept, în Saint-Paul), să colind statele de nord (la graniţa cu Canada) şi să mă întâlnesc, cât de des puteam, cu Bobmac. El se împărţea între Univ şi Laboratoare-situate undeva în sudul statului, pe lângă Duluth.

Bineînţeles, Catastrofa a ţinut prima pagină a mai tuturor jurnalelor locale şi naţionale. Am scris şi eu ceva, mai mult din auzite – până când şeful de la *Pioneer*, care mă cunoştea mai bine, mi-a amintit că auzise că mă număr printre apropiaţii secretarului lui Abramovici. Cel care, în acel moment, era singurul primit în anturajul doctorului. Nu am avut încotro şi am pornit să-l caut pe Bobmac, cu sentimentul unui jefuitor de morminte. Nu spun prin ce situaţii am trecut până am reuşit să mă întâlnesc cu el, fără a-i lăsa impresia că-l caut doar pentru a-l trage de limbă. Realitatea este că chiar voiam să fiu alături de el în acele clipe tragice. Cred că în final i-am jurat că tot ce voi afla de la el va rămâne între noi, nu va fi publicat.

Ne-am întâlnit într-o mică ceainărie ceiloneză, loc în care deseori ne petreceam serile. Abramovici, ca şi Bobmac, locuiau, de la Catastrofă, în Minneapolis. Bobmac era tras la faţă, slăbise, mi s-a părut că părul îi albise uşor la tâmple. Avea ochii obosiţi, cu cearcăne mărite de ochelarii cu ramă de baga, pe care îi purta permanent – ceea ce îi dădea un aer de seriozitate. Deşi încă nu împlinise 28 de ani, arăta deja ca un profesor universitar la anii patruzeci.

După o introducere mai lungă, în care am reuşit să-i transmit solidaritatea cu el şi Big Ab în clipele lor grele – şi un pahar dublu de burbon cu gheaţă –, am ajuns totuşi la Catastrofă.

— Cum s-a întâmplat ca Big (aşa îi ziceam, fără pic de ironie, lui Abramovici) să nu fie la laborator?

— Cred că e vina mea. El venise să verifice nişte

cercetări făcute de mine – nu intru în detalii, nu are importanţă – şi ne-am lungit până târziu în noapte. Big Ab era obosit, s-ar fi dus să se culce câteva ore înainte de a pleca spre Duluth – drum de vreo 2 ore. I-am zis să stea liniştit, să se culce la mine, aveam să îl duc eu cu maşina în zori. Când colo, maşina mi-a făcut fiţe, nu a pornit imediat. Am chemat un atelier să mi-o repare şi am plecat mai târziu, pe la 7. El era de obicei în laborator la ora asta… Când mai avem vreo jumătate de oră de drum, am auzit explozia. De fapt, cred că mai curând am simţit tresărirea pământului. Pe urmă au început să treacă pe lângă noi maşini de pompieri, salvări, pe deasupra elicoptere… Am ştiut că se întâmplase ceva, am accelerat. Dar pe urmă am fost opriţi de Poliţie. Spre Sud se ridica fumul. Acum ştiam deja că se întâmplase ceva la Lab. Nici n-am mai ajuns acolo, a trebuit să ne întoarcem. Când am ajuns în Minneapolis, am aflat ce se întâmplase. Big Ab s-a încuiat în casă.

— De ce?

— Are un cumplit sentiment de vinovăţie. Toţi colegii lui morţi, doar el în viaţă. Dacă ar fi fost la job, ar fi fost şi el mort, cu ceilalţi.

— Asta ar fi ajutat la ceva?

— Nu, desigur nu. Dar în astfel de momente, mintea o mai ia razna. Mai e un motiv care îl face să se simtă vinovat. Crede că şi el a contribuit la „pogorârea pedepsei”. Aşa îi spune.

— Ce fel de pedeapsă? Despre ce vorbeşte? Făceau cercetări ilegale, imorale?

— Poate că da. Uite, ce ştii tu despre Clonare?

— Ceea ce ştie toată lumea. Doly – parcă aşa îi spune oii donate. Sternuri, chestii de astea. Ce scriu ziarele. Genii donate…

— Ce crezi despre toate astea. E moral să recreezi o

fiinţă?

— Ştiu eu? Cred că a dona un animal nu-i mare lucru. O oaie e o oaie – până la proba contrarie. Cred că o pulpă de miel donat are acelaşi gust ca şi una de miel din Noua Zeelandă – dacă e hrănit la fel. Mie nu-mi place carnea de miel – m-am strâmbat eu. Pe faţa lui Bobmac alunecă o umbră de zâmbet.

— Nici mie. Dar de om?

— Nici pulpa de om nu-mi place, glumii eu mai departe. Vrei să spui că se poate dona un om? Am revenit serios.

— Desigur. Se pot dona embrioni. Puşi în pântecul unei femei, vor ieşi clone. Clona lui Mozart!

— Uite, eu nu cred că o clona va fi exact originalul.

— Şi ai dreptate să crezi asta. O persoană matură este rezultatul a multor factori. Mediul familial, mediul social, educaţia… Chiar perioada istorică, locaţia geografică… Un Mozart născut în America zilelor noastre, într-o familie săracă din Preerii, greu de crezut că va scrie părţile rămase nefinisate ale Requiemului. Probabil nu va fi muzician, nici vorbă să fie virtuoz şi mare compozitor. Poate talentele lui, dacă va avea vreunul, se vor manifesta în economie, arhitectură, sau pur şi simplu cooking. Cine mai ştie? Sigur, nu fotbalist – Mozart era un tip destul de firav şi nu prea înalt.

— Şi atunci de ce toate aceste discuţii? Din cauza Bisericii?

— Probabil. Creaţia nu poate fi decât a lui Dumnezeu. Dacă nu e a lui, atunci e a Diavolului…

— Crezi asta? Ştiam că el este dintr-o familie de baptişti destul de credincioşi.

— Nu are importanţă ce cred eu. Poate nu asta e problema, donarea unui om de geniu. Decât un ucigaş, mai bine unul de geniu. Asta nu înseamnă că această clonă nu

va putea ajunge şi ucigaş, în anumite condiţii. Depinde de mediu, ţi-am spus. E vorba mai mult de organe, de grefe.

— Astea ce mai sunt?

— Clonarea unor organe. De exemplu, a unui picior. Dacă ai părţi omeneşti perfecte, mai ales donate de la persoana în cauză, va fi mai uşor acceptată grefa.

— Se poate?

— Nu chiar, râse el cu destulă amărăciune, totuşi. Clonarea unui picior nu ar fi prea dificilă – dar aducerea lui la mărimea necesară, da! Ar trece ani de zile, poate chiar două decenii, să zicem, timp în care cel ce îl aşteaptă ar îmbătrâni. Timpul nu poate fi oprit în loc.

— Nici grăbit?

— S-a încercat. Rezultatele nu sunt încurajatoare… zise el, vag. Dacă nu ar fi fost fizician, ci biolog sau medic, aş fi bănuit că în această direcţie se desfăşoară cercetările lui. Dar ce zici de clonarea unor… obiecte?

— Asta cum mai vine? nu am înţeles eu. Pui sămânţa de masă şi creşti o masă? Imaginea mă făcu să pufnesc în râs.

— Mda, nu chiar aşa. Dar dacă ar exista o maşină care să… doneze o masă? Ca un fel de printer. Bagi în memoria ei ce tip de masă vrei: dimensiuni, material, finisaj – şi ea îţi „printează” acea masă.

— Nu am mai auzit de aşa ceva, am spus sincer. La aşa ceva lucrai tu? Bobmac dădu din cap – nu prea bucuros, mi se păru. Se poate?

— Din păcate, da. Până de curând.

Mi-am prins fruntea în palme, cugetând. Pe urmă am zis, cu certitudine:

— Până la Catastrofă!

— Da. Obţinusem deja rezultate… încurajatoare. De aceea şi continuam cercetările cu atâta intensitate. Voiam să ieşim public cu rezultatele noastre.

— Şi ce era rău?

— Rău era că uitasem legea de bază a termodinamicii: „Nimic nu se crează, nimic nu dispare, totul se transformă”. Fizicieni, unii propuşi pentru Nobel! Cum să nu se ascundă Big Ab de ochii lumii?! Ar trebui toţi să ne ascundem – noi, cei ce am scăpat cu viaţă!

— Ce are Legea cu Clonarea?

— Termenul este prea exact. Ştiinţific, maşinii îi spuneam Multiplicator. Chiar asta făcea, era ca un multiplicator de imagini, un printer. Pui imaginea în memorie – maşina îţi va face o copie, sau zece, sau o mie… Aşa vedeam şi noi Multiplicatorul. Puneam în memoria lui imaginea 3D şi toate datele şi ea „printa” – crea deci – o masă copie, două, zece, o mie… Mese pentru toată populaţia! Asta o spuse cu o imensă ironie.

— Mda, ar fi fost bine, am zis eu.

— Bine? Ar fi fost grozav! Nu mai trebuia să tăiem pomii, nu? Când au aflat la ce lucrăm, ecologiştii au sărit cu nişte finanţări imense. E drept, industriaşii erau mai puţin bucuroşi. îţi poţi închipui: fiecare familie din America, să zicem, ar fi avut un astfel de Multiplicator acasă. Voia o farfurie? Pac, făcea o farfurie. Voia un pat? Pac, făcea un pat. Voia un Picasso? De ce nu? Poate un lingou de aur, nu?

Îmi dădeam seama că ceva nu prea mergea în această treabă…

— Problema era mai mult socială. Nimeni n-ar mai fi trebuit să muncească. Nimeni nu mai avea nevoie de bani. S-ar fi creat alte relaţii, alte valori. Raiul pe pământ! Din nou acea ironie muşcătoare…

— Da, e clar, asta e greu de imaginat, am spus.

— Nici nu e adevărat. Doar tâmpiţii cred în astfel de imaginaţii… De unde vine masa? De unde vine lemnul? De unde vine aurul? Imaginea printată ştim de unde vine: de

la tonner. Se termină tuşul

— Gata şi copiile! Nici chiar alchimiştii nu au ajuns la o asemenea idioţenie. Ei visau Piatra Filosofală: o produceau din diferite ingrediente – sperau ei – şi o puneau în plumb, transformându-l în aur. Doar şarlatanii „produceau" aur din văzduh! Iar noi ne bucuram că produceam… à-propos, nu produceam mese… fără să ne întrebăm de unde vine acel material. Când te gândeşti că un idiot, adjunctul lui Big Ab, voia să „copieze" un tank Sherman de 72 tone! 72 de tone de oţel! Şi nimeni, nici măcar Big Ab nu a pufnit în râs la această propunere.

Mi-am dat seama că de data asta Bobmac pusese mult mai puţin respect în porecla mentorului lui.

— Şi chiar, de unde material?

— Până la urmă Big Ab a început să se întrebe. Mă pusese pe mine şi alţi colegi să mergem pe această pistă. De unde? Tot felul de teorii… Până la urmă, într-o clipă de frustrare, am zis „La naiba, dintr-o Gaură Neagră!" Big Ab s-a uitat la mine curios şi a spus: „cred că ai dreptate. Rămâne să vedem: cum?" Asta nu am mai apucat-o…

— Deci, e adevărat? Credeam că glumeşti.

— Da, cred că e adevărat. O luam din Gaura Neagră. De fapt, se pare, de la Alţii, prin Gaura Neagră. Se pare că au încercat să ne avertizeze. Big Ab îşi aminteşte de o imagine, primită chiar pe când pleca de la laborator. Nu a apucat să o cerceteze, dar crede că era un avertisment. Un ultimatum, chiar. E sigur că cei de la Lab au continuat să multiplice peste noapte. Şi, în zori, au primit… Cadoul.

— Ce fel de cadou?

— Cine mai ştie? Poate o bombă – dacă Ăia gândesc ca noi. Poate un alt tip de armă. Poate chiar o fărâmă de antimaterie… Ceva care să ne înveţe minte să ne mai jucăm cu lucruri pe care nu le înţelegem.

Nu am mai continuat discuţia. Ştiam amândoi că

acest Cadou otrăvit nu ne învăţase minte. Că e în firea noastră să căutăm să obţinem lucruri materiale, chiar interzise, dacă asta ne poate îmbogăţi fără muncă. Vom uita despre Catastrofă, vom căuta justificări – pe care le vom şi găsi – şi vom continua cercetările. Până când, un alt cadou va sosi din Spaţiu…

Asmodeu

9

Prima dată când s-a auzit de Evenniment, prea puţini ştiau despre el. Încă mai puţini au fost interesaţi. Doar madam Petrie, de la Doi, a bodogănit ceva despre „necuratu” de câte ori bârfea cu vecinele la intrarea în scară.

Se pare că prima dată a fost Visul. Cum el s-a întâmplat în cursul nopţii, desigur, şi cum nu toţi îşi amintesc dimineaţa visele visate peste noapte, a trecut aproape nebăgat în seamă. Doar câteva babe, tovarăşe de bârfă ale doamnei Petric, şi-au dat seama că mai toate au avut un vis asemănător. Avea dreptate doamna Petric să vorbească despre „necuratu”…

Nu că Visul ar fi fost un coşmar. De fapt, era despre nimic. Sau, mai nimic. Era despre încercarea de a fura de la Cineva Ceva.

„O vrajă”, spunea madam Fălcosu. De fapt, nimeni nu-i spunea aşa în faţă, să n-o supere, aşa că-i spuneau „madam Florica”.

„Nu, mai curând o reţetă”, o contrazicea madam Burghelea (poreclită „Burghiu” datorită numelui şi a cârlionţilor aproape cărunţi, făcuţi cu bigudiul), soţia „inginerului” de la Trei. Ea, probabil, ştia; absolvise cândva, de mult, liceul sanitar – chiar dacă nu lucrase nicio clipă în domeniu pe motiv de căsătorie cu un soţ mai în vârstă şi cu salariu bunicel.

„Ba un pergament!” se răţoise Vasilica. Ea nu se

„răţoia” la cineva anume, dar era puţin mai surdă (avea şi proteză) pe motiv de picamer, zicea ea. Lucrase ca pontatoare pe un ştiu ce şantier, până se „aranjase” pensionară la nici patruzeci de ani. Femeile nu prea-i ziceau nici „doamnă”, nici „madam” – i-ar fi spus, poate, „Vasilică Tată”, aşa cum îi spunea Petric, muncitorul (şi în sensul de „harnicul”) soţ al doamnei Petric – dar Vasilica prefera să fie tutuită. „De persoanele mai bătrâne”, completa ea, privind ironic spre babe…

„Şi reţeta poate fi scrisă pe pergament”. O completa madam Burghiu. De fapt, habar nu avea ce-i ăla un pergament, dar bănuia că se poate scrie pe el. Poate un fel de „ozalid” – de care auzise.

„Am zis eu altfel?”, se răţoia (din nou) Vasilica.

„Eu cred că era o formulă!” le contrazise pe toate tanti Tuliucnumită de toţi chiar Tanti (nu pricepeau ce fel de nume ar fi „tuliuc”). Ea era cea mai vârstnică femeie din bloc şi cea mai umblată. Fusese şi la Stambul, se lăuda ea (deseori).

„Aşa am zis şi eu” se bucura Fălcoasa. „Vraja nu-i tot o formulă? Poate fi scrisă şi pe pergament”.

Cu asta căzură la pace. „Formulă” putea fi şi o „reţetă”, cum se strădui să le convingă madam Burghiu. Dar ele continuară să discute încă multă vreme, cine de la cine voia să fure „formula” – pentru că nu era deloc clar în Vis.

Cam tot atunci avură loc Petrecerile. Oamenii din bloc nu mai erau siguri dacă ele, Petrecerile, chiar avuseseră loc în fapt – şi unde anume. Unii vorbeau despre un cor mixt (femei şi bărbaţi, cu un număr de la trei până la opt persoane). Altele, de „o formaţie” – care părea a fi ori un taraf, ori o mică fanfară, ori chiar una „de zbânţuiţi” (cum specifica madam Cârlig). Nu era clar ce cântau sau de ce, dar mai mulţi erau convinşi că „formaţia”

performase ori chiar la ei în apartament, ori la vecini. Ba chiar Bădilă, electricianul de la Opt, zicea că-i întâlnise în lift.

Aici, cu liftul, era cu totul altă poveste. Aproape toată lumea era convinsă că, într-un fel sau altul, liftul avusese un rol foarte important. Ori ducea oamenii la Petrecere, ori îi scotea din bloc, ori cei din lift (deşi liftul era de patru persoane, ei erau convinşi că e vorba de mult mai mulţi pasageri) aveau oarece legătură cu Furtul. Aici, se pare că bănuielile se îndreptau mai ales asupra unei fete (sau tinere femei) şi a unui bărbat („bine", zicea Tanti, care îşi amintea de un anume Ismail din tinereţile ei, acum trăitor la Istanbul; nu, după ce părăsise Ada Kaleh, nu-l mai văzuse niciodată). Se pare că cei mai mulţi îşi aminteau, într-adevăr, tânărul (sau „bărbatul bine") din lift, brunet, înalt şi cam slăbănog. Fata era frumoasă, îmbrăcată în rochie albă, destul de vaporoasă (asta o spunea Ciuhodaru, ceferistul de la Patru, lingându-se pe buzele senzuale) Singurul lucru pe care nu-l puteau hotărî era dacă cei doi necunoscuţi făceau parte sau nu din „formaţie" şi dacă fuseseră văzuţi şi la una din Petrecerile care, în noaptea respectivă, avuseseră loc într-unul din apartamente.

Dar, ca orice motiv de bârfă, şi acesta trecu relativ repede, înlocuit de multe alte subiecte aduse de televizor, ziar sau cozile din cartier. Desigur, acum se putea cumpăra orice, de oriunde, dar pentru locatarii blocului L5 coada rămânea principalul eveniment social.

*

Veronica, răspunzând la numele de Vera, folosit de colegi şi prieteni, îşi amintea destul de vag Visul. Ea nu-şi amintea de Petrecere, nici de Formaţie – ci doar de lift. îşi amintea şi de tânărul din lift – singurul de care-şi amintea, deşi ştia că liftul fusese plin, abia de putuseră să închidă uşa. Ba chiar se gândise că s-ar putea să nu plece, cu

atâţia pasageri înghesuiţi în el. Nu ştia dacă-l văzuse şi „mai înainte”. De acea parte, de „mai înainte”, îşi amintea încă mai vag – deşi, parcă, mult mai intens. Încercase să fure un pergament, parcă. Sau să-l citească până la capăt. Mai ales, să-l memoreze.

Îşi amintea că timpul trecea, o pendulă uriaşă bătea secundele rămase şi îşi dădea seama că nu va avea timp să termine de citit (nicicum de memorat) formula. Ba chiar, din cauza grabei, rândurile începuseră să fugă şi, din cauza frustrării, ochii i se umplură de lacrimi. „Ai grijă, dacă nu termini, nu e bine deloc”, zicea Vocea. „O să-ţi pară rău!” Vocea aparţinea unui bărbat în vârstă, gândea ea furioasă pe sine însăşi că pierdea timpul cu prostii, de parcă ar fi avut vreo importanţă cui aparţinea, dacă nu termina de citit pergamentul. Sau poate catastiful, cartea… Nu-şi dădea seama ce, pentru că era deschisă pe un pupitru. În mod clar, nu era un sul…

Cam acelaşi lucru îşi amintea şi Bazil. îl chema, desigur, Vasile, şi era înalt şi slab. Unii îl credeau grec, dar el ştia că e evreu. Cum de se numea „Vasile” nu-şi amintea – deşi nici Bazil nu e nume iudeu. Dar ştia că asta e, deoarece textul pe care se chinuia să-l citească era scris cu caractere evreieşti şi i se părea că nu-i deloc normal şi drept să trebuiască, în puţinul timp avut la dispoziţie, nu numai să citească Formula, s-o memoreze, dar s-o şi descifreze într-un alfabet cu care nu era obişnuit. Ar fi trimis în Sheol Vocea hârâită, care-i amintea de vocea rabinului Rafal, cel cu care învăţase să citească şi să scrie, neauzită de el de mai bine de un deceniu, de când se mutase cu părinţii în Capitală.

De când avusese visul se întrebase mereu cine o fi fost fata din lift. Şi de ce-şi amintea de ea şi de ceilalţi, nu, pentru că liftul era plin, cobora în scârţâit de roţi neunse şi cabluri întinse. La un moment dat o văzuse printre ceilalţi,

chiar lângă uşă, apoi îşi dăduse seama că el era lângă uşă şi ea dispăruse – deşi îi simţea, cumva, răsuflartea speriată în ceafă. Ştia că e speriată pentru că şi el era speriat, trecuse timpul măsurat de ticăitul sonor al pendulei uriaşe şi nu era deloc sigur că terminase de citit textul Formulei. Nici vorbă să-şi amintească ceva din cele scrise. „Too bad”, croncănise Vocea rabinului.

Când uşa liftului se deschise, se trezise împins afară, pe aleea din faţa scării. Aşteptă să apară fata, lăsându-i pe ceilalţi călători să treacă pe lângă el – dar ea nu apăruse. Când se întoarse, uşile liftului se închideau încet – înăuntru nu se zărea nicio rochie albă, strălucitor de albă, vaporoasă. Fata dispăruse – apoi, Bazil se trezise. Nu-şi mai amintea nici Formula, nici chipul fetei. Nimic. Şi-i părea teribil de rău, convins fiind că pierduse un lucru extrem de important.

*

Vera ridică, atentă, capul. Luase loc în micul amfiteatru, printre alţi colegi înscrişi la cursul de Mnemotică. Nu ştia de ce se înscrisese la el, nici nu ştia ce înseamnă cuvântul, dar era prezentă în amfiteatrul aproape gol. Vocea profesorului care abia intrase şi li se adresa îi amintea Vocea auzită în Visul avut cu câteva zile în urmă. Şi îşi aminti Visul pe care între timp, îl uitase aproape complet. Întorcând capul, nu avu nicio tresărire să vadă tipul negricios aşezat singur într-o bancă, mai sus de ea. Şi el ridicase capul, atent la spusele Profesorului.

„Nu o să mă apuc să vă spun despre ce este acest curs”. spunea profesorul. „De fapt, părerea mea este că cei mai mulţi nici nu aveţi ce căuta aici. Sigur nu vă va interesa, sigur veţi vrea să vă mutaţi la un alt curs. Cine doreşte să plece, să o spună acuma; o să fie ajutat să-şi găsească ceva mai potrivit. Eu zic să rămână doar cei care au avut un vis trăsnit, lipsit de perspective, dificil de

împlinit, care nu le va aduce niciun fel de satisfacţii…!”

Rămaseră trei în bănci. Ea, negriciosul şi o femeie durdulie cu priviri visătoare. Ea părea să nu fi fost atentă la spusele Profesorului – dar acesta dădu a încuviinţare din cap.

„Cred că pe voi v-am mai întâlnit”, zise el. „Eu vă cunosc, voi pe mine mai puţin. Niciunul din voi nu a trecut testul, ceea ce e foarte rău. Dar aţi fost cel mai aproape, lucru care ne da o speranţă. Nevoia e mare, deci vom defila cu ce avem, vorba comuniştilor”.

„Şi care e scopul defilării… pardon, al cursului?” întrebă bărbatul.

„El e Bazil”, îl prezentă Profesorul. „Nu că ar conta… Da, cursul are un singur scop: să facă uz de talentele voastre. V-am spus că e mare nevoie. Ar fi fost mai bine dacă aţi fi reuşit să memoraţi Formula – deocamdată numai eu o ştiu. Din fericire, fiecare din voi a memorat o parte importantă din ea. împreună, vom învinge! – vorba comuniştilor latini”.

„Numai vorbele comuniştilor le ştii?” întrebă ironic Vera.

„Ba ştiu şi altele” o contrazise Profesorul. „Dar nu e nevoie de ele. Ceea ce aveţi de făcut este să vă amintiţi cât vă puteţi aminti din Formulă, la încercaţi să vă concentraţi!” Cei trei puseră capul în mâini, gânditori.

„Aşa. Acum, pe rând, să veniţi la mine şi să puneţi mâna pe mine”.

„Adică, asta cum vine?” întrebă Vera. „Să te atingem?”

„Mai mult decât atât. Aşa cum puneau mâna preoţii iudei din vechime. Binecuvântând, mai precis – chiar dacă nu avem mir”.

„Dar noi nu suntem preoţi” zise Bazil. „Poate nici iudei…”

„Asta are mai puţină importanţă – deşi evrei sunteţi cu toţii. Uite, pentru că tu ai deja idee ce trebuie să faci, vino primul. Ceilalţi veniţi pe rând, că eu nu voi mai putea să vă dau indicaţii…”

Bazil se râdea, coborî treptele amfiteatrului şi se apropie de Profesor. Aceasta se lungise pe catedră, cu faţa în sus. Părea, dintr-odată, foarte bătrân. Tânărul ridică pentru un moment ambele braţe în sus, spre cer, apoi le coborî pe pieptul bătrânului, atingându-l cu palmele. În minte pronunţă ce-şi amintea din Formulă. Se dădu la o parte.

Urmă Vera, apoi femeia durdulie, acum cu privirile mai puţin visătoare. Când termină şi ea de pronunţat, în gând, Formula, trupul Profesorului înţepeni.

„Asta ce-o mai fi?” se sperie Bazil, „Se pare că a dat ortul popii…”

„Cum zic creştinii de pe-aici”, zâmbi ironic durdulia.

„Ce facem cu el?” întrebă Vera.

„Cred că o să-şi poarte singur de grijă” spuse durdulia nepăsătoare. „Dar am făcut o treabă bună. Lăsaţi-mă să vă binecuvântez”.

Fără să aştepte aprobarea lor, puse mâinile mai întâi pe Bazil, apoi pe Vera.

„Aşa, acum e gata”.

Cei doi se simţiră dintr-odată extrem de obosiţi – cumva, mai bătrâni ca timpul. Trebuiră să se sprijine de catedră. Femeia păru că se schimbă sub ochii lor: se înalţă, slăbi… Căpătă aspectul Profesorului.

„Da, era timpul. Dacă înainte trebuia să fac transformarea o dată la câteva secole, acum e nevoie neapărat de una la câteva decenii… Ultima am făcut-o la Birkenau. Acolo, din păcate, ajutorul meu n-a ajutat prea mult, deşi am scăpat viaţa la mulţi evrei. Am şi consumat multă energie. Acum va fi mai uşor, am să vă salvez doar

pe voi. Vă veţi pierde toată memoria, o să porniţi în viaţă ca doi tineri fără griji… şi fără prea multă minte, dar nici nu aveţi nevoie de prea multă pentru a fi fericiţi”.

Puse din nou palmele pe cei doi, pe rând. Apoi, liniştit, păşi cu paşi mari, vioi, şi ieşi din sală. Abia când uşa se închise, Vera şi Bazil părură să se trezească.

„Ce-i asta?” întrebă Bazil. „Unde e profesorul?”

„Profesorul? Care profesor?”

„Rabinul… Bătrânul…”

„Dar femeia cea visătoare?”

„Era o femeie aici? Ştii, îmi place rochia ta” îi zâmbi Bazil.

„Da? Şi mie. Mă bucur” îi zâmbi înapoi Vetra.

„Ai ceva program special în după-masa asta?” întrebă negriciosul.

„Nu, nicidecum. Voiam să mă înscriu la un curs, dar cred că renunţ…”

„Vii atunci la o cafea?”

Cei doi porniră spre uşă. Din spatele coloanei, Profesorul îi privea zâmbitor.

„Doamne, e din ce în ce mai greu” murmură el. „Oamenii sunt tot mai neghiobi. La Birkenau au fost suficienţi doi să-şi amintească

Formula, acum am găsit numai doi şi a trebui să mă implic şi eu. Aşa că am pierdut o treime din viaţă… Cât mă vei mai ţine pe lumea asta? Nici Jidovii nu mai sunt ce-au fost… Nici chiar cei rătăcitori…

Amiază geroasă

Amiază geroasă de primăvară, în ciuda cerului senin şi a soarelui puternic. Razele cad pieziş, topind ţurţurii de la streaşină – chiar dacă termometrul ar arăta, probabil, minus 30C. Fenomen obişnuit la această latitudine Up-North. Se aude clinchetul cristalin al stropilor îngheţaţi în drumul lor spre gheaţa de la poalele imobilului. Razele

piezişe ale soarelui fac să strălucească geamurile festerestrelor dinspre mine. În dosul lor disting cu greu un chip frumos de fată. Are păr lung şi blond ruginiu.

Caut instinctiv o priză să-mi conectez maşina. Nu există. Nici vreo altă maşină nu se vede în împrejurimi. Un Trailer Park de oameni săraci: câteva imobile fără curţi, fără garduri, destul de vechi. Existenţa lui e de nebănuit din şosea. Dacă nu-mi spunea Claudiu de el, n-aş fi ajuns aici într-o mie de ani... N-o să pot sta prea mult, nu pot risca să las motorul să îngheţe. N-aş mai avea cum să plec de aici... Noroc că se zăresc linii electrice şi de telefon legând trailerele. La o adică, aş chema ajutor.

În interior e nebănuit de cald. Gazdele, cei doi bătrâni, sunt, totuşi, destul de gros îmbrăcaţi: el, cu un pulover gros peste o cămaşă de flanelă, pantaloni groşi de lână, ea, un capot gros, pluşat, ciorapi groşi, şal pe umeri. Amândoi poartă în picioare botoşei îmblăniţi. îmi spun că sunt, probabil, îngheţat de scurtul drum parcurs între maşină şi uşă. Bătrâna poartă ochelari groşi, cu ramă de baga, care nu îi pot ascunde, totuşi, ochii de un albastru închis. Părul blond ruginiu, înspicat cu fire sure, este adunat într-un coc prins cu un pieptene mare, încovoiat. El este aproape chel, părul alb adunat deasupra cefei. E frumnos ras, doar sprâncenele groase, albe, fâlfâie deasupra găvanelor adânci, din care ochii verzui privesc puţin tulbure. E aproape complet surd.

— 1 s-au descărcat bateriile, îmi explică Katleen. Până ajungem în oraş, ne descurcăm aşa.

Se dovedeşte că se descurcă destul de bine. El are o înţelegere particulară a spuselor tovarăşei de viaţă. Probabil îi poate înţelege cuvintele privindu-i buzele. În general, nu intervine în discuţie, o aprobă însă în aproape tot ce zice.

— Deci, ai vorbit cu Claudiu, îmi spune bătrâna. Nu l-

am mai văzut de mult…

Ştiu. De când i-au împrumutat o sumă frumuşică de bani, vreo trei mii de dolari. Bani mulţi, judecând după sărăcia evidentă a locuinţei. Deşi e relativ aglomerată de obiecte vechi. Le spusese că-i trebuie să-şi aducă familia, copilaşii, din „lagărul comunist”. Claudiu ajunsese în Canada pe când avea vreo optsprezece ani, neavând acum nicio familie în România. „A meritat să te desparţi de ei pentru trei miare?”, l-am întrebat. „Oho! La ce mi-ar fi ajutat relaţia cu ei?” „Poate ţi-ar mai fi dat”, am zis eu, cinic. „Poate. Dar poate, nu. Sunt nişte amărâţi…”

— Ştii, el e din acelaşi sat cu John, îmi spune Katleen bucuroasă.

Sunt convins că nu. Claudiu e dintr-un sat din Banat, trăit mai ales prin Timişoara, unde se ocupa cu contrabanda, de mic.

— De unde e John? întreb.

— Din Boian. Claudiu spunea că acum e în Ucraina.

Mi-e şi ruşine să mărturisesc că şi mama era din Boian. Am impresia că al vrea să-i înşel şi eu. Mi se pare că privirea bătrânei devine ironică…

— Din ce familie? întreabă însă John, senin.

— Gorda, spun, mai sigur pe mine.

— Aha. Cum o chema pe mama ta?

— Reveca.

— O ştiu! se bucură el. Era micuţă când am trăit eu în Boian. Am fost coleg cu sora ei, cu Leonora. A fost prima mea iubire, hehe. Am vrut s-o aduc în State. Am iubit-o până am întâlnit-o pe Katleen.

Bătrâna râde. Un râs tineresc, cumva zglobiu. Ea îmi povesteşte restul. Familia lui John emigrase în State pe la începutul secolului. Fuseseră cinci fraţi, John – prâslea. În timpul Crizei murise tatăl şi un frate. Mama vându-se totul şi se întorsese acasă, să-i salveze măcar pe cei patru copii

rămaşi. Avusese destui bani ca să cumpere ceva pământ şi câteva animale. Cine ştie ce s-ar fi întâmplat cu ei, dacă ura şi invidia satului n-ar fi făcut-o să plece din nou în America? în cei trei ani cât au stat acasă, John o cunoscuse şi-o iubise pe mătuşămea. Care, după sosirea ruşilor, a făcut douăzeci de ani de lagăr, văzându-şi soţul, învăţător, şi cei doi copii, ucişi. S-a întors bătrână, deşi avea doar treizeci şi şase de ani, cu un copil – băiatul unuia dintre gardieni. Nici ea nu ştia care…

— John a făcut războiul. L-am cunoscut în spitalul din Anglia, era rănit. Eu eram soră. După ce a fost trimis acasă, a fost tăietor de lemne. Pe urmă s-a mutat în Canada. Aici şi-a făcut un gater. Cu timpul, a avut o făbricuţă. A ajuns milionar…

A avut familie, trei copii: două fete şi-un băiat. Fetele sunt prin State, măritate pe acolo. Băiatul a moştenit făbricuţă şi vila. Atunci când a hotărât să se însoare cu Katleen.

— Era frumoasă ca o zână! Bătrânul o priveşte cu ochii mijiţi şi sunt sigur că în locul bătrânei vede o tânără soră irlandeză, cu părul blond-ruginiu şi ochi albaştri ca marea. Aşa e şi acum…

— M-am îndrăgostit de el cum l-am văzut, mărturiseşte bătrâna, şi aş putea jura că o uşoare roşeaţă îi colorează obrajii aproape deloc ridaţi. Nici bătrânul nu pare prea bătrân; deşi ştiu că a depăşit optzeci de ani. Era aşa de înalt, puternic, cu faţa deschisă arsă de soare – în ciuda rănii. Credeam că o să moară…

— Mi-a fost aproape îngerul meu păzitor. Tu ai fost şi vei fi, mereu, îngerul meu! şopti John. îl cred.

Bătrâna povesteşte. John a fost trimis înapoi în State, era prea grav rănit ca să mai ajungă pe front. Fusese rănit în Normandie. Spitalul a fost mutat la Paris, mai aproape de front. Începuse atacul din Ardeni, erau mulţi răniţi… Pe

urmă a devenit un spital al mutilaţilor de război. Prin 47 s-a desfiinţat. Ea a rămas ca soră la noul spital, francez de data asta. La cunoscut pe viitorul soţ: un funcţionar de origine marocană. S-au căsătorit, au avut doi copii, fete. S-au mutat la Rabat. Mai târziu, la presiunea familiei, el s-a căsătorit din nou: avea nevoie de urmaş masculin.

— Am trăit bine, chiar şi după independenţă. A fost funcţionar de stat. Fetele s-au măritat, au plecat. Cu familia lui mă înţelegeam, deşi nu eram musulmană. Chiar şi cu a doua soţie, devenită Prima.

— Tu eşti un înger, normal să te înţelegi bine cu toţi, afirmă convins John.

A fost căsătorită patru decenii. Soţul a murit de cancer. Ca fostă soră, a stat alături de el până s-a stins. Pe urmă au început necazurile. Fiul vitreg i-a cumpărat bilet de avion pentru Paris şi a dat-o afară din casă. Nu a avut timp nici să-şi caute fiicele, pierdute undeva în lumea arabă. A ajuns la Paris fără bani, fără prieteni, cu un paşaport irlandez de dinainte de război, prea bătrână să fie angajată la vreun spital.

— Dar s-a descurcat, râde bătrânul, mândru. Te miri?

Nu mă miră nimic în această poveste. Katleen şi-a amintit de soldatul american cu ochii verzi, ca iarba, înalt şi vânjos, ars de soare. Era singurul pe care-l iubise. Care o iubise. Care, în nopţile lungi de durere, o cerea în căsătorie şi îi povestea despre frumuseţea pădurilor din Oregon… Prin Crucea Roşie şi asociaţiile de veterani l-a găsit. În Canada.

— Am dat telefon şi mi-a recunoscut imediat vocea!

— Păi, nu s-a schimbat deloc, dă o explicaţie bătrânul. E tot ea, îngerul meu. Chiar dacă a stat departe de mine patruzeci de ani. Dar gândul ei a fost tot timpul la mine, mi-a purtat de grijă!

— Când a auzit, a venit imediat la Paris. Nu a trimis

bani, ci a venit! Şi lui îi murise soţia, de câţiva ani. Ne-am căsătorit la Paris. Mi-a făcut paşaport de Canada. Am venit direct aici.

Cu un gest larg arată spre încăperea supraîncălzită şi încărcată cu obiecte nefolositoare. Şi, probabil, multe amintiri.

— Ştiam ce înseamnă să fii piedică între cei dragi şi familia lor. I-am zis lui John să începem să ne trăim viaţa de acolo de unde se oprise: numai noi doi. Am cumpărat acest *mobile home*, neam mutat în orăşelul acesta nordic. Trăim împreună de mai bine de zece ani. Nimeni nu ştie unde suntem. De aceea nu ne caută nimeni.

— Decât Claudiu, râd eu. Şi acum, eu.

— Da, râde şi bătrâna. Şi acum, tu. Tu nu o să ne ceri bani. Deşi, să ştii, nu ne pare rău că i-am dat banii lui Claudiu. Sper să-i fi folosit bine.

— Un înger, totdeauna un înger, spune John cu voce de filosof bătrân, hârşit de viaţă.

— Cum de l-ai părăsit atunci, de mult? o întreb pe bătrână.

— Dar nu l-am părăsit! Well, era o vreme tulbure. Atât de mulţi aveau nevoie de ajutor… de un înger păzitor. Mai ales Omar… Când el nu a mai avut nevoie de mine, am ştiut că John are!

— Şi mă bucur că a venit, şopteşte John. Acum vom fi împreună, cât timp voi avea nevoie de ea…

— Şi pe urmă? nu mă pot împiedica să întreb. Ce urma să facă bătrânica aici în nord, singură? Şi ea trecuse, probabil, de optzeci…

— Voi avea grijă de altcineva, spune ea, liniştită. Hehe, noi nu şomăm niciodată.

Îmi iau rămas bun de la ei. Privescân jur, căutând parcă pe cineva.

Îmi amintisem de chipul din fereastră.

— Locuim singuri, îmi spune Katleen, conducându-mă în antreu. Nu avem nevoie de altcineva. Dar tu, dacă îl întineşti pe Claudiu, spune-i să ne caute. Peste vreo doi ani. Va avea nevoie de… ajutor.

Ies în aerul îngheţat. Soarele a coborât spre munţi. Se apropie noaptea, deşi e abia trei. Motorul porneşte din prima. În lumina piezişă a soarelui zăresc în fereastră chipul unei fete cu părul lung, blond-arămiu, cu ochi întunecaţi. Pot să jur că sunt albaştri. Mă întreb, puţin invidios: oare ce-a făcut Claudiu pentru a merita un înger? Dar, în timp ce conduc spre şosea, găsesc un posibil răspuns: şi îngerii au nevoie de oameni pe care să-i păzească.

Licitaţie

O zi de vineri obişnuită. Leslie priveşte pe deasupra hârtiilor spre cei prezenţi – nu foarte numeroşi. Vreo douăzeci. Cei mai mulţi au în mână, arborând un aer nepăsător, catalogul. Puţini îl răsfoiesc – de fapt, experienţa îi spune că majoritatea ştiu precis ce anume vor să achiziţioneze. Sau să nu achiziţioneze. Ce-şi pot permite şi ce nu. Limita maximă până unde pot merge. Există întotdeauna un joc între dorinţă, posibilităţi şi intuiţie, cel mai adesea bazate pe un calcul rece de afacerist. Şansa apariţiei unui neştiutor bogat, pregătit să spargă nişte bani pe un obiect care să-i dea oarece lustru de colecţionar, este minimă. Ei, dacă există, sunt reprezentaţi de consilieri pricepuţi în investiţii în artă.

Pe cei mai mulţi îi ştie, au mai achiziţionat obiecte de-a lungul timpului. Exact astfel de specialişti în investiţii artistice. Câţiva colecţionari autentici. De exemplu, doamna cea înaltă şi cam planturoasă, mistress Blackborne – probabil un pseudonim. Vine întotdeauna însoţită de domnul înalt şi slab, cărunt, cu ochelari, cu aspect de evreu, cu care se consultă, uneori, pe şoptite.

Consilier sau, mai degrabă, chiar soţul ei. Ea achiziţionează *parafelia americană*, deşi uneori licitează mai mult formal şi la alte obiecte – mai ales tablouri de autori americani. Obiecte de foarte bun gust, deşi aparent lipsite de valoare, care îşi dublează valoarea într-un deceniu sau două. Acum venise pentru o serie de patru *wampum un oneida*, de pe la 1700, probabil, de pe timpul războaielor cu francezii din Noua Franţă. Din câte o ştie pe Mrs Blackborne şi datorită slabei cereri de şiraguri de mărgele din scoici, greu de crezut că va obţine cei 2000 pe şirag ceruţi de vânzător…

Sau Mr. Bradley – cel mai probabil numele lui adevărat. Este un domn ce se apropie de cincizeci de ani, uscăţiv, cu părul puţin grizonant pieptănat peste cap, cu silueta dreaptă, probabil, bancher. Uneori lipseşte perioade îndelungate – poate datorită unor călătorii extinse. Alteori, este însoţit de o femeie cam de vârsta lui, cu care nu se consultă niciodată. Soţia? Ea n-a venit niciodată în lipsa lui. Mr. Bradley achiziţionează mai ales lucrări de artă din secolul al XIX-lea. Majoritatea europene, dar are şi câteva stampe japoneze şi câteva lucrări de-ale artiştilor americani. Leslie deja îi cunoaşte pasiunile: Blake, Delacroix, Goya. Mai ales grafică: desene, printuri – dar şi câteva acuarele şi pasteluri. E în stare pentru ele să pluseze oricât, semn că nu duce lipsă de bani. Ştie că o pasiune merită cheltuiala. Altfel, în general, are „nas bun”, niciodată nu a dat mai mulţi bani decât ar merita vreo lucrare. O singură dată a adusânapoi, revânzând, un Puy de Chavannes mai puţin cunoscut, la care a câştigat dublul sumei plătite. Leslie încă se întreabă de unde a bănuit Mr. Bradely că lucrarea e, posibil, un fals…

Notă:

wampum – şirag din mărgele obţinute din scoici

oceanice, folosite de nativii americani din triburile din regiunea nord-estică americană şi sud-estică din Canada (federaţia irocheză) drept emblemă a unui şef, însemn a unei solii sau parafare a unui tratat (de pace)

Azi nu are piese deosebite. Aşa se întâmplă de obicei. Piesele de rezistenţă, capodoperele, vin extrem de rar în zilele noastre. Cei ce le posedă le ţin cu dinţii, le vând doar dacă au extrem de mari probleme financiare – şi atunci pe canalele lor, nu prin Agenţii sau Case de Licitaţie. Nici presa nu află... Iar lucrări noi nu apar decât foarte rar. De exemplu, ultimul item – o mapă de desene „Osborne", ieşită la iveală numai cu vreo 15 ani în urmă –, e prima oară aici. Interesant i se pare faptul că vânzătorul părea fi acelaşi care o descoperise, un anume „E.D. Os". Vreun urmaş îndepărtat al pictorului? Acel Osborne se bănuieşte că ar fi fost cirac lui William Blake şi, apoi, G.M.W. Turner – deşi marii artişti britanici au negat, ulterior, acest lucru. Mai ales că Osborne a fost un artist extrem de controversat, un boem beţivan, consumator de haşiş şi opium, cu puţine lucrări, cu o viaţă destrăbălată şi o fire imposibilă. Luat de unii drept un adevărat diavol-dar de alţii un adevărat înger, foarte aproape de sfinţenie. S-au păstrat extrem de puţine lucrări, mai ales din perioada lui independentă. Extrem de controversate...

Mai toate lucrările se găsesc în cele câteva mape de desene, schiţe, studii făcute în orele de ucenicie – în care se şi observă, deseori, influenţa maeştrilor. Dar majoritatea sunt proaste, şcolăreşti – cu excepţia a câtorva din ele, adevărate capodopere. Aşa şi cu această mapă. Din cele 11 lucrări din ea, doar trei sunt de valoare – dar ce valoare! De aceea se şi vând cu mapa, dacă s-ar scoate cele trei lucrări, restul pot fi, pur şi simplu, aruncate...

Mai are trei tuşuri Géricault-cine le va lua va plăti numele. Ştie că Mr. Bradley nu e înnebunit după pictorul

romantic francez – dar poate va licita la ele. Mai e un romantic german minor şi alţi câţiva pictori necunoscuţi din a doua jumătate a secolului al XIX.le-a; unul maghiar, doi polonezi, un român. Şi câţiva artişti americani, şcolile din Boston şi Cleveland, mai ales acuarele şi pasteluri. Nu ştie dacă Mrs Blackborne va fi interesată suficient ca să le achiziţioneze. Mai curând se vor vinde cele două Tiffany şi vasul Galle.

Colegii lui, Angel şi Lilith, stau lângă perete, el pe dreapta, ea pe stânga, la telefon. În realitate, au un microfon minuscul, dar puternic, în colţul gurii şi nişte căşti minuscule înfundate în ureche. Reprezintă doi licitatori anonimi, care se înscriseseră pe internet chiar în această dimineaţă. Nu e un lucru neobişnuit, sunt mulţi care preferă să participe personal la licitaţie, fără însă a-şi declina identitatea. E suficient să plăteşti taxa şi să depui garanţia. În acest caz, a rămas uimit de sumele mari depuse garanţie – câte zece milioane de dolari fiecare. De parcă se vorbiseră… I se păruse curios mai ales suma mare de bani – asigurarea totală a obiectelor de licitat astăzi nu se ridică nici măcar la două sute de mii! Un singur lucru bănuieşte: cei doi se vor înfrunta, licitând acelaşi obiect – şi niciunul nu va renunţa fără luptă. Era deja foarte excitat la gândul luptei, nu se întâmplă foarte des. E una din bucuriile pe care i le oferă această meserie.

Începu licitaţia:

„Set de linguriţe din argint aurit, unicat, cu armonile oraşelor hanseatice în email colorat, circa 1460 – 70, artist nord-german. Menţionat în posesia prinţilor electori de Württemberg la 1630. Patru mii, dă cineva?… Trei mii cinci sute?… Trei mii două sute?… Nimeni nu dă trei mii? Trei mii pe dreapta. O dată… Trei mii cinci sute în faţă. Trei mii şapte sute pe dreapta. Dă cineva Trei mii opt sute? Trei mii şapte sute de două ori… Trei mii opt sute în spate. Oferă

cineva patru mii? 3800 de două ori… Ultima strigare… 3800! Vândut doamnei din spate”.

Tacâmurile şi linguriţele de colecţie nu se vând prea bine. Sunt prea multe, puţini colecţionari interesaţi. De obicei, femei. Nu se aştepta să obţină atât de mult… Unul câte unul, fiecare obiect este achiziţionat după oarece luptă. Într-adevăr, doamna Blackborne a luat cele patru *wampum* un Fără concurenţă reală, a dat 3.000 pe toate. După zâmbetul ce i-a înflorit pe faţă, Leslie e convins că a făcut iarăşi o bună afacere. În perioada respectivă, triburile din Liga irocheză au avut mai multe confruntări, atât cu francezii cât şi cu englezii – şi alte triburi native din zonă. Au încheiat câteva tratate de pace, importante, amintite în istorii. Aceste şiraguri sunt, uneori, tot atât de importante – şi de valoroase – ca şi tratatele în sine, păstrate pe pergamente. Nu s-ar mira prea mult dacă şiragurile, pe care Mrs Blakborne a plătit 3.000 de dolari, să ajungă în câţiva ani să coste de zece ori mai mult!

Rămăsese ultimul obiect. „O mapă de desene originale, atribuite artistului englez de la începutul secolului al XIX-lea, Osborne, ucenic al lui William Blake şi William Turner, mari artişti preromantici. Influenţa lor se poate discerne (*oarecum*, gândi) în lucrările din mapă, mai ales în desenele 3, 5, 6 şi 11. Posibil ca desenul 10 să fi fost corectat de Turner… (Gândi: oricum i, *capodoperele sunt 7, 8 şi 9*) în plus, au rămas extrem de puţine lucrări ale lui Osborne, 47 de desene, schiţe şi acuarele, din care 42 adunate în cele trei mape păstrate. Aceasta, numită chiar de autor „*Sufletul* unui artist”, este ultima; descoperită destul de recent, păstrează 11 desene. Deci, cine le va achiziţiona, va fi în posesia a aproape un sfert din toate lucrările păstrate ale lui Osborne! Pornim de la 10 mii. Cine dă 10 mii pentru „Un *suflet* de artist”?”

Tăcere. Leslie priveşte spre Lilith, apoi spre Angel. Ei

nu interveniseră deocamdată pe timpul licitaţiei, este clar că cei doi clienţi anonimi sunt interesaţi de mapă. Oare cât de interesaţi? Cele trei desene geniale merită fiecare câte 10 mii – dar trebuie să ai experienţa şi ochii lui Leslie ca să ştii asta… înainte să deschidă gura pentru a anunţa o altă cifră, redusă, Angel ridică un carton pe care scrisese „11.000” Aproape simultan, Lilith ridică şi ea cartonaşul, anunţând: „12.000”.

Următoarea jumătate de oră a fost o nebunie. Leslie nici măcar nu mai apuca să spună ceva. Angel şi Lilith continuau să licitezeântre ei, abia apucând să scrie, tot mai febril, noile cifre pe cartonaşe pe care le ridicau cu mâini tremurânde. 15 mii, 50 de mii, 500 de mii… Cei din sală răsuceau capul spre dreapta sau spre stânga, fără a mai privi spre Leslie, parcă în transă. Nimeni nu mai asistase la o astfel de licitaţie.

Când se ajunse la 10 milioane, timpul păru să se oprească. Leslie interveni, cu glas gâtuit „10 milioane la dreapta… De două ori… Dă cineva mai mult?” Priveşte spre Lilith. Aceasta e palidă, iar năduşeala abundentă îi curge în ochi. Spune cu glas gâtuit, parcă de departe: „*Sufletul* lui Osborne nu merită mai mult de zece milioane…”

Leslie ştie că cei doi necunoscuţi depuseseră fiecare câte zece milioane. Al doilea nu poate decât să îl egaleze pe primul – dar acesta câştigă. Sau poate să depună bani, mărind licitaţia… Sau să renunţe, aşa cum se pare că face. Spuse, cu voce răguşită: „Zece milioane a treia oară. Sold!” Lovi cu ciocănelul de lemn în masă, privind spre Angel.

Acesta, palid şi el, spuse: „Un *suflet* merită întotdeauna mai mult. Dar sunt atâtea *suflete* de salvat…”

Lacul

Spre dimineaţă, bolnavul de la „Numărul Patru” s-a

liniştit. Pulsul, deşi în continuare slăbit, bătea regulat, iar temperatura scădea de la oră la oră. Nu mai vomitase de aseară. Felicia, asistenta micului ambulatoriu sanitar de pe lângă Preventoriul TBC din Poiana, îşi notă temperatura în fişa medicală a pacientului. dom' doctor sosise şi el, probabil îşi bea cafeaua pe băncuţa din faţa Ambulatoriului, fumându-şi a treia sau a patra ţigară a dimineţii. Până spre seară, avea să ajungă la al doilea pachet…

„Nu mai fumaţi atâta, dom' doctor, nu vă face bine". îi spunea Felicia de câte ori îl vedea c-o ţigară-n gură. Era un vechi ritual, îi dădea acest îndemn de douăzeci de ani, de când lucrau împreună. Iar doctorul o aproba de fiecare dată, dând blând din cap – dar fără a scoate ţigara din gură. Probabil, fără a o auzi… Aşa cum nici ea nu punea prea multă convingere în vorbele ei. De mult, hei, de mult, dom' doctor îi spusese:

„Felicio, să ştii de la mine, nu fumatul ucide – ci prostia oamenilor. Să te ferească Dumnezeu de ea! Bunicu-meu a fumat

„Fără filtru" până a murit – la nouăjdoi. Călcat de maşină".

Pe atunci erau tineri. Ea se apropia de douăzeci şi trei, el de treizeci şi cinci. Ea era proaspăt divorţată, acceptase serviciul la Poiana mai mult ca să nu-şi mai vadă colegii şi vecinii bârfitori. Lui îi murise nevasta… Dar n-a fost să fie împreună, decât ca simpli colegi. Ei nu i-ar fi păsat de urmări dacă s-ar fi încurcat cu doctorul distins, inteligent, plin de spirit, care se ţinea mai mult decât bine chiar şi acum – văzuse şi auzise multe în viaţa ei –, dar dom' doctor nu a încercat niciodată să treacă peste barierele pe care şi le pusese singur. „Viaţa nu-i dreaptă!" îşi spunea uneori asistenta. Măcar dacă n-ar fi ştiut că şi doctorului îi era drag de ea. l-a mărturisit odată… da,

acum şase ani, atunci când muriseră cei doi turişti din Arad… „Felicio, mi-am iubit nespus soţia. Dar, să ştii, tare mult mi-ar fi plăcut să te fi cunoscut pe tine atunci, în tinereţe…” Pentru această mărturisire, asistentei i se părea că viaţa ei fusese frumoasă şi deloc irosită. Fusese zi de zi alături de singurul bărbat pe care îl iubise cu adevărat.

Poate că unii se mirau că un medic atât de bun ca dom’ doctor, refuzase să se mute la alt spital. Dacă nu la Preventoriu, dacă tot voia să stea aici, în Poiana, atunci alături, în Spitalul din Buşteni. Sau în vreun spital mare din vreun mare oraş – poate chiar în Capitală. Primise oferte multe, chiar şi din străinătate, unde îşi dăduse doctoratul imediat după ’89. Dar refuzase toate ofertele. Felicia bănuia că, într-un fel, hotărârea lui era legată de blestematul acela de lac. Ştia că soţia lui murise aici, în preajma Poienii, într-un accident stupid. Fără a crede tot ce se zice, aflase de la localnici multe despre lacul cel misterios.

Bolnavul, Dinu, tresări. Probabil căzuse din nou într-un coşmar, îi puse mâna pe fruntea umedă, liniştindu-l. Era un tânăr înalt, zvelt, ars de soare. Vânjos, probabil bun căţărător, poate chiar alpinist – avea mâini puternice, cu degete lungi, cu numeroase cicatrici mărunte.

„Cum se simte?”

dom’ doctor îşi începea ziua de lucru vizitând cele trei mici saloane, două cu câte un pat. În acest moment mai aveau două paturi ocupate: nea Vasile, un pensionar localnic, şi madam Dragomir, o femeie aflată în vizită la fiica ei, patroana unui magazin privat din localitate. Cazuri simple, nu fusese nevoie să fie trimise la Spitalul Orăşenesc. De fapt, mâine urmează să fie trimişi acasă. Nea Vasile, care era de o săptămână, avea ochii unui câine flămând de când auzise că i se face ieşirea: era singur şi ar

fi dorit să stea în Ambulatoriu ca într-un azil. Deşi era de presupus ca ei să se ocupe doar de cazuri urgente, în zile când Spitalul – aflat, de fapt, la doar cinci kilometri distanţă – era prea aglomerat, deseori localnicii se rugau să fie internaţi aici.

„Dacă nu se întâmplă ceva, scapă" zise Felicia cu o voce profesională. „Temperatura este în scădere, pulsul regulat, răsuflă mai bine…"

„Da. Să îi mai faci o injecţie. A avut noroc că au dat peste el şi l-au adus direct aici. Muşcătura a fost extrem de periculoasă, atât de aproape de inimă şi de venă".

Tânărul fusese muşcat de şold de o viperă. După urmele dinţilor, fusese una mare – poate chiar lungă de un metru jumate. Ştia că rar ajungea specia de vipere întâlnită la poalele Bucegilor la astfel de dimensiuni. Şarpele îl muşcase de două ori.

„Oare cum l-a putut muşca de şold? Băiatul e înalt…"

„Greu de zis. Poate vipera era pe-o buturugă. Poate tânărul s-a împiedicat şi a căzut lângă şarpe, speriindu-l. O să aflăm de la el, dacă îşi mai aminteşte… Dar da, a avut noroc! Cred că este al treilea care scapă".

Felicia ştia că nu e vorba de muşcătură. De când dom' doctor înfiinţase Punctul de Informare, extrem de rar se mai întâmplă ca turişti – sau localnici – să fie muşcaţi de şerpi. Căuta să îi informeze pe toate căile, îi sfătuia să umble în grup, pe cărare, făcând zgomot să îndepărteze şerpii. Şi să poarte la ei vaccinuri anti-venin. Aşa scăpase tânărul: cel ce dăduse peste el avea o fiolă de vaccin. În schimb, doar trei turişti scăpaseră, după ce văzuseră Lacul… în douăzeci de ani.

„Să mă chemi când se trezeşte", zise doctorul, plecând să deschidă cabinetul. îşi împărţiseră datoriile: ea stătea mai mult prin saloane – când aveau internaţi –, el primea pacienţi în cabinet, lipsindu-se de serviciul unei

asistente. Când aveau internaţi, trecea des prin saloane. Toată lumea era mulţumită. Era medic priceput, pacienţii se puneau rapid pe picioare şi reveneau rar: îşi făcea datoria până la capăt. Era iubit şi cunoscut de toţi localnicii. Medicii de la Preventoriu îşi vedeau de-ale lor, la fel şi cele câteva asistente de acolo.

Bolnavul se trezi imediat după prânz.

„Ţi-e foame?” îl întrebă asistenta. Tânărul dădu din cap, cu sinceritate. Felicia îi aduse un platou cu câteva farfurii pline – mâncarea o lua de la Preventoriu. Fără să întrebe, mai aduse unul. Dinu le goli pe amândouă.

„De obicei nu mănânc atâta”, se scuză el.

„De obicei nu stai flămând aproape două zile. Nici nu vomiţi…”

„Atât de mult?!” Prin ochii lui trecu o sclipire de groază. „Cred că m-a muşcat un şarpe…”

„Numai crezi? Felicia se apucă să adune vesela. „O să vină dom’ doctor”, îi spuse, pe când părăsea salonul cu platourile în braţe. Într-adevăr, după câteva minute intră un bărbat înalt, cu părul cărunt, îmbrăcat în halat albastru-deschis, cu un stetoscop pe după gât, un carneţel gros în buzunar şi un stilou prins în buzunarul de la piept. Faţa puţin ridată, arsă de soare, era parţial ascunsă de ochelari cu ramă groasă şi de o bărbuţă căruntă, tunsă cu grijă. Se aşează pe cel de-al doilea pat din încăpere şi îl privi cercetător.

„Hm, mare lucru nu mai am ce-ţi face. Criza a trecut. Aş putea să-ţi dau drumul chiar mâine, dar te mai ţin două zile sub observaţie. Veninul de viperă e destul de periculos, netratat cum se cuvine. Ai avut noroc, asta e. Poate îmi povesteşti şi mie cum s-a întâmplat. Nu din curiozitate, dar încerc să învăţ cât mai mult din fiecare întâmplare. Ca să-i ajut pe oameni…”

Tânărul stătu câteva minute pe gânduri. Parcă nu ştia

de unde să înceapă.

„Ce ai căutat pe acele coclauri?” întrebă doctorul. „De fapt, pe unde ai trecut? Oamenii din localitate nu-şi amintesc să te fi văzut…”

„Mda. De fapt, vin de sus. Mi-am petrecut câteva zile pe Platou. Eram câţiva colegi”.

„Student?”

„Ah, nu. Am terminat acum câţiva ani. Lucrez la o firmă privată. IT. Dar urcăm des pe munte, aproape în fiecare weekend”.

„Aşa. Şi?”

„Am coborât pe Urlătoare”.

„Singur?”

„Nu. Cu o pereche din Cluj, i-am cunoscut pe Platou. Am dormit întâmplător cu ei în cameră la Piatra Arsă. Colegii sunt montaniarzi, dar nu alpinişti. Mie îmi ardeau degetele de o căţărătură. Cei doi erau şi ei pasionaţi de alpinism – mai ales fata. Deşi n-ai fi zis…”

„Ei unde sunt?”

Tânărul îl privi încurcat:

„De fapt, nu ştiu. Nu i-am mai văzut de aseară…”

„Alaltăseară. Aseară erai aici, îţi vărsai maţele şi aveai febră mare”.

„Da. Ştiţi mai bine. Mi-e teamă că el, Silviu, a murit. Înecat în lacul din pădure… De ea nu mai ştiu nimic…”

Doctorul îl privi, crunt:

„Da. Lacul, ia-o pe rând”.

„Aşa. Hotărâsem să coborâm spre Poiana. Zicea fata că ştie ea acolo un perete, de dificultate maximă – deşi nu prea înalt. Plouase însă toată ziua, am stat în cabană. Colegii mei plecaseră. A doua zi a plouat la fel de vârtos, aproape renunţasem. Voiam să merg la Babele, să iau cabina. Dar pe la prânz norii s-au spart – începuse de fapt o vântoasă de-acelea. Fata a zis: mai bine coborâm pe jos,

telecabina e probabil oprită. Cred că avea dreptate…”

„Nu era cam târziu pentru căţărat?”

„Nu. Am mers repede, am făcut doar vreo două ore. Nu am mai intrat în Buşteni, ne-am dus direct, prin pădure, la poalele peretelui. Într-adevăr, nu prea înalt, dar foarte dificil. Acum zic: noroc că a bătut tare vântul. Ne-a ţinut lipiţi de perete. Altfel… Dar până am terminat, începuse să se întunece, mai ales sub copaci. Nu departe, am dat de lac. Fata a zis: „ce-ar fi să dormim aici? Uite ce frumos este!” Era într-adevăr frumos. Nici nu ştiam că e un lac pe lângă Poiana…”

„Nu e”, se auzi şoapta asistentei. Intrase şi se oprise lângă uşă, ascultând povestea.

„Nu? Mi se părea aşa, cumva… parcă… ireal”.

„În ce fel?” întrebă doctorul.

„Era ca în… poze. Ca în picturile kitsch. Înconjurat de brazi, cu apă turcoaz la mal, dar de un roşu aprins, cu nuanţe spre oranj şi garanţă, spre mijloc. Un lac reflectând apusul de soare. Dar era… nenatural, v-am spus. În spatele nostru, spre Vest, era Abruptul. Soarele apusese deja, în spatele muntelui. Cerul căpătase acea nuanţă de dinaintea apariţiei lunii. De unde roşu? De aceea, am refuzat să fac baie, când fata ne-a chemat. Silviu a acceptat. Cred şi eu; se îndrăgostise lulea de fată. Şi gândul de a face baie cu ea, goi puşcă…”

„Mda. Norocul tău, ai spirit de observaţie dezvoltat” Doctorul se foi încurcat. „Ştii, mi-aş aprinde o ţigară. Dar n-am voie în spital. Mă jupeşte de viu Felicia…”

„Nu cred că e atât de fioroasă”, zâmbi Dinu, privind spre asistenta rezemată de perete, lângă uşă. Ea nici nu zâmbi.

„Dacă nu ea, atunci precis mă scalpez singur, la zi mai departe. Cum o chema pe fată?

„Miruna… Cred. Sau poate Minodora…”

„Văd că nu îţi place să îi pronunţi numele”.

„Nu. Am avut dreptate că nu am intrat în apă. Am auzit strigătul lui Silviu – când am privit spre lac, dispăruse. Bănuiesc că îl înghiţise apa. Speriat, am tras aer în piept şi am privit înnebunit o urmă a lui, să ştiu încotro să sar. Sunt bun înătător, dar… Când am simţi că îmi explodează plămânii, am început să mă tem. Am mai tras o dată aer în piept – dar nu a apărut nici atunci”.

„Şi fata?”

„Am crezut că se înecase şi ea – dar a apărut lângă mine. Goală, îi lucea pielea în lumina stelelor. Mi-a şuierat cu răutate: „Laşule! Sari şi-l scapă! E acolo, în lac. Sari după el! Acolo!” Am privit lacul. Niciunde nicio urmă, niciun val… Şi era tot atât de roşu, parcă ardea. Mi-a fost teamă. Ştiam că e ceva rău… M-am întors spre ea: „Unde e? Unde să sar? Erai cu el. Unde e Silviu?” Atunci fata… Miruna… a schimbat vocea. Era melodioasă, învăluitoare, hipnotică: „Hai împreună. Hai cu mine. îl găsim, o să fim împreună. Hai… Acolo… Vom fi mereu, împreună” Am privit-o în ochi. Erau stranii. îmi păreau cunoscuţi – dar mă umpleau de groază. M-am smucit, am rupt-o la fugă. După câţiva paşi m-am împiedicat, ştiu eu? Lacul, cumva, dispăruse… Am simţit o durere ascuţită în şold. Am privit: un şarpe muşca a doua oară. Atunci mi-am dat seama de unde ştiam ochii… fetei: erau exact la fel ca ochii de şarpe: reci, veninoşi, cu pupila verticală… M-am smucit, m-am ridicat şi am pornit prin pădure. Vipera dispăruse. Ştiam că trebuie să ajung cât mai repede la un medic. Am mers mult, poate jumătate de oră. Eram tot mai slăbit. La un moment dat mi-am pierdut cunoştinţa… Asta e tot ce ştiu”.

Doctorul scoase o ţigară din pachetul pe care îl ţinea de o vreme în mână. Nu o duse la gură, ci începu să o rotească gânditor printre degetele lungi, puternice.

„Da, asta te-a salvat. Uneori mai greşeşte şi ea. Nu

des. Din câte ştiu eu, eşti al patrulea care scapă…”

„Înseamnă că şi tu ai scăpat”, i se adresă Felicia doctorului. Ştiu precis că au scăpat trei de când suntem aici. Deci, şi tu. Primul…”

„Mda. Primul… din câte ştiu. Or mai fi fost şi alţii, de care nu ştiu. Mie mi-a luat soţia. De atunci stau aici şi încerc s-o împiedic să pună laba pe alţi oameni. Nu ştiu dacă reuşesc…”

„Cine e ea?” întrebă tânărul.

„Vrăjitoarea” zise Felicia. Aşa îi zic localnicii. Cică de mult tare, înainte să fi apărut creştinii, în pădure era un lac, cu o insulă. Acolo erau un altar, unde oamenii aduceau jertfă pe unul dintre ei, anual, unei vrăjitoare. Până s-au răzvrătit şi au înecat-o pe vrăjitoare şi au distrus altarul, l-a ajutat zâna bună a lacului. Dar pe urmă au venit creştinii şi lacul a dispărut. Multă vreme a stat ascuns, oamenii şi uitaseră de el. Dar oamenii s-au înrăit, lacul a început să apară din nou. Stă acolo, în pădure, până-şi ia jertfa. Mulţi oameni, localnici, dar mai ales turişti, au dispărut…”

„Are semnele ei” o completă doctorul. Asta mă ajută… deseori. Două zile de ploaie grozavă, apoi vânt, furtună… Uneori apare şi iarna, cu ninsori şi viscol. Oamenii mor în tot felul: unii muşcaţi de vipere, alţii prăbuşiţi în prăpăstii, alţi îngropaţi sub avalanşe sau îngheţaţi… Eu încerc să previn astfel de accidente. Uneori chiar reuşesc”.

„Pe când dispărea, mi să părut că vipera îmi vorbeşte. Parcă a zis: „Nu ai scăpatâncă. Nu vei scăpa! Nici el nu va scăpa!” Se referea cumva la tine? Dar poate doar mi s-a părut…”

„Nu cred că ţi s-a părut. De câte ori e pe aceste locuri, îi simt chemarea. Mi-e tot mai greu să mă împotrivesc. Din cei care au scăpat, unul s-a întors aici şi a dispărut. Pe al doilea l-am oprit eu, pe când mergea spre

pădure. L-am convins să plece, acum e în America. Poate e mai bine şi pentru tine să pleci, să emigrezi. Să nu mai vii niciodată aici, în Bucegi”.

Tânărul stătu tăcut, cu capul în piept. Apoi zise, şovăitor:

„Poate o să plec…”

„Şi nu e niciun fel de scăpare?” întrebă mai târziu Felicia. Stăteau împreună pe băncuţă, doctorul îşi aprinsese a doua ţigară. Asistenta îşi dădu seama că, pentru prima dată, nu îi spusese îndemnul formal, ca un ritual prietenesc.

„Eh, dacă s-ar întoarce credinţa. Nu cea creştină, dar o credinţă curată. Răutatea noastră o aduce. Fiind curaţi, am avea din nou ajutorul zânei bune… A spiritelor bune. Altfel…”

„Şi eu nu te pot ajuta deloc?” Pentru prima dată îl simţea pe dom’ doctor slab, lipsit de ajutor.

„Dar mă ajuţi, doamnă asistentă!” se întoarse doctorul spre ea, zâmbitor, parcă din nou plin de tinereţe. „Mă ajuţi! De douăzeci de ani. De ce crezi că rezist chemării? Deşi stau atât de aproape de bârlogul ei. Tu ai acea credinţă curată de care e nevoie. Nu-mi lua soţia, dacă aveam şi eu o astfel de credinţă…”

Feliciei i se umeziră ochii. Ca să-şi ascundă fâstâceala, şopti cu glas tremurat:

„Nu mai fumaţi, dom’ doctor. Nu vă face bine…”

Spre uimirea ei, doctorul privi ţigara aprinsă cu o înţelegere nouă. Apoi o aruncă şi o strivi sub talpă. Cu furie, ca pe un şarpe veninos.

Prin lad

Maynheer Joen, am venit la dumneata ca la unul din cei mai…

cum să spun?… promiţători tineri pictori ai cetăţii. Poate ne înţelegem la o comandă.

Vizitatorul este înalt, destul de slab, cu aspect ascetic. Pletele şi barba, lungi, albeoliliu, prezentând inele care indicau că în tinereţe erau, mai mult decât probabil, creţe. Ochii erau mari, largi şi adânci, de un albastru închis. Dacă ar fi avut ochii negri, l-ar fi luat drept un rabi jidov din cartierul evreiesc.

— Greu să mai fiu luat drept tânăr, spuse Meşterul Joen. Am sărit peste patru decenii. Părintele meu şi unchii erau deja meşteri vestiţi la această vârstă.

— Vei fi şi tu, nu ai teamă, îi zâmbi străinul. Mai ai timp!

— „Meşterul Jheronimus van Aken din, s-Hertogenbosch”, se maimuţări pictorul. Dacă nu mi s-ar recunoaşte calitatea de urmaş a lui Anthonius van Aken, n-aş avea ce pune pe masă!

— Să nu exagerăm, râse cumva tăcut clientul. Nevasta e bogată, nu duceţi lipsă.

— Poate-ar trebui să plec din der Bosch, mormăi nehotărât pictorul. Să merg, să-mi caut un patron – poate la Antwerp, poate în Spania…

— Nu cred că vei pleca. Străinul privea atent spre panourile pictate sau doar pregătite, care zăceau pe lângă perete. Va pleca Jheronimus, prietenul tău, muzicianul, va pleca Erasmus, călugărul cu care goleşti din când în când stacane cu bere, discutând filosofie… dar nu tu. Se întoarse şi-l privi cu ochi strălucitori.

— Mda, poate n-o să plec… Dar oamenii pe aici nu iubesc ceea ce pictez eu. Iar când pictez ce le place lor, îmi vine să sparg panoul cu ciocanul!

— Ei, ce zici, îmi pictezi şi mie ceva?

— Păi, de ce nu? Dacă plăteşti bine…

— Plătesc, bineînţeles. Eu plătesc întotdeauna! După faptă, şi răsplată – râse din nou în felul lui tăcut.

Meşterul îşi scărpină sprânceana puţin căruntă,

aspră, arcuită deasupra nasului puternic şi a ochilor migdalaţi, de un căprui aproape galben. „Hm, măcar de nu mi-ar cere să pictez o prostie pe placul ăstora… /, gândi plin de speranţă.

— Ce-ai zice de un triptic? Văd că ai materiale – arătă cu mâna spre panourile din stejar bine geluite, tratate bine, şi borcanele cu ulei sicativat.

— Cât de mare?

— Să zicem, înalt de vreo şapte picioare. Panourile laterale cam de trei picioare şi-un sfert.

— Se poate, privi Jheronimus spre grămada de panouri pregătite. Avea câteva de măsuri apropiate… îl vrei pentru altar?

— Ah, nu. Cândva, îl vor atârna pe perete… Deci, vor fi cinci lucrări. Pe faţă să faci ceva care va ascunde ce va fi pictat pe triptic.

— Dacă e închis, sigur că îl va ascunde, mormăi pictorul.

— Nu doarsă ascundă, darsă disimuleze. Nimeni să nu bănuiască ce e acolo, nici ca temă, nici ca şi colorit. Să zicem că faci ceva în grisaille… Poate *Creaţia*, ce zici – îi făcu semn din ochiul drept, şugubăţ.

— Îhâm… şi pe panourile interioare?

— Ce vrei tu. Hai să zicem, despre Rai, Iad şi, la mijloc, splendorile vieţii. Da – izbucni dintr-odată în râs zgomotos, *Splendorile Vieţii*, între Rai şi Iad. Paradisul terestru…

Mayheer Jheronimus îşi frecă obrazul uscăţiv, puţin ridat, cu palma aspră, Pe fălcile pătrăţoase, părul aspru începuse să se simtă sub palmă.

— Ai vreo dorinţă cum să arate? Vrei animale, oameni…

— Ce vrei tu, maestre. Am încredere în imaginaţia ta. De fapt, ştiu că va ieşi bine! De aceea am şi venit la tine.

Altfel, mergeam la altul, nu?

Der Bosch ridică din umeri în faţa logicii simpliste a vizitatorului.

— De fapt, am mai mers şi la alţii. De exemplu, acel italian florentin, Michel Ange… Şi el a pictat un Iad pe cinste… pe perete, însă. Este şi nu este ce am vrut eu. Mai sunt şi alţii… Cred totuşi că tu vei picta iadul de dincolo şi de aici cel mai bine, deşi vei chinui această temă de mai multe ori, toată viaţa…

— Totuşi, nu înţeleg ce ai în minte…

— Mda, se mai întâmplă, zâmbi enigmatic clientul. Unora li se pare că mă înţeleg. Ba chiar se apucă să mă explice şi altora. De tot râsul! Dar nu râse, nici măcar nu zâmbi.

— Să facem atunci contractul, trecu meşterul la business. Cine este clientul?

— Hm… Să zicem că nu sunt eu. Eu fac numai comanda. Plata mea îţi va fi pe plac, te asigur. Ce-ai zice dacă, după această lucrare, vei începe să fii considerat cel mai mare pictor flamand timpuriu? Unul din cei mai mari pictori ai lumii… din toate timpurile? Eh? Când te gândeşti că nici nu trebuie să cheltui bani pe materiale – ai tot ce-ţi trebuie în acest moment. Pentru viitoarele lucrări vor veni destui bani…

— Adică… încercă pictorul să înţeleagă, tu nu-mi plăteşti cu bani?

— Bani? Ce sunt banii? râse de data asta zgomotos, străinul.

Poţi cumpăra cu ei fericirea? Nu poţi, îşi răspunse singur. Eu îţi DAU fericirea! Fericirea creaţiei, înţelegerii, împlinirii. A faimei, a nemuririi chiar! Sau ai da toate astea pe câţiva gologani? îl privi iscoditor.

— Şi banii îşi au folosul lor… mormăi meşterul Jheronimus.

— Uite, facem un *gesheft*, cum spun evreii tăi. Pictezi Bucuriile pământene din Grădina Terestră şi pe urmă îmi spui dacă vrei să mai faci schimb. Eh? OK, dă-i bătaie! O să-ţi ia câteva luni, poate chiar un an.

— Aş zice vreo doi-trei, se împotrivi maestrul.

— Nu „nu… Pictează aşa cum vrei. Nu-ţi bate capul cu tehnica ghildei! Dă-i bătaie, desenează, schiţează… Pictează exact aşa cum îţi place ţie! Ţi-am spus: eu ştiu că va fi bine! Mă întorc când va fi gata.

Mayheer Jheronimus din cetatea brabandă der Bosch gândea deja la lucrare, aşa că nici nu observă când clientul părăsise încăperea. Da, asta era o comandă! Simţea deja cum îi furnică degetele… aşa cum i se întâmpla doar când făcea desene. În sfârşit, avea să picteze! Le va arăta el celorlalţi din ghildă, care refuză să accepte felul lui de-a picta…

— Deci, e gata… spuse străinul, trăgând un scaun şi aşezându-se alături de el. Privi spre panourile diptic puse pe un şevalet-stativ, în lumina care cădea pieziş pe fereastra largă, plasată destul de sus pe peretele nordic al încăperii.

— E ceea ce-ai vrut? întrebă der Bosch. Era parcă scurs de toată vlaga. Se simţea îmbătrânit, deşi părul nu părea să fi încărunţit în cele 14 luni de când lucra la triptic.

— Desigur. Ţi-am spus că va ieşi bine.

— Clientului tău, Engelbrecht van Nassau, o să-i placă?

— Engelbrecht? ridică bătrânul din sprânceană. Nu, el nu o să vadă acest triptic niciodată… Nu el e clientul. Lucrarea va ajunge pe la spanioli, dar nu asta e important. Am comandat-o pentru alţii, nici nu-ţi spun numele lor, că nu-i ştii şi-i vei uita…

— Şi de ce vrei să le faci acest dar? Sunt chiar atât

de importanţi?

— Importanţi? Da, poţi spune şi asta. Nu mai importanţi decât alţii, dar destul de importanţi. Şi ei sunt fiii mei.

Meşterul îl privi tăcut, apoi zise:

— Vrei să le dai o lecţie, ai?

— O lecţie niciodată nu strică. Atunci când o-nveţi…

— Da, atunci când o înveţi… De ce Iadul? De ce Plăcerile?

— De Rai nu mă întrebi? zâmbi străinul.

— Mi-am cam închipuit eu. Am pictat tripticul ca pe o carte, să-l citeşti de la stânga spre dreapta. Raiul, pe care ni l-a dat Dumnezeu. Lumea, creată de Domnul pentru noi, să ne amintească ce-am pierdut. Şi la urmă Iadul – ca să ştim ce ne-aşteaptă…

— Da, am văzut… Raiul pierdut din cauza neascultării, Lumea pierdută din cauza necurăţeniei, Iadul… Ei da, Iadul câştigat datorită neascultării şi necurăţeniei!

— Şi copiii tăi vor învăţa lecţia?

— Nu ştiu, depinde de ei. E greu… sunt căpoşi. Învaţă greu, uită repede…

Mayheer Jheronimus râse scurt ca de o glumă, dar văzând seriozitatea clientului, deveni şi el serios.

— Ce n-am încercat? se spovedi bătrânul. Uite, e ca în poveştile din vechime… poate ţi le-a spus şi ţie Erasmus, la o cană de bere. Ai auzit de Sisif?

— Am auzit. Asta a fost de mult, înainte de Hristos.

— Da, tare de mult… Ei, acest Sisif a fost pedepsit, după moarte, să împingă un bolovan pe o coastă de deal. Piatră mare, grea, chiar şi pentru puterea lui de uriaş. Şi rotundă, greu de prins în mâini. îi scapă tot timpul la vale. Ştie că dacă o duce până-n vârf, scapă de pedeapsă, aşa că nu se opreşte din munca lui, nici să răsufle. De eoni… Ei,

pe aceşti copiii ai mei nu-i pot pedepsi cu asta! Închipuieşte-ţi: ei s-ar culca la umbra pietroiului, cu capul pe el!

— De ce? nu înţelese der Bosch.

— Că aşa sunt ei. Leneşi, nepăsători, descurcăreţi… Ei, dacă te-ar prinde pe tine pe-acolo, te-ar face să împingi tu bolovanul la deal! Nici că le pasă că vor avea această pedeapsă eoni de eoni, ei nu duc piatra-n deal şi pace. Dacă îi bat cu biciul, mârâie şi se fac că împing… Un pas, doi… încet, un eon pasul, până se plictiseşte supraveghetorul sau adoarme lângă ei.

Meşterul râde, înveselit.

— Şi? Le convine să stea legaţi de piatră?

— Nu ţi-am spus? Nu le pasă. îşi spun: o trece şi asta. Mai rău de atât ce se poate întâmpla? Fluieră şi cântă… iar în Iad, de obicei, nu suferi de foame şi sete… Trai nineaco!

— Păi, poate li se dă foame…

— De acel Tantalus ai auzit, nu? Ei, ăla chiar se chinuie! Moare de sete, dar când se apleacă să bea din apă, ea seacă. Moare de foame, dar când întinde mâna după un fruct, crengile pomului se ridică la cer. Chinul zeilor! îl priveşte pe pictor iscoditor.

— Ei, şi?

— Nu fiii mei! Se tolănesc direct în albia râului şi aşteaptă să dea apa peste ei… Drept sub pom – aşteaptă să le cadă fructele coapte direct în gură! zâmbi şi el, la râsul voios al pictorului.

— Şi foamea?

— Ei, când le e foame, cântă! Sau dorm. Ştiu că nu vor muri din asta… Mai e ăla, cu stânca deasupra capului. Ăluia îi e teamă! Nu fiilor mei. Lor li se frânge. îmi spun: ce-ai să faci? Ne mai omori o dată?

— Dar Iadul, aşa cum ni-l închipuim noi? Cu foc, pucioasă, smoală, diavoli…

— Fac glume despre el. Cică, e doar o sperietoare. Campanie, ca să-i facă să aleagă Raiul… Au făcut şi poveşti – că acolo se bea, se fumează, curve, chiolhanuri… Se maimuţăreşte: „Mahorcă eşti? Vodki eşti? Guleai eşti?…”

— Şi atunci, ce faci?

Vizitatorul ridică un deget. Cele două panouri se dădură la o parte, dezvăluind tripticul în toată splendoarea lui. Culori puternice, pure, străluceau în lumina blândă a soarelui. În stânga, Dumnezeu prezentând-o pe Eva, nou creată, lui Adam, în clipa trezirii lui. Animalele, lacul, cerul, copacii, rimau cu elemente asemănătoare din panoul central, sugerând că Pământul este o reflecţie imperfectă a Edenului. Printre detaliile naturale, bărbaţi şi femei, goi, se bucurau de „plăcerile” vieţii – mai ales carnale. Aflaţi într-un fel de limbo al existenţei, între Eden şi Iad, fără să regrete primul, fără să se teamă de-al doilea… Ultimul panou, în culori închise, într-o lumină rece, înfricoşătoare: o scenă ce se desfăşoară în faţa unei cetăţi aprinse, simbol al războiului. Peste tot, pe cele trei panouri, animale stranii, inspirate din viaţa naturală – sau izvorând din imaginaţia debordantă a pictorului. Cei doi priviră în tăcere lucrarea.

— Crezi că le va ajuta? întrebă Mayheer Jheronimus.

— Nu ştiu, şopti clientul. Vine prea repede… sau poate, prea târziu… Altor fii le-am dat mai mult… sau mai puţin. Nu reuşesc prea des, uneori, deloc, dar de cele mai multe ori le pasă. Vor mai mult. Deseori, plătesc preţul. Nu ei. Vortotul de la alţii, pe degeaba, întrebarea lor este, cel mai adesea: „dar mie ce-mi iese?” Da, nici măcar o familie unită nu formează…

— Îmi pare rău, bătrâne, spuse trist dintr-odată, pictorul. Aici nu te pot ajuta. Nu ştiu decât să pictez. Voi picta. Voi picta atâtea iaduri până când copiii tăi vor învăţa lecţia!

— Ştiu, Mayheer Bosch. Ştiu… Mai ştiu că ne vom ţine amândoi partea de *gesheft* agreată. Cât vrei să-ţi plătesc?

— Lasă… La ce sunt buni banii? Bărbatul zâmbi şi îndrăzni şi el să-i facă semn cu ochiul, şmechereşte.

— OK, zise bătrânul, ridicându-se în picioare. Nu are rost să-l dau cadou fiilor mei despre care ţi-am vorbit. Iadul lor este chiar aici, între Rai şi Iad, plin de plăcerile vieţii! Pedeapsa lor este neîmplinirea. Darul: uitarea. Dar gustul dulce al speranţei nu-l vor cunoaşte niciodată! Tabloul tău este aproape perfect. Lasă-mă să-l termin.

Întinse degetul spre triptic. Jheronimus se apropie de panou şi privi cu atenţie. Dumnezeul pictat de el, în Eden, îşi schimbase înfăţişarea. Nu mult, doar subtil. Acum semăna foarte mult cu vizitatorul lui – doar, parcă, mai tânăr. Se întoarse uimit… dar încăperea era goală.

laşi, nov. 2012

Mesajul

Lumina scade, verzui-aurie, spre apus. Din răsărit coboară întunericul adânc, catifelat, al nopţii marţiene. Sateliţii se văd cu ochiul liber: două puncte mişcându-se aproape vizibil. Deasupra orizontului stelele încep să sclipească aşa cum numai într-o atmosferă rarefiată pot străluci. Sau pe Lună, unde atmosfera lipseşte cu desăvârşire.

— Tocmai la ţanc, spune Bjork. Oboseala i se simte în voce. De săptămâni, cei doi lucrează fără pauză, cu somn mai mult furat în orele când colegul putea lucra singurcând, de fapt, spaţiul îngust nu permitea lucrul a doi oameni îmbrăcaţi în costumele voluminoase, de cosmonauţi. Atunci dormeau pe rând. Oboseala se vede şi pe faţa trasă a lunganului blond dar, în ciuda eforturilor fizice şi a grabei din ultimele ore, pe faţa lui fină, catifelată, de un maroniu de cacao cu lapte – moştenire de

la strămoşii tahitieni – nu se vede pic de transpiraţie. „Cum naiba?!” se mira de fiecare dată Matsui, tovarăşul lui, un bărbat nu prea înalt, mai mult pătrăţos, cu muşchi de luptător, cu braţe lungi şi puternice. El părea să fi adunat tot părul lipsă de pe trupul lui Bjork – un păr negru, aspru, care îi acoperea ca o blăniţă de smocuri întunecate pieptul, braţele, spinarea. Chiar pe faţă nu prea avea păr, poate de aceea pe ea se scurgeau mai tot timpul şiroaie de năduşeală. Doar pliurile de la ochi aminteau de originea lui asiatică, altfel, numele era pur grecesc: Vanghelis.

Îşi făcuseră tabăra pe această faţă a planetei în urmă cu şase săptămâni, delegaţi de către grupul de bază să construiască un telescop. Aveau şi acolo unul dar desele furtuni şi vântul permanent îi împiedicau să cerceteze cerul. Nu numai firele de nisip care încărcau permanent antena, dar şi intensele descărcări electrice produse de nisipul în mişcare aveau efecte negative. În final, hotărâseră să construiască acest observator, pe podişul înconjurat de munţi, unde furtunile nu se prea întâlneau şi chiar şi vântul era un fenomen rarisim. Şi, după un drum de aproape o săptămână în vehiculul de suprafaţă încărcat cu aparatură şi scule şi cele şase săptămâni de muncă asiduă, observatorul era gata – inclusiv spaţiile de locuit. Se puteau muta din spaţiul îngust, aproape claustrofobic, al vehiculului. Şi puteau vedea, pentru prima oară după aproape un an, Pământul!

— Mai sunt aproape trei ore până la răsăritul Terrei, zise Matsui. Avem timp să facem o baie, poate să dormim puţin…

Ei, cei optsprezece bărbaţi şi femei, fuseseră „norocoşii” aleşi. Primii oameni pe Marte! Decenii, care ajunseseră să împlinească secolul, trecuseră, până când Consiliul Terran aprobase o călătorie umană în spaţiu. Între timp, dovezile că nu suntem singuri în Univers, că

Terra primise deseori vizitatori din spaţiu, deveniseră concludente, greu de ascuns publicului larg. Presiunile asupra Consiliului de a redeschide programele spaţiale, îngheţate de pe vremea Războaielor Reci, deveniseră tot mai puternice. Şi, în final, se aprobase. O primă expediţie de cercetare pe planeta vecină – acolo unde observaţiile prin sateliţi indicaseră o intensă activitate a aşa-ziselor OZN-uri: nave ale extratereştrilor care, cine ştie din ce motive, ocoleau cu obstinaţie orice contact cu umanii tereştrii.

Optsprezece bărbaţi şi femei, crema specialştilor în diferite domenii în ciuda tinereţii lor, pregătiţi să intre, în sfârşit, în contact cu ET-ii

— Extra-Tereştrii.

Pe Marte, în ciuda anului aproape scurs şi a aşteptărilor, teranii nu putuseră observa niciun OZN. Nici vorbă de vreun contact cu alte fiinţe. E drept, cei doi observaseră în ultimele zile, mai mult cu coada ochiului, prezenţa acestor aparate de zbor. Erau oare ET-ii curioşi de ceea ce construiau ei? Prezenţa lor, dacă nu se înşelau cumva, aducea şi o problemă neaşteptată: un bruiaj aproape continuu care îi împiedica să intre în contact cu Baza. Ultimul mesaj primit era de acum unsprezece zile. Trunchiat şi neclar, cerând multe lămuriri. Aparatele fuseseră programate să înregistreze orice nou mesaj, chiar şi atunci când ei nu erau lângă Comunicator, dar fără vreun rezultat.

După o baie firbinte – prima în ultimele săptămâni! – şi o masă, dacă nu copioasă, sigur binevenită, cei doi se aşezară în faţa ecranului. Observatorul fusese pregătit – direcţionat, calibrat

— Pentru a le aduce imaginea dragă şi aproape uitată a planetei mamă. Desigur, de la distanţa asta nu se puteau observa oceanele şi continentele, Pământul era mai

degrabă o minge de tenis albăstrie, cu o luminiţă învârtindu-se în jurul ei, dar era suficient şi atât! S-ar fi simţit mai aproape de cei rămaşi acasă…

— Ce-or fi vrut să spună în Mesaj? întrebă Bjork. Nu trebuia să spună care, era un singur Mesaj care îi interesa. Ultimul. Această întrebare o puseseră, în ultimele zile când unul, când celălalt, fără a putea găsi vreun răspuns mulţumitor.

— Nu ştiu. Mie mi să părut cumva… festivist. De parcă ne anunţau o mare victorie, împlinirea unui mare vis…

— Da, aşa mi s-a părut şi mie. Or fi intrat în contact cu ET-ii?

— Poate. Aşa s-ar părea. Ce altceva ar putea să-i bucure atât de mult? Dar atunci, de ce aceia de pe-aici – i-ai observat şi tu, de bună seama – ne evită?

— Poate ne înşelăm. Aparatele n-au înregistrat nimic deosebit.

Poate sunt, poate nu…

— Chiar de-ar fi aşa. Dacă au intrat în contact cu ei, sigur au aflat de prezenţa noastră aici. Dacă nu o ştiau dinainte. Sunt sigur că ştiu de existenţa acestui platou binecuvântat de lipsa vântului.

— Şi ce o fi vrut să spună cu „antima”? în ce limbă o fi?

— Poate aşa se numesc ET-ii. Poate vin de pe o planetă, sau lume, care se numeşte aşa…

Discuţia continuă aşa, întorcând problema pe-o parte şi alta. Pentru doi oameni de ştiinţă, această discuţie sterilă era de-a dreptul frustrantă. Ar fi avut nevoie de câteva elemente palpabile, care să le permită enunţarea unor teorii… Doar cele câteva cuvinte, acoperite şi ele de zgomote de fond, abia înţelese („mare vie… s-a reu… mare pentru Omeni… antima…”). Mesajul.

— OK, e timpul, zise Matsui. Bjork apăsă butonul care aduse imaginea spaţiului pe ecranul observatorului. Stelele luceau mult mai vii decât filtrate prin aerul rarefiat. În centrul imagini… nimic.

— Nu se poate, şopti Bjork. Nu am greşit cu nimic. Reglările sunt perfecte! Ştia ce spune, era unul din cei mai experimentaţi astronomi tereştri. Calculele indică prezenţa Pământului exact ACOLO!

Priviră amândoi în tăcere spre ecran.

— Poţi să măreşti? întrebă Matsui. El era Inginerul.

Bjork apăsă pe butoane. Ecranul păru, la început, neschimbat. Apoi, în centrul imaginii, apărură nişte pete. O mică luminiţă continua să se învârtă, cumva haotic, în jurul lor. Bjork se schimbă la faţă.

— Ce e? întrebă Matsui, începând să se îngrijoreze. Ce vezi?

— Ăla e Pământul! şopti, gâtuit, astronomul.

— Cum aşa? Nu înţeleg!

— Acum înţeleg Mesajul. Au reuşit să obţină antimaterie pe Pământ. S-o folosească! Pământul nu mai există…

Matsui nu mai întrebă nimic. El era inginer, ştia ce se putea întâmpla…

Cei doi se ridicară, traseră pe ei costumele şi ieşiră afară, cu lacrimi şiroind pe feţele de neatins, aflate în spatele măştilor transparente. Erau singuri în univers – ei şi ceilalţi de la Bază.

În faţa Observatorului se găseau trei aparate de zbor, cu o aparenţă nepământeană, aşezate pe sol.

— Acum ştiu şi de ce au refuzat contactul cu noi, zise Matsui. Ei bănuiau…

— Nu. Ei ştiau! N-au vrut să fie implicaţi. Ne-au lăsat să facem după capul nostru…

Întrebarea nerostită, care se ivi simultan în mintea

lor şi la care sperau un răspuns, era: „Dar acum, acum se vor implica? Sau suntem mai singuri ca niciodată în Univers…”

Să iubim animalele

Deseori, aparenţele înşală. Uneori, ne lăsăm înşelaţi de ele din neştiinţă. Pur şi simplu, ne aşteptăm la cu totul altceva. Dacă n-aţi fost înşelat de vreo aparenţă, dacă nu ştiţi despre astfel de întâmplări şi vreţi să aflaţi mai multe, citiţi în continuare.

Totul a început dintr-o neînţelegere. Miricică Gugulan, patronul modestului jurnal *Meduza „care vede totul şi îi împietreşte pe ticăloşi”* – „vedea” într-adevăr, destule, dar nu prea „împietrea” pe nimeni, trăind mai ales din şantajul mascat numit „reclamă” – l-a trimis pe tânărul Costică „Vişinică” Vişnovietki, jurnalist debutant şi destul de prost plătit, să afle „mai multe” despre „afacerile cu mani” pe care le desfăşoară nişte „tătari din bălţi” – „că tot eşti tu de neam de lipovean din Baltă”.

Vişinică tocmai vorbea la telefon cu Dona, „lipeala” lui din zona prostituatelor „prospătură”, fete de liceu abia intrate în tagma celei mai vechi meserii lumeşti. Dacă nu voia s-o supere, n-o putea pune în aşteptare ori de câte ori se trezea Şefu’ vorbind, chiar dacă fata nu avea nimic important de spus. Se plictisea şi ea…

Aşa se face că a prins chestia cu „tătarii”, chiar şi cea cu „bălţile”, şi şi-a zis imediat că nu va fi lucru uşor. Tătarii se ţineau între ei, erau închişi ca nişte scoici, mai ales când aveau ceva de ascuns – şi cine nu avea ceva de ascunsân zilele noastre? Nici nu erau deosebit de prietenoşi cu românii şi lipovenii – doar cu machidonii şi turcii se înţelegeau mai bine. Gândind la toate acestea şi fiind atent la sporovăială Donei, ratase chestia cu… „… anii”? Ce o fi vrut să spună Şefu’? Era destul de nervos Gugulan în ultima vreme, nu-i ieşise aşa cum plănuise

daravela cu transferul containerelor – chestia devenise publică, se băgaseră pe fir câteva jurnale mari, interveniseră şi oarece politicieni... Secaseră banii. Şi, atunci, ce să-ţi mai baţi capul? Well, se mai întâmplă şi dintr-astea, una peste alta un ziar trebuie să dea şi informaţii dacă vrea să-şi păstreze cititorii. Dar nu prea des...

Deci, Vişinică n-avu curaj să-l pună pe Gugulan să repete, ştia că-l apucau dracii. Parcă era vorba de ceva... banii? Panii? Anii?... Văzându-l pe Şefu' părăsind redacţia şi profitând că Dona se oprise să tragă aer în piept, o întrerupse:

„Auzi, tu ştii ceva despre... „panii"?"

„Panii? Asta ar fi ceva „domnule" în poloneză, parcă. Aşa vorbeau nişte clienţi...

Dona e fată deşteaptă. Deşi devenise curvă „de telefon" încă din liceu, îşi continuase studiile. Între timp, terminase Dreptul „la distanţă" (de *profesori şi de carte*, cum îi plăcea ei să spună). Dar avocată nu ajunsese, nu avea nici bani nici relaţii ca să intre în barou. Şi apoi, se obişnuise cu viaţa ce-o ducea: ieşeau bani frumoşi, era liberă mai toată ziua, începuse şi ceva codoşlâc cu fete mai tinere... Când o îmbătrâni, va vedea ce-o mai face...

„Nu cred", îşi arătă împotrivirea Vişinică. „Ce să aibă tătarii cu poleacii?"

„Poţi să ştii? Panii... panii... poate „poney"?"

„Da, parcă aşa suna. Ăştia ce-s?"

„Cai. În engleză. Ponei. Din ăia mici, ca nişte jucării. îi călăresc copiii".

„Hm. Dar de ce nu-a zis Şefu' „ponei"? El aşa ar fi zis. Nu se prea are cu engleza..."

„Nici tu" râse Dona. „Sunteţi de toată minunea. Jurnaliştii lui peşte fiert...

„Lasă că ne descurcăm..."

„Pe internet cum vă uitaţi? Acum, dacă nu ştii engleza, eşti mort. Băi, toţi bişniţarii din oraş ştiu engleza, ba şi italiana şi spaniola!”

„Că parcă tu ştii”.

„Să ştii că ştiu. Toate curvele ştiu. Mă descurc, oricum. Ce crezi tu? Mai sunt unii care nu-s hupa-ţupa, le place să mai stea-n poveşti… Oameni trişti, singuri, nu-i ascultă nimeni. Ce ştii tu?”

Aşa e, Dona ştia mai bine.

„OK, când ne vedem?”

„Ţi s-o fi făcut dor, te pomeneşti…”

„Sigur că da!”

„Mie nu prea, n-ai nimic deosebit. Mi-ajunge că vorbesc cu tine când şi când. OK, OK, ştii că nu sunt fată rea. Să văd şi eu când sunt liberă. Ştiu că nu prea ai bani… Cred că ţin, cumva, la tine, altfel nu văd de ce ţi-aş da, aşa, pe gratis. Nici măcar nu-mi eşti peşte. În fine… Palpa!”

Închisese. Şi Vişinică, uşor excitat de perspectiva întâlnirii cu prostituata, când o fi să fie, se întoarse spre problema dată de Şefu’. Deci, tătari care se ocupă de cai, de ponei. Ce fel de afacere o fi asta? Ce bani pot să iasă de aici? Şi cum de-a intrat Şefu’ pe fir? Dacă el crede că e ceva serios, atunci o fi…

Dădu câteva telefoane către fauna care reprezenta „sursele” lui. Până la urmă ajunse la un Consilier de la Primărie, membru al comunităţii turco-tătare.

„Cai, zici? Ponei? O fi… Da ce-ţi trebuie?”

„Ştiu eu? Şefu’ m-a pus. Vine vara, poate vrea un articol mai uşurel, aşa, ca pentru vilegiaturişti… Ştii, copiii călăresc poneii, dacă ştii la ce mă refer…”

„Da?” îşi dovedi consilierul neîncrederea. „Nu-i stilul lui Mircică. El s-ar fi interesat mai degrabă de „iepe”, haha. Băi, n-o fi vorba de trafic cu băieţei? Nu vreau să fiu amestecat…”

„Ştii de aşa ceva printre tătari?

„Măi, homosexuali sunt peste tot. Unora le plac băieţeii, ştiu eu?…”

„Deci, nu ştii niciun tătar care se ocupă de căluţi?”

„Măi, ştii, dacă mă gândesc bine, parcă am auzit ceva despre unul, Ibrahim, care-ar avea nişte căluţi”.

„Unde-l pot găsi?”

„Trăieşte undeva, prin bălţi…”

Iată că era pe drumul cel bun! îi trebuiră alte câteva zeci de telefoane, date cu mare grijă, să nu se afle în târg că e p-o urmă – putea să-l sperie pe „Geambaş” (aşa-l botezase în gând pe Ibrahim). Se dădea la fund, poate dispărea în Turcia. Dar putea stârni şi alţi jurnalişti, e viaţă grea în Media; chiar şi el mai furase subiecte de la alţii…

A doua zi, spre prânz, ajunsese la sursă: efendi Ibrahim Nuradin, fiul lui Daud zis Sarmaua. Chiar aşa s-a prezentat omul uscăţiv, bătrânel, aparent indiferent la porecla purtată de tatăl lui. Era slab, înalt, undeva peste 50 de ani, cu o bărbuţă albă destul de rară, cu faţa bronzată şi zbârcită. Ochii puţin oblici aminteau de originea lui mongoloidă – deşi nu avea pliul la ochi, nici faţa rotundă, ci mai curând lungă, triunghiulară. Nici nasul coroiat, ca un iatagan, nu era trăsătură tătărească…

„De ce „sarmaua”, efendi?”, încercase jurnalistul să lege conversaţia.

„Că era singurul care mânca sarmale”, zise gazda. „Ştii, noi mâncăm dolmaşi cu orez şi stafide, da, da, în foi de viţă – dar taica a avut în tinereţe o iubită moldovancă, pe când făcea armata, şi s-a dedulcit la sarmale. Doar că nu le făcea din porc, că-i păcat, ci din vacă şi oaie şi capră, cum se nimerea, dar cu foi de varză. Aşa că i-au mai zis şi „Vărzaru”, era singurul care avea o grădină plină cu varză, o şi mura, vindea varză la tot satul”.

„Şi tu? Cultivi şi tu varză?”

„Ei, am câteva căpăţâni în grădină, îmi plac şi mie sarmalele – dar nu îmi place carnea de capră. Eu cresc cai”.

„Doamne… ăsta, Allah… fereşte, doar nu mănânci sarmale din carne de cal!?”

„Hehe”, râse bătrânelul. „Nici vorbă. Cum o să mănânc carne de cal? E bună şi vaca… Şi batalul”.

„Mă gândeam că strămoşii matale mai mâncau şi carne de cal, aşa se zice…”

„Apoi, eu ştiu? E mult de atunci. De unde ştii că la nevoie, n-or fi mâncat cal şi lipovenii – eşti lipovean, nu?”

„Păi, or fi mâncat, dar de tătari se ştie că au mâncat…”

„Cine-i tătar?” se încruntă Ibrahim.

„Păi, aşa mi s-a spus, că eşti găgăuz”.

„Sunt. Şi ce dacă? Eu nu sunt tătar!”

„Mă ierţi. Credeam că găgăuzii sunt tătari”.

„Credeai rău! Noi suntem turci. Turci selgiucizi. Noi am avut o civilizaţie mândră şi vestită. Marele Selgiuk se întindea din Persia până la Bosfor! Când au venit tătarii, noi îi dădusem deja pe Rumi şi Omar Kayam. Ai auzit de ei, nu?”

„Sigur, sigur”, încercă Vişinică să-l îmbune pe găgăuz, deşi nu auzise în viaţa lui de turcii ăia din vechime.

„Mda! Nu te uita la ce suntem acuma. Noi eram civilizaţia, atunci. Europa era o vizuină de sălbatici nespălaţi. Iar românii nici nu auziseră de Mioriţa. Iar voi, lipovenii…”

„Da, sigur, ai dreptate. De fapt, venisem să te întreb despre căluţi”, schimbă Vişinică vorba.

„Ah, căluţii? Poneii?”

„Da, da!”

„Cum de-ai auzit de ei? Nu se prea ştie…”

„De unde îi ai?”

„Hehe, din Anglia. Am fost şi eu la muncă pe-acolo, imediat după

90. Am muncit la o fermă de cai. Grăjdar. Auziseră englejii că turcii şi tătariii se au cu caii. Am stat acolo zece ani. Când am plecat, am luat nişte sămânţă – embrioni. Aveau ăia nişte cai, mamă! Dar erau prea scumpi să-mi dea vreunul, aşa că am furat embrioni. Chiar şi corciţi, mi-au ieşit cai frumoşi, l-am vândut la turci, că românii nu dau bani pe cai. Nu am făcut avere mare, dar mă descurc. Copiii-mi sunt studenţi prin Anglia, eu am tot ce-mi trebuie… Dar acum sunt singur”.

„Şi poneii?”

„Ei, eu mă îngrijeam mai ales de ei, aşa că la plecare mi-au dat un embrion şi o femelă gestantă. Pe ăştia îi ţineau defun. Când am ajuns acasă, femela mi-a fătat un mânz. Acum am cinci ponny”.

„Pot să îi văd şi eu?”

„Sigur că da. Hai să-ţi arăt toţi caii”.

Frumoşi cai. Doi armăsari, o iapă şi un mânz. îi ţinea doar pentru prăsilă, cai frumoşi cu sânge arab: subţiri, zvelţi, gâtul gros, glezne fine, murgi cu ţinte albe. Chiar dacă nu se pricepea, Vişinică rămase mut văzându-i alergând prin padoc.

„Nu e uşor, dar obţin 50 – 60 de mii de euro pe un cal. Am piaţa mea. Vând câte un cal la doi-trei ani. Mă descurc”.

Da, nu e râu, gândi Vişinică. Unii cresc struţi sau mai ştiu eu ce minune… Uite-al naibii turc!

„Şi căluţii?”

„Îi ţin separat. Uite-acolo!”

În alt ocol avea cinci ponei: trei masculi şi două femele. Micuţi, puţin mai mari decât un câine ciobănesc, cu pielea maro-arămie şi părul lung, mătăsos, galben ca

paiul ars de soare. Semănau perfect cu nişte cai, priviţi de la distanţă. Pielea era ceva mai păroasă decât la cai, era acoperită cu un fel de blăniţă fină. Pe cap aveau un ciuf de păr care le cădea în ochi, ascunzând aproape urechile, iar deasupra copitelor avea câte un şomoiog des de păr.

„Par inteligenţi" zise Vişinică, uimit. Niciodată nu văzuse aşa ceva.

„Sunt. Dacă le dai nume, şi-l amintesc. Dacă îi strigi numele, vine la tine. Uite: Red, vino încoace! îi zic Red pentru că arămiul lui are o nuanţă mai roşcată…"

Un căluţ tropăi vesel spre gardul ocolului, unde se lăsă mângâiat de Ibrahim. Turcul scoase din buzunar un măr şi i-l dete să-l ronţăie, frecându-l între urechi. Poneiul era clarâncântat de tratatment.

„Şi la ce sunt buni căişorii ăştia?" întrebă Vişinică.

„Buni? La nimic. Mă mai distrează. Nu, nu sunt buni la nimic. Dacă stăteam la oraş, îi foloseam să fac bani. Iubesc copiii, sunt blânzi şi se lasă călăriţi…"

Imaginaţia lui Vişinică se aprinse. Ce afacere! Cu atâţia turişti, cu atâţia copii, un căluţ era o sursă de venit inepuizabilă!

„Ce mănâncă?"

„Iarbă, ce să mănânce? Fân, chiar şi morcovi, mere, fructe în general. Le mai dau cubuleţe de zahăr, când şi când…"

„Multă iarbă?"

„Ei, multă!? Nu vezi ce mici sunt?"

Din interviu se alese praful. Jurnalistul nu se lăsă până nu-l convinse pe Ibrahim să-i vândă trei ponei, l-ar fi luat pe toţi, dar nu avea bani – nu erau ieftini, câte douăzeci de miare fiecare.

„Ehei, efendi. *Shetland*, rasă pură, englezească. Mini – cei mai mici. Prietenoşi… ia pune mâna pe ei, mângâie-i!"

Între timp, poneii se apropiaseră cu toţii de gard.

Vişinică îşi puse palma pe coama căluţului care se apropiase de el. Un fior de tandreţe îi străbătu fiinţa, un sentiment nemaisimţit până atunci cu atâta intensitate. Frecă poneiul între urechi. Acesta necheză uşurel…

„Te-a adoptat, hehe” râse turcul.

„Mi-i vinzi?”, se hotărî tânărul.

Până la urmă s-au înţeles la preţ. Trei căluţi, scopiţi, la zece mii bucata, plata în rate: cinci mii pe loc, câte cinci mii în următorii cinci ani. Nu avea să fie uşor, avea nevoie de un grajd, de fân… Şeile şi harnaşamentele…

Vişinică se lăsa ars de soarele după-amiezii. Trupul slab, dar sănătos, gol până la pantalonii scurţi, decoloraţi de soare, e aproape negru. Stă cât e ziua de lungă în soare, de pe la jumătatea lui iunie până spre sfârşitul lui septembrie. Ce păcat că sezonul e atât de scurt. Poate o să se mute în Bulgaria, poate chiar Grecia. Chiar, Creta ar fi un loc interesant… îşi are locul în Cercul Belonei, vad bun pe unde trec zilnic mai toţi vilegiaturiştii staţiunii. Uneori mai dă câte o tură pe plajă, printre umbrele şi cearşafuri. Sunt mulţi copii, unii vor să călărească, alţii doar să se pozeze. Chiar şi unele piţipoance se mai urcă pe căluţi. Nu îl deranjează, ştie că sunt extrem de rezistenţi. Ies destui bani: cu ce câştigă în cele trei luni trăieşte tot anul. El şi căluţii. *îi iubeşte foarte mu it*.

Lucrurile s-au aranjat de la sine, deşi el încă tatona ideea. Pierduse jobul la ziar chiar atunci. Şefu’ aştepta un articol despre spălarea banilor – iar Vişinică îi dusese unul despre creşterea poneilor. „Îţi baţi joc de mine?”, ţipase Gugulan. De fapt, ziarul nici nu mai rezistase mult după aceea. Miricică, Şefu’, avea datorii mari, spera să scape cu ajutorul ultimei anchete. Voia să afle mai multe despre banii unor tâlhari din bălţi, tătari – asta îi spusese la telefon angajatului, să afle despre „money”.

Vişinică se descurcase, deşi a fost chiar mai greu

decât se gândise. Şi-a vândut apartamentul şi a cumpărat o căsuţă cu o curte mare, în Cumpăna. A semănat iarbă şi a construit un grajd cu pod, unde ţinea fânul. Cumpărase şi o maşină de tăiat iarbă, cosea prin vecini şi pentru primărie, în schimbul ierbii.

Căluţii se bucuraseră de schimbare. Nu mai trăiau alături de „cei mari" de caii lui Ibrahim. Erau liberi să umble prin grădină. Le plăcea şi în Cerc, iubeau copiii, le plăcea să fie în centrul atenţiei. Mai ales, le plăcea să fie mângâiaţi…

„Nu-ţi fie frică, e blând" spuse Vişinică unui copilaş blond, de vreo patru-cinci ani. Acesta se adunase lângă picioarele bronzate ale mamei, privind cu jind spre ponei. Uite, dă din coadă!" Dădea, făcându-şi vânt şi alungând musculiţele. „Poţi să-l mângâi".

Cu teamă, băieţelul puse palma pe crupa căluţului. Vişinică se înfioră plăcut, ştia că legătura fusese făcută. Şocul valului de tandreţe o lovi şi pe tânăra mamă: se îmbujoră uşor, ochii i se dilatară. Făcu un pas înainte şi frecă botul poneiului. Animalul tropăi vesel şi necheză uşurel.

„Doar zece lei. O sută de mii", zise Vişinică. Ştia că după mângâiere, nimeni nu se mai putea împotrivi.

„Hai, mămico! // se rugă aproape plângând, copilul. „Doar odată!"

Fostul jurnalist ştia că vor urma nenumărate plimbări pe ponei – deseori va trebui să îi refuze. Cererea era mare… Ştia şi că femeia se va întoarce cu soţul, vor încerca să cumpere căluţul. Dar nu putea să-l vândă, *îl iubeai* Ce păcat că niciunul dintre căişori nu era armăsar… Ibrahim avea grijă să-şi păstreze monopolul.

Nu, desigur, nu va vinde niciun ponei. Dar doamnei i se potriveşte un câine. Uite, Bruni e gata. Stă pe marginea trotuarului, privind prietenește spre Hia – poneiul

mângâiat de doamnă. Pe Shalom îl dăduse chiar în dimineaţa asta. îşi aminti discuţia:

„Doamnă Vasilescu, nu insistaţi. Poneii sunt mijlocul meu de subzistenţă”. Oamenilor le place când foloseşte cuvinte „intelectuale”: le dă un sentiment de superioritate asupra „grăjdarului” citit. „Cine şi-ar vinde găina care îi face zilnic câte un ou de aur? Şi apoi, mă înţelegeţi, îmi iubesc căluţii ca pe copiii mei!”

Ştie că acest argument este înţeles. Femeia a ajuns să *o iubească* pe Hia ca pe propriul băieţel.

„Uitaţi, îi dau lui Robert o tură gratis. Până ne întoarcem, aveţi puţin grijă de Shalom. Da, doamnă, Pace e numele lui – şi în prezenţa lui, ca şi a Hiei, aveţi posibilitatea să trăiţi sentimente de pace, de linişte, de prietenie, de dragoste şi tandreţe... Nu muşcă, nu e în stare să muşte pe nimeni, dar e credincios, ştie să dea alarma când e cazul. Hai, mângâiaţi-l!”

Din nou, a câta oară, fiorul sublim de tandreţe îl străbate. Nici doamna blondă, planturoasă, îmbrăcată cu o rochie vaporoasă din în topit, nu scapă – fusese deja condiţionată de Hia. Pe chip i se aşterne liniştea, ochii de scorpie se îmblânzesc, îşi priveşte soţul cu tandreţe. Probabil îl terorizează şi el se supune, în ciuda aerului de intelectual. Probabil e profesor, sau cercetător... Atât doamna cât şi băieţelul, care îşi revărsau întreaga dragoste asupra poneiului, o vor întoarce şi asupra câinelui. Ce dacă era un simplu maidanez? Era prietenul căluţului, contactul se stabilise de mult, de când câinele se frecase de piciorul poneiului iar Hia îl mângâiase cu buzele groase, dar fine. Contactul nu se stabilea între toate animalele, nici cu toţi umanii.

Încă nu înţelegea cum şi de ce are loc acest contact. De exemplu, Dona nu putuse face contact cu poneii, oricât de mult i-a mângâiat. În schimb, Shabi, pisica maidaneză

aciuată la el în grajd, care făcuse contact cu Hipo, alt poney, se lipise imediat de Dona. Aceasta nici nu voise să mai plece fără pisică! Iar pisica, care refuzase să mai plece odată, contactată, plecase bucuroasă cu noul contact uman. Ştia, de la Dona, că Shabi mai contacta, când şi când, şi alte animale – câini sau pisici. Care, de obicei, erau „înfiate” de prietene ale acesteia – sau chiar de clienţi. Era suficient ca Dona să-i pună să ia o pisică sau căţel în braţe, să le mângâie… Mai toate „fetiţele” aveau acum un *pet*.

Hilo, cel de-al treilea ponei – cel ce se numise Red –, se apropie de el. îl privi ţintă cu ochii lui inteligenţi, stabilind legătura.

„E timpul să găseşti un ajutor”, gândi Vişinică. Dona ar fi bună, dar ea îşi face treaba bună cu felinele. Iar Flavius, cu caninele. Omar, cred că s-ar potrivi…”

Da, Omar. E un tânăr sărac, din Agigea, şterge mesele la Autoservire. Legătura cu poneii e făcută de mult, când nu e ocupat stă în preajma lor, îi ţesălă, curăţă după ei, îi plimbă – uneori ia câte un copil la plimbare. Are o grădină la Agigea, mama lui destul de bătrână cultivă acolo legume. Tatăl a murit, a fost vaporean.

„Omar!”, îl cheamă. „Cred că va trebui să pleci la Costineşti”.

„Ştiu, mi-a zis Hilo. Pe care mi-l dai?”

„Nu, va trebui să te duci la Ibrahim. Are din nou şase ponei. Te înţelegi cu el”.

„Nu am bani/ Omar ştie de târgul făcut de Vişinică.

„Vor găsi o cale”, zise – sau gândi – fostul jurnalist. „Sunt foarte inteligente”.

„Da. Şi ne iubesc!”

„*Şi eu le iubesc*”, ziseră cei doi umani la unison. *Toată lumea le iubeşte*. Ce noroc că tot ce vor ele e dragoste, tandreţe… Pentru a câta oară, de când le

întâlnise, se întrebă: cine sunt ele? De unde au apărut aceste animale înzestrate cu inteligenţă? Aceste entităţi.

Hiloai privi cu ochii lui blânzi, inteligenţi.

„Shalom!”, gândi.

Un om obosit

Bătrânul coboară încet, cumva şovăitor, cărarea. Se simte obosit, neaşteptat de obosit. Nu e prima dată când străbate această cărare, a mai urcat-o de câteva ori. De la ascensiunea din zorii zilei din valea Obârşiei, trecuseră multe ore; între timp, a avut un lung popas sus, în vârful muntelui. În mod normal, drumul între marele bolovan din vârful muntelui şi Sfinx nu ia mai mult de o oră – drum relativ uşor, la coborâre. Acum, drumul pare să nu se mai sfârşească. Abia a lăsat în stânga vârful Coştilei, deşi coboară de mai bine de trei ore. Nu departe se vede colosala piatră a Sfinxului – semn că nu rătăcise drumul.

Se opreşte şi-şi îndreaptă şalele cu greutate. Nu are mare lucru în taşca de piele, trecută în bandulieră, care-i serveşte drept bagaj. De fapt, mare parte din conţinutul ei o lăsase foştilor lui tovarăşi de drum, rămaşi sus, la Omu. Ei vor avea nevoie mai mare de ceea ce le lăsase, probabil, şi-au zis când el decisese să pornească spre vale. Ciobanul zâmbise cumva, strâmb, şi spusese: „Precis tu n-o să ai nevoie… / Aşa ar fi trebuit să fie, drumul prin Stână, pe la poalele

Pietrei Arse, nu trebuia să-i ia mai mult de patru ore până jos, la cabana închiriată nu departe de mica mănăstire a Sfintei Ana.

Îşi înălţă trupul ostenit, oh, atât de ostenit, şi privi spre vale. Sfinxul – care, de aici, părea o grămadă de bolovani. Panta cobora relativ lin spre dreapta, spre valea adâncă unde se afla Peştera. Pe acolo coborâseră cu o zi în urmă, urcând apoi valea spre Mecet şi în sus, spre vârful muntelui. Bivuacul îl avuseseră acolo, jos, nu departe de o

stână. Peste seară, ciobanii veniseră să îi viziteze, aduseseră cu ei urdă şi caş proaspăt, aşa cum nu prea aveau ocazia să guste la Bucureşti, şi păstramă de oaie pe care o prăjiseră înfiptă în ţepuşe, deasupra focului de tabără.

Prinţul Moruzzi, cel care-i îndemnase la această călătorie – şi la altele, în trecut, înfiinţând ei un Grup Alpin, după modelul germanilor şi englezilor –, era foarte bucuros de întâmplare. El urcase de câteva ori în Alpi, atât în Franţa cât şi în Ţara Cantoanelor şi Italia. Era un bărbat vânos, la vreo 35 de ani, destul de diferit de familia lui nobilă şi bogată, cu moşii în Ţara Valahă şi în Moldova, îşi petrecuse cea mai mare parte a vieţii călătorind şi învăţând prin Occident… Nu se prea înţelegea cu ai săi, mai ales că era mason şi susţinea unirea Principatelor…

Privirea bătrânului linse pietrele curioase ale Babelor – şi se agaţă de un obiect pe care nu îl observase până în acel moment. Deasupra Babelor, undeva mai spre vale, un obiect roşu părea să plutească deasupra pantei. Se mişca… Bătrânul strânse ochii, încercând să-şi concentreze privirea. Deşi avea priviri agere – în fond, abia împlinise 32 de ani! –, de-o vreme, de când îşi începuse coborâşul, avea impresia că ochii îi erau înceţoşaţi. Pusese aceasta pe seama oboselii, latã că acum abia distingea Babele, iar acel obiect abia îl putea vedea. Scoase din jacheta cu multe buzunare o mică lunetă, pe care o folosea să privească în zare de pe crestele munţilor. Când reuşi să o concentreze asupra obiectului, văzu că e un fel de căsuţă, vopsită în roşu şi alb, cu ferestre mari de jur-împrejur. În ea se zăreau siluetele câtorva persoane. Căsuţa, vedea acuma, nu plutea, ci era atârnată de un fel de otgon, ca cele folosite la legarea vaselor de chei – dar mult mai gros. Obiectul se mişca

— Se deplasa spre stânga, urca de fapt… Pe el scria

ceva, cu litere latine.

Roti uşurel luneta de alamă spre stânga, urmărind otgonul cel gros. Acesta se termina într-o clădire, aflată pe tăpşanul Babelor

— Acolo unde cu două zile înainte vântul şuiera printre ierburile şi rododendronii abia înfloriţi care acopereau tăpşanul aflat între valea spre Peşteră şi, de partea cealaltă, spre fereastra Caraimanului. Acum, acolo se afla o construcţie – ba nu, două! Una, încă mai mare, părea făcută din lemn, cu acoperiş în ape, cu două-trei etaje

— O copie îndepărtată a chaleturilor vizitate de el în Alpii bavarezi. Chiar şi culoarea cabanei semăna, un maroniu decolorat de soare şi intemperii. În jurul ei se zăreau oameni – mulţi oameni. Era prima dată când întâlnea oameni în Bucegi, în afara ciobanilor. Şi a extrem de rarilor turişti.

— Bună ziua, auzi o voce tânără. Pe lângă el trecea un grup de tineri, vreo cinci la număr, urcând cărarea spre vârful muntelui. Cei trei băieţi şi două fete îl priveau uimiţi. La fel de uimit îi privea şi el – nu văzuse niciodată femei pe munte! Şi mai erau şi îmbrăcate extrem de curios-întoarse capul să se convingă: purtau pantaloni! Cei cinci se îndepărtau rapid, fără a aştepta să primească răspunsul la salutul lor. Vântul îi aduse o frântură de discuţie „… o fi cu el? Moartea îl caută pe acasă şi el…”

Porni mai departe, gâfâind, spre stânca Sfinxului. La poalele ei, spre vale, un grup de oameni stătea grămadă. Când, în sfârşit, se apropie de ei, văzu că cei mai mulţi duceau nişte cutii la ochi. Nu mai văzuse aşa ceva. Mai toţi vorbeau româneşte, păreau să fie valahi după accent. Straiele lor semănau cu cele purtate de cei cinci care trecuseră pe lângă el – deşi, acum vedea, vreo câţiva avea picioarele dezgolite. Chiar şi unele femei! Simţi că i se face

pielea găinii, deşi soarele blând, de vară, scălda natura. Oamenii deveniră atenţi la apropierea lui şi începură să şuşotească între ei. Câţiva îndreptară cutiuţele spre el, privind, parcă, prin ele. Asta ce-o mai fi?

— Aveţi nevoie de ajutor? îl întrebă una din fete.

— Ajutor? De ce? hârâi el. Simţea că nu prea are aer.

— Păreţi… slăbit. Eu n-aş fi plecat pe munte, la vârsta dumneavoastră. Ştiţi, eu sunt medic, aş putea să vă dau un prim ajutor…

Medic? Femeie?

— Sunteţi… valahă?

— Valahă? Mmmm… da. Sunt din Bucureşti. îi zâmbi. Era drăguţă, chiar dacă avea părul tuns scurt. Din fericire, ea purta pantaloni lungi… cam strânşi pe picior. Aşa o văzuse doar pe baroana de Villiers purtând, la vânătoare. Dar toată lumea ştia că ea e o excentrică…

— Poate ar fi bine să vă odihniţi puţin. Nu păreţi să fi transpirat şi, apoi, e foarte cald pentru această zi de septembrie. O să vă dau o pastilă, *just în case*, nu e bine să ne jucăm cu inima. Când vă mai reveniţi, luaţi cabina şi coborâţi la Buşteni.

— La Sinaia, mormăi el.

— Nu, la Sinaia nu puteţi merge în starea asta. Nu puteţi urca Vârful cu Dor. E mai simplu să coborâţi în Buşteni, de acolo luaţi trenul sau vreun taxi, dacă trebuie să ajungeţi în Sinaia. Trebuie să plecăm, vrem să ajungem în Mălăieşti. Aş chema Salvamontul, sper să nu vi se facă rău…

Între timp îi dăduse o bulina albă, pe care îl forţă să o bea cu apă dintr-o ploscă. Părea să fie amară… îl ajută să se aşeze pe un smoc de iarbă. Septembrie? Probabil nu înţelesese bine. Ei se aflau în Iunie, doar. Şi ce voise să spună cu vârsta lui? Abia împlinise 32 de ani. E drept, se simţea foarte obosit… Privi în urma ei. Ceilalţi din grup,

vreo şase persoane, toţi tineri, până în treizeci de ani, o aşteptau mai încolo. Fata li se alătură şi porniră spre Vârf. Ea mai întoarse de câteva ori capul spre el. Dacă i-ar fi putut vedea mai bine faţa, ar fi zis că este îngrijorată.

Se lăsă pe spate, sprijit de tolbă. Soarele, nu foarte puternic, dar cald, îi cădea pe faţă şi îl făcea să picotească. îşi aminti de popasul avut la picioarele Pietrei de la Om.

* * *

Pe vârf ajunseseră puţin după ora zece. Prinţul avea un ceas elveţian, îl scotea mândru din buzunarul jiletcii de câte ori voia să verifice ora. Nu erau primii care ajungeau acolo. Mai era un grup de doi bărbaţi, puţin mai în vârstă decât ei şi, puţin într-o parte, un cioban învelit într-un cojoc gros, miţos. Emil – doctorul Georgescu Almăjanul, al treilea membru al grupului lor –, fu primul care îi salută. Aşa era el, o persoană plăcută, veselă, se înţelegea uşor cu oamenii. Era unul din puţinii doctori cunoscuţi de el, îşi dăduse doctoratul la vestita universitate din Padova, în filosofie greacă. O nebunie de tinereţe, nu ştia la ce i-ar putea ajuta. Cunoştea şi limba latină, dar nu avea de gând să devină profesor la vreuna din universităţile Europei. Era al doilea fiu a unui nobil ardelean, destul de bogat ca să îşi permită să-l ţină prin Italia şi Franţa. Membri ai ritului greco-catolic – de fapt, un unchi al lui era episcop în Slovacia – aveau relaţii care îi deschiseseră uşile printre străini. Prieteni cu boiernaşi români de pe la Alba, Blaj şi Cluj, ar fi găsit uşor ceva de lucru. Voia însă să călătorească. În asta semăna cu Prinţul Moruzzi, pe care-l cunoscuse la Paris şi deveniseră prieteni nedespărţiţi.

El era al treilea membru al grupului lor. Tatăl său era din familia Şuţu. Nu intrase în politică, se mulţumise cu relaţiile lui de la Stambul şi se ocupa cu negustoria. Chervanele lui străbăteau Moldova între Stambul şi Lipsea, trecând pe la Ieşi. Deşi drumurile nu erau

întotdeauna sigure, bătrânul risca puţin şi câştiga mult. Era bun prieten cu Manuc, negustorul armean, şi cu alţi negustori armeni şi evrei. Doar cu „nemţii” (termen aplicat tuturor occidentalilor) nu se împăca. De aici şi conflictul cu băiatul cel mic, Tudosie, care se încurcase cumva cu tineri fără căpătâi, ca Lazăr, Murgu, fraţii Ghica, chiar tânărul Bălcescu, mai tânăr decât el cu un an… îl ameninţase de câteva ori că îl va dezmoşteni, mai ales dacă-l mai auzea pomenind despre unirea cu Moldova. Aşa că prietenia ce se legase mai întâi cu ardeleanul Emil (oarece cimotie cu Lazăr) şi, apoi, cu Moruzzi, îi deschideau perspectivele călătoriilor spre Apus. Tatăl îl prefera dus la Paris, decât aruncat în ocnă de turci… De atunci, de câţiva ani, urcaseră împreună pe mai toate culmile Alpilor Româneşti – cum numea Moruzzi munţii dintre Valahia şi Transilvania –, petrecuseră iarna în Italia şi sudul Franţei şi avuseseră mai multe întâlniri cu diferite grupuri de masoni care puneau la cale unirea Principatelor române. Ba chiar o revoluţie în întreaga Europă… Şi apoi, independenţa de sub otomani!

Cei doi răspunseră la bineţe, în grai ardelenesc dar cu oarece accent străin. îl mai auzise, erau probabil saşi sau maghiari din Braşov. Şi ciobanul avea un accent curios. îşi ridicase capul, aşa că putuse să-i vadă parte din faţă: arsă de soare şi de vânt, ascunsă sub o barbă stufoasă ca de preot. Avea ochii extraordinar de albaştri, ca nişte iezere de munte, aşa cum văzuse prin Alpi. Părea totuşi destul de tânăr, probabil nu mai mult de patru decenii – părul era de un castaniu deschis cu accente arămii. Avea sprâncene drepte, stufoase, deasupra ochilor adânciţi în orbite, a unui nas drept, hotărât, şi buze groase, strânse dârz.

Se alăturară celor trei. La început discuţiile s-au învârtit în jurul drumului parcurs. Cei doi urcaseră, într-

adevăr, din Braşov, venind prin satele Branului. Unul din ei (îl chema Hansi), zise:

— Ne aşteptam să găsim cabana. Ştiam că o construiseră cu ceva vreme în urmă cei din Sibiu…

— Nici vorbă, zise Prinţul. Am trecut pe aici şi acum un an, şi acum doi… Ba chiar şi anul ăsta am mai fost, încă mai era zăpadă, pe la sfârşitul lui iunie.

— Informaţia ne-a dat-o un prieten din Braşov. cică chiar el participase la construcţia ei. Din piatră, adunată de pe culmi. Vorbise al doilea braşovean, Arpi.

— Matale ştii ceva despre ea? îl întrebă Emil pe cioban.

— Ah, cabana… Se va face, zise el nepăsător. Era singurul care nu-şi spusese numele.

— Totuşi, eram convinşi că este aici, zise Arpi. Eram chiar pregătiţi să dormim în ea. Zicea acel prieten al nostru că, uneori, putem vedea de aici Muntele. Şi putem vedea Capul.

— Care cap? întrebă Emil.

— Al omului, desigur. De aceea îi spune Vârful Omu, nu?

Cei trei întoarseră capul spre cioban. Acesta mormăi:

— La Om. Aşa i se zice. Da, din două motive. Dacă vă uitaţi dintr-un loc anum la profilul acelei pietre, veţi vedea un cap de om privind spre stele. Dar uneori, într-o anumită zi, umbra pietrei crează umbra unui om. Priveşte spre Munte.

— Care munte? întrebă curios Moruzzi. El era impresionat însă de vocabularul ciobanului.

— Muntele Ascuns, răspunse Hansi.

— Da, Muntele Ascuns.

Priviră în jur. Nu se vedea niciun munte. De fapt, Omul era chiar vârful Bucegilor.

— Nu-I puteţi vedea, zise ciobanul. De aceea îi spune

Ascuns… Un fulger de veselie îi luminã chipul. Doar oile îl vãd „nu le place, îl ocolesc pe departe… Din pãcate, iarba pe el e mai bunã, mai grasã…

— Tu-l vezi? întrebã Prinţul ironic.

— Uneori. Când nu e în negurã. E mai înalt decât ãsta – arãtã cu capul spre piatra Omului. Uneori zãpada stã pe el pânã la jumãtatea lui iunie.

— Îl vezi şi acum? întrebã din nou Prinţul. Nu e negurã…

— Îl vãd, spuse hotãrât ciobanul. Se vede chiar şi Templul. Dar trebuie sã ai ochi sã-l vezi!

Cei cinci bãrbaţi se uitarã uimiţi în direcţia indicatã de cioban – spre sud-vest.

— Sã nu-mi spuneţi cã voi vedeţi ceva, zise Emil, frustrat. Ce trebuie sã facem ca sã-l putem vedea şi noi?

— Uneori e bine sã nu vreţi prea multe, zise ciobanul hotãrât.

Cunoaşterea îşi are preţul ei! Sunteţi gata s-o plãtiţi? Deja aţi intrat într-un spaţiu interzis oamenilor de rând.

— Nu sunt om de rând, spuse Moruzzi.

— Aşa crezi, Prinţe? în glasul ciobanului nu era nici urmã de respect datorat rangului. De vrei sã vezi Muntele, renunţi la rangul tãu. Vei fi novice, ultimul dintre ultimi. Dar poţi ajunge departe! Printre Primi. Printre cei care hotãrãsc destinul acestui Pãmânt!

— Chiar şi Unirea? Independenţa?

— Aceste sunt lucruri de nimic în destinul planetei! Vor veni la vremea lor-oamenii le vor face. Darce sunt ele la nivel planetar, la nivel universal? Luminaţii croiesc destinul de mii de ani şi îl vor croi în continuare, alte mii de ani… Poţi face parte dintre ei!

— Noi, ba! zise hotãrât Arpad. Destinul nostru, în Ardeal, e altul. Nu avem treabã cu România. Regele ei ne e strãin, noi ţinem de împãratul de la Viana.

— Atunci voi trebuie să plecaţi!

Plecară, luând drumul spre nord, spre văile Mălăieştilor, cel mai scurt spre Braşov. Cei rămaşi priviră în urma lor, nehotărâţi.

— Despre ce rege vorbeşte? Despre ce împărat? întrebă Emil. El, locuitor al Ţării Almajului, ţinea de Imperiul Austriac.

— Regele României, răspunse ciobanul. Asta va fi… V-am spus, aţi intrat aici într-o buclă a timpului. Voi veniţi din deceniul patru al secolului al nouăsprezecilea, cei doi vin din deceniul doi al secolului douăzeci. Aici Timpul are alte legi. împărat e unul Franz Josef, va mai domni până la război.

— Şi tu, tu de unde vii? întrebă şoptit Tudose.

— De demult. De departe… Poate locuitorii de aici m-au ştiut, sub alte nume. Zalmoxis, Decineu, Caraiman, Buc… Nu am fost numai eu, au fost şi alţii. Şi nu doar aici. Muntele ăsta – arătă cu mâna spre un pisc ce apăruse nu departe, scăldat în lumina soarelui – poartă şi el diferite nume. Kogaionon, de exemplu. Dar Muntele Ascuns i se potriveşte cel mai bine.

Cei trei priviră uimiţi spre muntele apărut aşa, deodată. Era înalt, mult mai înalt decât Omul. Avea vârful rotunjit, deşi abruptul era tăiat colţuros în toate părţile. Undeva, la câteva sute de metri mai jos de vârf, pe o platformă, se vedea un grup de construcţii.

— Sanctuarul, zise ciobanul.

De undeva, dinspre răsărit, pe deasupra capetelor lor, apăru ceva care putea fi luată drept lună. Era rotundă, de o culoare portocalie metalizată, mai mare aparent decât luna în diametru. Totuşi, ar fi putut fi luată drept luna, dacă nu s-ar fi văzut soarele deasupra, în cerul senin, şi dacă nu s-a fi oprit undeva deasupra sanctuarului, dar sub linia coamei muntoase. Apoi, se lăsă pe o parte, căpătând

forma unui fus, şi dispăru în spatele vârfului.

— Astea sunt lucruri pe care oamenii nu trebuie să le vadă, spuse şoptit ciobanul. Dar cei ce vin cu mine, vor învăţa să le folosească. Avem nevoie de ajutoare, lumea s-a lărgit în ultimele sute de ani, iar numărul nostru creşte greu.

— Şi dacă nu venim? întrebă Tudose. Nu-i venea să îşi părăsească traiul, familia, ţara. Era nevoie de el aici…

— Dacă plecai odată cu cei doi, nu ar fi fost nimic. Ai fi uitat… Aşa, ai văzut Muntele, Sanctuarul, mă cunoşti. Mai ales, ai văzut unul din aparatele noastre zburătoare. Locul tău nu mai este în lumea ta.

— Şi totuşi, vreau să mă întorc.

— O vei găsi schimbată, spuse ciobanul cu un fel de tristeţe. Voi rămâneţi? îi întrebă pe ceilalţi.

— Eu aş rămâne, zise Emil Almăjanul. Nu am ce căuta în Ardeal, chiar dacă acum e un împărat nou. Nici de război nu vreau să ştiu. Dar dacă tu vrei să plecăm… se întoarse spre Prinţ.

— Nu, şi eu vreau să rămân. Mi-am dorit întotdeauna o viaţă aventuroasă – ce viaţă ar putea fi mai aventuroasă decât asta? Şi dacă voi avea un rol în hotărârea destinului acestui loc, cu atât mai bine: înseamnă că nu-mi voi trăda menirea familiei.

— Nu doar a locului acestuia, sau a ţării acesteia, ci a întregului Pământ. Dar asta va fi altă dată, în alt timp, în alt loc…

*

* * *

Şi uite aşa, Tudose plecase singur spre Sinaia. Nu întorsese capul, dar era sigur că ceilalţi privesc în urma lui. Dacă, totuşi, ar fi întors capul, ar fi văzut că muntele dispăruse din nou. Ca şi cei trei de la poalele stâncii.

Iar acum era obosit, tot mai obosit… De ce oare.

Ridică mâna în faţa ochilor. Era străvezie, mâini de bătrân, ridate, pătate… Ce se întâmplase? Da, timpul trecuse. Ce spusese ciobanul care nu era cioban? Că aici timpul are alte legi? Ar zice că trecuse timp, mult timp, poate zeci de ani. Era într-o lume complet necunoscută…

— Te-am avertizat, auzi vocea ciobanului. Acesta stătea în picioare, lângă el, învelit în cojocul lung, miţos. Semăna atât de bine cu păstorii Bucegilor, prea bine cunoscuţi de el. Doar oile lipseau… Au trecut ani mulţi de la venirea ta pe munte. Aproape o sută cincizeci de ani. Nu-i e dat omului să trăiască atât. De mult aşteaptă moartea întâlnirea cu tine. Te aştepta, cum glumea cineva, acasă, l-am trimis vorbă că tu nu vei mai ajunge acasă… Vine.

Ciobanul dispăru. În locul lui era altcineva… o fiinţă. Părea o nălucă, lipsită de consistenţă, unduindu-se parcă în adierea brizei. Se întuneca. Cu vederea dintr-odată limpezită, bătrânul zări cu claritate clădirea din vale. Pe o tablă scria „Cabana Babele, cota… /7

— Era timpul, şopti năluca. Am ştiut că nu vei rămâne pe Munte, de aceea te-am aşteptat. Cam mult, nu credeam că mai vii. Obosisem să mai aştept…

— Da, hârâi bătrânul. Bine ai venit. Şi eu am obosit…

Chiar obosise. Ce bine că a căzut întunericul. Acum se putea odihni.

Poveste Valahă

Maica Filofteia priveşte pata de lumină care cade pe masa de lemn lucios, lustruit de coatele măicuţelor care au stat la ea de-a lungul timpului. Opaiţul nu poate da o lumină prea puternică, iar fitilul şi uleiul sunt de proastă calitate. Dar luminările sunt scumpe… Iar cele de la „Vii şi morţi” sunt de-o calitate mai proastă decât opaiţul. De fiecare dată când priveşte pata de lumină îşi aminteşte de anii când lumina ar fi fost ultimul gând care s-o macine.

E frig. Deşi are pe ea nu numai două rase, ci şi o pelerină de lână groasă – una din puţinele lucruri permise să le păstreze din viaţa de mirean – dar al maicii stareţe, semn de mulţumire pentru daniile bogate primite de-a lungul anilor pe când ea, Elisaveta, le-a putut face mănăstirii –, frigul se strecoară prin papucii de pâslă tociţi şi pe sub poalele rasei. Nu, nu mai era tânără, căldura trupească a părăsit-o aproape de tot. Uneori se întreabă de ce Dumnezeu nu a luat-o şi pe ea, punând-o alături de toţi cei ai ei. Soţul şi fiii în cripte pe la Mănăstirea din Deal, fiicele înmormântate în străini… Mai are o nepoată, măritată tocmai în Ţara Ungurească, de care nu mai auzise nimic de aproape un deceniu. Cu rudele mai îndepărtate se stricase de mult…

În mijlocul petei de lumină gălbuie stă foaia de pergament pe care îşi scrie jurnalul. E, de fapt, o foaie de Biblie mai veche, papistaşă. După ce părintele Nestor o declarase eretică, fusese ruptă – dar foile de pergament sunt preţioase! Aşa că foile au fost răzuite cu grijă cu cuţitaşe de os, până au rămas curate de orice urmă de pană sau înfloritură. Şi aceste foi de pergament (mai are două, pitite în aşternutul patului) sunt tot dar de la Maica Stareţă. O fi curioasă şi ea să citească ce are de spus măicuţa care odată – de fapt, nu cu prea mult timp în urmă – fusese Doamna Ţării.

Nu e lucru uşor să scrii despre tine. Nu este uşor să fii sincer cu tine însăţi – aşa cum nu-i uşor şi nici bine să fii sincer cu alţii. Gândul că, după moartea ei, această spovedanie va fi citită de ochi străini, poate răuvoitori, o fac să dea înapoi. Sunt multe lucruri pe care nu vrea să şi le mărturisească, pe care nu le-a spus niciodată în nicio spovedanie – deşi arhimadritul Arhonic, cel care a stat alături de familia ei încă de pe când ea era doar o copilă domniţă iar el simplu diac, era un prieten apropiat. Nu,

sunt lucruri care o sperie şi nu vrea să şi le amintească. Cum, deci, să le pomeneşti altora? Nu-i neapărat vorba despre greşeli făcute cu voie sau fără de voie – dar cerute de crugul vremii –, pe acelea le-a spus şi părintelui Arhonic, uneori şi soţului şi copiilor – dar sunt alte fapte, gânduri, trăiri, simţiri care au speriat-o mereu. Acum, cu atât mai mult…

Ştie că nu toată lumea poate ţine un jurnal. Nici scrie o spovedanie. Nu numai datorită faptului că nu toată lumea ştie a scrie. Ea a învăţat de copilă, pe lângă Arhonic, diac şcolit la sud de Dunăre. Venise ca secretar al tatălui ei, os domnesc – a şi suit o vreme în tronul ţării – care, iată, nu ştia să scrie, ci doar să pună sigiliul inelului în ceara roşie a hrisoavelor. Secretarul i-a învăţat carte pe cei trei copii ai biv-spătarului, i-a învăţat a citi şi a scrie greceşte ca la Ţarigrad. Dar pe ea, care a arătat har şi dragoste de scris, a învăţat-o şi latineşte şi slavoniceşte, de a putut să citească toate cărţile avute în ladă, la conac. Asta a ajutat-o mai târziu să fie secretar de taină tuturor domnilor din familia ei, înţelegând de atunci că în familia ei, ca de fapt în toate familiile domneşti ale ţării, sunt taine pe care nici chiar ochii iubitului Arhonic nu le poate vedea!

I-a mai plăcut Elisavetei şi toate poveştile despre vechimea familiei, încă de la Descălecat şi de la Voievozii din vechime, fiind ea mândră de tradiţia ei. Faptul că printre rude se numărau femei măritate în alte familii mari, care născuseră ţari şi despoţi şi baroni şi voievozi în mai toate ţările acestui Răsărit de Evropă îi dădea conştiinţa apartenenţei la un neam ales de către Dumnezeu. De la o vreme se întreabă, e drept, dacă alegerea nu a făcut-o altul… Cel Rău… Pentru că faptele nu pot fi ascunse, deşi le pot fi date alte înţelesuri – dar cele mai rele sunt gândurile, care rămân ale tale şi nu le poţi răstălmăci. Şi mai ştie că aceste gânduri i-au muncit şi

tatăl, şi fraţii, şi fiii. E posibil ca şi duşmanii să fie munciţi de ele, fiind ei înrudiţi. Doar cu ei s-au luptat cei din neamul ei pentru Domnie, având şi ei drepturi care vin din negura timpului.

Priveşte puţinele rânduri scrise pe pergament:

„Vă leat… Biv-vornicul Dan a suit în tron, fiind uns voievod atotstâpânitor de către arhimadritul Tudosie, la Crajna, după ce voievodul Io Radu, fratele său, a căzut prins şi ucis de năvălitorii tătari, Dumnezeu să odihnească sufletul lui. Voievodul Io Dan a domnit patru ani şi a avut lupte cu tătarii de două ori şi a construit Mănăstirea din Deal, mulţumire lui Dumnezeu pentru ajutorul dat în luptă. Dar apoi a căzut în lupta de la Tei cu voievodul Ardealului, şi fratele lui, VIad, a venit la Domnie”.

Da, nu poate spune că Radu a căzut pentru că tatăl ei, Dan, întinsese o cursă acestuia, cu ajutorul tătarilor. Voievodul Io Radu, unchiul ei, domnise deja şapte ani. Acum oamenii nici nu-şi mai amintesc de domnia lui. Trecuse ca un fum, nu lăsase nimic în urmă. O fată a lui se măritase cu un Despot, având astfel ţara pace la Dunăre. Nici faptul că oamenii tatălui ei puseseră foc la cula lui Radu, ucigând acolo întreaga lui familie. Vina a căzut pe nişte năvălitori nomazi de la sud de Dunăre, pe care Despotul i-a căutat zadarnic… Io Dan credea că prin asta se asigurase de linişte – nu se uitase că mai avea alţi doi fraţi… Unul din ei, Vlad, promisese jurământ de vasalitate voievodului Ardealului dacă îl alungă pe Io Dan al Valahiei. Tatăl ei nu bănuise nimic, probabil. Suliţa lefegiului plătit de Vlad îl luase pe la spate, pe nepregătite.

„Vă leat… Vei logofătul Mircia, fratele cel mic al Domnului, a lovit la Stânceşti, unde voievodul Io Vlad era la o nuntă a slujbaşului lui, Vei Vistiernic Preda, şi a tăiat pe Domnul. Vei Vistiernicul, deşi acum înrudit cu Vlad, al cărui fiu se însurase cu fata lui, Mălina, a pus genunchiul

în faţa lui Mircia, supunându-se. Voievodul Io Mircia a domnit atotstâpânitor unsprezece ani, construind mănăstirea Cernoviţa, mulţumire lui Dumnezeu pentru liniştea dată lui”.

Da, Mircia a avut linişte. Mama îi luase pe ea şi pe cei doi fraţi şi trecuse Dunărea la Tîrnovo, unde o soră a ei mai mare era măritată cu fiul ţarului. Acolo au stat adăpostiţi, deşi Io Mircia amenințase cu război dacă nu sunt întorşi domniei. Odată trecuse Dunărea cu un buluc de oaste amestecată – valahi, tătari şi câţiva olahi din Ardeal, cu care avea prietenie. Dar bulgarii şi aliaţii lor, valahi armâni, i-au fugărit înapoi, însângeraţi. Între timp, ei, copiii fostului domn Io Dan, au crescut. Singura fericire a ei, domniţa Elisaveta, a fost prezenţa constantă a credinciosului lor Arhonic, şi o cutie plină de cărţi.

„Vă leat… Io Mircia, voievod atotstâpânitor a toată Ţara Vlahilor a căzut bolnav şi a murit cu două săptămâni înainte de Ziua Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos. A fost pus în mormânt la mănăstirea zidită de el la Cernoviţa, aibă milă Dumnezeu de sufletul lui”.

Şi de al Mamei, care plătise pe bucătarul Domnului, prin cumnatul ei, să pună otravă în mâncarea lui. O poate judeca ea pe Mama? Nu făcuse alta decât îşi ferise copiii de moarte: cât timp

Mircia, unchiul lor, trăia, viaţa lor era în pericol. Şi apoi, ce drept ar avea Elisaveta s-o judece, când sângele de pe mâna ei este încă mai gros?…

„Vă leat… Io Marcu ot Stânceşti, fiul Predii, ginerele domnului Io Vlad, a fost uns în Cetatea de Scaun de arhimadritul Vasile At ho nitul, vlădica. A domnit trei ani şi a murit străpuns de săgeată la o vânătoare…”

Marcu, fiul Predii, stătuse ascuns în Ţara Vlahilor Negri de la nord, spre Poleaci, de teama lui Io Mircia. Acesta îl iertase la urcarea pe tron, avea ajutorul

vistiernicului – dar pe urmă începuse să pună la cale căderea capului cumnatului său. Marcu a fugit iar Mădălina, soţia lui, fusese zăvorâtă în mănăstire – unde a şi murit. De foame, se zice… Marcu, la întoarcerea în ţară, nu o mai găsise. După ce tăiase toată familia Mircii, fusese uns Domn, dar putere nu avea: boierii mari nu-l recunoşteau a fi de os domnesc. Nici nu a domnit pe toată Ţara, părţi lăturalnice rămânând slobode, în mâna boierilor. L-au susţinut fraţii ei, în schimbul permisiunii întoarcerii de la Tîrnovo şi cinuri mari, în Sfatul Domnesc. Marcu acceptase – şi plătise cu viaţa. Mâna ucigaşului fusese plătită de fratele ei, Iovan.

„Vă leat… Io Iovan zis Cel Palid a fost uns domn atotstăpânitor pe toată Ţara Vlahilor la Cetatea de Scaun în Săptămâna Mare de Vlădica Vasile. A zidit Mănăstirea de maici Izvorul Tămăduirii, unde s-a adăpostit până la moarte Doamna Mama voievodului. A domnit nouă ani, ducând lupte cu tătarii şi cu păgânii de la sud de Dunăre, de două ori. În anul opt de domnie a trebuit să jure supunere acestora. În anul al nouălea, când era la capitala acestora să plătească ha radul şi să fie confirmat în domnie, a fost ucis de păgâni. Aibă Domnul Dumnezeu milă de sufletul lui, căci trupul i-a fost aruncat hrană la peşti”.

Cei nouă ani de domnie ai fratelui ei mai mare au fost ani fericiţi. Atunci ea se măritase cu Vlad, fiul mezin al lui Mihai, vărul tatălui ei. Aceşti veri fuseseră şi ei domni, nu se prea vorbea despre ei în familia ei. Pieriseră pe rând, niciunul de bătrâneţe. Cel mai mult domnise Lup, tatăl lui Mihai – de care se spuneau pe ascuns poveşti de teamă. Dar Mihai aceala, cel mai mic fiu al lui Lup, se călugărise – nu înainte de a da naştere la doi fii şi trei fete. Fiul cel mare domnise şi el, doi ani – după care înnebunise, se pare. Iar Mihai se călugărise, fără a urca în tron. l-a fost

soţ bun, era deştept şi viteaz, bun prieten cu lovan, fratele ei pe care l-a ajutat în luptele şi muncile lui. l-a născut trei fii şi patru fiice, fiind în acelaşi timp secretar de taină fraţilor ei şi, mai târziu, fiilor. Vlad, iubitul Vlad, nu a ajuns să domnească, nici nu voia. Boala familiei l-a ajuns pe timpul când domn al Ţării era fratele ei Roşea. A murit în bolniţa mănăstirii Izvorul Tămăduirii – aceeaşi în care ea însăşi e maică, acum.

O să scrie şi povestea celorlalte domnii, a fraţilor ei, a fiilor ei, chiar şi a doi din ginerii ei. Mama a fost pusă în Mănăstire pentru că voise să se implice prea mult, ceea ce-l supărase pe Io lovan. Şi ea se implicase, mai ales pentru că ştia că nimeni altcineva toate tainele Domniei. Dar ea o făcuse pe ascuns, fără a supăra pe nimeni. Folosise şi ea când cuţitul, când otrava, când punga cu bani… Stabilise prietenie cu vizirii sultanului păgânilor, cei susţinuţi de ea primeau firman de Domnie… Da, aşa ajunsese Ţara roabă păgânului şi peşcheşurile crescuseră iarăşi şi iarăşi – dar cei din familia ei urcaseră pe tron! Şi Ceilalţi, desigur, folosind şi ei aceleaşi mijloace… Mai viteji se arătaseră, ca Domni, Roşea, cel care reuşise să învingă Păgânul – pe atunci îl avea căpitan pe Vlad al ei! –, dar şi Matei, unul din Ceilalţi. Pe vremea lor Ţara fusese liberă… dar ce folos?

Da, o să scrie, fără a aminti însă de toate crimele, tainele şi, mai ales, de Taina familiei ei şi a Celorlalţi. Taină pe care ea însăşi nu o înţelege întotdeauna…

La uşa din lemn auzi bătăi şi, înainte să apuce să răspundă, uşa se deschise. În cadrul ei se ivi o lumină – o siluetă ducând un opaiţ cu lumină tremurândă în mână. O figură înaltă, slabă, cu faţa în umbră. Dar ea o cunoştea – o recunoscuse. Se ridică în picioare, tremurând de oboseală.

„Binecuvântează, părinte. Nu ştiam că mai eşti călător pe lumea această pieritoare…

„Încă o vreme, maică Filofteia şi iubită fiică a mea, Elisaveta”, răspunse arhimadritul Arhonic. „Nu puteam să plec înainte de a vorbi cu tine…”

Bătrânul se apropie de masa din lemn luminată de opaiţ. Se opri lângă ea şi privi foaia de pergament.

„Da, e bine că-ţi aminteşti. E bine. E mai puţin bine să încredinţezi hârtiei tot ce-ţi aminteşti… Deşi, te cunosc prea bine ca să mă îndoiesc că vei ţine multe ascunse…”

„Mă cunoşti, părinte”, oftă Filofteia, aşezându-se. Nu se miră când o tânără maică intră în chilie cu un taburet în mână, pe care îl aşeză în spatele oaspetelui. Pe când ieşea, arhimandritul făcu un gest scurt cu mâna, interzicând să mai pătrundă cineva în încăpere. Se aşeză pe taburet, în partea opusă femeii. Filofteia adună pergamentul, deşi era convinsă că Arhonic nu va pierde timpul încercând să descifreze scrisul ei. Erau întâmplări mult prea bine cunoscute lui.

„Elisavetă, ce-ai vrea să mă întrebi acum, la ultima noastră întâlnire?”

Erau multe lucruri care ar fi vrut să-l întrebe, l-a stat alături în toată viaţa ei, poate nimeni n-o cunoştea mai bine. A urcat şi el în ierarhia bisericii până la cinul de vlădică al Ţării – alături de ea şi de familia ei. Şi de familia Celorlalţi. L-a bănuit c-a întreţinut întotdeauna relaţii şi cu ei…

„Care a fost rolul tău la mazilirea lui Ionuţ?” îl întrebă cu glas şoptit, Ionuţ, fiul mijlociu. A domnit şase ani, până au venit trimişi ai vizirului cu actul de mazilire. A fost sugrumat pe când ieşea din Sala Sfatului…

„Eu l-am convins pe vizir să dea ordinul”.

„Am bănuit. Nu ştiu de ce…”

„De ce am făcut-o, sau de ce ai bănuit-o?”

„Şi una şi alta… De ce ai făcut-o? Pe Ionuţ l-ai crescut pe genunchii tăi, ca un tată bun. De ce l-ai scos de la

inimă?”

„Nu l-am scos”. răspunse trist bătrânul. „Am plâns cu lacrimi de sânge când am decis că trebuie să plece. Şi când am trimis solie de taină la vizir. Şi când am primit veste de împlinirea rugii. Cel mai tare, când am făcut slujba de înmormântare a lui Ionuţ…”

„Şi atunci, de ce?”

„Ca să răspund la această întrebare, trebuie să răspund la alte întrebări. Vrei să afli răspuns la acele întrebări?”

Maicii Filofteia îi săltă inima în gât. Da, va trebui să întrebe şi despre ACEL lucru… Amână, întrebând în schimb:

„Am ştiut c-ai murit, aşa se zvonise pe aici. Dacă trăieşti, de ce nu m-ai scos?”

„Pentru că eu te hotărâsem acestei vieţi de monahă”. Bătrânul dădu capul puţin pe spate, privind-o cu ochi atenţi, arzători.

„De ce oare nu mă miră aceste vorbe ale tale?” spuse, cumva împăcată, Filofteia. „Cred că şi acest lucru îl bănuiam. Mă încurca vestea morţii tale…”

„Eu am cerut maicii stareţe să-ţi dea acea veste. Ştiam că asta-ţi va aduce linişte…”

„Dar, de ce?”

„Poate ar fi trebuit s-o fac mai devreme, Elisaveto. Dar nu eram nici eu sigur. Eu sunt străin de neamul vostru, mi-a trebuit o viaţă să vă pătrund Taina. Poate aş fi salvat vreun fiu, vreun nepot de-al tău… Deşi, nu cred. Vlăduţ, ultimul, umblă pe la Ungureni ca să adune oaste să urce pe tron. îşi va da şi el viaţa, pentru nimic…”

„E datoria lui s-o facă!” şuieră Elisaveta. „E dat neamului nostru să urcăm treptele tronului – chiar dacă ele ne duc la butucul călăului. Şi nu numai nouă ne e acest dat, ci şi celorlalţi…”

„Da, şi Celorlalţi. Nici din ei nu mai sunt mulţi. Ştefan, cel ce e Io acum, e ultimul. Fără urmaşi. Cu asta, lungul măcel dintre voi şi ei va fi ajuns la sfârşit…”

„Vlăduţ?…”

„A avut un accident. Nu va avea niciodată copii. Poate va înfia vreun băiat, dar nu mai e acelaşi lucru… Nu foamea de mărire, de tron, e blestemul vostru. îl au multe neamuri, din întreaga Evropie, ba chiar din întreaga lume. O au şi păgânii, şi tătarii, ba chiar şi chitaii! O au şi alte neamuri pământene. Cei ai Predii, de-o pildă, şi ai Voicului… Din ei se vor ridica viitorii domni. Dar voi, voi veţi fi terminaţi. Deşi…”

„Ce ai tu cu noi? De unde această ură?”

„Nu e ură, Elisaveto. V-am iubit. Poate nu e vina voastră, e blestemul lui Dumnezeu. Sunteţi… eraţi prea… vechi. Nu mai e vremea voastră”.

Da, se pare că ştie, îşi spuse Filofteia. Ştiam şi eu, ştiam cu toţii. Nu voiam s-o spunem, să o recunoaştem…

„De unde ştii? De unde ai aflat?”

„Deci, am ajuns la Taină. Da, de aceea am venit, să-ţi spun ce ştiu. Să-mi confirmi sau să-mi infirmi bănuielile”.

„Ha”, râse bătrâna, fără veselie. „Sunt, deci, numai bănuieli?”

„Mai mult decât bănuieli. Trăiesc de prea mult timp alături de voi, am văzut prea multe. Boala Lupului… care loveşte când şi când. Sau a Vâlcului, Elisaveto? Aşa o numiţi voi, nu-i aşa?”

„Da, a Vâlcului. Vechiul nume al neamului nostru. Vâlcii…”

„Ceea ce oamenii simpli numesc Vârcolacii, nu? Ce ştii tu despre aceşti Vâlci? Ce ai ştiut, de la ai tăi, şi nu mi-ai spus?”

Filofteia plecă fruntea. Da, asta era Taina…

„Da, suntem de mult… Se zise că şi dacii din vechime

erau vâlci. Ăsta era numele lor secret: Lupii. De teama lor fugiseră de-a lungul timpului alte neamuri dintre noi: iranii, latinii, grecii, celţii… Steagul lor era balaurul cu cap de vâlc. Nu aveau teamă de zei, de moarte… Ungurii, când au venit, ne-au numit Farkaş. Şi noi am fost os de domni!”

„Dar blestemul sângelui nu v-a lăsat să trăiţi în pace. V-aţi sfâşiat între voi, frate cu frate, părinte cu copil şi fiu cu tată. Nebunia sângelui! Când vine, Elisaveto? Că uneori sunteţi oameni ca toţi oamenii, dar altă dată sunteţi mai răi ca lupii. Şi lupii trăiesc în haită, îşi apără puii, vânează împreună. Numai voi…”

„Nu suntem lupi. Suntem vâlci!”

„Da. Am văzut. Când ura voastră nu se poate revărsa asupra altora, se revarsă asupra voastră înşivă. Alecu s-a sfâşiat singur, în bolniţă-ştiai?”

„Cum să nu ştiu? Mândruţa şi-a scos ochii şi muşcat sânii… Alina, şi-a sfâşiat pieptul cu un ciob de lut. Se zice că însuşi bunicul Lup a ucis cinci îngrijitori până l-au străpuns cu ţepuşe…”

„Da, aşa am aflat şi eu. Am adunat taine bob cu bob… Le-am pus cap la cap. Mi s-a confirmat pe timpul lui Ionuţ. Când privea la luna plină, îl apuca nebunia. Făcea spume la gură, îi creştea păr sur pe faţă… Dacă era cineva în preajmă, îl sfâşia. Au murit două ţiitoare, trei băieţi de strajă. îi găseam în zori prin târg, cu gâtlejul sfârtecat. Am întrebat vânători domneşti: erau urme de lup. Lup, în mijlocul târgului? Dar am găsit picături de sânge în iatacul lui. Avea grijă, curăţa cu grijă – dar tot a lăsat urmă. Şi prea se întâmpla de fiecare dată pe Lună Plină. Iar el era bolnav în acele perioade, stătea în iatac câteva zile… Se şi ferea să aibă pe cineva în preajmă la acele zile, uneori pleca la vânătoare şi se pierdea singur în codru. Nu era om rău, nu căuta victime cu orice preţ. Nu o făcea de foame, ci de o furie nestăpânită. Poate, din ură faţă de soarta ce i se

dăduse…”

„Da, furia…” şopti Filofteia.

„O simţi şi tu, nu-i aşa?” întrebă bătrânul implacabil. „Am început, de mult, să aflu crâmpeie de taină despre Mama Lupilor. Despre Vâlcea. Mult timp nu am ştiut cine este. Treceau anii şi ea devenea un fel de fiinţă de legendă: Vâlcea care nu moare… Până când, eliminând toate posibilităţile, am ajuns la o certitudine: numai tu puteai fi! Tu ţi-ai distrus toată familia, tu i-ai distrus pe Ceilalţi. De aceea te-am adus aici, ca să nu mai poţi face rău. De aceea am şi cerut să fii încuiată de fiecare dată când e Lună Plină. Deşi nu am auzit să fi sfâşiat pe cineva…”

„Nu am sfâşiat”, scânci Filofteia. „Mă pot controla… cât de cât”. Desfăcu pelerina, arătând urme de colţi pe braţe. „Uneori mă muşc singură… Am ştiut, am simţit tot răul din sângele nostru, de aceea m-am hotărât să-l distrug. Tata a vrut să ne înece pe toţi, nu l-a lăsat Mama. Ea l-a stârnit pe Vlad să-l uzurpe, ea a pus ucigaşi la bătălia cu ungurenii… A încercat să mă ucidă şi lovan, la Tîrnovo, eram încă doar nişte copii. Soţul, Vlad, ne-a ucis un fiu şi, înainte să-l închidem, o fiică… Dar tot mai mult îmi dădeam seama că eu sunt Vâlcea – şi să cred că e rolul dat mie de Dumnezeu să scap neamul valahilor de sângele vâlcilor”.

Bătrânul o privi cu milă, apoi se ridică greoi.

„E ultima dată că mai vorbim. Eu mă duc. Nu-mi pare rău că am venit în această Ţară, deşi mi-a fost dor de a mea. V-am iubit… la început. Pe urmă mi-a fost milă de voi. Mi-a fost milă de acest norod. Să ştii: n-ai cum să-l scapi de blestemul vâlcilor! De mult, de pe timpul dacilor, sângele vostru s-a amestecat cu al lui. Acum nu există valah, nici aici, nici în ungurime, nici spre Lehi, care să nu aivă sânge blestemat în vine. Sunt răi, răzbunători, lesne vărsători de sânge – dar laşi, dând dosul, supuşi celor tari. Ucigaşi de

frate, lipsiţi de cuvânt… N-ai cum să îi scapi, Vâlceo. Aşa cum nu poţi scăpa nici tu de destinul tău!”

Se întoarse şi porni spre uşă. Prin deschizătura ferestrei văzu luna plină luminând grădina mănăstirii.

„De ce ai venit azi?” şuieră întrebarea ei din spate.

„Pentru că nici eu nu pot scăpa de soarta mea…”

Hangerul care îi străpunse ficatul îl făcu să nu mai simtă colţii Vâlcii sfâşiindu-i gâtlejul.

Monica

Nu, nu ai deloc dreptate. Nu sunt rasist, cu atât mai puţin antisemit. OK, nu-s de acord cu ce se întâmplă în Palestina, dar asta este cu totul altceva… De fapt, eram gata-gata să mă însor c-o evreică! Da, desigur, pe când eram tânăr.

Well, nici măcar atât de tânăr. împlinisem 32 de ani. Eram în concediu la mare – ca de obicei, la Costineşti. Era sfârşitul verii, trecuse de fapt mijlocul lui septembrie. Dar era încă destul de cald, deşi briza se mai înăsprise. Aveam cu mine un bloc de desen şi făceam schiţe pe plajă, schiţe de nud în mişcare. Pe moment, femeile desenate erau scandalizate, până le arătam ce făceam: schiţe de mişcare. Torsuri, mai ales. Ştii, de la umeri până sub şolduri, fără braţe… Nimeni nu ar fi putut identifica femeia care-mi folosise drept model. De fapt, le şi idealizam puţin. Cărbune pe hârtie albă, cretă albă pe hârtie colorată… Schiţele le foloseam ca să realizez nişte studii în ceracolor pe hârtie colorată, aproape abstracte. Au rezultat 22 de desene, le-am vândut pe toate unei ţipe din Germania…

Aşa am cunoscut-o pe Monica. îi făcusem vreo trei schiţe de-a lungul zilei, în diferite poziţii. Nu era frumoasă, avea nasul cam coroiat, sprâncenele ca nişte aripi de pescăruş, nări fine, gura cu buze pline, puţin ridicate la colţuri, într-un zâmbet poznaş, faţa lungă, părul aspru şi bogat adunat într-o coadă de cal. Era foarte bronzată,

semn că era de mult la mare – deşi nu reţinusem figura ei până în acea zi. Avea ochii puţin bulbucaţi, ca două alune bine coapte, adânciţi sub orbite puternice, cu gene cam rare – mi s-a părut. Nici trupul nu era deosebit: destul de puternic, ca de ţărancă muncită, sânii nu prea mari, şolduri puternice, picioare groase. Dar era mlădiu, se desenau muşchii sub pielea arămie la fiecare mişcare, deşi nu ca la o sportivă: un strat de grăsime atenua umbrele, dându-i o moliciune de nud clasic. Una peste alta, îmi stimulase privirea de artist, nu de bărbat.

A venit la mine să-mi ceară să-i arăt ce fac. S-a aşezat pe cearşaful meu… şi n-a mai plecat. Am stat de vorbă, acum vedeam că are într-adevăr o fire deschisă, poznaşă, un discurs cultivat plin de calambururi, glume fine şi auto-ironii delicioase. Ne simţeam tot mai bine împreună. Pe seară mi-a mărturisit că trebuie să plece, era ultima ei zi. La plesneală, am întrebat-o: „nu mai stai? Eu am o cameră închiriată în sat încă două nopţi, putem pleca împreună… / A primit. Până la urmă, am pus mână de la mână şi am mai plătit două nopţi. Trăiam, practic, ca soţ şi soţie, şi pot spune că niciodată nu mă simţisem atât de bine, de complet, alături de cineva.

Am plecat. Am mers împreună până la Bucureşti. Ea pornea spre Reşiţa, eu spre oraşul meu. Urma să ne scriem, să ne telefonăm. Am reuşit să-mi aranjez o delegaţie prin partea de vest a ţării: Arad, Timişoara, Lugoj, Caransebeş… Urma să neîntâlnim la Caransebeş, nu era pregătită să mă „prezinte părinţilor”. Cumva, fără a fi atins acest subiect, simţeam că următorul pas ar fi fost căsătoria. N-a venit. Nu a răspuns la telefon. Pe seară, am luat ultimul tren spre următorul punct din traseu, Herculane. Din gară i-am trimis o ultimă vedere: „Am fost pe-aici…” N-am mai auzit de ea, viaţa merge mai departe…

Nu, stai, încă nu s-a terminat povestea. Vara

următoare m-am dus din nou la Costineşti. Acum era pe la începutul lui August. După câteva zile, când m-am întors din mare la cearşaf, am găsit pe el o vedere. „Stau, ca un câine, cu capul în nisip. Şi aşa voi sta, până îmi vei spune că mă ierţi”. Nu am aruncat vederea, nu am sfâşiat-o. Simţeam doar un fel de oboseală amestecată cu indiferenţă. Nu mai făceam schiţe…

A venit şi s-a aşezat pe cearşaf în genunchi. Părea neschimbată – împlinise, cred, 26 de ani. Părul era ud, un fir de algă îi atârna pe obraz, avea aceeaşi culoare verde-castanie ca şi ochii ei puţin bulbucaţi. îi lipsea ceva, a trebuit să mă concentrez ca să înţeleg ce: aerul şugubăţ, veselia şăgalnică, ceea ce mă cucerise cu un an înainte. „De ce?”, am întrebat-o doar, punând vederea pe cearşaf între noi. Pereche a celei trimise de mine din gara Caransebeşului.

„Prea multe”, mi-a răspuns. „Şi prea puţină încredere. Mi-a fost teamă. Aveam sentimentul unui act ireversibil. Ca atunci când te arunci în apă, fără a şti dacă mai ieşi vreodată la suprafaţă. Nu te ştiam…” „Mă ştiai!” „Da, te ştiam. Dar ce urma să facem? Să vin eu la tine, să vii tu la mine?…” „Avea importanţă?” „N-avea. Dar eu sunt… evreică…” Am ridicat din sprânceană. „N-aş fi bănuit…” „Nu ştii ce greu este pentru o fată evreică, urâtă. Are mereu impresia că băiatul român umblă după ea numai pentru a pleca în Israel”. Ce-i puteam răspunde? Da, ea probabil ştia mai bine. Ea şi familia ei, şi sutele, miile de fete evreice născute într-o ţară cotropită de comunişti, în care orice mijloc era bun pentru a scăpa… Am ridicat din umeri şi am spus doar „Nu eşti urâtă!”

„Putem încerca din nou” a zis tristă, fără speranţă parcă, şi am dat din cap. „Nu se mai poate. Timpul a trecut, acum e altceva. Suntem alţii”. A încuviinţat, apoi a şoptit: „Mă ierţi? Am nevoie de iertarea ta…” „Te iert”, am

spus sincer. „Dacă am ce ierta. Pe mine cine mă iartă?” S-a ridicat şi a plecat, luând cu ea vederea. Am privit tăcut şi trist mijlocul cearşafului. Dispăruse vederea, dispăruseră şi urmele genunchilor ei.

A doua zi m-am dus să ridic nişte fotografii de la un pozar de pe plajă, din faţa Obeliscului. Aşteptând să-mi vină rândul, priveam cu lipsă de interes pozele colorate, prinse cu pioneze de un panou publicitar. „Poze neridicate”, zise pozarul. „Unii au plecat, alţii au cheltuit banii… Nu le arunc, le ţin până plec – sau le scot pentru a face loc altora, mai proaspete”. În lumina puternică a soarelui, Monica îmi zâmbea din poză. Acelaşi zâmbet şăgalnic, puţin autoironie pe care mi-l aminteam. Cât de viu era chipul ei, când zâmbea… „Şi ea?”, am arătat spre fotografie.

„Ah, ea nu mai vine”. zise pozarul. „S-a înecat în aceeaşi zi. Săptămâna trecută”.

Întâlnire neprevăzută

Steward J.M. Blanchet, astronaut pe nava LIT. Navy „*Iberia*”, priveşte plictisit peste aparate. Este în faza de rutină a călătoriei, undeva (aparatele pot specifica în detaliu unde anume, dar nu-l interesează) între orbita lui Marte şi cea a Centurii de Asteroizi. Singurul lucru important este că, în cel mult zece ore, trebuie să preia comanda navei, îndreptând-o spre unul din asteroizi. Nu suficient de mare pentru a căpăta un nume şi un număr. Dacă numărul şi-l aminteşte cu greu, numele pe care i l-au dat oamenii în ultima vreme, de când a devenit unul din cele mai vestite resorturi spaţiale, este mult prea bine cunoscut: Ariba!

Disperaţi de evoluţia climei pe Planeta Mamă, de creşterea aiuritoare a populaţiei, dar mai ales de moda ultimelor două secole, cea care aproape impune fiecărui locuitor să-şi petreacă vacanţa într-un resort maritim,

oamenii au fost nevoiţi să folosească fiecare petec de pământ pe care tehnologia poate planta o fâşie de nisip alb-auriu, câţiva kilometri pătraţi de ocean populat cu faună, un soare arzător şi o briză iodată. Aceste petece au devenit atât de rare – practic, coastele tuturor mărilor şi oceanelor, inclusiv ale insulelor naturale şi artificiale au devenit plaje! –, încât preţul lor a devenit absolut exorbitant. Nu e de mirare că s-au căutat alte soluţii – şi ele au fost găsite: în spaţiu!

Încă de la început, dezvoltatorii şi-au dat seama că procesul de teraformare a planetelor şi marilor sateliţi (inclusiv Selena) este mult prea dificil şi lent: respectivele corpuri cereşti au prea multă inerţie. Mult mai facilă este teraformarea completă a unui corp de dimensiuni relativ reduseun asteroid, de pildă –, odată învelit într-o carcasă transparentă care să ţină afară frigul şi radiaţiile mortale ale spaţiului. Realizarea habitatului este o operaţie relativ simplă, iar restul e tehnologie pură: mişcarea aparentă a unui „soare" artificial, valurile şi mareea, rotaţia „diurnă" a „planetei", presiunea atmosferică – inclusiv gravitaţia comparabilă celei pământene –, compoziţia aerului, briza marină (inclusiv, pentru variaţie, câte o ploicică sau chiar furtună) … în corpul asteroidului sunt adăpostite, pe lângă uzinele mecanice, hangarul navetelor spaţiale, depozitele de tot felul, hotelurile, restaurantele, cazinourile, sălile de sport… Clipele petrecute „all inclusive" în astfel de resorturi seamănă întru totul celor petrecute în cele mai vestite resorturi terestre. Partide de scuba dive permit urmărirea „pe viu" a vieţii submarine, chiar mai bine decât în marea majoritate a resorturilor pământene – care, desigur, nu sunt toate situate în mările calde… Şi care, pe deasupra, se luptă din greu cu poluarea globală.

Nu e de mirare, deci, că cererea de rezervare pe aceste resorturi era extraordinar de mare: listele se

întindeau pe ani de zile, deşi numărul resorturilor creştea cu cel puţin unul pe an! Agenţia nu avea absolut nicio problemă să angajeze lucrători, inclusiv entertaineri care erau dispuşi de orice. „*All inclusive*” pe un astfel de resort, unde legile Uniunii Terestre nu se aplicau cu prea multă stricteţe, însemna chiar asta: all inclusive! Doar imaginaţia clientului putea avea limită şi Agenţia încerca să o suplinească şi pe aceea. Turiştii nici nu-şi dădeau seama când ajungeau la resort, puşi în alveole în care petreceau cele douăzeci de zile de călătorie în somn.

Desigur, Stewie auzise mult vorbindu-se despre „resorturi” pe când îşi desfăşura activitatea de pilot în cadrul Navy. După pregătirea care durase aproape un deceniu, petrecuse alţi treizeci de ani în diferite misiuni, urcând până la gradul de comandor. Aşa că, la pensionare, i se păruse cea mai justă decizia de a continua să lucreze ca pilot – de data asta pentru Agenţie, pilotând una din navetele închiriate de ea. Acesta era primul drum. Aştepta ca un licean clipa asteroizării, când, după cele douăzeci de zile de drum, îl aşteptau zece zile de vacanţă invidiată de marea majoritate a pământenilor! O vacanţă pe lună – nu era rău deloc!

Desigur, până să întâlnească acele *hurii* despre care auzise atâtea, nu i-ar fi displăcut să le aibă alături pe vreuna din femeile pe care le iubise de-a lungul vieţii. Alături de care, gândeşte acum cu părere de rău, nu avusese posibilitatea să petreacă prea mult timp. De aceea nu poate, deocamdată, să se bucure de gândul că printre zecile de miliarde ale Terrei există şi vreun urmaş al său. Dar soarta îţi decide deseori cursul vieţii. De exemplu, ar fi trăit fericit alături de Berthe. Ea fusese prima, abia ieşise din adolescenţă. îi fusese colegă la Academie, au fost o perioadă scurtă colegi ca piloţi *în training* – dar datoriile îi despărţise; nu o mai întâlnise

niciodată…

Sau Flora. Ea era medic la Centrul Sanitar al Flotei a V-a la Fairbanks. El a avut acolo baza în primii trei ani. De câte ori se întorcea din misiune, până să plece din nou, locuiau împreună. Pe urmă el pleca şi ea rămânea singură, aşteptându-l. Până n-o mai găsise… Thaïs făcea crize de virtute de câte ori se reîntâlneau, în Manila. Recunoştea că îl înşală cu alţi bărbaţi. „Nu m-am legat de nimeni, dar e atât de greu să fii singur!”

Au mai fost câteva. Culmea, pe toate le-a iubit. Nu a înşelat pe nimeni, până când soarta nu i-a despărţit. De fiecare dată, separarea finală de ele l-a marcat. Mai ales că începuse să se observe consecinţele zborurilor lui superluminice galactice: în timp ce peste el timpul trecea aproape normal (cei treizeci de ani de serviciu îi puseseră în cârcă doar vreo opt ani de viaţă), peste ele efectul timpului era devastator! Nu era deloc sigur că Flora, de exemplu, nu împlinise de mult anii de pensionare, dacă mai era în viaţă, de fapt. Femeile tinere şi frumoase îmbătrâniseră, se trecuseră, se topiseră – ca zăpezile copilăriei. Aşa că, oricât de mult şi-ar fi dorit, realiza că dorinţa de a-şi petrece vacanţele alături de una din aceste iubite nu avea sens.

„Aşa crezi?” auzi pentru prima dată Vocea. Venea parcă de peste tot. Nu era puternică, mai curând părea o şoaptă, dar avea atâta putere în ea, atâta autoritate, atâta conştiinţă adâncă…

Stewie se răsuci, privind în toate direcţiile. Privi apoi spre aparatele de bord. Totul părea cât se poate de normal. Nu îşi putea da seama de unde venea Vocea.

„Nu aşa mă vei găsi. Doar cu inima. Nu cu simţurile, nu cu mintea…”

„Ce glumă e asta?” Stewie simţea că, în ciuda anilor de experienţă, în care trecuse prin cele mai de neprevăzut

situaţii, se pierde cu firea.

„Comandor Blanchet, sunt extrem de dezamăgit. În ciuda evoluţiei de sute de mii de ani, în ciuda nivelului de civilizaţie atins, în ciuda, chiar, a nivelului de educaţie personal, umanii sunt totuşi, parcă, neschimbaţi. Gândiţi nu mult diferit decât o făceaţi în urmă cu milenii!”

„Dezamăgit?” se miră, cumva, pilotul.

„Doar eu v-am creat. M-aş fi aşteptat să iasă mai bine. În general, de obicei, iese mai bine. Problema rămâne nivelul liberului arbitru”.

„Dom’ne se împotrivi Stewie, „fără liber arbitru nu se poate! Ce, suntem animale?!”

„Pardon, pardon, şi animalele au liber arbitru. Cât se poate de fin ajustat! îngerii nu au, cei necăzuţi, desigur – dar asta e o altă problemă. Deci, problema rămâne reglajul… Am greşit în cazul vostru, asta e”.

„Păi, unde-ai greşit?” Blanchet începu să creadă că vorbeşte în

„Mă cam plictisisem şi eu să folosesc aceleaşi *settings*. Mai experimentam, voiam să văd până unde se poate merge. La animale, de exemplu, liberul arbitru este limitat de legile supravieţuirii speciei. Animalul îşi va face, deci, de cap, doar până la un anumit punct. Apoi, dacă pune în pericol viaţa semenilor, este îndepărtat, în schimb, la fiinţele raţionale am pus o genă specială, în sensul că am creat-o special pentru ele, hehe…”

„Şi, cu umanii, ce este?”

„Păi, am văzut de la început: o zbârcisem. Ce am făcut? Am atenuat acţiunea acestei gene. Semnalul de alarmă se aude, dar în rare excepţii are efect de blocaj. Aşa că umanul face… da, exact: cum îl taie capul! îşi pune în pericol, uneori, nu doar propria existenţă (eludând, astfel, instinctul de supravieţuire individual), ci şi a celor din jur: familia, comunitatea, societatea, chiar specia!

Chiar Viaţa, dacă poţi înţelege! Lucru neauzit până la ei”.

„Şi nu ai putut face nimic?”

„Păi, ce era să fac? Doar să-mi stârpesc aberaţia. Chiar am fost gata-gata s-o fac, de câteva ori. Dar mi-am zis să vă păstrez ca un fel de… cobai. Să văd ce se întâmplă. În fond, pentru mine Timpul nu are semnificaţie. Învăţ din această experienţă, creaţiile mele din ultimul timp sunt mult îmbunătăţite. Mă aştept ca, la un moment dat, să dispăreţi singuri… Până atunci, mă mai distrez urmărind felul în care vă folosiţi acest liber arbitru. Ştii, à-propos, acel tip, Murphy, are dreptate: dacă între două soluţii una este greşită, inevitabil o alegeţi pe aia. Mai mult, dacă ambele sunt greşite, o veţi alege pe cea mai catastrofală. Iar dacă niciuna nu are efecte negative, veţi inventa o a treia soluţie, absolut greşită, pe care o veţi şi aplica. Hahaha”.

„Te distrează, eh?” spuse Stewie, dintr-odată înfuriat.

„Păi, ce să fac. Văzându-vă, ştiu că nici eu nu sunt perfect. Nu sunt infailibil. Doar că, de cele mai multe ori, fac alegeri bune”.

„Bune pentru cine? Poate pentru tine…”

„Oh, nu, în niciun caz. Conform codului, pentru supravieţuirea Creaţiei. Uneori, ca să o salvez, trebuie să las vreun individ – chiar vreo specie – să dispară. Cum s-a întâmplat cu reptilele… Asta doar dacă nu-şi găseşte o nişă potrivită. Unde nu-m aplicat acest cod se vede… chiar în cazul Terrei”.

„Şi ce se va alege din noi?”

„Încă nu ştiu. Liberul arbitru prezintă, uneori, surprize. Şansa vieţii pe Terra este la un minim – dar nu ştiu dacă se va sfârşi. Poate că acea surpriză care ar putea duce la supravieţuire e tocmai această experienţă a insulelor artificiale astrale. În fond, ea vă scoate în spaţiu. Mai daţi puţine şanse să respire Pământului… Până atunci,

fac nişte teste pe voi, piloţii…”

„Ce fel de teste?”, nu înţelese Blanchet.

„Uite, vă las-alegându-vă aleatoriu – să vă manifestaţi o dorinţă. Una singură! E de mirare ce au putut alege ceilalţi, hihihi. Cred că şi tu vei face la fel – deci, nu mă aştept la mari surprize. Vreau doar să bifez, dacă vrei, o listă. O confirmare că alegerea mea e mai mereu bună: că eşti la fel ca ceilalţi”.

„Ce mi-aş dori cel mai mult? în acest moment, să-mi întâlnesc pe Ariba una din iubitele din tinereţe. Tinere, cum erau… încă nu m-am hotărât care”.

Hohotul Vocii depăşi, pentru prima dată, nivelul şoaptei.

„Aşa cum am bănuit. Dorinţe minore, mediocre, egoiste, absolut personale, de moment… Dar e a ta, s-o faci. Ai grijă ce ceri, că ţi se va da!”

În liniştea lăsată, mintea lui Stewieâncepu să lucreze cu frenezie. Care, dom’le? Flora? Thaïs? Echo? Helois? Blanche? Berthe? Poate Jeane, fecioara? Pe urmă îi veni să râdă. îşi aminti de versurile unei balade antice franţuzeşti. Cât de asemănătoare numele, amintirile… Rosti cu voce tare:

„Mais ou sont les neiges d’antant?”

* * *

Când, după câţiva ani, un echipaj al LIT. Navy „*Thasos*” dădu întâmplător peste nava „*Iberia*” – declarată de mult timp dispărută în spaţiu – avu o mare surpriză. Cabina navei era plină cu o masă compactă de zăpadă. O defecţiune în sistemul de control menţinuse temperatura în cabină la minus 100C, astfel că zăpadă nu se topise. Corpul pilotului, îngropat în zăpadă, era perfect conservat.

„Curios. Sufocat, strivit. Am mai întâlnit o singură astfel de simptome, la cadavrul unui schior omorât de o avantanşă în Alpi. Dar în cabina unei navete, în spaţiul

extra-marţian…?!”

Turiştii, conservaţi în alveolele din cală, au ajuns, cu mare întârziere, pe Ariba. Nu numai că vacanţa lor începu mult mai târziu decât speraseră, dar chiar ei adunaseră câţiva ani la vârstă… Urma ca Agenţia să se confrunte cu nişte penalizări masive. Ultimul cuvânt în acest caz a aparţinut comandorului Joseph B.T. Artwiller, căpitanul navei:

„Cred că vor fi mult mai puţini doritori să lucreze pe navetele Agenţiei spre resorturi. Acesta este al şaptesprezecelea caz, şi nu neapărat cel mai curios. Mă întreb: cu cine naiba se întâlnesc pe drum…”

Domnul Meher

Pe domnul Meher l-am cunoscut mai mult datorită întâmplării.

Mai precis, tânăr avocat fiind, am fost tras la sorţi şi mi-a fost repartizat cazul lui „din oficiu”. Domnul Meher era prea sărac pentru a-şi putea permite plata unui avocat – nu neapărat de renume, dar fie el chiar un avocat aparţinând unei case de avocatură cât de cât cunoscută.

Domnul Meher era înalt şi slab, aproape complet chel, cu ochelari groşi cu multe dioptrii. Avea o faţă blajină, ridată, arătând vârsta pe care afirma că ar fi avut-o: 67 de ani. Mergea târşâind puţin picioarele, legănându-se uşor ca o raţă – datorită unei boli a şoldurilor, zicea el. Erau zile mai rele, când durerile îl împiedicau să se ridice din pat, mai ales pe ploaie – şi slavă Domnului, în oraşul nostru plouă cu mult peste media naţională. Avea buzele subţiri, vinete, dar zâmbetul era plăcută, dovedind multă înţelegere. Vorbea cu o voce clară, cultivată, cu un anumit umor şi auto-ironie – ceea ce făcea ca dialogurile cu el să fie extrem de interesante. Pot spune că nu-mi părea deloc rău că nimerisem să-i fiu avocat, deşi, dincolo de salariul pe care-l primeam de la Barou, nu făceam niciun ban.

Cazul lui însă era unul destul de complicat şi nu prea vedeam cum o să-l pot scăpa de anii de puşcărie care-l aşteptau. În ciuda vârstei înaintate, era de prevăzut că va primi cel puţin cinci ani. Averea îi fusese deja confiscată, de unde şi imposibilitatea de a-şi plăti apărarea. Recunosc, era primul caz de falsificare de obiecte de artă întâlnit de mine. Auzisem de fenomen, văzusem filme şi citisem despre cazuri celebre, mai ales, după ce mi se dăduse cazul citisem multe materiale, dar încă nu reuşisem să-mi formez o idee clară a liniei de apărare pe care trebuia s-o urmez.

Faptele erau destul de clare. La un moment dat, dl Meher a scos spre vânzare un tablou de Vermeer, pictorul din Delft. S-a adresat pieţei obscure şi nu unei case de licitaţii – deşi acest lucru nu este prea rar pe piaţa operelor de artă.

„De ce nu ai făcut oferta printr-o casă de licitaţii?” l-am întrebat, ştiind că în timpul interogatoriului i se va pune această întrebare.

„Mă întrebi despre provenienţa tabloului?” mi-a răspuns, privindu-mă inocent prin sticla groasă a ochelarilor.

„Da, şi de unde îl ai?”

„Păi, asta nu-ţi pot spune. Nici nu m-ai crede…”

Un zâmbet fugar făcu buzele vineţii să prindă viaţă.

„Eu sunt dispus să cred orice. Sunt avocatul tău. E de presupus ca mie să-mi spui numai adevărul”.

„Nu te-am minţit niciodată. Dar asta nu cred că pot să ţi-o spun…”

Mi-a spus, dar mult mai târziu. Când am ascultat confesiunea, m-am întrebat dacă nu era mai bine să-l declar nebun şi să cer internarea lui la un ospiciu…

Discuţiile în lumea artei au început imediat după oferta lui. În primul rând, nu se ştia că vreo lucrare a lui

Vermeer să se afle în posesia unui colecţionar numit Meher. De fapt, numele lui Meher nu era absolut deloc cunoscut în lumea colecţionarilor. Clientul meu a încercat să placheze întrebările, spunând că el nu este decât agent al unui colecţionar care doreşte să rămână anonim. Dar atunci i s-au cerut date despre istoria tabloului. Nici lucrarea nu era de găsit în lista tablourilor lui Vermeer. Pictorul olandez, deseori staroste al guildei Sfântul Luca a pictorilor din Delft, ocupat mai ales cu negustoria de artă, consilier şi, deseori, hangiu, nu a lăsat decât vreo 40 de tablouri. Niciunul nu se numeşte, însă, Magdalena Penitentă (portretul Magdalenei van Rujiven). Scrisoarea trimisă de dl. Meher specifică următoarele: „Magdalena sta la picioarele lui Iisus, cu ochii înlăcrimaţi ridicaţi spre el şi cu degetele mâinilor încleştate. Spaţiul reprezintă un interior tipic olandez; în fundal puţindu-se observa alte două lucrări ale lui Varmeer, Geograful şi Doamnă la Virginal – ultima pictată spre sfârşitul vieţii. Acest fapt este confirmat de faptul că Sf. Magdalena pare să aibă în jur de 20 de ani. Ori, Magdalena de Rujiven, unica fiică a sponsorului lui Vermeer, s-a născut în 1655. Asta face ca acest tablou, Magdalena în Penitenţă, să fie una din ultimele lucrări pictate de Maestru – care a murit în 1675”.

Desigur, toţi cei interesaţi de lucrare, colecţionari îndrăgostiţi de opera olandezului, s-au întrebat dacă lucrarea poate fi atribuită, dincolo de orice dubiu, lui Jan Vermeer. În final, dl Meher a acceptat să primească o comisie de trei critici de artă de renume care să facă analizele de rigoare. Cei trei au fost unanimi: lucrarea nu numai că este absolut autentică, dovedind cu asupra de măsură tehnica maestrului din Delft, dar este şi în condiţii cât se poate de bune. De fapt, această ultimă afirmaţie a adus domnului Meher nenorocirea.

„Deci, fără niciun dubiu, lucrarea aparţine lui

Vermeer?” l-am întrebat?

„Fără nicio îndoială!” a spus el cu siguranţă în voce.

„Cum se face atunci că pare a fi fost pictată ieri? Nicio urmă de patină, nicio crăpătură. Alături de celelalte lucrări păstrate, e drept, unele în condiţii aproape perfecte, această lucrare pare recondiţionată recent. Ori, niciun atelier de recondiţionare de artă, de renume, nu a văzut lucrarea…”

„Nu am dat-o la curăţat. Nu a fost nevoie…”

De unde, a început să se infiltreze ideea că lucrarea e, pur şi simplu, o *forgery* făcută chiar de dl Meher. Ceea ce a adus, în scurt timp, pe capul lui, Interpolul. Şi… surpriză: în casa lui au fost descoperite nu mai puţin de 12 falsuri! mai erau trei Vermeer, un Rembrandt, doi Rubens, doi Snyders, doi Jordaens şi un van Goyen. Toate proaspete, toate necunoscute, toate din perioada 1660 – 70. Cele patru ale lui Vermeer erau cele mai recente – de după 1670, se pare. Prin confiscarea lor (şi a casei domnului Meher) şi arestarea acestuia, cazul se încheiase pentru Poliţie. Procurorii aveau un caz simplu şi limpede. Dar eu? Puteam, bineînţeles, să nu-mi bat capul. Şi totuşi…

În primul rând, m-a uimit faptul că dl Meher nu avea niciun fel de educaţie artistică. El era, de pregătire, fizician. îşi câştigase existenţa predând fizica la şcoala-internat din satul în care locuise mai bine de 30 de ani, de la sosirea lui acolo. Nu manifestase interes faţă de artă niciodată – era unul din puţinii profesori care nu participase vreodată la cursurile de pictură, organizate de-a lungul timpului de profesorii de arte vizuale. În viaţa culturală sărăcăcioasă a satului, clasele de artă erau printre activităţile preferate de intelectuali. Dl. Meher era mai curând atras de istorie – e drept, tocmai istoria secolului al XVII-lea. Pe lângă istoria Angliei (ceea ce era de înţeles), scrisese studii despre istoria Spaniei, Franţei şi

a Ţărilor de Jos. Un studiu despre perioada războaielor dintre Franţa şi Nederlands atrăsese destule aprecieri de la specialiştii în domeniu. Chiar numai Italia se pare că îl lăsase indiferent.

Mai mult, poliţia nu a reuşit să descopere nicio urmă de activitate artistică în casa domnului Meher. Nicio pată, cât de mică, de culoare, pigmenţi, ulei sicativat. Nicio pensulă, şevalet, pânză, caiet de desen măcar. Şi, apoi, misterul originalelor. Dacă dl Meher a copiat lucrări originale ale marilor maeştri – unde sunt acele originale? Nimeni nu le ştie, nimeni nu a bănuit măcar existenţa lor. Chiar şi cei doi Rubens aparţin indubitabil marelui pictor şi nu şcolii lui, vreunui elev oricât de talentat!

„Cum de ai putut să le pictezi atât de bine?” l-am întrebat.

„Eu? Păi, dacă am o mână atât de bună, de ce nu mi-aş fi pictat propriile-mi lucrări? Atunci le vindeam cât se poate de uşor…”

Ei, nu e chiar aşa. Nu cred că sunt prea mulţi amatori care să cumpere lucrări semnate „Meher”. În orice caz, nu cu preţul unui tablou de Vermeer sau chiar van Goyen. Dar, pe de altă parte, dacă „are” mâna lui Vermeer, de ce nu a pictat o versiune a *Fetei cu perla*? Şi, apoi, de ce nu a încercat să dea „patină” tabloului? întrebări la care nu puteam găsi deloc răspuns, fără ca dl Meher să-mi spună adevărul.

Până la urmă a trebuit să mă declar învins. Oftând, i-am spus:

„Domnule client, trebuie să recunosc: nu pot să te salvez. N-am cum. Toate probele sunt împotriva dumitale. Iar cele câteva neconcordanţe nu vor putea fi folosite împotriva procurorului. Asta e. Să sperăm că vei scăpa doar cu cinci ani…”

„Dumitale chiar îţi pasă”, constată domnul Meher.

„Nu mă aşteptam… Păi, ce mai contează? închis în casă sau în închisoare, de la o vârstă nu mai are prea multă importanţă. îmi plăcea să-mi privesc colecţia-dar dacă mi-au confiscat-o, ce rost mai are? Unde mai pui că n-o să mai trebuiască să-mi fac griji privind existenţa. Să ştii, din cauza foamei am decis să vând pictura! Criza asta m-a lovit urât. De când am ieşit la pensie, nu am reuşit să mă mai descurc…”

„Dacă aş şti mai multe, aş putea găsi o fisură în acuzare. Dar

— *N* aşa…

„D-le avocat, o să îţi povestesc mai mult. Nu pentru a-ţi da vreo armă, ci doar pentru că-mi eşti simpatic. Oricum, nu vei putea folosi cele ce-ţi voi spune. Nici măcar pentru a mă declara nebun… Nimeni nu te va crede – aşa cum, de altfel, presupun că nici tu nu mă vei crede, ia să vedem, ce vârstă crezi că am?”

„67. Doar am actele dumitale…”

„Hehe, aşa scrie acolo. În realitate, am trecut cu mult suta. Dacă nu trăiam aici, aş fi arătat mult mai tânăr. Una din consecinţele

„Mutării” mele… Am trăit suficient, aş zice. Am trăit în această epocă, am trăit în trecut, am trăit în viitor… Ce-şi poate dori mai mult un istoric? Să ştii, ca profesie asta sunt: istoric. La mine fizica era mai mult un hobby – necesar, într-adevăr. Fără cunoştinţe temeinice în fizica relativist-temporală, nu puteam participa la programul de deplasare în timp. Aşa, mi s-a permis să fac vizite în aria mea de cercetare: Olanda mijlocului de secol XVII. De trei ori am călătorit cu Maya, colega mea. Ea era specialistă în Barocul olandez. Pe lângă familiarizarea cu situaţia politică, economică, socială a epocii – inclusiv a războiului cu francezii –, am vizitat mai toate atelierele pictorilor din perioada respectivă”.

Îl priveam aiurit. Într-adevăr, nu era deloc ceea ce voisem să aud. Şi îmi formulam deja cazul „Onorată instanţă, clientul meu e un caz tipic de…”

„M-am îndrăgostit de câţiva artişti. În acea vreme, ei erau consideraţi meşteşugari. Abia reuşeau să-şi asigure un trai cât de cât decent. Vermeer, care avea unşpe copii, trăia în cruntă sărăcie, deşi avea un han şi o afacere în comerţul cu obiecte de artă – mai ales miniaturi. Recunosc, am profitat de acest lucru. Nu cu intenţie, nu sunt inuman – e şi greu să fii inuman trăind în secolul XXVI. Le-am dat ce am putut să le dau din puţinele economii făcute de mine, când bani, când mâncare… Lui Rembrandt i-am dat medicamente pentru Titus; ce păcat, că era deja prea târziu… Da, unul din paradoxurile timpului este că nu putem interveni în derularea lui istorică. Nu am putut salva pe nimeni – probabil n-aş fi putut omorî pe nimeni. Ei mi-au dat lucrări. De acolo le am”.

„Rubens nu avea nevoie de nimic” – n-am găsi altceva de spus.

„Nici nu l-am cunoscut”, râse el. A murit cu aproape două decenii înainte să ajung eu în Ţările de Jos. „Unul dni tablouri mi l-a dat Snyders, celălalt Jordaens. Ei i-au fost ucenici. Sunt lucrări târzii, de la Steen – de fapt mai mult schiţe de peisaj. Prea „moderne” pentru arta acelui veac…”

„Şi cum ai ajuns cu ele aici?”

„Nu le puteam lua cu mine acasă. Mi le-ar fi confiscat – şi ajunsesem să le îndrăgesc. Mi-am programat să ajung aici. O epocă în care Anglia nu a avut prea multe convulsii – după Război. Mi-am făcut hârtii din Irlanda de Nord şi-am reuşit să mă strecor, în ciuda Securităţii. Câteva inginerii temporale… Mi-am pierdut urma şi faţă de Poliţia Trans Temp, chiar mai atentă. Şi de atunci am trăit liniştit în satul Wolverick. Până când am atras atenţia asupra mea.

Nu, nu criticii sau Interpolul m-au înfundat – ci Trans Tempul. Ei mi-au şi confiscat operele. Nu e permisă scoaterea din ambient a obiectelor – asta poate duce la schimbarea percepţiei şi a datelor cunoscute. M-au pedepsit lăsându-mă aici. În rata de îmbătrânire în acest timp, probabil nu am de trăit mai mult de trei decenii... Poate nici atât".

„Deci, de aceea sunt picturile atât de proaspete?"

„Desigur. Doar cele ale lui Rubens sunt mai vechi de şaizeci de ani. Ale lui Vermeer nu au nici măcar patruzeci. Şi le-am ţinut în condiţii perfecte..."

Nu am putut folosi declaraţiile lui în apărarea mea. Încercarea de a-l găsi bolnav mintal a fost respinsă chiar de dl Meher. A primit şapte ani cu reducere. Desigur, nu a ajuns să-i facă pe toţi. La mai puţin de un an, a făcut vâlvă ştirea evadării lui din închisoare. Cazul a rămas nerezolvat: dispăruse fără urmă.

O urmă mi-a lăsat, totuşi. Într-o zi, când m-am întors acasă, am găsit atârnat pe perete un mic ulei pe lemn, de circa 40 x28, „*Răpirea lui Ganimede*" de Jacob Jordaens. Parcă fusese pictat cu o zi înainte. Vopselele miroseau încă... Un bilet nesemnat mă atenţiona: „*Poţi să-i doi cu verni peste 7 ani*".

Codruţa

(poveste)

A fost odată ca niciodată, cam în zilele noastre, pe când copiii nu se mai jucau pe maidane şi nici în sălile de sport, ci pe un fel de maşini numite „calculatoare"; când nu mai aveau nevoie de olăcari să le poarte vorbele şi scrisorile, ci un fel de tablete pe care „butonau" mesaje scurte şi agramate, îi ajutau să ţină legătura cu prieteni de peste mări şi ţări pe care nu – i văzuseră niciodată; şi pe când nu mai existau povestitori, pentru că nici bunicii, nici părinţii, nici rapsozii nu mai aveau vreme să spună poveşti.

A fost ca niciodată…

Copiii nu mai citeau poveşti pentru că nici profesorii nu mai aveau har. Ei mai ştiau doar poveştile banale şi de necrezut auzite la TV, bârfele colegilor şi aventurile jocurilor electronice.

Într-o astfel de vreme, într-un oraş, trăia o fetiţă de vreo zece-unsprezece ani, care se numea Codruţa. Mama Codruţei era un fel de activistă pe la Judeţ (Codruţa nu prea înţelegea ce înseamnă asta, dar nu-i păsa), astfel că aducea mulţi bani acasă – suficienţi cât familia ei să trăiască precum craii din vechime. Cel puţin aşa-şi închipuia Codruţa, căreia nu-i lipsise niciodată nimic. Şi era destul să ceară ceva, chiar fără să bată din palme şi fără să bată din picior, pentru ca voinţa să-i fie îndeplinită. Ea şi cu Mama erau chiar ca nişte domniţe, fiind doar ele în familie. „Craiul”, adică Tata, plecase de câţiva ani şi nu se mai întorsese, iar Mama nu voia să amintească despre el. Codruţa nici măcar nu-şi mai amintea de el. Bunicii trăiau la ţară – erau ceea ce Codruţa învăţase să numească drept „nişte ţărani”.

Codruţa era o fetiţă ca toate fetiţele de vârsta ei. Nu era frumoasă ca Albă ca Zăpada (nici nu auzise de ea), dar cine mai ştie dacă Scufiţa Roşie fusese frumoasă? (nici de ea nu auzise). Toate fetiţele sunt frumoase – deşi Codruţa ştia prea bine că e mai frumoasă decât colegele ei de clasă. Pe acestea le privea cu dispreţ pentru că nu erau îmbrăcate aşa, ca ea, ca nişte domniţe cu acces la bani mulţi şi buticuri. Ea avea întotdeauna cele mai frumoase haine, cele mai la modă, cele mai multe şi mai frumoase jucării, cele mai noi şi mai „performante” (cuvântul acesta îl cam stâlcea…) mobile şi tablete şi laptopuri. Şi profesoarele obişnuiau s-o privească umil, privind-o cu admiraţie şi întrebând-o „ce mai face domniţa Mama ta?” Nu se omorâse niciodată cu învăţatul, nici nu avea de ce,

ea fusese întotdeauna una din multele premiante ale clasei. Cam multe – gândea uneori, hotărându-se să facă această observaţie profesoarelor şi dirigintei – dar pe urmă se lua cu joaca şi uita.

Nu avea prieteni şi prietene în clasă. Pe de o parte, pentru că-i privea cu aroganţă: nu meritau! Nu se ridicau la înălţimea ei! Erau nişte sărăntoci, nu mult diferiţi de „ţăranii" de care auzise că trăiesc „la ţară". De fapt, colegii trăiau „la bloc" – ea intrase o singură dată într-un bloc şi de atunci aşa-şi imagina catacombele şi peşterile din jocurile pe care le juca. Erau urât mirositori – nu auziseră niciodată de Chanel! Când le povestise ce văzuse ea când a făcut vacanţa la Ibiza, magazinele pline de parfumuri fine, ei nici măcar n-au priceput-o! Nu avea ce discuta cu ei, ştiau atât de puţine lucruri. Unii nici nu auziseră de Selena Gomez! Avea totuşi printre ei o adevărată curte, toţi se dădeau peste cap să-i facă plăcerile şi râdeau în hohote la sarcasmele aruncate de ea la adresa altor colegi – chiar mai prăpădiţi. Calul ei de bătaie era „Ţiganca", o fetiţă mai măruntă şi mai negricioasă, care avea întotdeauna probleme să dea bani la fondul clasei şi primea cele mai mici note de la profesoare, că nu venise şi ea vreodată cu vreun cadou.

În schimb, adevăraţii ei prieteni erau pe Facebook. Avea mulţi, zeci, poate sute. Nu-i numărase. îi cunoştea mai ales din porecle (e drept, altfel de porecle decât cele cu care-şi gratula colegii...). Cu aceşti prieteni putea să vorbească orice, oricând, oriunde. Nimeni nu putea şti cât adevăr era în cele scrise de ea, câtă imaginaţie şi câtă răutate gratuită. Tot ce nu putea spune în faţă cuiva – ca de exemplu profesoarelor, vecinelor şi colegilor Mamei (inclusiv copiilor lor), dar nici colegilor ei de şcoală, putea spune pe Facebook! Aşa se face că încetase şi să mai iasă la plimbare cu „prietenele" (de fapt, colege de şcoală)

„prin oraş”, preferând să stea în camera ei butonând la tabletă – ori schimbând mesaje, ori jucând cele două-trei jocuri *on-line* preferate.

Până în momentul în care i s-a părut că lumea i s-a răsturnat în cap. Prea bine n-a înţeles ce vor „poliţaii” veniţi peste ea, deau scociorât peste tot. Nu avea pic de respect faţă de ei, aşa cum nici Mama nu avea. Dar când o doamnă (era îmbrăcată elegant) a întrebat-o dacă are rude apropiate, a ştiut că ceva grav se întâmplase cu Mama. Se făcuse de râs izbucnind în plâns în faţa poliţailor, dar nu putuse să numească o „rudă”: la „ţărani” nici nu se gândise! Doar când doamna a spus, uitându-se pe un laptop (aproape tot atât de modern ca şi al ei) că are o bunică şi a dat ordin să fie chemată, şi-a amintit de ţăranca-bunică. Era prea supărată ca să se poată împotrivi.

În zicele următoare supărările au continuat. Mai întâi, ţăranca chiar a venit. Nu era chiar ca ţărăncile de la televizor, pe care le vedea întâmplător cântând, dar hainele pe care le purta nu semănau cu nimic din ce văzuse ea, nici măcar la bloc”! A refuzat cu indignare să iasă din casă alături de „bunica”. La Spital a mers odată cu o colegă a Mamei, până când şi aceasta a dispărut. A auzit că Mama fusese „prinsă” cu ceva, fusese dată afară, toţi colegii o evitau acuma. Era bolnavă, în Spital, nu primea vizite (decât pe ea, o dată, şi pe ţărancă) în afară de avocat. Doctorul – un bătrân foarte impunător, înalt şi cam gras, pleşuv, care ar fi putut fi vreun Mag sau vrăjitor, dacă ar fi avut barbă albă – le-a chemat pe „bunica” şi pe ea şi le-a spus morocănos (şi cam trist) că, din păcate, Mama e grav bolnavă şi nu prea există „leac”. Asta i-a explicat ţăranca, în graiul ei cam greu de înţeles, în timp ce-şi ştergea ochii roşii.

La Şcoală situaţia se schimbase. Profesoarele începuseră s-o bruftuluiască, privind-o cu răutate şi

satisfacţie. Începuseră să-i pună note mici. Colegii au prins imediat mesajul şi au început să-i vorbească urât, poreclind-o (nu ştia de ce strigau după ea „Hoaţa!”, ea nu furase niciodată nimic! Nu avea nevoie.) Băieţii o trăgeau de codiţe, o îmbrânceau, toţi râdeau de ea (mai ales că unii profespori vorbeau cu ea ironic, mişţocăresc). Era groaznic! Singura care o privea cu milă – dar nu îndrăznea să se apropie de ea, de când o repezise („Cine te crezi?!”) fusese Ţiganca. Dar tot ea, cu nişte prietene de-ale ei, o salvase din mâinile unor colege care voiau s-o bată…

Dar cel mai groaznic era ce se întâmplase pe Facebook. Într-un moment de sinceritate, povestise despre clipele grele prin care trecea. Dintr-odată, dispăruseră toţi prietenii! Puţini, care-i mai scriau, o făceau doar pentru a-şi bate joc de ea. Aşa se face că, atunci când a trebuit să le ceară ajutor, n-a mai răspuns nimeni! Decât Laura.

— Purtând un fel de voal străveziu pe faţă, îi vorbea cu o mare seriozitate, ca unui matur.

„Codruţa, ştii că mama ta este într-o mare încurcătură. Poate de acuzaţii va putea scăpa – dar de boală, mai greu. Trebuie ajutată ca să se regăsească. A ajuns să înţeleagă ce-a greşit în viaţa ei şi să regrete – sunt speranţe ca, dacă va trăi, să-şi întoarcă viaţa pe calea cea bună. Odată cu aceasta, şi destinul tău. Dar singură n-o poate face, are nevoie de ajutor. Şi doar tu o poţi ajuta! Ajut-o, ca să te poată ajuta”.

„Ce pot eu să fac?” a întrebat Codruţa cu glasul mic. „Nu ştiu ce trebuie să fac, nu mă pot ajuta nici pe mine!”

„În primul rând, încetează să te mai gândeşti la tine. Acum trebuie să te gândeşti la alţii. În primul rând la Mama ta, apoi la prieteni, la Bunica, la ceilalţi. E singura speranţă! Dacă n-o poţi face…”

„Şi dacă o pot face? Cu ce o pot ajuta?”

„Există o persoană, dacă vrei un Făt Frumos, care-i

poate găsi Mamei tale Leacul. Caută-l. Adu leacul şi fă-o bine pe Mama. E singura scăpare!”

Acesta a fost Visul. S-a gândit la el în timp ce se pregătea de şcoală. A sărutat-o la plecare pe Bunica – nici nu-şi dădea seama ce face, gândindu-se la Vis. Şi-a amintit tot drumul spre şcoală de cuvintele Doamnei şi îmbrăţişarea caldă a bunicii. Şi mirosul ei nu a Chanel, ci a… plime caldă. Aşa şi-a dat seama că, de la venirea ei, mâncase numai pâine bună, făcută în casă… Tot visul a ajutat-o să nu bage în seamă răutăţile colegilor şi a profesorilor – şi a fost lăsată în pace, privită cu uimire, Nu se putea concentra şi nu învăţase – aşa că a luat note proaste. Şi-a dat seama că aşa se cuvine să fie. Nu a poreclit pe nimeni, nici măcar pe Ţigancă. Şi i-a venit gândul cel bun: va apela la prietenii ei de pe Facebook! Chiar dacă dispăruseră mai toţi, dacă le va cere ajutorul, măcar câţiva or să-i răspundă! Cineva avea să-i dea o idee, o informaţie, un sfat. Trebuia să îl găsească pe Făt Frumos!

* * *

Până la urmă, s-a întâmplat cum a gândit: ajutorul a venit de la Facebook. Dintre toţi prietenii, care i-au răspuns doar ca să facă mişto de ea, Laura a chemat-o imediat la întâlnire, să stea de vorbă. Când a ajuns în parcul şcolii şi a văzut-o pe Ţigancă stând pe o bancă, era gata-gata să plece acasă. Dar şi-a amintit de vorbele Doamnei şi s-a dus la ea. Ţiganca i-a spus, zâmbind, „Eu sunt Laura” şi i-a întins mâna. A fost atât de surprină încât la început nu a ştiut ce să facă. Nu atinsese pe nimeni până atunci – doar pe Mama şi, de două ori acum, pe bunica. Ca să vezi, Laura chiar aşa îşi avea contul pe reţea, sub acest nume. Real. Nici măcar ea nu-şi dăduse numele real. Pe urmă se înroşise la faţă de ruşine: îşi amintise de câte ori o batjocorise pe „Ţigancă” pe Facebook, în

chirăiala „prietenilor” Laura nu comentase niciodată, dar precis descoperise cine era „Fata Verde”… „Te rog să mă ierţi”, a şoptit Codruţa, şi chiar regreta cele făcute.

„Să uităm”, a spus simplu Laura. „Mai bine povesteşte-mi tot ce trebuie să ştiu despre mama ta. Să vedem cum o putem ajuta!”

I-a povestit tot ce credea că le-ar putea ajuta. A povestit şi despre acuzaţiile de fraudă şi corupţie care i se aduceau. „Nu ştii dacă sunt adevărate”, a spus Laura. „Oricum, nu au nimic de-a face cu boala ei. Ar trebui să vorbim cu mai multe persoane. Să începem cu doctorul”.

A doua zi, după şcoală, s-au dus la Spital. Era să nu fie primite, nu aveau programare.

Aflând însă că e fiica Mamei, doctorul le-a primit. S-a uitat curios la Laura, atunci când Codruţa a prezentat-o „Ea e prietena mea!” A tuşit încurcat şi cumva bucuros. „Da, da, e bine”, a spus. Pe urmă le-a explicat, ca unor mature, problema pe care o are Mama:

„E un sindrom rar, cu efecte păcătoase. Probabil îl avea mai de mult timp, dar nu i-a dat importanţă. Starea de stres din ultimul timp a agravat boala, rapid. Oricum, chiar dacă venea mai repede, nu am fi putut s-o ajutăm. Nu avem o tratament pentru el”.

„Şi ce putem face?” a întrebat Laura. „Pe Mama Codruţei *trebuie* s-o salvăm!”

„Ei, dacă trebuie, atunci o salvăm!” a zâmbit Doctorul. „Cum spun, medicamente nu avem. dar am auzit că ar exista, totuşi, un leac. Era un tânăr cercetător, şi uitasem de el, era student pe când eu eram tânăr asistent. El ştia de sindrom, în sat la el se mai întâmpla, uneori, era ereditară. Se hotărâse să găsească „leacul” – aşa îi spunea, după graiul de acolo, de sub munte”.

„Şi l-a găsit?” a întrebat Codruţa, plină de speranţă.

„Nu ştiu. Poate. El a plecat de mult, s-a retras din

lumea medicală. Poate a plecat din ţară. Dar, dacă şi-a continuat cercetările, poate acum nu e departe de a găsi ce căuta. Era un tânăr extrem de serios şi talentat! Da, dacă există o speranţă, doar el v-ar putea ajuta”.

„Totuşi, unde l-am putea găsi? Cum se numea?”

„Nu mai ştiu, nu mi-a fost mie student. Aş fi uitat de el, dacă nu se întâmpla să dau din nou peste Sindrom. V-aş spune să căutaţi la secretariatul Facultăţii – dar nu ştiu la ce secţie era, ce specializare, ce an măcar. Nu, mai mult de atât nu vă pot ajuta. îmi pare rău”.

Plecară. Din uşă, Laura a întrebat: „Cum se numeşte Sindromul?”

„Cred că îl botezasem ad-hoc Sindromul Siculeni. E foarte rarşi toate cazurile erau din acea zonă. Are şi o denumire ştiinţifică, dar nu cred că vă ajută la ceva dacă v-o spun”.

ales seara. Că nu o văzuse niciodată stând în faţa televizorului. Avea ochii roşii, se vedea că plânsese din nou.

„Bunico, am fost la domnul Doctor. El spune că ar fi, totuşi, o speranţă”.

„Până în ultima clipă mai există o speranţă. La bunicul tău ea nu s-a împlinit. Şi el a murit tot de boala asta”.

„Doctorul spunea că e p boală rară. Doar în Siculeni se poate întâlni…”

„Din Siculeni suntem noi. Bărbatul mi-a murit de boala asta, noi îi spunem Boala Cloanţei. Şi un unchi de-al tău, frate de-al tătânetu”.

„Dar cum se face că nu s-a găsit leacul, bunico? Doctorul spunea că cineva se apucase să-l caute!”

„Da. Ginere-meu. Tatăl tău. El şi cu mama ta intraseră la facultate să afle leacul. Darfiică-mea a renunţat…”

„Şi Tata?”

„Nu ştiu, fetiţo. Când Mama l-a părăsit, el a plecat. A ieşit de la Institut şi a plecat. A venit o vreme în sat, apoi a plecat de tot. Nu l-am mai văzut de cinci ani”.

„Şi nimeni nu mai ştie nimic despre el?”

„Poate ai lui, deşi nu mi-au spus. Are un frate, pădurar. Poate el să ştie”.

Codruţa s-a dus la culcare. Mult timp s-a zvârcolit dar dimineaţa se hotărâse: avea să plece la Siculeni! O să vorbească şi cu Laura, poate o s-o însoţească. S-a îmbrăcat simplu, în blugi, tricou şi nyke şi şi-a luat un parpalac, în buzunar avea toţi banii. Era gata să plece – deşi până atunci nu ieşise niciodată din oraş în excursie. Vacanţele ei se petreceau în staţiuni luxoase din Străinătate.

Laura a venit târziu, chiar înaintea profesoarei. A apucat să-i şoptească: „Ne vedem după cursuri”. În restul pauzelor a umblat cu alte fetiţe. Codruţa s-a simţit trădată. Nu a mai aşteptat să se termine şcoala, a plecat înainte de ultima oră. Laura şi fetiţele adunate de ea au aşteptat degeaba pe bancă să apară şi ea.

* * *

Codruţa a ajuns pe seară în sat. l-a luat câteva ore: cu trenul, cu un microbuz, la urmă câţiva kilometri pe jos. Era de acum la poalele munţilor acoperiţi cu păduri întunecoase.

„Ce-ai păţit, chiştoc?” a întrebat-o un băiat nu cu mult mai în vârstă decât ea, care stătea pe ulucile unui gard, cu un fir de iarbă în gură. „Te-ai rătăcit?”

„Îl caut pe Pădurar”, a spus fetiţa hotărâtă.

„Fiiiu!” se arătă băiatul uimit. „Pe ditai Pădurarul? Cu Făt Frumos nu vrei să vorbeşti?”

„Ba vreau!”

„Păi, Făt Frumos e plecat. Şi Pădurarul. Poate vorbeşti cu Bunica”. Astea zise, sări jos şi o luă pe-o

potecă, făcându-i semn să o urmeze. Codruţa nu avu încotro, tot nu avea altceva de făcut.

Bunica era bătrână, mai bătrână decât bunica de la oraş. Altfel, semănau destul de mult. Şi ea încălzea laptele în ceaunul plin cu coajă de mămăligă.

„Ia să vedem, puiule, pe cine ai adus? Hm, o orăşeancă. Bine ai venit. Stai de-mbucă. Mereţi înainte de vă spălaţi la izvir".

Apa era rece şi curată. Acum simţea foamea scurmându-i prin stomac. Au mâncat toţi trei, în linişte.

„Acum zi, fetiţo. Ce te aduce pe aici?"

„Vreau să vorbesc cu Pădurarul", spuse Codruţa.

„Şi cu Făt Frumos", râse Puiu.

„Aşa. Nu ştiu unde e Făr Frumos, dar fiul meu, Pădurarul, e dus până în ocolul vecin. O să vină mai spre dimineaţa, aşa zicea. Ce nevoie ai cu ei?"

Codruţa şi-a făcut curaj şi a povestit tot ce păţise Mama în ultimele zile, despre boala acesteia, despre leacul pe care-l căuta. Puiu fluiera uşurel printre dinţi, ascultând cu atenţie. Bunica lui stătea tristă, cu capul plecat.

„Apăi no, fetiţo, tu-mi eşti nepoată, ca să zic aşa. Auzi, puiule, ţie neam. E fiica lui Toader-de-i spui tu Făt Frumos. Hai să te strâng în braţe, că nu te-am văzut de pruncă!"

Apoi a zis: „Deci, a dat boala Cloanţei şi peste biata Ileana. Eu mi-am pierdut un fiu. Tu, un bunic. Se mai întâmplă. Apăi, Toader nu o aflat încă leacul, îl caută dinainte de a te naşte tu. Oamenii zâc că-i zălud, şi-a lăsat muncă bine plătită, de domn, l-a daz soaţa afară din casă… Lasă, lasă, că mumă-ta, Ileana, o fi ea Cosânzana, dar sfântă nu-i!"

„Şi unde e Tata acum?" întrebă Codruţa cu glas pierit.

„E sus, în munţi. Cre' că numa Titus, Păduraru, să

ştie – dacă. Aşteaptă zorii, oi fi obosită”.

Dar Pădurarul nu se întoarse în zori. Puiu (pe care îl chema de fapt Mitru) nu ştia ce să zică. Dar i-a şoptit: „Să ştii că eu cam ştiu pe un’ei Tetea Toader. Trebuie acum să mnerg la şcoală, dar când vin, îţi spun”.

„Spune-mi acum!”

„Nţţ! Ce-mi dai?”

Codruţa a scos din buzunar toţi banii. Mitru a rămas cu ochii holbaţi, nu văzuse în viaţa lui atâţia bani. i-a spus – dar nu a vrut să ia bani:

„E sus, într-o poiană sub piscul ăla ca pă aripă de pajură. Are el acolo o cabană. Când vin de la şcoală, te duc eu acolo!”

Îi era frig, foame şi sete. Nu avea nimic la ea, decât bani. Şi ei nu ţineau nici de cald, nici de sete, nici de foame…

Nu a dormit deloc toată noaptea. În zori a plecat mai departe. Acum încerca să meargă numai pe cărări care urcau – trebuiau să o ducă undeva, spre creastă. Începuse să se împleticească, abia îşi mai simţea picioarele. Pe urmă s-a întâmplat accidentul: a călcat strâmb, pe un gătej ascuns sub frunze şi şi-a sclântit rău glezna. O scurma durerea de câte ori punea piciorul în pământ. S-ar fi întors, dar de mult nu mai ştia unde se află. Tot în sus trebuia să meargă. Şi-a făcut un toiag dintr-un lemn adunat de jos şi a început să şchioapete – până a căzut jos epuizată. Nu mai putea. A plâns până a adormit.

* * *

Şi-a revenit, simţind că se leagănă. Deasupra ei se vedeau coroanele copacilor şi, ici colo, pete de cer azuriu. Era pe o targă improvizată. Simţea o durere surdă în picior. Auzi nişte şoapte în jurul ei şi targa se lăsă jos. O ploscă se apropie de buzele ei şi bău cu nesaţ. Pe urmă a văzut că cea care îi ţinea plosca la gură era Laura.

„Tu?” a izbucnit în plâns şi s-a lăsat strânsă la piept de prietena ei. „Cum aşa?…”

„Am avut ajutoare”, râse Laura veselă, în ciuda îngrijorării. În jurul ei apăruseră alte capete: trei fetiţe. Pe unele le cunoştea. Una era colegă, alta era într-o clasă paralelă. Două erau mai mari. De undeva se ivi şi capul zburlit al lui Mitru.

„Ţi-am spus să mă aştepţi!” se răţoi acesta la ea. „În codrii noştri nu e uşor, te poţi rătăci”.

„Cum te simţi? auzi un glas bărbătesc. „Eu sunt Titus, unchiu-tău”.

Codruţa suspină uşurată. Totul avea să fie bine!

„Mă doare capul”, mărturisi. „Parcă mi-e cald. sau frig… Cred că am răcit”.

„E mai rău de atât” zise unchiul. „Te-a muşcat un şarpe veninos.

Noroc că era mic… Dar trebuie să ajungi repede să iei medicamente, nu am putut scoate tot veninul. Mergem la tatăl tău, nu mai e departe”.

Laura i-a povestit cum au găsit-o. Văzând că nu apare, s-au dus la ea acasă şi au vorbit cu bunica. Aşa au aflat despre Siculeni şi şi-au dat seama unde plecase. Au plecat chiar atunci, însoţite de Bunica. Au ajuns a doua zi pe la prânz la casa bunicii, mama lui tata.

„Să nu spui nimic!” s-a încruntat o bunică la cealaltă.

„Nu pot spune”, a spus mama lui Toader. Fata ta a crescut-o bine pe nepoată! Să trăiască şi să fie fericiţi cu toţi!” S-au prins atunci în braţe. A venit Mitru de la şcoală şi, tot atunci, Pădurarul. Şi-au dat seama unde plecase fata – şi au pornit prin pădure. Dar a fost greu s-o găsească, rătăcise departe de drum, pe o vale lăturalnică şi apoi urcase spre un alt vârf. Noroc că Pădurarul ştia citi bine urmele. Au găsit cele două locuri de popas, locul unde îşi sclântise piciorul şi locul unde o muşcase vipera.

„Nici nu am ştiut că m-a muşcat” spuse cu glas slăbit Codruţa. Mă durea piciorul şi eram ca ameţită…”

„Ai avut totuşi, noroc”, spuse Tetea Titus.

Codruţa parcă plutea. îşi imagina cum va fi când va da ochii cu Tata. Dar nu a fost aşa cum şi-a închipuit. A adormit şi aşa a ajuns la căbănuţă. L-a cunoscut abia a doua zi, dimneaţa. Prietenii ei dormeau încă, în podul plin cu fin mirositor. Tata stătea pe marginea patului, ţinând-o de mână.

„Tată, „, a spus Codruţa firesc, „trebuie s-o salvăm pe Mama!”

„Ştiu fetiţo. Aşa o să şi facem!”

„L-ai găsit?” a întrebat Pădurarul de lângă vatra în care duduia un foc zdravăn.

„Aproape. Acum sunt sigur că sunt pe drumul cel bun. Mă grăbeam, parcă simţeam că cineva va avea în curând nevoie de el. Mai am de amestecat puţină ghiţură. Cred că intuitiv m-am instalat aici – sub piscul ăsta e singurul loc unde o pot găsi! Şi e exact la timpul ei”.

„Atunci ţi-o aduc eu, „se oferi Pădurarul. „Tu stai cu fiica ta. Aveşi multe să vă povestiţi”.

Aşa a fost. se sculaseră şi ceilalţi şi ei nu terminaseră să-şi povestească viaţa. Codruţa se gândea bucuroasă: „Am un alt prieten. Cel mai bun! Tata. Va fi şi Mama. Şi Mitru. Şi bunicile. Ba nu, toţi sunt prietenii mei!…”

În ziua aceea Tata s-a retras în laboratorul pe care şi-l improvizase în căbănuţă. A doua zi, au coborât cu toţii spre sat. Codruţa nici nu mai simţea durerea. Puiu trăncănea:

„Trebuie să te învăţăm să umbli prin pădure, pe munte! Nu poţi pleca aşa, ca pe strada oraşului sau uliţa satului. Nu e uşor. îţi trebuie echipament, alimente, medicamente…”

„O să învăţ!” spunea bucuroasă Codruţa. O să

mergem mult, mult de tot pe munte, la mare. împreună o să mergem Nu mai vreau niciodată să fie singură!”

„Şi Facebook?” a întrebat-o şăgalnuic Laura. Codruţa a privit-o uimită. De zile întregi nici nu se gândise la el. A dat cu mâna ca după o viespe supărătoare.

„Taţi, cu mama ce facem după ce se face bine?” l-a întrebat pe Făt Frumos.

„O să fie bine. Va plăti pentru greşelile făcute şi vom lua viaţa de la capăt. Vom fi cu toţii curaţi”.

„O să trăim aici, da?

„Gt de des se va putea. Tu ai prieteni în oraş. Eu o să am munca mea. mama mi se va alătura. Vom face multe lucruri bune, pentru oameni.

„Da”, îşi zise Codruţa. „Va fi bine!”

A fost bine. Când Făt Frumos se uneşte cu Ileana Cosânzeana şi au şi o prinţesă frumoasă şi bună ca o zână, nu poate fi decât bine. Şi când sunt înconjuraţi de prieteni, viaţa e cu adevărat frumoasă – ca în basme!

Sfărsit

Manuscrisul

Acum, după ce am frânt pâinea împreună, putem vorbi”, spuse Călugărul. El, şeful tribului Călugărilor, era singurul în drept să se numească aşa. Tot la fel, omul care stătea la masă în faţa lui, era îndrituit să fie învăţătorul. La masă mai erau trei învăţători şi doi călugări.

„Mulţumim pentru primire, pâine şi adăpost, iubite frate”, răspunse învăţătorul. „Acum e vremea să ne spui de ce ne-ai chemat”.

Veniseră, cale de patru zile, la această comunitate a tribului Călugărilor. Nu era numeroasă, pe lângă cei trei prezenţi mai erau cinci pe cuprinsul Comunităţii. Aşa o numeau ei, deşi, în discuţiile dintre ei, îi spuneau „biserică”. Aşa cum învăţătorii îşi numeau comunitatea

„şcoală”. Cuvinte vechi, cărora cei mai mulţi le pierduseră semnificaţia. E drept, Călugării aveau multe astfel de comunităţi puţin numeroase în multe locuri, pe sub munte şi chiar în câmpie, cel mai adesea prin preajma altor comunităţi umane. „Iubite frate învăţătorule, v-am chemat drept recunoaştere şi cinstire a cunoştinţelor voastre de carte”.

„Şi voi le aveţi, frate”.

„Şi noi, dar nu ca ale voastre. Noi cunoaştem mai bine sufletul omului, îl ajutăm în încercările lui de a supravieţui în lumea asta ostilă. Dar noi am pierdut cunoştinţa cărţii!”

Învăţătorul dădu trist din cap. Şi ei uitaseră. Oh, ce mult uitaseră. Din vechile cunoştinţe rămăseseră mai ales tradiţii şi amintiri… îşi făceau însă datoria faţă de oameni, învăţându-le copiii pentru a-i pregăti pentru viaţă.

„A ajuns unul din fraţii mei la o „mănăstire”. Ştii ce-i aia, nu?”

Învăţătorul dădu din cap afirmativ: „Un fel de „biserică”…

„E părăsită de mult timp. Poate chiar de la Apocalipsă. E o ruină, acum”.

Învăţătorul dădu din nou din cap. Ştia, văzuse multe ruine la viaţa lui, a călătorit mult în lung şi în lat pământul. Deasupra unor ruine trăiau acum noi comunităţi…

„Nu trăieşte nimeni acolo”, îi răspunse, parcă, gazda. „O ruină, cum ţi-am spus. Fraţii mei au rămas acolo peste noapte. Apoi au cercetat ruinele, se gândeau că poate e loc potrivit pentru o nouă comunitate. Peste dealuri, de jur-împrejur, sunt câteva comunităţi, a Oierilor, a Lemnărilor, chiar a Ţăranilor. Şi nu departe e una a Poliţienilor. E un loc bun, între dealuri, la adăpost de vânturile iernii dinspre nord… îi zice Puţina. Sau Putona… Ai citit de un astfel de loc? Ai auzit de el?”

„Puţină este un vas al Oierilor. Fac în el unt, sau brânză. Zici că sunt Oieri pe-acolo, mai ştii?... în Ţara de Sus? Hm... Era pe-acolo o ctitorie domnească, îi zicea Putna..."

„De-a Domnilor?"

„Un alt fel de domni... Asta a fost de mult tare. Ei nu au ajuns să locuiască în comunităţile numite Oraş... Spune mai departe, frate Călugăre".

„Cercetând ruinele, au dat de o chilie. Şi acolo au găsit un cufăr din lemn. Ca de obicei, părţile metalice dispăruseră, măcinate, dar cufărul era altfel întreg. Şi în el au găsit nişte manuscrise!"

Învăţătorul deveni dintr-odată interesat. Ruine se aflau în toată Ţara, şi în Ţările din jur. La Apocalipsă, mai bine de cinci veacuri în urmă, acea armă blestemată a distrus toate lucrurile „artificiale", făcute de mâna omului. Mai mult, făcute din materiale care nu erau naturale, date de Zeu. Aparţineau Nenumitului, ziceau oamenii. Şi atunci, tot ce a fost metal, plastic, cu alte cuvinte, „artificial", a fost distrus. Au dispărut armele, cu ele, armatele şi, odată cu toate acestea, civilizaţia. Au rămas numai lucrurile din lemn şi piatră, şi partea de produse agricole care creşteau natural. În nebunia ce a urmat şi a foametei grozave, supravieţuiseră puţini oameni. Printre ei, Oierii, Ţăranii... ici şi colo vreun învăţător, vreun preot, vreun călugăr. Chiar şi câţiva Domni, orăşeni care ştiuseră să părăsească imensele cimitire în care se transformaseră oraşele. Întâlnise odată un Doctor. Şi Poliţienii, desigur, deşi lor li se adăugaseră şi Militari. Pe lângă râuri trăiesc Atamanii, cei ce pescuiesc.

Dar manuscrise se găseau extrem de rar. Poate pentru că, înainte de Apocalipsă, nu se mai scriau cărţi. Poate că oamenii nu le mai citeau. Ştia că pe atunci, mai bine de cinci veacuri în urmă, toată înţelepciunea omului

era pusă pe nişte maşini din plastic şi metale, cu memorie artificială. Şi ele dispăruseră odată cu civilizaţia artificială. Cu ele, înţelepciunea. „Şi cărţile?”, ţine minte învăţătorul că-şi întrebase învăţătorul, la vârsta pe când era încă un copil fără tuleie. „Şi cărţile. Că ele erau făcute din „hârtie”, un material artificial. S-au descompus, s-au topit, iar scrisul de pe ele s-a pierdut…” „Dar mai sunt cărţi, le păzim ca pe ochii din cap!” „Te înşeli. Nu mai sunt cărţi, mai sunt manuscrise. Ele au fost scrise cu tuş natural pe piele de viţel, naturală. Ele se mai păstrează, deşi unele sunt mai vechi de o mie de ani”. Şi acum, Călugărul amintea de manuscrise!

„Şi vrei să mi le dai mie?” întrebă, cu teamă parcă.

„Poate. Trebuie mai întâi să le descifrezi, dacă poţi. Cu grijă, manuscrisele se pot distruge oricând… Şi dacă nu au înţeles religios, de importanţă pentru noi, sunt ale voastre. Până la urmă, şi noi, şi voi facem o muncă importantă. Dacă nu suntem în rândul animalelor şi sălbaticilor, e şi datorită nouă!

Aşa e. Puţina învăţătură salvată în memoria învăţătorilor, dar şi a Călugărilor (cărora li se alăturaseră Popii/Preoţii), Doctorilor, Ingenierilor din Sud, făcuse ca oamenii să nu-şi înceapă drumul ascendent al civilizaţiei chiar din comuna primitivă. Reinventaseră agricultura, ceramica – dar nu prelucrarea metalelor. Pentru unelte şi scule foloseau piatra, cornul, osul. Nu era uşor, dar arme nu făceau. Amintirea Apocalipsei era încă prea proaspătă în memoria colectivă.

Călugărul scoase de sub masă o cutiuţă din lemn lăcuit. Din ea, scoase cu grijă câteva ghemotoace de pergament, înnegrite de timp şi mucegai.

„Erau mai multe. Ca de obicei, hârtia era descompusă. Dar, într-un fel, asta a salvat pergamentele. Mucegaiul care s-a pus pe ele datează de când au fost

scoase din cufăr. De aceea trebuie să facem repede ceva cu ele, înainte să se distrugă”.

„Noi avem nişte lacuri obţinute din răşini”, spuse învăţătorul. „Dacă le tratăm, le putem salva”. Călugărul încuviinţă, auzise şi el de aceasta. „O să umblăm cu grijă cu ele, sunt prea importante pentru toţi”.

Învăţătorul se aplecă şi luă cu grijă în mână unul din pergamente. Era doar o foaie. Fusese răsucită sul, dar greutatea altor obiecte îl turtise. Cu grijă infinită, desfăşură manuscrisul până apăru scrisul.

— Înţelegi? întrebă şoptit, Călugărul.

Învăţătorul făcu un semn tovarăşilor lui. Unul din ei scoase din sac două vergele de lemn de corn, grele, prismatice. Le aşeză cu grijă de fiecare parte a pergamentului, pentru a-l menţine deschis. Alt învăţător scoase din sacul lui o cutiuţă în care era un lichid transparent, puţin gălbui. Cu o pensulă lată, dar fină, întinse lichidul pe suprafaţa documentului.

„Culoarea va dispărea, la uscare, ziseânvăţătorul. Şi pergamentul se poate răsuci la loc, în sul, fără ca pelicula să crape. Acum nu se mai distruge… Am făcut de multe ori acest lucru. Avem documente vechi de câteva sute de ani… Acum, să vedem ce fel de scris este… Hm, nu cred că e religios”.

„De unde ştii?” întrebă Călugărul întristat. Nu au prea multe manuscrise religioase. Şi s-au pierdut atât de multe tradiţii… Oamenii nu mai cred – sau au început să creadă în zeităţi noi. Pentru ei e mai importantă supravieţuirea, decât viaţa de apoi. Şi călugării au uitat atât de mult, că nu mai ştiu riturile. Manuscrise din care să înveţe cele uitate ar ajuta atât de mult…

„Uită-te şi tu. Scrisul nu este ca cel din est, ca la ruşi. Nici ca la greci. Pe timpul când Putna era mănăstire, manuscrisele religioase se scriau cu astfel de alfabet – li se

spunea „Chirilesc”, dacă nu mă înşel. Avem câteva manuscrise de-acelea…”

„Pot să vă rog să îmi permiteţi să le copiem şi noi? Pentru credinţa noastră e important!”

„Da”, gândi învăţătorul, „dar pentru omenire, în general, e important?” Ştia, din diferite scrieri, că religia ea fost un lucru rău. Într-un fel sau altul, şi-a avut şi ea rolul în Apocalipsă, în distrugerea civilizaţiei umane. Pe de altă parte, ştia că nu se pot împotrivi religiilor. Oamenii sunt însetaţi de credinţă, dacă n-o vor găsi în cea veche, vor inventa una nouă. Poate chiar mai rea!

„Da, o să vă ajutăm să le copiaţi. Aveţi însă grijă ce învăţaţi din ele. Sunt trunchiate, se pot înţelege lucruri bune şi lucruri rele. Depinde ce vrem să-i învăţăm pe oameni”. Călugărul dădu, gânditor, din cap.

„Şi asta?”

„Acest manuscris este mai nou. Poate nu cu mult înainte de Apocalipsă. Foloseşte scrisul folosit la acea dată în Ţară”.

„Poţi să-l descifrezi?”

„Cred că da. Sunt învăţat mai mult cu textul tipărit, deşi s-au păstrat extrem de puţine documente. Ăsta e scris de mână… ia să vedem… Hm… Să încerc să-l citesc. Ascultaţi:

Tu rămâi la toate rece.
De te-ndeamnă, de te cheamă Ce e val, ca valul trece.
Nu spera şi nu ai teamă;
Te întreabă şi socoate Ce e rău şi ce e bine;
Toate-s vechi şi nouă toate:
Vreme trece, vreme vine.

Liniştea căzu în chilie. Apoi, Călugărul spuse:

„Cred totuşi că-i un text religios. Precis a fost scris de un învăţat din mănăstire, poate chiar de un profet/7

„Poate ai dreptate, spuse învăţătorul. Sau poate un

înţelept care a stat o vreme, pentru linişte şi meditaţie, la călugări/7 „Sau poate un nebun77, completă alt învăţător.

„Poate… /7 repetă, gânditor, învăţătorul.

Omuscă înturop pe comterul costumului era înregistrat ultimul mesaj al lui Edam:

Ştiu că, vorbind, scurtez cu câteva minute inexorabilul. Consum, chiar şi infim, mai multă energie. Şi acum, între mine şi infinit, atât a mai rămas: o brumă de energie.

Desigur, nu mai e mult. Deşi am reglat temperatura la minim, *ouvâraidin* semnalele de alarmă – acum e ca o zi geroasă de iarnă –, iar presiunea aerului este şi ea ca de vârf de munte, nu mai e mult. Dar speranţa este că voi adormi înainte de a se termina oxigenul. Prefer îngheţat, decât sufocat. Rezervele sunt pe sfârşite şi ele. Energia puţină nu mai permite adevăratei uzine care este costumul spaţial să mai recicleze deşeurile, transformându-le în oxigen.

„Unde eşti, Edăme?” Aşa va întreba, probabil, Iv, când se va trezi. Poate şi Pol, dar nu, el e mai închis, nu îşi exteriorizează sentimentele. El va şti… Curând va înţelege şi Iv. Uneori mă întreb dacă nu am greşit. Nu, nu în calcule – de fapt, le-a făcut *comterul* navei după accident –, energia ar fi permis ca numai două persoane să ajungă în preajma Pământului. Nu chiar pe Pământ, dar suficient de aproape. Vor fi deja aşteptaţi, am fixat ca naveta să transmită permanent un SOS. Cel puţin aşa sper, ar fi o ironie satanică să nu fie nimeni care să le recepteze mesajul, să intercepteze naveta – iar ei să se piardă, ca şi mine, din lipsă de aer şi energie.

Nu, calculele au fost corecte. Le-am repetat şi pe *comterul* navetei, şi pe cel al costumului. Am greşit însă luând decizia fără a-i consulta. Ce-mi dă mie dreptul să joc rolul lui Dumnezeu, să le decid viaţa sau moartea?! Aşa va

gândi Pol. El ar fi preferat să discutăm, să tragem la sorţi… Nu mai era timp! Poate numai noi doi, excluzând-o pe Iv – deşi ea ar fi sărit la el cu ghiarele. „Formă tardivă de recrudenscenţă a misoginismului!”, ar fi strigat ea… Ştiam toţi trei riscurile la care ne supusesem voluntar, când am plecat în expediţie.

Vorbesc cam mult. împiedic, într-un fel, căderea în somn. Mâinile şi picioarele mi-au îngheţat. Hehe, aici nu port mănuşi, nici cizme din blană… Iar gâtul şi pieptul se luptă să sugă suficient aer. Probabil aşa simt cei ce urcă în Himalaya, fără mască. Stelele sclipesc ca nişte cioburi de gheaţă, prinse de catifeaua neagră albăstrie a cerului. Costumul are o uşoară mişcare de rotaţie, abia perceptibilă. Steaua aceea mare, roşiatică, ce stă să apună, este Mars. Poate, înainte de sfârşit, va răsări Soarele, ca o minge nu prea mare de foc. Prea departe ca să dea mai mult decât câteva picături de energie. Acum e undeva în spatele meu. La răsăritul lui, peste vizor va coborî un filtru. Consumând şi el puţină energie… Vorbesc cam mult. Cred că am mai spus-o…

Oare de ce simt nevoia să mă înregistrez? Speranţa ca cineva, vreodată, să dea întâmplător peste costumul meu, e nulă. Tot atâtea şanse cât cea de a fi lovit de trăsnet… în spaţiu. îmi amintesc o expresie a profesorului de geografie: „o muscă în lurop”. Da, chiar mai mică: o muscă pe suprafaţa Pământului… Sau cât cea de a fi lovit de un asteroid suficient de mic ca să scape nereperat de sistemul de protecţie – dar suficient de mare ca să accidenteze mortal nava. Şi chiar dacă va fi descoperit cândva, din întâmplare, ce importanţă vor avea gândurile mele de acum? Costumul va fi identificat, doar. La ce vor folosi ultimele gânduri ale unui cosmonaut pe moarte. Şi nici nu-mi vine nimic important, măreţ în minte, să impresionez urmaşii. Nu am absolut nimic de spus

Omenirii!

Da, de la accident a pornit totul. Ceilalţi doi erau în repaus, dormind. Mai aveam jumătate de tură, după care trebuia s-o scol pe Iv şi să trec eu în celula de repaus. Abia am avut timp să transfer totul în navetă, să pregătesc drumul spre casă, spre viaţă... Dar, după transfer, am primit analiza compterului: energia, combustibilul, apa, oxigenul sunt insuficiente. Am stors totul din navă, am încărcat la refuz rezervoarele navetei – dar tot degeaba. Un om ar fi ajuns, poate, la orbita Lunii. Doi, undeva pe la jumătatea distanţei dintre Marte şi Pământ. Trei, undeva între Centură şi Marte... Dacă Pol ar fi fost treaz, ar fi insistat să o trimitem numai pe Iv. Aşa cum mi-am dorit şi eu, oh, ce mult mi-am dorit!

Ştiu că şi el o iubeşte. Aşa că el va întreba, scrâşnind: „Unde eşti, Edăme?” Iar Iv cu durere. La întoarcere urma să ne căsătorim – deşi acest obicei străvechi e ca şi dispărut... Edăm şi Iv. Am fost mereu gata să... nu ştiu ce. Doar atât: gata să! Pentru ea, pentru noi. Acum nu mai sunt. Nu mai pot face nimic, nici pentru mine, nici pentru ea. Pentru nimeni.

Strămoşii mei, printre alte obiceiuri, citeau dintr-o carte. Respectând tradiţia, am citit-o şi eu –, după ce, prima dată, mi-a citit-o bunicul. În ea, eroul principal, un anume Dumnezeu, pomenit uneori în expresii şi înjurături – alături de alte câteva personaje, ca Sem, Buda, Mao, Cris, Hala, Miulen, întreabă şi el pe Edăm, Omul: „Unde eşti?” Edăm se ascundea, călcase porunca. Oare am muşcat şi eu din vreun fruct oprit? Dacă Dumnezeu este Atotştiutor, nu trebuie să se întrebe unde sunt. Mă bate gândul că poate chiar el, dacă există, m-a adus aici...

Bunicul Nem îmi explicase, odată, semnificaţia acelei întrebări

— Care mie mi se părea neroadă, în gura unui

Atotştiutor. Era o imputare, nu o interogare, mi-a zis el cu vocea lui puternică, de rabi. Sensul era „Unde ai ajuns, Omule? Unde eşti tu, *acuma*? Ţi-am dat viaţă veşnică, Grădina, soaţă şi stăpânire peste fire şi fiinţe – iar tu, ce ai făcut? Trebuie să te alung, să te fac muritor, să te las să te chinui în toate zilele vieţii tale, cunoscând prea puţin fericirea… / Aşa o fi fost. Şi eu am fost în Idn, şi eu am cunoscut fericirea. Alături de Iv, oriunde e *Hevn*. Fără ea, nu e niciunde. Acum cred că sunt în *hei*. Fără Iv, fără aer, fără căldură… Cu doar câteva minute rămase de trăit. Poate o oră? Nu cred. Nici nu contează…

Da, vorbesc prea mult. Cred că o fac pentru a-mi scunde teama. Poate ar trebui să cânt. Nu am voce, nu mă pricep. Doar un cântec îmi amintesc, cântecul pe care l-am ascultat la Balul Academiei, când am cunoscut-o pe Iv, când am dansat prima dată cu ea. Era îmbrăcată toată în negru – o rochie tunică lucioasă, strânsă pe trup, cu cizme negre înalte, cu cristale albe bătute în centură, carâmbii cizmelor, guler şi mâneci. Părul era chiar mai negru decât veşmintele, de un negru albăstrui lucios, adunat într-un coc sofisticat. Avea ochii mari, negri, catifelaţi ca noaptea, iar pielea neagră era puţin maronie, fină, mătăsoasă… Era o simfonie în negru. Iar cântăreţul cânta „*leidi în blec*, *cum densin uiz în de tu de*”, într-una din vechile limbi…

Pol cânta. Mi-a zis mai târziu că vorbele originale vorbeau despre o Doamnă în roşu. Dar el cânta pentru Iv, o cunoscuse cu un an în urmă la Academie. O iubea iremediabil, de aceea a simţit imediat alchimia contactului nostru atunci când ne-am prins în dans. Ar fi vrut el să o strângă el la piept, „*de tu de*”, dar el cânta „*Leidi în blec…*”

Îmi amintesc că aşa numea bunica Reicil, în rarele ocazii când vorbea despre ea, Moartea. Uitasem, e prima dată când mă gândesc la asta. Ea zicea că Leidi în Blec

vine în clipa morţii să-ţi ia sufletul. Acesta ar fi un fel de Eu. Nu se ştie unde-l duce, zicea bunica. Nu îl ia într-un sac – cum cred unii. Nu duce cu ea nimic, niciun fel de pungă sau cutie, ci doar o coasă. Unii ţi-e imaginează tânără, frumoasă – uneori călare pe un *hors* – unul din acele animale frumoase şi blânde ce pot fi văzute la *zu*. Alţii, dimpotrivă, bătrână şi urâtă, ba chiar doar un schelet învelit într-o hlamidă neagră. Se pare că doar coasa nu lipseşte niciodată, cu ea taie sufletul de trup, sau poate firul vieţii…

Hehe, ar fi de-a dreptul caraghios să vină aici după sufletul meu. Oţelul coasei ar fi casant, nu ar putea tăia nimic cu ea. Şi cum ar putea veni? Călare pe un *hors*? Pe o mătură? într-o navetă? Poate pe un scuter *non-grav*? îmbrăcată într-un costum negru? Şi cum ar putea intra în costumul meu? Nici nu ar putea încape aici… Dacă l-ar tăia, ca să intre, nu ar mai găsi nimic înăuntru. Aici e presiune – afară e vidul cosmic. Moleculele mi s-ar împrăştia în spaţiu… Dar ar rămâne, măcar, sufletul?

E prima dată când mă gândesc la asta. Sfârşitul… Acum e atât de aproape. Mi-e oare teamă? De aceea vorbesc atât de mult? Ştiu că nu va urma nimic, am văzut atâţia oameni murind, rude, prieteni, chiar duşmani. Şi mulţi oameni faţă de care nu aveam niciun fel de sentiment. Ştiu că zilnic mor mii de oameni. Zilnic? Poate în fiecare oră, minut… Nu mai ştiu… Ce-o fi Dincolo? Cu asta, Edăm dispare? Odată cu toate cunoştinţele, sentimentele, principiile lui? Parcă n-aş crede, ar fi o irosire prea mare, chiar dacă n-am avut o viaţă cu mult deosebită faţă de-a altora. Pe lumea asta nimic nu se pierde, totul se transformă. Dacă trupul se va trasnforma în gheaţă, ce se va întâmpla cu sufletul? Oare o să fiu primul, singurul om al cărui suflet nu va fi luat şi dus… undeva?

„*Leidi în blec*… (cânt) … da, aşa era melodia. *Aim densin uiz în*…” Da, încet, să nu mă trezesc. Costumul se roteşte, uite, Mars a dispărut. Au dispărut şi celelalte stele. Peste mine coboară o pâclă neagră. Ca o hlamidă. „C/e *tu* ele”… ce rece e faţa ta, Doamnă în negru!?! Sau poate e o aripă, neagră. Ah, da, o fi îngerul Morţii… Lumină. E atâta lumină!”

Costumul comandorului LIST Edam Gouldmön a fost recuperat pe data de 17 sivan 212 CE de nava Beatrix de pe Oror, satelitul planetei Jupiter. Întâmplarea face ca secundul navei, corn. Deniei Aizimovici, să fie unul din urmaşii lui Pol şi Ivăizimov. În familia lui, circula de mult legenda despre Iv şi Pol şi despre moartea eroică a lui Edam. Familia a contribuit la ridicarea unei statui lui Edam şi Iv în Parcul Academiei: un bloc de piatra neagră sub forma unui costum spaţial, tăiat în două de-o coasa…

El Dorado

Privesc spre străinul din faţa mea. Profit de faptul că, în colibă, e întuneric. E noapte şi lumina sângerie a focului aprins în faţa deschizăturii joase abia reuşeşte să arunce asupra noastră o pată brună de culoare, care mai mult ne ascunde. Forma lui e abia sesizabilă, aşa cum zace întins pe patul de crengi şi iarbă. Ştiu că tot ce poate el discerne din mine este o siluetă.

„Cum am ajuns aici?” întreabă cu glas răguşit. Vorbeşte una din limbile romanice.

„Băştinaşii te-au adus. Erai pe moarte… Ai avut noroc că au dat peste tine. Şi că sunt în relaţii bune cu mine”.

Dădu din cap. Puţea groaznic – băştinaşii miroseau mult mai frumos, deşi îşi ungeau pletele cu lut amestecat cu seu de caiman. Mă obişnuisem cu multe lucruri pe lumea asta, dar mirosul…

„Eşti portughez?”, întrebă din nou, sesizând accentul puţin străin.

„Da. Padre Costa da Silva”.

„Aşa mi s-a părut şi mie. Dominican… Ai ars mulţi păgâni de vii?”

Mda, dominicanii sunt oastea Inchiziţiei. Are ochii neobişnuiţi de buni, dacă a putut distinge culoarea cenuşie, albită de soare, a rasei.

„Nu toţi ne ocupăm cu păstrarea sfintei credinţe. N-am ars pe nimeni. Nici cărţi… Tu ce cauţi pe aici? Eşti pe teritoriu portughez”.

„Da? Probabil… Am coborât din Anzi spre Marele Râu. Au murit aproape toţi. Cei ce n-au avut putere să meargă mai departe l-au însoţit pe Gonzalo Pizzaro înapoi, spre Quito. Noi, cincizeci, am construit o corăbioară şi. am coborât în continuare. Doream să ieşim la Ocean”. Se opri să-şi tragă sufletul. Obosise.

„Aici nu eşti pe Mare Dolce”.

„Da… Bănuiesc că nu sunt”. Rămase tăcut, îngândurat. Era groaznic de murdar, cu hainele în zdrenţe. Fusese muşcat în trei locuri de pirana, rănile puroiau. Avea şi două căpuşi otrăvitoare în trup, dacă nu i le scot va muri cu siguranţă într-o zi, două. De friguri şi holeră îl scăpasem, altfel acum era mort. De mirare câtă rezistenţă are uneori trupul unui om. Şi câte vietăţi, de la cele mari, carnasiere, până la cele mici, microscopice, atentează la viaţa lui. Dar niciuna din aceste vietăţi nu se poate compara cu cel mai periculos duşman al omului – semenul lui.

„M-am certat cu căpitanul”. recunoaşte străinul. „Orellana. Am fost de mai multe ori cu el, şi în Ţara Mulsca, şi la incaşi… Când a vrut să se întoarcă, la confluenţa cu Napa, am răzvrătit oamenii. Acum s-a răzbunat, oamenii erau cu el, chiar şi Carbajal. Aşa că m-a pus într-o bărcuţă, cu ceilalţi doi care au fost de partea mea… Ei au murit”.

„De ce te-ai răzvrătit?”

„Aflasem că omaguas trăiesc pe aici. Dar nu i-am întâlnit. Ei ştiu unde este El Dorado! Dar lui Orellana îi era teamă de ei, voia să scape cât mai repede din iadul ăsta verde…”

„Aşadar, de aceea aţi venit aici? Acum vreo patru ani a venit un inglese, anul trecut un flamand. Nu au găsit aur. Au găsit, în schimb, moartea…”

Am înţeles multe lucruri de când sunt aici, dar foamea asta pentru aur, care-i devorează pe oameni, nu. E plină lumea de lucruri şi materiale mult mai preţioase, dar oamenii sunt în stare să se ucidă între ei pentru metalul galben. Când te gândeşti că, în afară de flecuşteţe de podoabă, nu-l ştiu folosi la nimic…

„Tu de cât timp eşti aici?”

Desigur, nu-i pot spune adevărul. De mult nu mai am scrupule, am învăţat că şi minciuna este o vorbă. Oricum, adevărul ar fi luat drept minciună – sau neînţeles.

„De câţiva ani”.

„Cum de n-ai pierit?”

„Băştinaşii m-au ajutat. Umaguas. Eu le spun Humanas”.

„Nu sunt setoşi de sânge? Aşa se zvonise”.

„Nu, doar faţă de duşmani. Folosesc săgeţi înmuiate în curara, mori în câteva clipe – dar fără chinuri. Eu nu sunt duşmanul lor. Nici nu caut aur…”

„Padre, toată lumea caută aur!”

„Eu nu. Când te-au găsit, pe jumătate mort, nici tu nu căutai. De aceea nu te-au ucis…”

„Există aur pe aici, cum se zvoneşte?” mă întrebă, cu ochii sticlind lacomi. îl privesc cu milă. Da, cunosc această foame… Ar fi în stare să-şi taie o parte a trupului, în schimbul unei bucăţi de aur. Deşi, fără intervenţia mea, precis va muri. Poate chiar mâine.

„Nu, nu există. Aici nu este nimic – doar jungla. Trăiesc cum se zice că trăiau strămoşii în Eden. Nu au piatră, nu au metale…”

„Cu ce se hrănesc?”

„Jungla le dă tot ce au nevoie”.

De mirare, ce repede s-au adaptat. Cred că asta este principala calitate a omului. Se adaptează rapid oricărui mediu – dar se şi pricepe să folosească mediul pentru nevoile lui. Chiar să-l modifice, adapteze, dacă e nevoie. Acum îşi spun *humanas*, aşa cum le spun eu. Umani. Au lăsat în urmă două treimi din trib şi un obicei: căpetenia se pudrează cu pulbere de aur, o dată pe an, şi se scufundă în apa lacului sfânt, Guatavita, aducând aurul prinos zeilor. De parcă ei ar avea nevoie de aur… Da, el este adevăratul El Dorado, Uomo d’Oro, şi din pricina lui mulsca sunt decimaţi, robiţi… Humanas au scăpat şi vor face totul să nu ajungă în astfel de situaţie.

„Dar de Cetatea de Aur ai auzit?”

„Nu există cetate de aur, spaniolule”.

„Trebuie să existe! Sunt prea multe poveşti despre ea. Am căutat-o peste tot, vreme de douăzeci de ani, de când sunt în Lumea Nouă. În Panamá, în Honduras, în Nicaragua, în Noua Granada, în Piru… Acum o caut pe Râul Scorţişoarei. Trebuie să fie! Numai spre cele şapte cetăţi de aur ale Cibolei nu am pornit. Dacă scap cu viaţă de aici, dacă voi găsi El Dorado, voi pleca şi-întracolo! Pentru că Madré Dios e cu mine, a fost mereu cu mine. Au pierit mii de conquistadores, dar don Miguel Pareiras, nu! Nu va pieri nici acum”.

Îl privesc în tăcere. Ştiu ce are pe suflet. Până în acest moment, ucisese opt sute patruzeci şi şapte de oameni, de toate naţiile. Ultimii doi, tovarăşii alături de care pornise spre nord şi nord-vest pe Japura, după ce fuseseră debarcaţi împreună cu o flintă, un corn cu praf de

puşcă, o pungă cu plumbi, o sabie, trei cuţite şi-un topor. Şi un săculeţ de mâncare, de le ajunsese doar două zile… Au băut apă infestată din râu. Când au fost prea slabi, don Miguel le-a tăiat gâturile şi i-a mâncat. Nu era prima dată, aşa supravieţuise pe Magdalena şi Suarez, în drum spre Ţara Mulsca. A mâncat pielea tecii şi centironul, calul, apoi nativi şi tovarăşi – dar a scăpat!

„Ţi-am spus „pe aici nu e un fir de aur. Băştinaşii au aruncat absolut toate obiectele din aur, când au pornit încoace. Ajunsese vestea din Noua Granadă, din Guyane, din Noua Spanie, despre ce păţeau băştinaşii de la străinii albi şi bărboşi, hămesiţi de aur. Ştiau că blestemul aurului îi va ajunge şi pe ei, până la urmă…”

„Unde este aurul? Unde l-au aruncat? Asta trebuie să-ţi fi spus. O să atârn unul câte unul pe cruce, până când unul dintre ei va vorbi!”

Ştiu că ar face-o. Dacă l-aş vindeca. E datoria mea să-i ajut pe oameni – fără să intervin în destinul normal al acestei lumi. Dar de când sunt aici, am înţeles că sunt lucruri mai rele decât moartea. Şi că datoria mea nu este către toţi umanii. Humanas îmi sunt de ajuns.

„Părinte, tu ai făcut jurământ să te lepezi de lume. Tu poate ai alte dorinţe, alte nevoi. Eu nu am decât una: aurul! Fără avere eşti un nimeni. Am fost un nimeni cât am trăit în vechea Granadă. Am fost şi când am ajuns aici, deşi sunt văr cu Balalcazar. Am mâncat viermi şi şerpi, curelele de pe mine şi calul, şi la urmă am mâncat şi sălbatici… Dar voi găsi El Dorado! Atunci voi fi Om!”

„Deci, vrei să fii om… Bine. Pentru asta îţi voi îndeplini dorinţa: îţi voi arăta El Dorado”.

„Părinte, nu glumi cu mine. Sunt slăbit – chiar mi-arăţi?”

„Da. Trebuie să mă urmezi”.

M-am ridicat şi am ieşit din colibă. Nu-mi e teamă să-

i întorc spatele – deşi gândurile ucigaşe se târăsc prin mintea lui ca miriapozii veninoşi. Nu, nu acum, are nevoie de mine. Apoi… Se târăşte prin deschizătura boltită. E slăbit şi efortul îl sfârşeşte. Otrava căpuşelor se răspândeşte mai repede, febra creşte, cangrena se întinde rapid… l-aş spune, dar ce folos? De i-ar cădea o mână, ar continua să mă urmeze. O mână i-ar fi de ajuns: cea în care strânge prăselele cuţitului pe care mi-l va înfige în spate, când va ajunge la El Dorado. Pornesc spre nord.

Când ieşim în micul luminiş e deja ziuă. Străinul se clatină. Horcăie. Miroase îngrozitor – nu numai a murdărie, ci a puroi, a putreziciune. Nu a observat că fecalele i se scurg pe picior, pe sub cracul pantalonilor, lăsând pete urâte în urma lui.

„Cetatea!” icneşte, privind cu ochi tulburi, holbaţi, construcţia din partea opusă a luminişului. Un zid de aur, cu o deschizătură, în semiîntunericul din dosul ei, se întrevăd luminiţe colorate. „Aur! Şi pietre preţioase!” Mâna strânge cu nouă putere mânerul pumnalului. Privirea i se înfige în spatele meu.

„Lasă prostiile!” spun, întorcându-mă. Cu o mişcare, las rasa cenuşie să cadă de pe mine. Pielea sintetică străluceşte puternic în soarele aflat deasupra noastră, ca de aur. Omul duce mâna la ochi, orbit, scăpând cuţitul din mână.

„Homo doratus!”

Îl privesc fără milă. O fiinţă bipedă, dotată cu inteligenţă, moare. Vor muri miriade ca el, înainte ca Humanul să poată fi contactat oficial. Deocamdată, rolul meu este să-l observ. Aici, în jungla fără sfârşit, atotputernică, printre humanas, pot aştepta. Povestea despre El Dorado va trece în uitare, reînviind când şi când – fără ca cineva s-o mai creadă. Şi nimeni nu va bănui că miezul real al mitului este un cyborg în capsula lui

spaţială…

Liniştit, apăs pe butonul de la centură care camuflează naveta, îmi pun rasa, ascunzând strălucirea trupului şi trăsăturile prea puţin umane. Şi, în timp ce funcţiile vitale ale umanului se sting, mă îndrept spre coliba unde-mi duc existenţa.

Ai grijă ce-ţi doreşti…

Mai lăsaţi-mă cu prostiile voastre!” zise Vasile, un bărbat negricios de vreo 50 de ani, puţin cărunt pe la tâmple, cu un început de chelie, ochi căprui verzulii adânciţi sub arcada puternică, pe care sprâncenele formează o linie aproape continuă, nu foarte stufoasă, de păr negru. Sigur pe sine, perorează cu o voce care nu permite vreo contrazicere. „Ce ne-a adus nouă capitalismul? Am ajuns să murim de foame! Cel puţin, comuniştii erau patrioţi, aveau grijă de popor!”

„Hai, măi, nea Vasile” zise Octav, un tip subţirel de vreo 30 de ani, cu părul cânepiu căzut peste urechi, presat de o şapcă de baseball cumpărată de la talcioc. O purta, ca mai toţi românii care adoptaseră şepcile americane, cu cozorocul la spate. „N-o fi fost aşa de bine cum zici…”

„Ce ştii tu? câţi ani ai trăit sub comunişti?”

„Păi, la revoluţie eram în şcoală. Am apucat doar ultimii zece ani ai lui Ceauşescu. Da-mi ajunge!”

„Vezi că nu ştii? Repeţi şi tu ce auzi pe la televizor…”

„La televizor îi cam laudă pe comunişti” interveni Râmă. Al treilea membru al echipei este un zdrahon de bărbat, cu glasul muiat moldoveneşte, cu burtică şi faţă rotundă, ochi albaştri de copil nevinovat şi nasul ca un bumb. Mustaţa groasă, de „manivelă”, pare o cicatrice urâtă.

„Şi bine fac!” acceptă Vasile corecţia. „Nu vedeţi? tot ce s-a construit în ţara asta s-a făcut sub comunişti! Nu s-a mai construit o uzină, un metru de şosea, de metrou, de

cale ferată! Ba, ăştia au distrus totul!”

„Ăştia?” se miră Râmă. Porecla îi venea de la o vorbă pe care o folosea pe vremuri, „limbric”: „limbricul ăsta”, „limbricul ăla”, „bă limbric” – i-a rămas vorba. Cum era cât un dulap, nu i se prea potrivea, dar ajunsese să-l deranjeze. Nu îi putea bate pe toţi... Aşa că trecuse la „râmă”. Acum se învăţase cu această poreclă, toţi aşa îl ştiau. Ba, odată, când o venit nevastă-sa să întrebe ceva la personal, funcţionara i-a spus: „Ştiţi, doamnă Râmă?...”

„Aşa zic şi eu”, spuse Octav. „Noi am distrus, nu „ăştia”...”

„Hai, măi, Octave, ştiu că eşti împotriva propriului popor. Eşti vândut, asta e!”

„Vândut cui, nea Vasile? Cine m-ar cumpăra, vai de capul meu?! Măcar de mi-ar ieşi ceva bani din asta. La ce mă pricep, nu vezi că nu facem nimic toată ziua? Doar ce mai furăm câte ceva, să nu zicem că venim degeaba la serviciu ...”

„Furăm?! Noi furăm?!” îi sare ţandăra lui Vasile. „Băi, noi luăm ce ni se cuvine. Capitaliştii ne fură pe noi! Ar trebui să ne plătească ca în Uie, nu suntem acum şi noi în Uie? Dar ei îşi umplu buzunarele şi pe noi ne ţin muritori de foame. Şi guvernanţii ăştia hoţi. Măcar comuniştii ne dădeau un trai decent, nu ca „ăştia”.

Râmă nu-l mai întrebă „Care ăştia?”, că nu mai fu vreme. Programul se terminase, aşa că se apucară toţi să se pregătească de plecare. Duş nu mai făcură – e drept, le ieşise din obicei – dar nici nu îşi lepădară hainele de stradă; trăsură doar salopetele pătate pe deasupra lor. Nu făcuseră nimic toată ziua – era o zi ploioasă, rece, de toamnă, niciun câine să nu-l dai afară!

În drum spre casă, Vasile se opri la birtul din colţ, „La Sylvia şi Petrică, SRL” Cei doi patroni erau parteneri. Silvica îşi lăsase bărbatul când plecase în Italia la produs.

îl lăsase cu tot cu cei doi copii, că doar avea şi ea dreptul la fericire. Pe Petrică îl întâlnise acolo şi deveniseră amanţi. Se întorseseră în ţară mai mult deportaţi, dar ceva cheag adunaseră. Cu el, deschiseseră crâşma. Nu curgea, dar averea vine cu picătura, dacă ai răbdare. Era vad bun, la ei opreau mai toţi sărăntocii cartierului. Silvica le vindea, şi ăla furat la gramaj, trăscău făcut pe plita din bucătărie, colorat cu malţ şi amestecat cu esenţe, pus în sticle arătoase cu etichete străine. Oamenii eram prea beţi ca să-şi dea seama şi, oricum, beau pe „condică”, aşa că-şi ţineau gura.

Vasile se oprea zilnic la crâşmă. El bea bere, i se părea că e mai „adevărată” decât poşirca alcoolică. Conştient cumva că banii câştigaţi peste zi nu sunt întru totul ai lui, îi mai scutura în mâna Silvicăi. Oricum, îşi mai uita de necaz. Aici avea deseori ocazia să-şi susţină deschis opiniile procomuniste. De ce n-ar fi făcut-o? Nu era libertate? N-avea dreptul la opinii politice? Pentru ce s-au jertfit proştii ăia la revoluţie? – dar-ar boala în oasele lor! Şi apoi, majoritatea beţivanilor, proveniţi din rândul foştilor muncitori, gândeau ca şi el. Uneori îi trecea prin cap să-i îndemne să formeze o celulă a partidului comunist-dac-ar fi ştiut că va fi găsit susţinători. Dar nu, toţi erau ca şi el, aşteptau să vină cineva să le dea ceva de-a gata, nu să iniţieze chiar ei lupta de clasă…

Uneori, dacă dădea de Petrică, îi vindea din lucrurile furate de la întreprindere. Nu-l găsea prea des la birt, el se ocupa de „afaceri”. Când nu făcea trăscăul, făcea contrabandă cu ţigări şi alcool, sau trimitea „fetiţe” la tovarăşii lui de pe dincolo… Era bun traficant, Petrică, în general se făcea neinteresat de marfa lui – aşa că trebuia s-o lase la un preţ de nimic. Ar fi obţinut mai mult în altă parte – dar aici era lipsit de risc. Şi comod – nu-i prea plăcea munca. Nu-i păsa că se dă pe mâna lui Petrică.

La mese erau deja obişnuiţii localului – doar nea Zaharia nu sosise încă. Într-un colţ era un necunoscut, bea bere şi făcea Rebus. Prin asta se deosebea de restul băutorilor – pe ei nu i-ai fi văzut citind ceva! Ei stăteau tăcuţi, singuri, posaci, sorbind din ţoiuri cu un fel de furie autodistrugătoare, privind uneori spre televizorul mare, cu plasmă, atârnat pe perete, bând odată cu otrava trăscăului şi a ţigărilor moldoveneşti ştirile apocaliptice transmise. Ca de obici, era rău în ţară – datorită „ăstora”, mânca-i-ar ciorile! Las că vin ai noştri şi îi vom pune la zid, în piaţă…

Tocmai din cauza străinului, discuţiile se legau greu. E bine să-ţi ţii gura, mai ştii ce securist trage cu urechea? Sigur, nu mai e ca pe vremuri, dar puţină grijă nu strică. Totuşi, odată cu numărul paharelor şi al ştirilor proaste revărsate din televizor, limbile se descâlciră, în final. Şi Vasile începu, din nou, să peroreze despre viaţa bună şi liniştită dusă pe timpul comuniştilor.

„Matale ai fost, se pare, oarece politruc”, comentă străinul, privindu-l curios.

„Politruc? Nooo… Membru de partid, da, doar atât. Muncitor!”

„Şi atunci cum de – i dus-o bine?”

„Am dus-o. Toţi o duceam bine. Aveam serviciu, salariu, uneori şi prime. Toţi aveam o casă. Nimeni nu murea de foame, ca acum!”

„Şi securitatea?”

„Ce securitate, domnule? Nu te lua după gogoriţe! Doar duşmanii poporului aveau să se teamă de ea. Eu nu am întâlnit securist. N-am avut ce mă teme, aşa să ştii!” Prin cap îi trecură notele informative date la securistul uzinei – dar le alungă din minte. „Eu respectam Legea, îmi ţineam gura, îmi vedeam de treabă. Bijniţarii, spionii, bagabonţii, ăştia trebuiau să se teamă!”

„Deci, dacă s-ar putea, ai trăi din nou într-o astfel de

societate…”

„Da, domnule, că asta e o batjocură! O societate care urmăreşte distrugerea omului, a societăţii, a poporului. Un genocid, domnule!” Repeta, fără să îşi dea seama, cuvinte auzite la televizor.

„Păi, uneori se poate”, rânji străinul, privindu-l cu atenţie. Mai târziu, Vasile îşi aminti acel rânjet ironic şi lucirea diavolească din ochii străinului.

* * *

Vasile se trezi zgâlţâit de frig. „Drace”, gândi, „ăştia de la CET iar nu dau căldură. Era acoperit cu plapuma şi o cuvertură. Pe cap avea fesul de schi, în mâini mănuşi, în picioare şosetele groase, de lână. Nevasta, alături, era băgată cu totul sub plapumă. Nici vârful nasului nu i se vedea…

Îl trezise ceasul mare, ceferist, moştenit de la tatăl său, muncitor la revizia CFR. El reuşise să-şi facă „meserie”, să nu ajungă un prăpădit de ceferist jumătate ţăran, ca mai toate rudele lui. Lucra la uzină – era un muncitor adevărat!

Era întuneric, ca de obicei. Curentul se dădea puţin mai târziu, după şase, când se pregătea lumea să plece la serviciu, şi seara, vreo două ore. Cât să poată privi emisiunile TV… Pipăi pe taburetul pus lângă pat drept noptieră până găsi cutia cu chibrituri. După vreo trei încercări, reuşi să aprindă unul. La lumina lui, găsi lumânarea pusă într-un pahar şi o aprinse. Acum putea să se îmbrace. Dârdâind de frig, ieşi de sub plapumă şi trase repede deasupra treningului spălăcit, decolorat, în care dormea, pantalonii şi un pulover. Era cel îmbrăcat de Mara imediat după nuntă – singurul pe care-l avea, de altfel. Acum era deşirat la mâneci şi la poale şi avea o gaură pe spinare, acolo unde-l agăţase de-un cui.

Coborî în curte, luând lumânarea cu el. Locuia la

etajul trei şi pe scări era întuneric beznă. La fel în curte, ca de obicei. În vremurile bune, în faţa blocului, la bulevard, ardeau lămpile gălbui, cu sodiu, de pe stâlpi. „În vremurile bune, pe naiba!”, gândi. „Au ars doar când a venit Şefu’…” Nu-şi amintea să fi avut vreodată o viaţă mai bună, nici el, nici taică-su, nici bunicu’… Bunicu-şi amintea cu nostalgie de vremea Regelui. Ehei, ce bine fusese atunci! Nu ştia că bătaia de-i frânsese coastele se datora nepotului ucenic la Uzină, care-l dăduse în gât. Era bătrân, îşi trăise traiul – el era însă tânăr, avea nevoie de tot ajutorul pe care-l putea primi de la autorităţi!

Doar grămada de navete cu sticle e acolo, în mijlocul curţii în formă de U dintre cele trei blocuri, de când o ştie, de când se mutase în bloc cu părinţii. Pe atunci ieşea noaptea cu mama să cumpere mai mult lapte, erau patru – frate-său încă mic. Tot cu mama mergea la ouă, la carne… la pâine mergea singur, cu cartela. Aşa era normal, „bine”. Când era rău, trebuiau să meargă de cu seara, cu scăunelul… Ura grămada de navete, ura curtea în formă de U, ura blocurile – atât de asemănătoare, cu apartamente mici, întunecate, igrasioase. Părinţii dormeau în sufragerie, el cu Ionel, frate-su, în dormitor, în acelaşi pat. Până când s-a însurat. Atunci a scăpat de ei, i-a trimis la ţară. Securistul l-a ajutat, a fost prima dată când l-a lăudat „pentru activitatea depusă şi pentru patriotism”…

Ştie grămada prea bine, a numărat-o de atâtea ori aşteptând vânzătorul. Erau 48 de navete 12 picioare a câte 4 navete, fiecare conţinând 12 sticle albe, pline. Cu totul, 576 de sticle. Cum fiecare cumpăra trei sticle – cu excepţia cunoştinţelor vânzătorului, care luau patru –, ajungeau pentru vreo 190 de oameni…

Sunt deja vreo 150: o coloană de circa 35 de rânduri a câte 4… E aproape. Sunt mulţi care se bagă în faţă. Siluete amărâte, anonime, adormite, tropăind din

picioarele îngheţate. Se vârâ şi el în coloana anonimă, ştiind că în curând se va încălzi la spinare. Nerăbdarea îi face pe oameni să împingă în faţă, se adună unul în altul – cum văzuse că fac pisicile vagabonde în timpul ierni, pentru a se încălzi, Nimeni nu vorbeşte, fiecare e singur cu problemele lui, în lumea lui mohorâtă. E bine să nu vorbeşti, nu ştii cine trage cu urechea. Priveşte în jur să vadă dacă e vreo faţă cunoscută… De mult nu mai dăduse vreo notiţă. Da, lumea-şi ţine gura. Doar izbucnirile sporadice de furie se îndreaptă împotriva „şmecherilor” care încearcă să fenteze. Mai ales cei din spate urlă, înfuriaţi. Riscă să stea degeaba la coadă. O bătrână, care încearcă să se „lipească” mai în faţă, este smulsă cu forţa şi trimisă în spate. „Sunt bătrână, maică. Am o nepoţică…” „Da’ ce, eu sunt tânără?!”, se răţoieşte la ea o femeie „bine” cu căciulă de blană „rusească” pe cap. „Ce nu te scoli mai devreme, tot nu faci nimic toată ziua?!” Bătrâna nu răspunde, se pierde în spate, în rând. Sau poate pleacă acasă.

Timpul trece greu, mai ales până când va apărea vânzătorul. El vine odată cu lumina palidă a zorilor, ca să poată număra banii. Apoi, sticlele se vând iute, în ţipetele şi înjurăturile anonimilor împotriva celor ce se bagă în faţă, a celor care pleacă ducând cu ei patru sticle. Toţi sunt duşmanii tuturor: ai celui din faţă lui, ai celui din spate, chiar şi ai celor de-alături. Nu ştiu dacă ultima sticlă nu o va lua chiar respectivul „vecin”… Doar împotriva „lor”, a celor „de sus”, nimeni nu are curaj să vocifereze. „Suntem nişte oi”, repetă iarăşi şi iarăşi Vasile, strivindu-şi ura amară ca fierea, între dinţi. „Nişte oi! Care nu behăie, să nu rămână fără blană…”

Pentru a trece timpul mai repede, îşi perindă prin minte toate nemulţumirile. Deşi ştie că îi face rău, este un exerciţiu permanent, la care nu poate renunţa. Dacă pe

vremuri a fost mai bine, poate or să mai vină vremuri mai bune cândva, odată…

Autobuzele rare, aglomerate, îngheţate. E fericit să se agaţe măcar şi pe scară, fericit că nu rămâne el pe jos, alături de nefericiţii care rămân în staţie, tropăind din picioarele îngheţate.

Apoi, hala întunecată, îngheţată, în care stau adunaţi în jurul butoiului de tablă în care ard bucăţile de lemn furate din boxpaleţii din depozit. Stau cele opt ore regulamentare fără a face nimic – măcar, atunci când nu-i ger, joacă 66. Nici nu-i trimit acasă, programul e obligatoriu: 8 ore. Când, spre sfârşitul lunii, vin comenzile, lucrează în draci, câteva zile, cu program prelungit, duminicile, uneori şi nopţile. Fără plată suplimentară – de multe ori nu-şi iau nici salariile întregi. Fiecare încearcă să se descurce. Oricum ar fi, tot n-au pe ce cheltui banii: toate se dau cu raţia, pe cartelă. Chiria e mică, gaz şi curent nu prea e…

Când era în liceu, visa să călătorească. A fost o singură dată, în Rusia-acolo o cunoscuse pe Mara. Ea mai fusese, era descurcăreaţă, ştia ce şi unde să vândă, ce şi de unde să cumpere – lucruri care se căutau în ţară. Şi câte nu se căutau?! El făcuse pe hamalul, ajutând-o să-şi care numeroasele valize, sacoşe, genţi, paporniţe… Jumătate le declarase ale lui, tot nu avea marfă. Ea râdea batjocoritor de cât de prost putea fi: „auzi, să călătoreşti de plăcere!” – dar au rămas prieteni şi pe urmă sau căsătorit. Încă mai face câte un drum când şi când, fără el. N-ar fi rentabil. Avortul nu i-a făcut bine, era să facă septicemie, abia a scăpat de moarte şi de puşcărie. Ea a fost singura pe care n-a dat-o în gât – dar într-o zi securistul i-a şoptit, râzând mânzeşte: „De ce n-ai venit pe la mine să te ajut, putea să moară?!” După care s-a întunecat la faţă şi a şuierat: „5 o *nu se mai întâmple*, *că*

dai de naiba!” Din banii adunaţi din micul comerţ „turistic”, Mara a dat şpagă pentru un post de contabilă, deşi n-avea nici bacalaureatul. Acum lucrează la birou, e „cucoană”!

Priveşte şi el cu ură în jur. Lângă el e un tip, figură cunoscută. Nu ştie de unde să-l ia, dar îl ştie de undeva… Are un rânjet ironic şi, uneori, ochii îi sclipesc cuprinşi parcă de o veselie drăcească.

„Ei, îţi place?” îl întreabă şoptit, familiar parcă.

„Ce să-mi placă?” nu înţelege Vasile.

„Ziceai că ai vrea să retrăieşti epoca comunistă. O retrăieşti. îţi place?”

„Nu înţeleg ce vrei de la mine. Nu te cunosc!” („Precis e vreun securist”, îşi zise. „Încearcă să mă tragă de limbă…”)

„Ei, mă cunoşti tu… aşa, în mare. Sunt duhul tău „ocrotitor”, înger sau diavol, os *you like it*”. Râde. „Ai uitat, aşa-i? Păi, ia să-ţi aminteşti!”

Vasile îşi aminteşte. Da, nu e prima dată când duce o astfel de viaţă. Odată, de mult, când avea aceeaşi vârstă – circa 28 de ani – trăise la fel. Apoi vremea a trecut, a venit revoluţia şi fuga dictatorului, alte relaţii economice… Uzina a mai rezistat câţiva ani – îşi aminteşte – pe atunci se ţinea mai ales de fuşeraiuri şi furtişaguri. îşi cumpărase un Opel de ocazie, făcea pe taximetristul cu ea. Mara îl părăsise, el se apucase de băut. Pe urmă ajunsese la acea întreprindere privată de stat, cu sindicat. Avusese noroc:

nea Gheorghiţă, fostul securist al uzinei, acum lider al sindicatului, îl ajutase. De atunci trăia aşa, de azi pe mâine, vota socialiştii şi îi înjura pe capitaliştii care-i stricaseră rostul… în afară de polemicile politice de la serviciu şi din crâşmă, restul timpului se scurgea în faţa televizorului, de unde-şi aduna subiectele şi crezurile.

Şi-şi aminti şi de ultima discuţie purtată în crâşma

Silvicăi-tocmai cu acest individ cu rânjet ironic. Da, acum înţelegea întrebarea lui.

„Nu, nu-mi place…”

„Da, acesta este blestemul şi binefacerea creierului uman: uitarea. De aceea vă folosiţi doar cinci la sută din el – hai, şapte, geniile. În ultima vreme folosiţi chiar mai puţin, în ciuda volumului tot mai mare de informaţii. Cu cât mai multe, cu atât le uitaţi mai repede. Şi mai definitiv. Dar asta vă face viaţa mai uşoară, nu-i aşa?”

Vasile nu răspunse. Cum de uitase de aceşti ani? Cum ajunsese să se convingă de faptul că înainte, în tinereţea lui, fusese mai bine? Că acest comunism era un lucru bun – doar că fusese aplicat greşit, de dictator? Acum îşi amintea că fusese aplicat rău de toate guvernările comuniste în România sau aiurea. Că, de fapt, niciodată, nici înainte de 89, nici după, nu fusese mai bine sau mai rău…

„Compari întotdeauna ce ai cu cei-ai vrea să ai”, îi răspunse, parcă, străinul. „Acum vrei mai puţin. Să prinzi trei sticle de lapte – apropo, vei prinde doar două –, soţia să prindă după masă carne cu mai puţină grăsime, Gheorghiţă să vă aranjeze de-o rudă de salam de vară… Un trai „decent”, de obicei, presupune ceva mai mult decât un trai de supravieţuire. Ultima dată, „decent” era să-ţi plăteşti datoriile la bancă, să ai suficienţi bani să mergi la Revelion cu amanta, să-ţi iei o plasmă nouă. Dac-ai fi trăit la începutul secolului trecut, ar fi însemnat să ai o fântână cu apă curată şi ploaie suficientă, să se facă porumbul… Şi o capră”. Rânji din nou. „E clar, ai nevoie de-o capră – dar tu visezi la un Opel nou. De unde, frustrarea faţă de „ăştia”, care se „împotrivesc” traiului tău decent. Că nu meriţi decât o capră, nici nu-ţi trece prin cap, hihihi”.

Vasile strivi o înjurătură între dinţi, scârbit.

„Tu eşti îngerul meu? N-ar trebui să ai grijă de mine, să mă ajuţi să fiu fericit?”

„Eu?”, se miră sincer vecinul. „Ce-mi pasă mie de fericirea ta? De fapt, habar nu ai ce e fericirea. Nici eu, de fapt, nu ştiu care-ar fi fericirea ta. Eu trebuie să te ajut să ajungi la Judecată. Şi acolo să aduc mărturie. Tu, o să vezi acolo ce şi cum… Auzi, să-i asigur fericirea! Eu, statul, „ăştia”, părinţii, nevasta… El să stea cu braţele încrucişate, perorând, bând bere şi privind la TV de pe sofa… Haida, de!”

Un bătrân, din rândul din spate, făcu un pas în faţă, în locul rămas gol. Nu părea uimit de dispariţia persoanei ce şuşotea la urechea celui de-alături. Fiecare-şi vede de treaba lui… Nici Vasile nu părea uimit. Încerca să-şi domolească furia, „ia te uită, alt nesimţit se bagă în faţă!” împinge în spatele celui din faţa lui, tropăind nerăbdător. Mai are zece rânduri în faţă, dar deja mai mult de jumătate din picioarele de navete s-au mutat în stânga, pline acum cu sticle incolore. Te pomeneşti că nu mai apucă lapte!

A prins. Exact două sticle, cum zisese străinul. Le-a dus acasă, urcând scările fără a mai aprinde lumânarea, ţinându-se de balustradă şi pipăind cu grijă scările. Deşi afară se luminase puţin, pe scări era ca în hrubă. Apartamentul era gol, soţia probabil plecase. Era sloi şi nu se dăduse încă lumină – tot mai bine era la birou. Aveau acolo un reşou mare, improvizat…

Vasile se duse la fereastră, privind spre bulevard. Puţine maşini înfruntau poleiul de pe stradă. Oamenii mergeau în şiruri negre, gârbovite, pe trotuarul înzăpezit. În staţie erau deja mai bine de două duzini de oameni. Era timpul să plece şi el.

Ochii i se agăţară de bannerul din pânză albastră ce tranversa strada, legat între doi stâlpi. Litere mari, roşii, formau un text între două însemne. Nu erau secera şi ciocanul – ci trandafiri roşii. Pe banner scria, cu litere mari, de tipar: „TRĂIASCĂ SOCIALISMUL LIBERAL, CEA

MAI DREAPTĂ ORÂNDUIRE! TRĂIASCĂ DOMNUL PREŞEDINTE, MARELE VIZIONAR!”

Se sprijini cu mâna de cerceveaua geamului, privind reflecţia chipului lui îmbătrânit, ridat, cu părul sprâncenelor complet alb, cu o chelie mare deasupra frunţii. Scrâşni: „Fir-ai al dracu’ de înger împuţit!”

Ultimul balaur

„Dacă aş vorbi limbile oamenilor şi ale îngerilor; dar nu aş avea iubire, aş deveni o aramă sunătoare”. (Pavel – Scrisoare I către Corintieni, 13.1)

Noaptea se rostogoleşte dinspre răsărit, învăluind codrii abia bănuiţi în ceaţa amurgului. Munţii, în acea direcţie, şi-au pierdut forma, netezindu-se lipsiţi de creste ascuţite şi steiuri prăpăstioase. Sunt doar o masă de vălătuci învolburaţi de fum, ridicându-se înspre primele stele ce se aprind pe cerul întunecat. Spre apus, în spatele norilor joşi, chiar mai scunzi decât piscul pe care îmi odihnesc aripile, este o mare de sânge în care soarele s-a înecat deja. Umbra norilor face ca pădurile să se topească fără formă în masa întunecată ca o sepie pe fundul unui canion marin în clipe de teroare. Spre miazănoapte întunericul s-a întins ca o hoardă de tătari atacând în fuga cailor, în timp ce spre miazăzi creasta acoperită cu gheţuri luceşte, palid în lumin roşiatică a morţii solare.

Am ajuns şi aici. Sunt istovit, sunt bătrân, sunt singur. Sunt ultimul balaur. E ultimul loc pe care pot să-l mai numesc „al meu 7, ca o pălărie stingheră aruncată într-un cuier părăsit. Agăţat de acest vârf de munte, prea departe de ochii altor vieţuitoare, mă simt ca un eremit ascuns în deşert de năvala păcatelor lumii: prea slab să le înfrunt din nou, prea puternic pentru a mă ascunde sub o piatră, prea plin de speranţă în iluzoriul posibil destin. Destinul meu nu poate fi decât unul singur: retragerea în alt tărâm. Alături de alţii, plecaţi înaintea mea, uitaţi de

lumea în continuă schimbare. Acolo mă voi alătura zeilor, eroilor, animalelor fantastice, vracilor şi vrăjitoarelor, înţelepţilor şi bufonilor, zânelor şi prinţilor… Şi balaurilor, desigur.

Sunt ultimul balaur al acestui tărâm. Nu mai încap printre alpinişti şi fotografi, printre avioane şi maşini de teren, printre lasere şi bombe atomice şi cu napalm, printre copii pragmatici şi părinţi dezabuzaţi, printre bunici plictisiţi şi materialişti, printre afacerişti şi agenţi secreţi, printre televizoare şi computere atotştiutoare, incapabile să te informeze. Mă ucide indiferenţa, nepăsarea, ca un gândac de bucătărie strivit sub o mătură mânuită cu pleoapele grele de lene şi plictis. Bunicii m-au uitat, părinţii nici nu mai ştiu despre mine, copiii au alte interese. Ştiinţa mă neagă, istoria nu mă pomeneşte, până şi literatura mă ocoleşte. A vorbi, astăzi, despre un balaur e ca şi când ai ţine un discurs în Hyde Park despre alchimie.

Nici nu mai ştie nimeni cum mă numesc. Unii îmi spun dragon. Alţii, zmeu. Unii chiar şarpe, hydră, zgriptor, vârcolac… Puţini mă mai ştiu de balaur, dar şi atunci mă confundă cu zmeul. Şi, cu puţine excepţii, am fost considerat mereu un personaj malefic, distrugător, răpitor de frumuseţe şi bogăţii. Încă de la începutul veacurilor mi s-au dat tot felul de zei care m-au tăiat, decapitat, sfâşiat, îngropat pentru a salva, bineînţeles, lumea! Culmea, deseori, făurind lumea însăşi din sângele, carnea şi oasele mele. Cine nu-şi aminteşte azi de Baal şi Tiamat, de Zeus şi Typhon, de Apollo şi Python, de

Sigfried şi Fafnir, de Sfântul Gheorghe şi Dragonul Fântânii… Ei, sigur, întrebarea e pur retorică. Răspunsul este: mai nimeni nu-şi aminteşte de aceste întâmplări, aşa cum cerşetorul nu-şi aminteşte de primii bănuţi primiţi în ziua de duminică în faţa catedralei în urmă cu trei

săptămâni.

Cei puţini, câţi mai supravieţuiam, am ales să ne mutăm pe alt tărâm – pe acesta. Este suficient de asemănător cu cel original. Este locuibil nu numai pentru noi, ci şi pentru rasele umane… Deşi, puţini şi bătrâni, sperăm într-un nou început. Şi suntem hotărâţi să schimbăm percepţia hominizilor faţă de bătrâna noastră rasă. Am venit cu ofertă de pace şi dragoste. De unde era noi să ştim? Localnicii nu numai că au puteri pe care umanii Pământului nu le aveau, ducând o luptă acerbă cu noi, luptă din care balaurii nu aveau cum să iasă victorioşi, dar aveau de partea lor această armă pe care chiar noi o pusesem în mâna lor: dragostea. Nu a lor faţă de noi, ci a noastră faţă de restul fiinţelor vii. Noi nu putem trăi fără comunitatea celorlalte fiinţe vii, mai ales, a celor înzestrate cu inteligenţă şi sentimente. De aceea am şi venit aici şi n-am căutat o planetă pustie, ferită de riscuri la adresa noastră. Acum e prea târziu să plec. Tot ce mă ţine este Promisiunea, poate chiar Viziunea, prororicirea: va veni, poate, Cineva care va cunoaşte dragostea. Datorită lui, sau a Ei, rasa noastră poate renaşte. Aşa că singura mea speranţă este în ajutorul Creatorului. Vrea el ca şi noi să fim o specie dispărută, ca atâtea altele, milioane, în Univers, sau va interveni în ultima clipă?

de paraşută-smeu care, sper, îmi încetineşte, chiar şi infinitezimal, viteza. Mă voi lăţi peste pielea unsuroasă? Mă voi face praf? O voi străbate ca o ghiulea, pentru a-mi pierde suflul la sute de metri în adânc? Animalul oceane imens de sub mine va simţi ceva, vreo furnicătură, vreo pişcătură, poate un şoc? Va gâjâi, sau poate va urla, furios?

Nu ştiu cum am ajuns aici. Nu. mi amintesc nimic din clipele anterioare trezirii în sania-smeu. Poate e un simplu vis, sper pentru o clipă. îmi imaginez lucruri, mă voi trezi în curând din acest coşmar. Aş mişca, dacă aş putea. Mi-aş

da, poate, palme, m-aş ciupi… Aş urla, de spaimă – dar chiar şi acest simplu lucru, instinctiv, îmi este interzis. Presiunea aerului îmi lipeşte masca de faţă, zădărnicind orice tentativă de a-mi exterioriza sentimentele umane. Sunt ca o gâză răstignită, prinsă de un pietroi azvârlit spre suprafaţa luminoasă de sub mine. Strâng puternic din ochi, întrebându-mă, vag: cât timp mi-a mai rămas?

Când deschid ochii, e întuneric. Masca nu mi se mai lipeşte de faţă. Pot respira în voie. Pot mirosi! Aerul e răcoros, încărcat cu arome şi efluvii. E umezeală, ca sub coroana unor arbori. Deasupra mea, o boltă de ramuri înfrunzite care acoperă complet cerul, probabil, întunecos, al nopţii. Nu mai zac pe stomac, neajutorat, ci pe spate. Simt sub spinarea umedă pământul jilav, elastic. Zgomote neclare sub coroana copacilor îmi confirmă că sunt într-o junglă – dar, după teroarea prin care trecusem cu doar câteva clipe (ore, zile, ani) înainte, gândul că ar putea fi şi animale periculoase mă lasă indiferent.

M-am ridicat încet, ameţit, dar fără dureri în muşchi. M-am mai cutremurat o dată sub tensiunea clipelor de groază precedente. Cum am ajuns aici? De ce? Am simţit o prezenţă şi am ridicat privirea. În lumina puţină, palidă, se întrevedea o siluetă. Stătea la câţiva paşi de mine. Era evident bipedă, chiar extrem de asemănătoare unui uman. Trăsăturile erau ascunse de întunecimea de sub coroana arborilor. Ne-am privit în tăcere câteva momente, poate chiar un minut. Apoi a făcut câţiva paşi spre mine, mişcându-se graţios, cu palmele întinse paşnic în faţă. Puteam vedea că sunt goale, de o formă cât se poate de normală. Subţiri, agile, zvelte, cu degete puternice şi unghii frumos scurtate. Se opri la câţiva paşi, sub o rază de lumină care străpungea bolta. Era, cum bănuisem, destul e înalt – îmi venea până la umeri, probabil. Era complet gol, cu capul oval, părul scurt, urechi relativ mici,

maxilarul normal. Fruntea puţin bombata cobora deasupra unor arcade puternice careascundeau în găvane adânci doi ochi luminoşi. Pielea era arămie, chiar ciocolatie. Nu îi puteam aprecia vârsta.

Buzele i s-au arcuit într-un surâs paşnic iar una din palme atinse propriul piept, apoi se întinse spre mine. Un gest cât se poate de prietenos, mi-am zis. Poate, în definitiv, n-am ajuns prea departe, sunt totuşi pe unul din continentele sudice ale Pământului. I-am imitat gestul, asigurându-l de prietenia mea. Am zâmbit şi eu, întrebându-mă dacă expresia mea de prietenie o egala pe-a lui. Nu mai zâmbisem de mult. Pe urmă mi-am dat seama că alături de el apăruseră, ca nişte năluci, alte două siluete. Feminine, evident. Mai zvelte, mai graţioase, puţin mai scunde. La fel de arămii, cu părul la fel de scurt – dar cu sânii evident mai proeminenţi pe piept. Ele purtau cercei scurţi şi câte-o salbă la gât. Nici ele nu purtau nicio urmă de veşmânt. După ce ne-am cercetat câteva minute, bărbatul mi-a făcut semn să-l urmez. Fără un cuvânt, se întoarse şi porni spre adâncul junglei cu paşi elastici, nu prea grăbiţi, urmat de una din femei. Cea de-a doua aşteptă să trec pe lângă ea, apoi mă urmă. Deşi întunericul era aproape complet, făcându-mă să şovăi deseori sau chiar să mă împiedic, ei păşeau fără şovăială. Avea să fie un drum lung.

Când am părăsit codrul, soarele sărise peste orizont. Deşi insisesizabil diferit, Soarele îmi părea altul decât cel cu care eram obişnuit. În lumina razelor, care ne cădea dinspre stânga, puteam să-mi văd mai bine tovarăşii de drum. La toţi trei, muşchi subţiri, puternici, lungi, dovedeau o mare putere fizică. Nu aveau pic de grăsime pe trup şi îmi era extrem de greu să le atribui o vârstă. Toţi trei aveau ochii verde-pal, chiar puţin aurii, iar pielea era, într-adevăr, ciocolatie. Părul era negru. Se uitară puţin

uimiţi când mă văzură coborând un fermoar şi desfăcându-mi jacheta la piept. Probabil se obişnuiseră cu înfăţişarea mea încă din timpul nopţii, însă nu intuiseră că trupul meu este îmbrăcat în veşminte. Nu păreau a fi obişnuiţi să poarte haine. Se priviră câteva clipe, apoi porniră mai departe. Eu, deşi destul de bine pregătit fizic, începusem să resimt orele de marş nocturn prin junglă. Ei încetiniră pasul numai când simţiră că am dificultăţi să ţin ritmul cu ei. În sat am ajuns abia după prânz.

Era un sat simplu, primitiv, cu locuinţe construite din lemn şi frunze. Păreau însă foarte comode, răcoroase (mi-am dat seama păşind în cea care-mi fusese desemnată) şi înconjurate de mici grădini frumos aranjate. îmi aminteau de casele japoneze. Peste tot era o mare curăţenie, aleile erau acoperite cu nisip şi pietriş fin, deseori colorat, într-un tot armonios. Stâlpii caselor, porţile, alte obiecte din lemn, erau frumos sculptate şi cizelate. Frunzele folosite la construcţii, ca şi plantele de prin grădini, erau armonios colorate şi îmbinate, creând o stare de bine proaspăt şi liniştitor. Oameni erau cu toţii destul de asemănători la înfăţişarea fizică. Majoritatea păreau a fi tineri. Femeile reprezentau circa jumătate din totalul populaţiei maturâă, iar copiii de diferite vârste mai bine de-o treime. Nu am zărit niciun bătrân, nicio persoană supraponderală sau cu handicap fizic – ceea ce mi s-a părut curios. Accidentele şi metabolismul nu puteau fi cu totul ocolite. Poate acest rai avea şi spini, mi-am zis, privind cu reticenţă în jur.

Una dintre însoţitoare ne părăsise, dar bărbatul care mă însoţise şi tovarăşă lui mi s-au alăturat în umbra lăsată de acoperişul colibei, chiar în deschizătura ei. Nu prea părea să existe intimitate în sat. La un moment dat, ni s-a alăturat un alt bărbat, probabil, mai în vârstă. NU era mai ridat, muşchii erau la fel de elastici, dar ochii arătau mai multă experienţă, mai multă hotărâre, certitudine, voinţă.

Avea un aer de autoritate, indiscutabil, l-am zis, în gând, „Şeful”. Chiar aşa era, am aflat în curând.

Comunicarea cu localnicii a fost un lucru destul de simplu. Şeful mi s-a adresat într-o limbă necunoscută, cu inflexiuni puţin fluierate, dar nu foarte rapidă. Am răspuns, prezentându-mă. A ascultat cu atenţie şi, după ce am mai pronunţat câteva fraze, a încercat, şovăitor, să mă imite. Cu un rezultate neaşteptat de bun. Ştiam încă de pe pământ că popoarele mai simple au dovedit deseori mai mult talent lingvistic – sau imitativ – decât europenii. Şeful şi, curând şi ceilalţi doi, dovedeau şi o mare putere de înţelegere, chiar de intuiţie, astfel că, până pe seară, ajunsesem să conversăm rezonabil.

Dar n-am de gând să vorbesc mai mult nici despre sat, nici despre civilizaţia întâlnită, nici măcar despre persoanele întâlnite. O voi face, poate, cu alt prilej – cu puţin noroc şi ajutor de la Divinitate. Voi aminti doar despre întâmplările care m-au făcut să redescopăr sentimentul uitat al dragostei.

Le-am spus din start că, pur şi simplu, nu ştiam cum de-am ajuns pe planeta lor şi, mai ales, cum de sunt încă în viaţă. Am încercat să le povestesc sentimentele avute în acea clipă nebună, de vis sau imaginaţie – dar poate realitate – pe când pluteam deasupra unui Ocean. „Şefu’” m-a ascultat în linişte-aşa cum făcea de obicei, fără urmă de interes, uimire sau chiar sentiment cât de cât uman, zâmbind doar, când şi când, angelic –, după care s-a întors spre tovarăşii lui schimbând priviri. Aflasem deja că băştinaşii, care se numeau între ei *davos*, ceea ce însemna „aleşii” – comunicau prin telepatie combinată cu un limbaj non-verbal, un amestec de poziţii ale trupului, expresii şi priviri de diferite intensităţi. Apoi, Milo – bărbatul care mă întâmpinase în pădure – a spus un singur cuvânt: „*Dragod*”. Ceilalţi doi au încuviinţat şi m-au privit senini,

tăcuţi. Şi totuşi, am simţit un sentiment de aşteptare, ca un fel de avertisment al unui posibil risc, chiar dacă nu iminent.

În timpul discuţiei cu ei, mai ales cu „Şefu'", al cărui nume era, de fapt, Madur, am înţeles destul de greu de ce se considerau „aleşi" – davos. Nu păreau să aibă vreun sentiment religios, deci le venea greu să-mi explice cine şi în ce fel îi alesese. Nici eu nu puteam înţelege, având tendinţa de a lega această credinţă a „alegerii" de o zeitate. Se pare că ei se autoaleseseră singuri. Sau poate îi aleseseră nişte duşmani din vechime, ei fiind singurii care au reuşit, până la urmă, să se împotrivească acestora, spre deosebire de restul populaţiilor de pe planetă. Nu păreau a avea sentimente negative la adresa acelor duşmani, mai ales că încercau să mă facă să înţeleg că „davos" sunt ceea ce sunt mai ales datorită „duşmanilor".

Un moment destul de penibil a intervenit atunci când i-am întrebat cum se face că în societatea lor nu există persoane în vârstă, grase, bolnave – cu alte cuvinte, neputincioase. Duşmanii sunt de vină? Nu, nici vorbă, s-au împotrivit cei trei. Doar într-o oarecare măsură – rectifică Loina, care părea să aibă o oarecare funcţie în cadrul societăţii – poate învăţătoare, ghicitoare, vindecătoare, poate chiar toate trei împreună. Nu am înţeles prea bine nici relaţiile care existau între ea şi ceilalţi doi: aveam uneori impresia că nu există niciuna, dar alteori părea a fi fiica unuia sau altuia dintre ei, sau chiar a ambilor. Ba chiar şi parteneră – un fel de soţie, tovarăşă de colibă, poate crescând împreună un copil sau mai mulţi.

În ce măsură? Păi, datorită duşmanilor, aleşii trebuiseră să-şi adapteze modul de viaţă. Ceea ce dusese, în final, la dispariţia acestor „neputincioşi". Sensul cuvântului părea să fie şi cel de „nealeşi". Desigur, cei trei nu foloseau acest cuvânt, nu avea un sens strict peiorativ,

conţinea chiar o anumită doză de tristeţe şi părere de rău, dar împlinite toate şi cu un sentiment de detaşare. Ca şi cum ar fi vorbit despre cineva drag, pierit într-un accident inevitabil. Chiar şi opiniile celor trei erau cumva diferite. Şeful părea mai detaşat, vorbea ca despre o statistică. Milo, cu mare tristeţe, pe când Loina cu asprime şi hotărâre. Dar într-o privinţă erau perfect de acord: nu, nu duşmanii produceau dispariţia „neputincioşilor”.

Un alt lucru pe care nu l-am putut înţelege, oricât au încercat să mă lămurească, a fost modul în care ei interpretau sentimentul de dragoste. Nici măcar nu aveau un astfel de cuvânt, iar sentimentul era mult mai vag decât la pământeni, la care putea produce pasiune, dar şi sentimente înălţătoare de altruism, comuniune. Pentru a mă face înţeles, am încercat să le explic cuvintele unui scriitor antic, extrem de îndepărtat, care scriese un elogiu dragostei, spunând: „unde dragoste nu este, nimic nu este”. Bineînţeles, pentru ei, care nu vedeau acest sentiment aşa cum îl vedeam noi, cuvintele nu aveau sens. Să nu se înţeleagă că ei erau lipsiţi de sentimente, dar pentru ei era mult mai importantă societatea lor, a aleşilor, decât un anumit ales. Comunitatea prima chiar şi asupra copiilor, primii în ordinea sentimentului de „iubire”. Un prieten, de orice sex ar fi fost, era mult mai important decât „partenerul” (cum am spus, nu mi s-a părut că acest termen să se fi tradus exact prin soţ, sau chiar iubit, amant sau alt termen uman), dar chiar părinţi sau alt grad de rudenie. Dacă un părinte-care avea mai mult sensul de „îngrijitor” – avea un puternic sentiment, foarte apropiat dragostei, faţă de copii, acest lucru nu era deloc valabil între copii şi părinţi, sau fraţi şi surori.

Însă mai curios, se pare că, într-un oarecare fel, sentimentul de dragoste era privit cu un sentiment de jenă, ca ceva destul de ruşinos. La un moment dat, pentru a mă

face să înţeleg mai bine, Loina a folosit cuvântul misterios „dragod” – de data asta cu un sens foarte asemănător celui de „anatema”. Aşa am început să înţeleg că acest cuvânt era extrem de rar folosit şi atunci cu ruşine, jenă, scârbă chiar. Părea a se referi la un mare păcat, murdărie, ticăloşie. Mi-au trebuit multe ore de conversaţie să înţeleg că, totuşi, prin „dragod” ei înţelegeau chiar „duşmanul”. Mult timp am avut impresia că folosirea aceluiaşi termen era mai mult o reacţie de ură la adresa „duşmanului”. Totuşi, nu era aşa, pentru că, aşa cum v-am spus deja, păreau să acorde totuşi un rol pozitiv înfruntării cu duşmanii.

Pe urmă, după vreo câteva zile de conversaţii – ei erau, mai ales, interesaţi de civilizaţia umană, de artele, ştiinţele umane şi mai puţin de călătoria în spaţiu. Mai ales de istoria civilizaţiilor umane – pe care totuşi nu o prea înţelegeau, cu atât mai mult cu cât nu înţelegeau motivele unor războaie fratricide între umani. Aşa am ajuns la discuţii despre credinţe şi religii, loc în care ei nu m-au mai putut urmări. Au evitat să mă jignească în vreun fel, dar am surprins pe chipul lor o expresie cât se poate de asemănătoare cu cea pe care o aveau când pronunţau cuvântul „dragod”. Un pământean ar fi spus, probabil, „câh!”. Şi aşa am ajuns să vorbesc mai pe larg despre dragostea spirituală şi cea frăţească, religioasă, despre cea trupească şi sentimentele delicate de comuniune cu prietenul, părintele, copilul, tovarăşul de activitate şi chiar faţă de persoanele din aceeaşi naţionalitate. Asta a dus la un adevărat zbucium din partea celor trei care acum conversau între ei, schimbând gesturi, ipostaze, expresii, fulgerări de priviri şi, probabil, gânduri. Deşi nu auzeam nimic, îmi puteam da seama cât de intensă era această discuţie: părea că atmosfera întreagă se încărcase cu energie. Nu neapărat pozitiv, a trebuit să recunosc în sinea

mea.

Din acel moment, atmosfera între noi a început să se schimbe, insesizabil. Probabil, dacă n-aş fi fost o persoană extrem de sensibilă la sentimentele celor din preajma mea şi n-aş fi privit cu foarte mare atenţie comportamentul lor, n-aş fi sesizat nimic. Părea ca persoana mea să le fi produs o mare dezamăgire. Într-un anumit fel, simţeam că mă priveau, cumva, la fel ca pe „neputincioşi”. Cu puţină milă, mai multă indiferenţă şi răceală, plictis, atenţie cercetătoare, precauţie… Părea să se aştepte din partea mea la lucruri rele, neaşteptate, faţă de care ar fi fost bine să stea pregătiţi. Şi-am mai observat ceva: copiii care, până în acel moment păreau să fi roit în jurul nostru, se răriseră foarte mult. Cumva, păreau să mă ocolească. Chiar şi cei trei începuseră să vină mult mai rar să mă caute. Iar când porneam în plimbările mele zilnice, ca din întâmplare, un localnic-femeie sau bărbat – apărea prin preajmă.

Nu c-ar fi dorit neapărat să intre în vorbă cu mine.

Singura care nu părea a fi atinsă de această neaşteptată neîncredere era Linua, probabil, una din surorile Loinei. Zic probabil, pentru că observasem modul în care numele unor persoane care păreau înrudite făceau parte din aceeaşi familie – măcar ca sunete. La înfăţişare semănau, desigur, ca mai toate femeile satului. Păreau a fi şi de vârste destul de asemănătoare – oricum, era greu de crezut că una din ele ar fi fost mama sau fiica celeilalte. Dar poate erau verişoare, sau surori vitrege. Aceste grade de rudenie nu erau prea importante în sistemul lor de valori.

Linua începuse să vină să mă viziteze, să schimbăm unele vorbe, atunci când îi vedea pe cei trei plecând. Avea şi ea un talent deosebit de a comunica, astfel că în curând ajunsese s-o depăşească chiar şi pe Loina, care petrecea

mai mult timp cu mine. Poate unde principalul comunicator era Şefu'. Din subiectele atinse, am înţeles că, prin telepatie, Linua împărtăşise cunoştinţele acumulate de cei trei. Avea însă, deseori, opinii proprii – nu o dată chiar destul de diferite de-ale „surorii" ei. Părea să fie mai puţin scârbită de „dragod". Şi, am observat, mai deschisă conceptului de dragoste, iubire, agape. Întreaga experienţă trăită alături de Linua o voi povesti însă cu altă ocazie. Aici voi continua să prezint urmarea întâlnirilor dintre noi.

Vorbind despre felul în care umanii pământeni erau interesaţi de sentimentul de iubire, am început să simt cum între noi se înfiripează mai întâi o idilă care, curând, deveni tot mai puternică. Cu cât atitudinea celorlalţi era mai rece, cu atât noi ne simţeam mai legaţi. E drept, Linua încerca să mă facă să înţeleg cumplita angoasă prin care trecea, încălcând tradiţiile şi credinţele neamului ei, devenind chiar ea tot mai „dragod" – aşa cum eu începusem să fiu privit de tot mai mulţi băştinaşi. Asta era şi un pericol latent, care devenea tot mai iminent: putea genera violenţe la adresa noastră. Aşa am aflat că, în general, „neputincioşii" erau pur şi simplu eliminaţi din comunitatea în cadrul căreia nu mai puteau funcţiona „normal". Era un mod prin care localnicii se apărau împotriva „duşmanilor" chiar dacă numai a influenţei lor. Linua recunoştea că, de-a lungul timpului, se văzuse că „neputincioşii" cădeau mult mai uşor sub influenţa „dragod", lucru care făcuse ca alte comunităţi să piardă războiul cu „duşmanii". Comunitatea lor, care purta numele de Aleşii de la Izvor, nu putea accepta acest risc. Deci, ne puteam aştepta să fim cât de curând eliminaţi.

„Or să ne alunge?" am întrebat, stresat de perspectiva de a intra în conflict cu populaţia unei planete străine.

„Nu. Cei alungaţi cad total sub influenţa „dragod”, iar asta duce la întărirea duşmanului. Aşa că „neputincioşii” sunt eliminaţi fizic”.

„Atunci, va trebui să fugim”, am spus eu hotărât.

„Nu va fi uşor” mă avertiză ea. „Suntem telepaţi şi permanent conştienţi de fiecare dintre noi. Vor şti ce fac, ce gândesc, unde mă aflu…”

Am luat decizia într-o clipă. Cu o lovitură puternică, am făcut-o pe iubita mea să-şi piardă cunoştinţa. Am luat-o apoi în braţe şi m-am strecurat în noapte. Ştiam că pe mine nu aveau cum să mă depisteze – şi profitam de ploaia zilnică nocturnă care cădea în jungla ce înconjura satul. Am mers ore şi ore, îndepărtându-mă cât mai mult. La un moment dat, când am simţit că tânăra dădea semne că s-ar trezi, am adus-o din nou în stare de inconştienţă. Trupul ei slăbuţ şi uşor nu era o povară prea mare pentru trupul meu muşchiulos, întărit în ani de zile de exerciţii fizice. Am mers toată noaptea, toată ziua şi noaptea următoare. Mă apropiam de munţi.

În sfârşit, prea obosit ca să mai pot merge, am lovit-o din nou pe Linua – regretând lipsa unui drog sau medicament anestezic – şi am adormit. Bineînţeles, am dormit mai mult decât îmi propusesem, astfel că ea s-a trezit înaintea mea. A fost atunci un moment de cumpănă – urmăritorii noştri îi simţiră imediat gândurile şi porniră rapid în direcţia noastră. Erau totuşi destul de departe. Am scăpat pentru că, simţind sentimentele care ne legau, acum deosebit de puternice, a intervenit… „duşmanul”. El ne-a luat şi ne-a dus de acolo departe, în vârful unui munte unde, ne-a spus, umanii nu ne vor putea găsi pentru o lungă periopada de timp. Se pare că, dincolo de o anumită distanţă, nu mai erau în stare să-şi simtă semenii.

„Nu vor renunţa” ne avertiză Duşmanul. „Ei ştiu că voi îmi daţi putere, nu pot permite acest lucru. Ei nu ştiu

câţi mai suntem, dar ştiu că exist măcar eu. Şi vor căuta să se folosească de Linua pentru a mă găsi”.

În lumina soarelui, puteam vedea „duşmanul”. Era un dragon! Exact aşa cum rămăsese în puţinele amintiri ale umanilor pământeni: lung de circa opt metri, înalt pe picioarele din faţă de circa patru metri, cu un corp cilindric continuat de o coadă lungă şi tot mai subţire, cu solzi mari deasupra, solzi care continuau pe spinare până pe gâtul şerpiform, lung de circa doi metri. Avea capul „ca de vacă”, cu nări mari, şi ochi imenşi, frontali, rotunzi, asemănători celor umani. O pieliţa nu foarte transparentă cobora, din când în când, asupra lor. Nu avea colţi, ci un fel de plăci care indicau că hrana lui predilectă era vegetală. Nu scotea fum sau flăcări pe nări, desigur. Cea mai impresionantă trăsătură a lui erau cele două aripi care, desfăşurate, atingeau aproape opt metri în anvergură. Pielea era groasă, cu solzi lucitori ca de metal, coloraţi în albastru. Era telepat – putea conversa nu numai cu Linua ci şi cu mine.

Am trăit destul de mult alături de el. îl chema Dirceus şi recunoştea că e ultimul din rasa lui. îşi amintea de locuri pământene – trăise mai bine de cinci mii de ani. Pe unele le văzusem şi eu. Se pare că pe Pământ, dragonii fuseseră mult mai mici ca dimensiune, nu aşa cum îşi imaginaseră oamenii, pornind de la o realitate care, în cea mai mare parte a timpului, le scăpa. Nu au fost niciodată în conflict cu umanii, nici cu alte fiinţe. Erau urmaşi îndepărtaţi ai reptilelor prediluviene, evoluând într-o nişă care le permisese dezvoltarea. Erau înzestraţi cu raţiune, dar nu formaseră niciodată o civilizaţie materială.

A recunoscut că au venit de la început în conflict cu religiile organizate umane din toate timpurile, care au văzut în ei, în dragoni, o ameninţare. Încă de la început au fost etichetaţi drept malefici. Toţi liderii religioşi ai

diferitelor credinţe au luptat şi i-au învins pe dragoni. Aportul lor la cunoaştere, la ridicare umanilor din ţărâna animalică se manifesta în miturile despre creaţia lumii prin ei.

„Hmm. Ne-au furat mesajul de iubire” le povestise Dirceus. „Activitatea noastră cerebrală este potenţată de sentimente, mai ales cele de iubire, bunătate, altruism. Nu putem trăi fără umani. Dar încă din vechime se observase că noi eram întăriţi de sentimentele umane. Am fost făcuţi malefici, pentru a fi ocoliţi. Umanii au dezvoltat sentimente rele, negative, de ură, duşmănie, cruzime, invidie, indiferenţă... Toate acestea sunt ca otrava pentru noi. În final, au învăţat că indiferenţa fată de noi ne poate distruge. Ajunseseră umanii să stea în faţa noastră şi să nu ne vadă, să nu ne audă, să nu ne simtă chiar. Pur şi simplu, nu existam. Eram ca un fel de „tabu”: nu vezi ceea ce nu vrei să vezi. Şi noi nu eram în stare să le facem rău, nu puteam să ne impunem simţirii lor fără ca ei să dorească să ne simtă. A trebuit, într-un final, să plecăm”.

„Cum de te vedem noi?” întrebă Linua.

„Voi încă nu aţi dezvoltat starea de „tabu”, de orbire spirituală. Ne urâţi – ceea ce e rău, dar existăm pentru voi. Din păcate pentru noi, telepatia voastră este o armă redutabilă, pe care noi nu am învăţat s-o contracarăm. Refuzaţi sentimentele de dragoste, iar cel de conservare a speciei nu este suficient pentru noi, e la limita animalităţii. Conştient, refuzaţi dragostea, pentru a nu ne da o armă. Voi doi sunteţi ultima mea speranţă! Altfel, voi pieri şi eu – ultimul dragon”.

„Cu ce te putem ajuta?” am întrebat eu.

„O, foarte mult. iubiţi-vă. iubiţi-vă copiii. Iubiţi Lumea şi pe semenii voştri, iubiţi-mă pe mine. Iubiţi natura. Învăţaţi-vă urmaşii să iubească şi ei. Nu este nimic rău în iubire. Într-adevăr, dacă dragoste nu e, nimic nu e! Asta

mă va ajuta să trăiesc – poate, chiar să mă înmulţesc”.

Dragonii sunt asexuaţi. Naşte cel ce poate depune ouă. Embrionul apare sub o puternică trăire de iubire. Singur îşi cloceşte oul – cu dragoste. Nu îl lasă să se dezvolte singur, aşa cum procedează reptilele. Nu trebuie să stea pe el, încălzindu-l, dar trebuie să fie permanent în preajma lui. Adevărul este că oul lui Dirceus s-a dezvoltat mult mai repede decât de obicei, atingând stadiul de naştere în câteva luni – deşi în mod normal lua ani de zile. Stând pe piscul de munte, noi nu ne prea mişcăm – ne mai ducea dragonul în zbor să facem plimbări. Iubirea noastră l-a vegheat permanent, chiar şi când dragonul pleca să ne caute de mâncare. Ţineam oul alături de noi, în pat. Când Linua a rămas însărcinată, şi ea şi oul vibrau în sentimentele mele puternice. Părea că dragostea mea creştea în prezenţa dragonului. Iar după ce Linua a născut, dragostea parentală a adus un adaos de sentiment asupra oului. Ultimul dragon – dragonul unui nou eon – a apărut în acest leagăn de iubire. Ultimul născut – dar, poate, primul dintr-un şir lung de nou-născuţi. Până să părăsim piscul, Dirceus mai născuse un ou. Acesta era auriu, spre deosebire de primul, Alutus, alb. Dragonul era extrem de fericit, dragonii aurii sunt foarte rari. Ne înmulţeam şi aveam nevoie de un spaţiu mai generos. Dragonul spunea că simţea tot mai des umanii apropiindu-se de munţi. Era timpul să plecăm.

Dar despre viaţa mea alături de Linua, de copiii noştri, de familia tot mai numeroasă a prietenilor noştri dragoni, despre reîntâlnirea cu umanii pământeni, o să povesc cu altă ocazie. Cu voia Creatorului.

SFÂRŞIT

Făt Frumos Nenăscut

A fost odată ca niciodată, pe vremea când oamenii nu

mai citeau cărţi, îşi pierdeau credinţele şi speranţele, nu mai respectau Pământul şi se bucurau mai degrabă de invidia megieşilor lor decât de bunul lor renume. Pe atunci existau un altfel de pureci care, potcoviţi cu nouăzeci şi nouă de ocale, săreau până la cer şi chiar dincolo de el şi, pe drept cuvânt vă spun, mai mincinos e cel ce nu crede în cele spuse de mine decât cel ce povesteşte.

Trăiau în acele vremuri doi oameni, soţ şi soţie. Erau nici prea săraci, nici prea bogaţi, dar ar fi vrut să fie şi mai bogaţi. Nici tineri nu mai erau. Considerau ei că încă nu-şi trăiseră viaţa şi nici nu-şi împliniseră dorinţele la care visau nopţile. Cum nu erau cu nimic deosebiţi de semenii lor, de mult nu mai luaseră vreo carte în mână, iar tradiţiile şi credinţele le uitaseră mai de tot. Mai curând credeau în vrăji, în flăcări violet şi spirite, deşi, nu le văzuseră vreodată.

În poveşti nu mai credeau. De fapt, auziseră câteva poveşti tare de demult, pe când le trăiau bunicile, însă le uitaseră încă de atunci. Acum credeau în altfel de poveşti, mai ales în cele văzute la TV, auzite în piaţă şi în bârfele vecinilor. De aceea, chiar dacă uneori credeau în Ursită – în cea care stă sub semnele cereşti, numită şi horoscop –, în ursitoare nu credeau.

Dar iată că acele ursitoare, numiţi-le cum vreţi, Parce, Nome, nu pieriseră odată cu tradiţiile şi credinţele. Şi mai poposeau la capul femeilor-deşi nu la toate. Crescuseântr-atât de mult numărul femeilor în lume, încât Cele Trei mergeau la întâmplare, aşa cum hotăra Destinul, ba la o femeie, ba la alta… Deseori, înainte de naşterea copilului, ba, câteodată, cu foarte mult timp înainte de momentul naşterii. Aşa s-a întâmplat şi în povestea noastră.

Abia rămăsese femeia grea, că la capul ei au poposit Cele Trei ursitoare. Femeia nu le-a văzut, era noapte şi

dormea şi, oricum, nu credea în existenţa lor. Nici nu ştia că e borţoasă, de altfel. Aşa că, nu ştiu cum arătau Cele Trei. Poate una era tânără, una matură şi cea de-a treia bătrână… Poate toate trei erau bătrâne… Unii le numeau „sfinte”: Sfânta Marţi, Sfânta Vineri şi Sfânta Duminică. Chiar nu ştiu cum arătau cele trei Ursitoare, însă ştiu sigur că au vorbit:

„Hm, „zise prima, Marţolea „Cred c-am venit degeaba. Acest copil nu se va naşte… Şi o tristeţe profundă i se citi pe faţă”.

„Ba, se va naşte”. O contrazise Venera. „Pentru că are un Destin, o Soartă, o Căutare. Numai că se va naşte fără trup. Doar suflet”.

„Va deveni om întreg”. zise la urmă Domnica, zâmbind cu blândeţe. „Îşi va căpăta trupul dacă va împlini Destinul. Abia atunci va fi Făt-Frumosul. Dar… dacă nu va termina Căutarea, sufletul i se va risipi”.

Cu aceste cuvinte, Cele Trei porniră mai departe, că nu puteau poposi prea mult în fiecare loc. Fiind ele atât de ocupate, nici nu le vom mai întâlni în povestea noastră, că din poveste mult mai este.

Şi iată! femeia simţi că este grea. S-a sfătuit cu bărbatul ei.

„Nu se poate!” a zis acesta hotărât. „Nu e momentul. Abia am pus temelia casei – unde o să naşti? în apartamentul ăsta?”

„Ai dreptate”. Încuviinţă femeia. „Peste trei luni termin cursul, apoi plec la specializare. Ce se alege din cariera mea? Am şansa să câştig mult mai bine. Ne vom cumpăra maşina dorită!”

„Vom construi casa. Vom merge în Caraibe. Suntem încă tineri, avem timp să facem nu un copil, ci chiar doi, numai să vrem!”

„Aşa e. Nu putem să ne închidem viaţa pentru un

copil. Nici el n-ar accepta o viaţă în lipsuri”.

S-a dus femeia la un vraci de se cheamă medic şi a scăpat de sarcină. Apoi şi-au văzut de viaţă. Şi-au văzut carierele împlinite, au construit casă, au schimbat câteva maşini, au fost în Caraibe, ba chiar şi în Tahiti, au cumpărat alte multe nimicuri… Uneori mai călcau alături de lege pentru a-şi împlini viaţa. Trăiau, aşa cum credeau ei că merită.

Dar femeia a început la un moment dat să aibă visuri neliniştitoare. Se făcea că un copil, mai precis un băiat, plânge. A început să se gândească la copilul nenăscut, aşa că i-a spus bărbatului:

„Cred c-a venit timpul să facem şi ultimul lucru: un copil”.

„Nu suntem cam bătrâni?” şi-a arătat bărbatul îndoiala.

„Să mergem la vraci!”

S-au dus. Medicul le-a dat tot felul de ierburi şi prafuri şi marea minune s-a întâmplat: femeia a rămas grea! Doar că, fiind ea chiar pornită spre bătrâneţe, deşi n-o recunoştea, a avut o sarcină grea şi-o naştere cu probleme; era să şi moară. A născut o fetiţă bolnăvicioasă şi micuţă, de care medicii tare se îndoiau că va atinge vârsta maturităţii. De data asta, Ursitoarele n-au mai trecut pe-acolo, fiind foarte solicitate pe alte tărâmuri. Nu ştiu dacă asta a fost de bine sau de rău. Ursita nu aduce numai bucurii… Ei, dar din poveste, mult mai este…

Să vedem cum a rămas cu acel copil nenăscut, pe care Cele Trei l-au ursit, lată că, deşi noi nu mai credem în poveşti, ele chiar se împlinesc câteodată. Aşadar, copilul, un băiat, se născuse la soroc. Nu s-a născut în trup, pentru că mama lui îl lepădase, dar sufletul lui se născuse pentru a împlini ursita.

Ca orice copil, el stătea mai mult pe lângă părinţii săi

– mai ales pe lângă mamă. Şi, deşi ne aflăm într-o poveste, băiatul nu a crescut în trei zile cât în trei ani, ci mult mai încet.

A ajuns totuşi, la un moment dat, să-şi dea seama că el e altfel decât părinţii lui şi decât ceilalţi oameni: nu avea trup. Neavând trup, nu creştea în trup – însă sufletul avea minte. Şi ea creştea ca din apă, de ajunsese la câţiva ani să aibă percepţii şi sentimente, cunoştinţe şi principii. Aşa şi-a dat el seama că mama lui îi vându-se trupul pe nimicuri materiale. Şi-a început să plângă, plin de durere pentru nepăsarea şi egoismul părinţilor lui. Pentru că el îi iubea, chiar aşa cum erau ei.

Când a văzut că i s-a născut o surioară, s-a bucurat foarte mult şi nu a mai plâns. Acum o vedea pe mama lui plângând des, pe tata mai mereu furios, pentru că fata era bolnavă. Până la urmă, tata a plecat, căutând fericirea în altă parte. Nu ştiu dacă a găsit-o şi cât a plătit pentru ea, căci fericirea nu vine gratis, dar aceea este o altă poveste.

Aşa că băiatul a început să se frământe: cum să facă, cum să dreagă, să aducă sănătate surioarei şi fericire mamei? Şi nu găsea nicio rezolvare. S-a gândit atunci că numai Cele Trei îl pot ajuta. Pasămite, auzise şi el de Ursitoare. Dar unde să le găsească? Ele umblă toată lumea, niciunde nu se opresc mai mult de câteva clipe. Ar putea alerga după ele toată viaţa, fără a le putea găsi! S-a gândit el ce s-a gândit şi şi-a zis: doar cineva care crede în poveşti mă poate ajuta!

A început să umble prin lume. Fără trup e mult mai uşor să călătoreşti. Zbura sufletul băiatului ca vântul şi ca gândul… Doar că nu găsea pe nimeni care să creadă în poveşti. Ici şi colo găsea câte un băieţel sau vreo fetiţă care credeau – dar ei nu ştiau ce sfat să-i dea. Rar găsea câte un moş sau câte-o babă, care-şi mai aminteau de poveştile auzite sau citite în copilărie, dar acum nu mai

credeau în ele. „Ehei, basme! Cine mai crede astăzi în basme?”

A ajuns într-un sfârşit pe o insulă în mijlocul oceanului, unde tradiţiile nu muriseră de tot. Acolo, într-o colibă, trăia o femeie bătrână, bătrână, care credea că basmele sunt adevărate! l-a povestit despre nevoile lui, despre Ursitoare.

„Sunt adevărate, dar ele nu sunt de pe lumea asta. De aceea, eu cred că le poţi găsi pe Cele Trei pe celălalt tărâm. Ele acolo sunt adevărate, aici le călătoreşte numai sufletul. Doar ele te pot ajuta”.

„Şi cum pot ajunge pe celălalt tărâm?”

„Oh, asta e uşor. El este aici, lângă noi. Trebuie doar să vrei să ajungi acolo. Dacă ai o nevoie mare, vei ajunge”.

S-a gândit atunci la nevoia lui: sănătatea unei copile fără vină şi fericirea unei femei vinovate, dar pe care o iertase. Şi, ieşind din coliba bătrânei, s-a trezit nu pe insula din mijlocul oceanului, ci pe o câmpie întinsă. A pornit la întâmplare şi a mers, şi a mers, până a zărit o colibă, nu mult diferită de cea pe care o lăsase în urmă. Aici locuia Sfânta Marţi.

„Sărut mâna, bunicuţă”, i-a dat bineţe flăcăul, bătând la uşă.

„Să trăieşti, voinice, ia să te văd. Ai crescut, ai crescut… Iată că surorile mele au avut dreptate”.

„Bunico, ce mă sfătuieşti să fac? Surioara mea e bolnavă fără leac, mama nefericită…”

„Apoi, fiule, eu sfat nu-ţi pot da; pentru mine tu nu exişti. Aşa te-am văzut eu, nenăscut. Du-te la soră-mea mai mare, Sfânta Vineri, poate ea să te ajute”.

A plecat flăcăul mai departe şi, după ce-a trecut şapte munţi, şapte văi şi şapte mări, a ajuns la o altă colibă. În ea trăia o bătrână ce semăna, bucăţică ruptă, cu Marţolea.

„Sărut mâna, bunică. Am venit la tine căutând ajutor”.

„Of, flăcăule, mare nevoie trebuie să ai, de-ai ajuns până aici. îţi ştiu păsul, dar nici eu nu te pot ajuta. Eu te-am văzut ca suflet, doar. Mi s-a împlinit ursita, dar nu ştiu ce e mai departe. Poate sora mea cea mare, Domnica, să ştie”.

A pornit flăcăul iarăşi la drum. Şi după şapte ani, şapte luni, şapte săptămâni şi şapte zile, a ajuns la coliba Sfintei Duminica.

„Sărut mâna, bunicuţo”.

„Să fii voinic şi sănătos, flăcăule”, i-a răspuns bătrâna.

„Bunico, poţi tu să mă ajuţi în căutarea mea?”

„Of, flăcăule, la mare şi greu lucru te-ai pornit. Să ştii că cel Rău a pus stăpânire pe inima mamei tale. De aceea te-a lepădat pe tinichele fără valoare”.

„Dar acum îi pare rău, ştiu acest lucru!”

„Îi pare. îi pare rău mai ales pentru fericirea ei pierdută. Că are parte de necazuri pe care le crede nemeritate. O plânge pe surioara ta – mai mult pentru c-o împiedică să se ocupe de carieră, să se bucure de viaţă, c-a fost părăsită de bărbat… Nu, ea este încă în stăpânirea celui Rău! Doar când îi vei elibera inima, mama ta se va vindeca. Atunci Soarta ta se va împlini în bucurie. Aşa, ea stă sub blestem! Să ştii că mama ta blestemă Soarta zi de zi, fără a se gândi că prin asta, ţie şi surioarei tale, vă face rău”.

„Şi ce pot face eu, care sunt numai suflet? Poate dacă eram trup, puteam învârti un paloş sau un buzdugan. Aşa…”

„Caută-ţi arme de care te poţi folosi. Nici nu ştiu dac-ai fi putut învinge Răul cu un paloş. Nu sunt toate ca în basm…”

„Unde-l pot găsi pe Rău?”

„Pe acest tărâm. Ca să ajungi la el, trebuie să treci un vad, o pădure şi un Ian. Vei cunoaşte palatul lui prin faptul că e ca un foc viu – ca un crater în erupţie. Lasă Sufletul să te călăuzească!”

A sărutat flăcăul mâna Sfintei şi a pornit la drum. S-a urcat mai întâi pe culmea unui munte şi a privit în jur, după ce s-a lăsat noaptea. Atunci, undeva departe, spre răsărit, la marginea zării, a zărit o lumină roşiatică. A pornit într-acolo. A mers ce-a mers, zi de vara pfnă-n seara, şi multe alte zile şi nopţi la rând, cea mai mare parte printr-un deşert arzător, până a ajuns pe malul unui râu învolburat. Nu departe de apă, un şerpişor lung de un cot şi gros de un deget, care-şi lepădase pielea, încerca fără succes să ajungă la râu. Secătuit de nisipul încins şi de soarele orbitor, era la un pas de moarte.

„Om bun”, abia a şoptit el, „eu sunt şerpişorul Sâsss, dacă vrei şi poţi, ajută-mă şi scapă-mă de moarte. Dă-mi o gură de apă să-mi revin şi îţi voi sta şi eu în ajutor la nevoie”.

„Vai, sărac de tine”, îl căină flăcăul. „Cum să te duc la apă, că mâini nu am?”

„Oh, om bun, dacă vrei să mă ajuţi, du-te la malul râului şi strigămi prietena, pe broscuţa Oac. Am ajutat-o şi eu când a avut nevoie de ajutor, ştiu că acum va răspunde şi ea”.

S-a dus flăcăul la marginea apei şi a strigat aşa cum îl rugase şarpele. Nu după mult timp, din apă a apărut o broscuţă. A început să ţopăie între râu şi şarpe, ducând de fiecare dată puţină apă în gură, pe care o vărsa peste el. După multe drumuri, şarpele a reuşit să se târască până la râu şi s-a scufundat în apă, recăpătându-şi puterea. Ba chiar a mai crescut, aşa, de-un deget…

„Flăcăule, nu ştiu cum să-ţi mulţumesc pentru

bunătatea ta. Fără tine aş fi pierit. Dacă îmi dai voie, te însoţesc în călătoria ta. Spune-mi doar cu ce te pot ajuta”.

Flăcăul îi povesti atunci despre sănătatea surioarei lui, despre nefericirea mamei, chiar şi despre faptul că nu are trup, ca şi despre destinaţia călătoriei: Curţile Răului. Călătorie aproape fără speranţă, lipsit acum fiind de trup. A mulţumit şarpelui pentru ajutorul oferit, acceptând oferta lui şi atenţionându-l va fi un drum greu, poate fără victorie şi fără întoarcere.

„Un ajutor, oricât de mic ar fi el, e mai mult decât nimic. Cât despre riscul de a ne pierde viaţa, cum o vrea Dumnezeu”.

„Atunci, hai să mergem!”

Cu ajutorul broscuţei Oac, cei doi găsiră vadul şi trecură râul şi porniră mai departe, şarpele târându-se harnic pe lângă flăcău. Nu peste mult timp, ajunseră la o pădure deasă, întunecoasă. Atât de deasă încât, dacă unul n-ar fi fost lipsit de trup iar celălalt subţire ca o vergea, nu ar fi putut s-o treacă. Aşa, s-au afundat în pădure şi au mers, şi au mers, zile şi nopţi fără număr. Căci, atât de deasă era pădurea, că nu se putea vedea cerul şi nu puteau şti când sus era soarele sau stelele. Până când ieşiră într-o poiană, chiar în mijlocul pădurii, tocmai când soarele era la amiază.

În mijlocul pădurii era o pasăre, un ciocârlan. Încerca să se ridice în zbor, dădea obosit din aripi, dar nu reuşea să se ridice la mai mult de-o palmă de la pământ. Pasămite, una din aripi era ruptă.

„Ce ai păţit, biată păsărică?” îl căină flăcăul.

„La ce să păţesc? Am auzit chemarea sfintei Duminică să ne întâlnim cu ea, că are nevoie de sfat, şi-am pornit spre coliba ei. Dar drumul e lung şi în cale aveam această pădure cumplită. Aş fi trecut-o fără multe probleme dar, pe când zburam pe lângă Curţile Răului,

acesta a azvârlit după mine cu un bulgăre de pământ uscat. Nu m-a doborât, însă am aflat mai târziu că mi-a plesnit osul de la aripă. Abia am ajuns până aici. Acum nu mă mai pot ridica, trebuie să las osul să se vindece. Lipsit de hrană, puterile mă părăsesc. În curând o să pier de tot…”

„Cum îl putem ajuta, prietene?” îl întrebă flăcăul pe şarpele Sâsss. „L-aş lua în sân, dar cum nu am trup, nu am nici cămaşă”.

„Ştiu că în această pădure este o iarbă rară, greu de găsit, care are puterea să tămăduiască oasele frânte. Eu nu ştiu unde s-o caut…”

„Te-ar putea ajuta furnicile, zise ciocârlanul. îmi sunt prietene, le-am ajutat şi eu cândva. Ele cunosc cel mai bine această pădure”.

A strigat flăcăul la marginea pădurii, rugându-se de furnici să-l ajute să-l vindece pe Tanu, căci aşa îl chema pe ciocârlan. Şi iată! nu peste mult timp a apărut un şir de furnici ducând în spinare o frunză lungă şi lată. Le-a mulţumit din inimă şi Sisss a luat frunza, de a legat aripa ciocârlanului. Au aşteptat câteva zile să se tămăduiască rana, şarpele aducând mâncare pentru pasăre: gâze şi seminţe, pe care le găsea printre copaci. Aşa, între cei trei s-a legat o prietenie strânsă.

„Dar ce a avut cel Rău cu tine, de-a aruncat cu bulgărele?”

„El face rău fără a avea nevoie şi motiv, doar aşa, din urâciunea inimii lui şi din bucuria de a vedea pe alţii suferind. Dar cu mine avea şi motive, trebuie să recunosc. Că, la curţile lui, este o fată pe care el a furat-o de mică, pe care o pune să-i slugărească. Eu eram singura ei bucurie, că-i cântam când era soarele sus pe cer şi-i plăcea să vorbească şi să mi se plângă pentru soarta rea de care avea parte. Încercam să-i dau curaj şi speranţă… De aceea

am şi întârziat la chemarea sfintei. Oare de ce m-o fi chemat?”

„Ca să te întrebe despre drumul spre Curţile Răului”, îi răspunse flăcăul. „Se vede treaba că ştia de venirea mea. Căci eu chiar într-acolo mă îndrept, să încerc să-i răpesc inima mamei mele pe care el a furat-o de ani de zile”.

„Ehei, la greu lucru te-ai înhămat. Răul are multe inimi răpite – şi sunt ţinute sub pază la loc ascuns. Dar, dacă te învoieşti, o să vin şi eu cu voi. Nu pot face mare lucru, dar cunosc drumul şi curţile Răului, poate îţi voi fi de folos. Şi, cine ştie, poate o vei ajuta şi pe Domniţă să-şi dobândească libertatea”.

„Atunci, hai şi tu, cu noi”.

Când se lecui aripa ciocârlanului, porniră tustrei mai departe. Cei doi, printre copaci, pasărea pe deasupra, de unde îi călăuzea cu ciripitul ei. Şi, după lungă vreme, ieşiră din codru.

Acum, înaintea ochilor lor se întindea o mare de grâne până hăt, departe – la poalele unui munte care azvârlea flăcări şi cenuşă. Porniră prin Ian şi acum văzură că merg mult mai greu: şarpele se tot împotmolea prin marea de tulpini foşnitoare. Dar, încet încet, muntele venea tot mai aproape.

Pe când se apropiau de marginea lanului de grâu, iată că dădură peste o şoricică. Aceasta stătea şi plângea de mama focului.

„Ce ai păţit, şoricelule?” îl întrebă flăcăul plin de milă.

„Vai, bieţii mei copilaşi. Am plecat de dimineaţă să le aduc câteva grăunţe tocmai de la marginea lanului. Că toate aceste spice sunt goale de boabe, vin zilnic hoardele de păsări de la Curţile Răului şi le mănâncă. Doar acolo, la margine, chiar la piciorul zidului ce înconjoară curţile, se mai pot găsi grăunţe, pasămite păsările le lasă pentru zile

negre. Şi, în lipsa mea, copilaşii mei s-au împrăştiat. Poate i-au speriat păsările răpitoare, poate chiar au fost mâncaţi… Ce mă fac eu acuma?”

„O da bunul Dumnezeu şi copiii tăi nu-s pierduţi, ci doar rătăciţi. O să te ajutăm să îi cauţi”, hotărî flăcăul.

Ciocârlanul se ridică în slava cerului şi de acolo scormoni cu privirea lanul, doar – doar va zări puii şoriceoaicei. Între timp, şarpele începu să se târască primprejur, căutând prin borţi şi pe sub fire de paie căzute. Uite aşa, nu după multă vreme, prietenii noştri reuşiră să adune vreo şapte pui.

„Sunt aproape toţi”, se bucură şoricica. „Mai lipseşte doar unul”.

„Mămico, mămico”, chiţcăi unul din pui, „pe frăţiorul nostru l-a luat una din păsări, de aceea ne-am ascuns. Zicea că stăpânul ei, Zmeul, i-a poruncit să ne stârpească, prea îţi bagi botul prin curţile lui”.

Văzând-o pe şoricică plângând, şarpele Sâsss i-a zis:

„Lasă, prietene, că noi mergem la curţile Răului. Şi de-o fi, cu ajutorul lui Dumnezeu, o să-l doborâm pe cel Rău şi nedreptatea pe care ai suferit-o va fi pedepsită”.

Auzind aceste vorbe, şoricica zise:

„Prieteni dragi, numele meu e Mica şi vă rog să mă lăsaţi să vin cu voi. Nu e mare lucru de capul meu, sunt cel mai slab dintre cei slabi, dar nu se ştie când vă pot sări în ajutor”.

La aceste vorbe, cei trei se mirară foarte, că ştiut este că şoriceii sunt cele mai temătoare fiinţe. Mica, şoricica, chiar când rostea aceste vorbe hotărâte, clănţănea din dinţi şi i se încreţea pielea de frică. Aşa că nu voiră să-i producă mâhnire şi-o luară cu ei. Se gândeau că nici ei nu sunt cu mult mai voinici: un şarpe subţire cât un deget şi un ciocârlan cu aripa abia vindecată – ca să nu mai vorbim de un flăcău fără trup!

Porniră, deci, tuspatru către Curţile Răului, care de-acum nu mai erau departe. Când ajunseră la zid, se opriră să-şi tragă sufletul şi să chibzuiască ce au de făcut. Ciocârlanul dădu o tură pe deasupra zidului, dar se întoarse speriat.

„Nu ştiu cine l-a pus în gardă pe Rău, zise Tanu ciocârlanul, dar sunt pline curţile lui de păsări şi jivine urâcioase. Nu ştiu cum ne-om putea strecura înăuntru. E ceva nou. Până acum nu era prea greu să ajung la Domniţă”.

„Să aşteptăm atunci noaptea, hotărî flăcăul. Atunci va fi, poate, mai uşor”.

Dar noaptea ieşiră cucuvele, buhe şi lilieci să stea de strajă, aşa că întunericul nu-i ajută cu nimic. Pe când se frământau căutând o soluţie, iată că şoricica, Mica, care plecase în cercetare, se întoarse cu o veste bună:

„Să ştiţi că am găsit o bună prietenă a mea, o cârtiţă. Pe vremuri trăia şi ea în Ian, avea muşuroiul nu departe de mine. De multe ori ne-am ajutat la greu. Mi-a spus că de-o vreme s-a mutat aici, şi-a făcut nişte galerii care trec pe sub zid, departe, până la casele Zmeului. Pe acolo ne-am putea strecura.

„Poate voi, tu şi Sâsss, zise flăcăul. Dar eu şi Tanu? Eu sunt de-acum bărbat în putere, iar el nu se poate târî prin borţi şi galerii de sobol”.

„Cu tine nu e greu, spuse şarpele. Tu nu ai trup, poţi să te face oricât de mare sau de mic. Cu Tanu e mai greu, va trebui să rămână aici”.

„Voi rămâne”, accepta pasărea. „Dar nu uitaţi s-o ajutaţi şi pe Domniţă. Şi-o să stau cu ochii în patru, să pot să vă sar în ajutor!”

Cei trei porniră, deci, prin galeriile cârtiţei, mergând pe bâjbâite. îi conducea şarpele Sâsss, care gusta aerul cu limba lui bifurcată, reuşind să găsească drumul cel bun.

Aşa, după nu prea multe ore de mers, trebuiră să iasă la suprafaţă, într-un muşuroi aflat la doar câţiva paşi de peretele palatului. Dar, când să răsufle uşuraţi, un liliac simţi mişcare şi dădu alarma:

„Intruşi! Căutaţi-i, că stăpânul ne va da morţii dacă nu-i prindem!” Şi începu o forfotă şi un chirăit, încât cei trei se şi vedeau prinşi şi luaţi pe sus. Când, deodată, ciocârlanul căzu ca un fulger în norul de păsări şi lilieci. Toate slugile Răului se aruncară asupra lui şi îl făcură mici fărâme într-o clipită. Iar cei trei se strecurară în casă, nebăgaţi în seamă.

„Ce e, ce-i cu gălăgia asta?” întrebă un glas rău şi veninos.

„Stăpâne, răspunse o cucuvaie, un intrus a încercat să pătrundă în palat, dar l-am prins şi l-am pedepsit. Era acel ciocârlan care avea obiceiul să stea de vorbă cu domniţa”.

„Bine i-aţi făcut”, zise vocea cea răutăcioasă. „Asta să fie învăţătură de minte celor care-mi nesocotesc poruncile. Păziţi mai departe!”

Se întristară cei trei auzind că prietenul lor pierise.

„A fost un viteaz”, clănţăni de frică din dinţi şoricica Mica. „Un adevărat prieten. Fără jertfa lui, am fi fost prinşi cu toţii. Am un motiv în plus să doresc pedepsirea Zmeului”.

„Am încredinţarea, prietene”, zise flăcăul, „că bunul Dumnezeu nu va lăsa nepedepsită această faptă!”

Aşa că cei trei porniră tiptil, furişându-se pe culoarele luminate ici şi colo de făclii agăţate în perete. Şoricica se repezea când înainte, când în urmă, când pe sub uşi, cercetând şi supraveghind locul. La un moment dat se întoarse şi le spuse celorlalţi doi:

„Aveţi grijă, acolo, spre dreapta, este iatacul în care doarme Zmeul. Are lângă el doi câini negri, mari ca nişte

lupi. Dar mai încolo, drept înainte, doarme Domniţa”.

„Hai să mergem la ea”, hotărî Sâsss şarpele. „Putem găsi la ea sfat bun”.

Se strecurară aşadar pe lângă iatacul Zmeului şi intrară în iatacul Domniţei – taman în clipa în care lumina primilor zori se strecura prin fereastră, luminând iatacul. Fără de glas rămase flăcăul, care nu văzuse în viaţa lui fecioară atât de frumoasă. E drept, el îşi cunoştea doar mama, iar alte femei văzute fuseseră doar bătrânele întâlnite în căutarea lui.

„Doamne, ce frumoasă e?!” exclamă el. Şi, fără să îşi dea seama de ce şi cum, se aplecă deasupra ei, aşa cum dormea în aşternuturi ca un copilaş, şi o sărută pe buze. Fata zâmbi în somn, se lumină la faţă şi pleoapele îi tresăriră, lăsând să i se vadă ochii de un albastru senin.

Când văzu în faţa ei un străin, se ridică în capul oaselor, cumva uimită. Atunci îi văzu şi pe ceilalţi doi, şerpişorul şi şoricica, deja urcaţi în pat, pe covertura ei albă.

„Cine sunteţi voi?” îi întrebă, privindu-i pe rând şi îmbujorându-se sub privirile flăcăului.

„Eu sunt flăcăul fără trup”, zise acesta. „Ei sunt tovarăşii şi prietenii mei, şarpele Sâsss şi şoricica Mica. Am mai avut un prieten, ciocârlanul Tanu, dar el a fost ucis de slugile Zmeului, în timp ce ne salva vieţile”.

Se întristă fecioara auzind de moartea ciocârlanului. Le şopti, îngrijorată:

„Şi voi vă veţi pierde vieţile, dacă vă prinde Zmeul. Ce căutaţi aici?”

„Eu am venit să scap sufletul mamei mele din ghearele Răului, răspunse flăcăul. Poate asta va schimba şi soarta surioarei mele, bolnavă fără leac”.

„Eu am venit să îl ajut, spuse Sâsss. Pentru că el nu a pregetat să-mi scape viaţa. Nu ştiu cum îl pot ajuta, dar

sunt gata să-mi dau viaţa pentru ca prietenul meu să-şi împlinească ursita”.

„Eu am ve-venit să-l pedepsesc pe Zmeu”, şopti tremurând şoricica, p pentru că mi-a ucis unul dintre c-copilaşi, p pentru că slugile lui fac p-prăpăd printre fiinţele lanului, p pentru că l-a ucis pe p-prietenul T-tanu.

„La grea muncă v-aţi pornit”, zise Domniţa, gânditoare. „Pe Zmeu nu-l poate învinge un Fătfrumos de-adevărat, darămite, vol. Nu vorbesc cu dispreţ, vă admir curajul, dar în faţa lui sunteţi lipsiţi de putere. Poate, dacă aţi pune mâna pe puterile lui… Că nu le poartă la el, ci le-a pus în cei doi câini. Nimeni nu ştie asta şi câinii, oricât de fioroşi şi ucigători par, sunt învăţaţi s-o rupă la fugă din faţa pericolului. Nimeni nu-i poate prinde, dacă fug!

„Şi cum sunt acele puteri ale Zmeului?” întrebă şarpele.

„Sunt ca două măsline – câte una în fiecare câine. E destul să le zdrobeşti pe-amândouă şi Zmeul crapă. Atunci, toate sufletele care au fost răpite de el, vor fi libere. Voi fi şi eu liberă”, zise ea uimită de această posibilitate.

„Ne poţi ajuta?” o întrebă direct Mica şoricica.

„Nu am cum. Şi eu sunt doar suflet fără trup, ca şi el. Trupul meu este pe celălalt tărâm, acolo sunt bolnavă, într-un somn lung, de ani de zile. Aşa că nu vă pot ajuta, aşa cum nici flăcăul nu poate face nimic.

„Atunci o vom f-face noi”, se hotărî şoricica, clănţănind din dinţi dse frică. „Numai să ne spui ce avem de făcut”.

„Singura şansă este să îi faceţi pe câini să verse puterile. Dar asta nu se poate face… decât dacă reuşiţi să le vârâţi pe gât nişte prafuri”.

„Unde sunt prafurile?” întrebă feciorul

„Asta vă pot arăta, ştiu unde sunt puse. Zmeul s-a gândit că poate va avea nevoie să le scoată din câini, aşa

că a pregătit prafurile şi le-a pus bine. Dar cum să-i facem pe câini să le înghită? O putem face doar când ei nu sunt lângă Zmeu – câteva clipe la amiază – altfel el se va împotrivi”.

„Ce ar putea el să-mi facă mie?” întrebă flăcăul. „Doar eu nu am trup”.

„Nu te baza pe asta. Zmeul este stăpânul destui tărâm. Te poate vedea, ba chiar te poate ucide. Te poate pisa cu buzduganul lui fermecat! Iar pe voi, bieţii mei prieteni, oricine vă poate ucide, căci voi aveţi trup. Dacă dau câinii peste voi, vă înghit într-o clipă”.

„Asta e!” ţipă fericită şoiricica, uitând de teama ei. „Înghit eu prafurile şi, când mă înghite, câinele va înghiţi şi prafurile”.

„Oh, nu se poate. Dacă înghiţi prafurile, vei muri în câteva minute. Oricum, doar unul din câini te poate înghiţi…”

„Dar suntem doi!” zise Sâsss. „Dacă ne înghit pe amândoi, pe fiecare unul dintre câini, vor lepăda puterile”.

„Poate, dar voi veţi muri!”

„Domniţă”, zise şarpele liniştit, „noi am ştiut că vom muri dacă vom veni aici. Puteam muri acolo unde trăiam, eu pe malul râului, Mica în lanul de grâu. Puteam muri fără folos: ce ar fi rămas în urma noastră? Dar aşa… dacă prin moartea noastră, inima mamei prietenului nostru va fi liberă, sora lui şi trupul tău vor fi însănătoşite, el îşi va împlini soarta, Zmeul va fi pedepsit… înseamnă că n-am trăit degeaba”.

„Şi prietenul nostru Tanu nu-şi va fi jertfit degeaba viaţa”, zise şoricica, tremurând din nou de frică. „Iar copilaşii mei vor putea trăi în Ian în linişte, fără teamă. Şi lumea va scăpa de cel Rău!”

„Voi chiar sunteţi nişte viteji”, zise plină de admiraţie Domniţa. „Sunt fericită şi onorată că v-am cunoscut. Simt

că sfintele Ursitoare vor afla despre jertfa voastră şi o vor povesti tuturor, să se afle mai departe”.

„Vor şti”, zise flăcăul. „Doar ele au ursit. Dar cum voi face să zdrobesc puterile vărsate de câini? Că doar nu am trup…

„Aşa cum Zmeul are putere asupra ta, şi tu ai putere asupra puterilor lui. Nu le poţi zdrobi, dar le poţi lua în palmă, le poţi ascunde acolo…”

„Iar Zmeul le poate zdrobi!” pricepu şarpele. „Te poate pisa cu buzduganul fermecat… pisând şi puterile”.

„Dar atunci vei muri”, se sperie fata.

„Ce folos am eu pe lumea asta – sau pe cealaltă –, fără trup? Zic şi eu ca prietenii mei: doarâmplinindu-mi soarta, viaţa mea va avea un folos. Poate, dacă vei fi liberă, nu mă vei uita…”

Şi, uite aşa, cei patru hotărârâră planul. Nu cu mult înainte de amiază, fecioara îi duse la o cămăruţă unde, într-o chisea, erau nişte prafuri. Şarpele şi şoricica le înghiţiră, împărţindu-le frăţeşte. Ieşiră apoi înaintea câinilor, care plecaseră la plimbarea lor zilnică.

„Ia te uită, ce avem aici?” mârâi unul din ei, fioros.

„Nişte intruşi”, spuse celălalt. „Bă, gărgăriţă, urlă la şoricică, ţie nu ţi-e teamă de mine, de ai pornit aşa, la plimbare, prin Palat?”

„B-ba da”, clănţăni de frică şoricica Mica. „Dar am auzit că sunteţi nişte laşi, gata s-o rupeţi la fugă. Bău!”

„Prichindelul ori şi-a găsit curajul, ori a înnebunit de frică”, hohoti câinele şi, gogârţ! dintr-o înghiţitură, o înfulecă pe biata şoricică. „Ha! ha! ha!” hohoti şi celălalt câine, dar şarpele nu pierdu timpul: dintr-un salt, se strecură în gura uriaşă şi, gogâlţ! se duse pe gâtlej la vale. Nici nu apucară cei doi câini să se lingă pe bot, că simţiră cum maţele încep să ghiorţăie. Într-o nimică de ceas, fiecare vărsă câte o boabă neagră-verzuie. Atunci flăcăul,

care stătuse pitit după colţ cu Domniţa, se repezi şi luă câte una în fiecare mână, fără a mai arunca vreo privire câinilor care se zvârcoleau de durere.

„Să mergem la Zmeu”, zise Domniţa. „În curând o să afle că e ceva rău cu câinii lui”.

Intrară în încăperea în care stătea Răul, cocoţat pe un tron uriaş, cu un buzdugan de nouăşnouă de ocale în mână.

„Hehe”, rânji el mânzeşte, văzându-i pe cei doi. „Cum ai ajuns aici, stârpitură?”

„Nevoia m-a adus”, zise flăcăul. „Şi ajutorul prietenilor. Am venit să îţi cer să dai drumul inimii mamei mele!”

„Aşa… dar ea vrea inima înapoi? Mi-a dat-o de bunăvoie. În schimb, a avut tot ce-a vrut”.

„Dar a pierdut alte lucruri…”

„Da. Omul e liber să aleagă ce vrea. Cei mai mulţi aleg supravieţuirea. Haha, aş zice că vor să supravieţuiască mai bine decât alţii… Decât merită… Au adăpost şi vor palat, au picioare şi vor maşini, au hrană şi vor delicatese… Dau în schimbul lucrurilor nefolositoare dragostea, prietenia, stima, liniştea, fericirea…

„Uite că eu am avut adevăraţi prieteni”.

„O să pun mâna şi pe ei!”

„Cam greu. Nu mai trăiesc”.

„Cu atât mai bine. Nici tu nu vei mai trăi mult”.

„Sunt suflet doar, nu ai ce-mi face!”

„Aşa ştii? înseamnă că Domniţa nu-ţi este cu adevărat prietenă, nu ţi-a spus!”

Cu un răget, Zmeul sări de pe tron şi prăvăli buzduganul peste tânăr. Şi, dintr-odată, simţi că picioarele îl lasă şi plesneşte inima în el. Cu un bubuit, zmeul crăpă. Crăpară şi câinii, jivinele se împrăştiară ca mânate de furtună, curţile dispărură şi un nor de inimi negre, ca un

stol de fluturi, se ridicară spre soare. Domniţa dispăru şi ea, odată cu flăcăul.

Pe tărâmul nostru, o femeie îşi aminti de copilul ei nenăscut şi începu să plângă, cuprinsă de durere. Apoi, îşi văzu fetiţa mişcându-se, cu ochii limpezi şi soare în priviri. Nu avea băiatul, dar fata era sănătoasă!

În amintirea lui, s-a dus femeia şi a înfiat un băieţel. I se părea că-l ştie de undeva. Când îl privea, o durea sufletul răscolit de amintiri. Şi nu a fost zi mai fericită ca aceea în care băiatul – care chiar creştea într-o lună cât într-un an, ca în basme! –, i-a spus, „mamă”.

A crescut băiatul şi, când a ajuns flăcău, i-a povestit femeii un basm. Şi-l amintea de parcă-l trăise chiar el. De atunci, femeia a început să iubească din nou basmele şi poveştile. S-a făcut bibliotecară iar acolo, la bibliotecă, aduna băieţi şi fetiţe în jurul ei şi le citea poveşti. Şi fata ei, când a crescut mare, a devenit scriitoare de basme pentru copii şi pentru adulţii cu inimi de copii.

Flăcăul şi-a luat rămas bun de la mama lui. i-a spus că trebuie s-o caute pe Domniţă, care-l aşteaptă undeva în lume. Mama nu l-a oprit să plece, era convinsă c-o va găsi, dacă aşa îi era ursit. A trecut prin multe peripeţii – dar asta este din altă poveste. Şi-a găsit-o pe Domniţă şi-au făcut o nuntă ca în basme. Şi-au trăit ani mulţi, şi mai buni şi mai răi, pentru că adevărata aventură a unui Făt Frumos începe abia atunci, după nuntă. Nu este uciderea Zmeului, ci găsirea puterii, înţelegerii şi înţelepciunii de a trăi alături de cea ursită lui, până la adânci bătrâneţi. Şi au avut mulţi copii şi nepoţi, cărora le spuneau poveşti. Iar dacă nu au murit, trăiesc şi azi…

Uite aşa, v-am spus povestea pe care am auzit-o de la alţii, poate chiar de la acel Făt Frumos nenăscut, şi-aş încăleca p-o şea dacă m-arţine şalele, pentru că de mult nu mai sunt de vârsta bicicletei. Dar de vârsta poveştilor încă

sunt.

SFÂRŞIT

(Premiul „Dacia Literară” la Concursul anual „Poveşti din Bojdeucă” – laşi 2010)

Ucenicie de jurnalist

Ucenicie de jurnalist

Egrea munca de jurnalist. Mi-am dat seama imediat după ce mi-am făcut intrarea la un cotidian nu tocmai de prima mână – dar cu pretenţii. Până spre seară mi-am cam dat seama, cu tot spiritul meu de autoconservare, că nici nu am stofă de jurnalist. Dar să o iau de la început.

Deci, după zilele de început, când făceam mai ales cafeaua pentru colegi, dam o fugă după sanvişuri – chestii de-astea, importante –, mă cheamă Şefu’ la el şi-mi zice: „pe cai!” (sau cam aşa ceva). Venise şi pe uliţa mea primăvara! – cum auzisem că zicea nu ştiu ce tătuc. Aveam să dovedesc că pila folosită la obţinerea postului nu se chinuise degeaba, nici nu fusese împinsă fără rost. îmi frecam încă mâinile bucuros, când Şefu’ mi-a zis: „Scrie şi tu ceva interesant! Aduci la mine schiţa”.

Bun. Mă întorc la biroul meu şi privesc superior la celelalte birouri, dar fără folos: erau goale. Colegii mei cu experienţă erau „pe teren”... Deci, despre ce să scriu? Mă uit la ştiri: prăpăd! Nicio crimă, niciun adulter, nicio sinucidere. Nimeni nu a fost jefuit, nimeni nu a dat faliment (nu că în Românica ar fi prea mulţi care dau faliment; afacerile, ca şi oamenii, se descurcă de te şi miri cum...) Ce mai, să îţi faci harakiri doar pentru a avea un titlu de articol: „Ziarist sinucis în Redacţie”... Aha, m-am dumirit eu: de aceea mi-a dat tocmai azi „posibilitatea”. Că nu e nimic de scris! Mă întorc la Şefu’ cu periuţa: „Şefu’, eu sunt mic, tu fă-mă mare, eu sunt slab, tu fă-mă tare...” Zâmbeşte ştrengăreşte. „Inventează ceva, d-aia eşti

ziarist!” Aha, cum de nu m-am gândit la asta?

Revin la birou şi mă scobesc în nas vreo câteva minute (vreo 50 – 60…). Între timp, după ce pierd vremea răsfoind calendarul, îmi vine o idee şi mă pun furios pe scris. Apoi mă duc victorios la Şefu’. Uitase de mine… Se uită bănuitor la coala de hârtie, se apucă să citească… Deodată se înverzeşte: „ce-i asta?” „Ştiţi, articolul… Din imaginaţie…” „Bă, să nu faci pe prostu’ cu mine! Uite aici: „Şoseaua Kiseleff a fost inaugurată la 27 Septembrie 1847. Pornea din Capul Podului, cum se numea pe atunci Piaţa Victoriei, dintr-o minunată grădină vieneză care avea în mijlocul rondului I un bazin metalic cu o fântână arteziană ce arunca apa într-un lac artificial. Mai târziu, pe locul havuzului arhitectul Ion Mincu a construit vestitul Bufet. Grădina a dispărut, ca şi bufetul. Mă întreb de ce şi cum…” „Da, ştiţi, rondul II era unde e Arcul de Triumf…” „Lasă poveştile! Cum a dispărut parcul?” „De unde să ştiu eu? Putem afla…” „Bă, tu vrei să dăm de dracu’? Cui îi pasă că se fură parcuri, că dispar bufete? Mai ales, cine vrea să se vorbească de ele în presă? Vrei să mă trezesc cu telefoane de la Oameni Mari? De la miniştri, poate?!” „Păi, era în paşopt…” „Nu mă lua cu istorii. Ce-ţi venii să te legi de parcuri dispărute? Altceva n-ai găsit să scrii?”

M-am întors amărât la biroul meu. Şi eram destul de mândru de creaţia mea, deşi aparţinea mai bine de 80% calendarului… După nicio jumătate de oră, iată-mă-s în biroul Şefului, „ia să vedem. Aşa. „Remediu împotriva calviţiei”… Bă, tu eşti pus să dai ziarul de râpă? Ce calviţie, domnule?! Cine are calviţie? Uite aici: „cu ulei de măsline şi piper… de două ori pe zi”. Care va să zică să nu mai apară la tv, să stea ascuns cu uleiul şi piperul în cap! Tu vrei să mă nenoroceşti!” „Ştiţi, nu m-am gândit la cineva anume. Sunt atâţia cu calviţie, poate le foloseşte…” „Tu să taci!” M-am întors la birou, cu gustul amar al

înfrângerii. Ehei, ce bine era de Haşek. El putea să inventeze hipopocauri ovipari care învăţau să meargă pe bicicletă… El era Şefu'. Nu striga nimeni la el… Eu nici măcar nu inventasem nimic!

A treia oară Şefu' chiar s-a supărat. Acum nu uitase de mine, chiar aştepta curios cu ce mai apar. „Cugetări. Hm… „Nimic nu e Absolut, totul e relativ. Putem oare spune că relativul e Absolut?" Bă, filosofule, astea le faci la o bere, nu pe banii ziarului. Şi aici? „Omul sărac are o mulţime de visuri. Cel bogat, unul singur: cum să fie şi mai bogat". Băăă! Ce vrei să insinuezi? Te dai la Stăpânu? (aşa e. Avem nu numai un Şef, ci şi un Stăpân…) Băieţică, te rog eu frumos, nu mai inventa lucruri. Scrie şi tu de cele auzite. Întreabăţi colegii…" „Nu sunt". „Ce s-a mai întâmplat în politică?" „Păi, cu numirea… Dar aia a fost ehei, de mult! Alaltăieri…" „Da, mă, vezi că se poate? Un comentariu despre o chestie care nu mai interesează pe nimeni. Aşa te vreau!"

După încercarea asta m-a trimis acasă. Nu m-a dat afară, are mare respect faţă de pila mea. „Hăhăhă, zi aşa… „în mape să ne trântim, sau în picioare nespălate să ne mirosim?" Hăhăhă! Dar asta ce mai e?! „A băgat beţe în procesul de primenire… S-a împotrivit luptei anticorupţie… E percepută ca o apărătoare a status quo…" Bă, să nu umbli cu înjurături!" „Ştiţi, e în latină…" „Să taci! Ce anticorupţie, bă? Iar te iei de Stăpânul? Iar vrei să mă sune miniştrii, parlamentarii? Du-te, băieţică, acasă. Bea o bere mai întâi, apoi culcă-te. Până mâine-ţi trece…"

Am băut chiar două beri. Era cam apoasă şi-am dat pe ea mai ceva ca pe-un *Gorsch*. Ospătarul, precis curăţase ţeava de eşapament la BMW-ul parcat înapoia crâşmei, cu şorţul… Să scriu despre astea? Cui îi pasă? Să scriu despre câinii de care a trebuit să fug, noroc că nu mi-am pierdut de tot suflul…? De apa călâie, de rahaţii de pe scări? Nu,

nu mai e nimic interesant pe lume. Nu se mai înjunghie, nu se mai sparg maşini…

Ajuns acasă, mi-a sărit somnul cât colo! La TV un ucigaş îmi (şi ne) explica faptul că el nu e *serial killer*, ci *random*. *Natural born*, desigur. Ăsta da jurnalist! mi-am spus plin de admiraţie. Face apel la inteligenţa noastră, a tinerei generaţii, să nu mai ucidem aşa, fără pic de imaginaţie, ci să ne folosim artistic inspiraţia la fiecare act! Pe unul să-l gâtuim, altuia să-i tăiem gâtul, pe altul să-l dăm cu capul de pereţi… Ei da, ai ce spune (şi scrie) când ai experienţă! Şi ăştia? Vorbesc şi ei despre acelaşi subiect pentru care Şefu' m-a trimis acasă – dar cât de diferit. Uite, acum îmi dau seama de marea greşeală la care ne îndemna ăla care ar trebui să-şi ungă scăfârlia cu ulei de măsline şi piper: rar găseşti o persoană atât de impecabil pregătită, morală, civică, care poate deduce din doar două fraze cine e vinovatul şi de ce…

Hotărât, trebuie să mă las de meseria asta. Mai bine-mi deschid şi eu o crâşmă. Găsesc eu undeva un şorţ murdar… Dar până dimneaţa mi-a venit inima la loc! Crime, violuri, adultere, spargeri, trădări… Să tot fii jurnalist!

Povestea unei bancnote

Desigur, sunt poveşti mult mai interesante decât cea a unei bancnote, fie ea chiar una de douăzeci de dolari. De istorii, ce să mai vorbim?! Dar ea, povestea, a picat exact într-o săptămână în care evenimentele obişnuite, normale, erau cam rare. De singurul subiect vechi-nou se ocupa colegul meu, cu mult mai multă experienţă: despre cearta dintre Palate scria de vreo trei ani… Mie, Şefu' mi-a dat ordin să scriu despre o „întâmplare cât mai inedită". Şi mi-am zis că, ce poate fi mai inedit decât să scriu despre o bancnotă?

Nu, bancnota nu era marcată. Nu avea seria

înregistrată, nu era scrisă cu cerneală simpatică. Nu trecuse prin mâna vreunui corupt, nici măcar poliţist, judecător sau parlamentar, nu se jucase la ruletă, nici nu plătise serviciile vreunei curve, nu fusese amestacată în traficul de droguri, nu fusese furată, nici primită ca şpagă… O bancnotă cât se poate de obişnuită. Americană, dar „plată”, fără sare şi piper…

Mă puteţi întreba: şi unde naiba ai găsit tu această bancnotă? Nu am luat-o de la bancă, nu am câştigat-o la barbut (nu joc), nu mi-a dat-o nimeni nici şpagă, nici cadou, nici măcar salariu. Am găsit-o, pur şi simplu. „Norocosule!”, puteţi mârâi invidioşi – dar staţi să vedeţi: am găsit-o într-o carte. Ştiţi, obiectele acelea paralelipipedice, pline de cuvinte… Haha, glumeam şi eu… într-o carte. Mai precis, într-o carte cumpărată de la un buchinist din Pasajul Universităţii. N-am avut vreo premoniţie, nici n-am dat peste ea pe când răsfoiam cartea – în acest caz aş fi putut face ce-ar fi făcut orice român cu capul pe umeri (aş fi băgat pe furiş bancnota în buzunar şi-aş fi lăsat cartea pe tejghea) … Dar nu, după ce am răsfoit câteva pagini, am citit câteva pasaje ici şi colo) mai ales în Introducere, am plătit cartea şi am plecat cu ea în geantă (cărţile româneşti „de buzunar” au originala calitate de a nu încăpea în „buzunar”).

Am început s-o citescân autobuz. Cum, de ce folosesc autobuzul? Că ajung mai repede acolo unde am de ajuns. Şi sunt atât de nou pe-aici, încât nimeni nu mă ştie, nu poate râde batjocoritor arătând cu degetul în direcţia mea: „ăla nu are nici măcar maşină!” Nu, n-am, mă descurc relativ bine fără. Dar să revenim la bancnotă.

Nici autobuzul nu mai merge ca pe vremuri (eheei… în Canada…) Totuşi, nu trebuie (prea des) să mă agăţ de uşi. Acum, când mai toţi au maşină proprie, uneori pot chiar găsi loc pe o banchetă… Încercând să se strecoare

printre gropi şi maşini parcate şi ne până acasă pot citi câteva zeci de pagini. Ceea ce s-a întâmplat şi cu cartea respectivă. Până la pagina 72, mai precis, loc în care am dat peste bancnotă. Am crezut în prima instanţă că era o ilustraţie, dar era color (nu, nu era chiar „verde") şi era lipită cu scotch. De aceea nu căzuse la „frunzărit". Şi cum cartea nu fusese niciodată citită („virgină", care va să zică), nu se deschidea direct la pagina respectivă…

Primul gest a fost să închid grăbit cartea. Mi se părea că toţi pasagerii se uită dintr-odată curioşi, invidioşi, bănuitori la mine şi la cartea mea. Colegul de banchetă se foia, cei ce stăteau în picioare mi se uitau peste umăr… Oare să fie printre ei vreun securist? Unul de la Garda… whatever? Vreun şuţ? M-aş fi dat jos la prima – dar eram într-o zonă mai întunecoasă a oraşului (mai precis, nu în Centru). Aş fi băgat cartea „de buzunar" în buzunar, dacă-ar fi încăput… Dar am ajuns întreg acasă, cu cartea în geantă – cu geanta netăiată! Nici câinii nu m-au lătrat.

Nu ştiu dac-am citit şi restul cărţii. Am dezlipit cu grijă scotch-ul şi am pus bancnota în buzunar. Aveam pe ce s-o cheltuiesc – chiar începusem să fac planuri pe ce să dau polul. Dar când Şefu' mi-a cerut o poveste inedită, anchetată „jurnalistic", m-am hotărât să scriu despre acea prăpădită de bancnotă.

Prima vizită a fost înapoi la buchinist.

„Ştiţi, am cumpărat o carte de aici…"

„Nu le primim înapoi!"

„Nuuu, eu nu vreau s-o dau înapoi. Dar am găsit ceva în ea…"

„Domnu', noi nu vindem cărţi d-alea! Poate aţi luat-o din altă parte".

„Oh, nu, subiectul este destul de… Aţi citit-o?"

„Eu nu citesc cărţi, eu le vând. Cumpăraţi ceva? Nu mă ţineţi de vorbă!"

Asta, deşi se scobea în nas de plictiseală. Oh, tempores! unde sunt anticarii d-anţărţ, care ar fi vorbit o zi întreagă despre cărţi?! i-am spus că, din anumite motive, vreau să discut cu cel care a vândut cartea şi, după ce-o altă bancnotă (românească, de data asta) a schimbat mâinile, am primit o adresă.

Am ajuns la dl. P. Nu l-am găsit imediat, era în faţa blocului bătând nişte zaruri.

„Bună ziua…”

„Bună pe dracu’! Nu vezi că-mi cade numai gioarse?! Mitică (rivalul, bănuiesc) cred că a călcat pe unu moale, pe casa scării. Sau şi-a scăpat mâna în budă…”

„Hă! hă! hă! (*Mitică*). Şase-doi, poartă în casă. Te-am mâncat!”

„Ştiţi, am venit la dumneavoastră pentru c-aţi vândut o carte la anticariatul din Pasaj”.

„Am vândut?” se arătă bătrânul reticent. „Oi fi vândut. Nu e voie?”

„Ba da” i-am zâmbit liniştitor. „Uite, cartea asta…”

„Da, poate”, zice după ce se uită la ea. „Am vândut vreo trei…”

„Băi Costică (*zice Mitică*), te-ai intelectualizatără, bre. Trei cărţi?! Cu două mai multe decât jandarmul din colţ?”

„Şase-şase”, scrâşni dl. P. „Când îmi trebuie, nu-mi pică…”

„Mai stai, nu pleca / Nu-mi lua cu tine inima… (fredonează Mitica) Trei-trei. Două afară, două poartă”.

„Şi ce vrei dom’le de la mine? Ei da, am vândut trei cărţi. E păcat? Că mă duc la sfântul Spiridon, să mă dezlege…”

„Nu, mă întrebam dacă aţi citit-o…”

„N-a citit-o” (răspunse în locul lui, Mitică).

„N-am citit-o”, confirmă dl. P. „N-am timp de prostii!

La TV e de o mie de ori mai interesant”.

„Este”, confirm eu să-i fac pe plac. „Dar de unde ai cumpărat-o?”

„N-a cumpărat-o” (răspunde, sigur de el, Mitică)

„Nu dau banii pe tâmpenii”, confirmă dl. P. „Am primit-o cadou de la fiică-mea. Mai bine-mi dădea o palincă, tot au fost în Maramureş…”

„Acolo îi zice horincă” (se arată Mitică bun cunoscător). „Marţ!”

„Vezi dacă mă ţii de vorbă”, se zburli dl. P, găsind la repezeală un ţap ispăşitor pentru necazurile lui. Dar îmi dădu adresa companiei unde lucra fiică-sa. Nu am găsit-o însă acolo, ci la coafor. A recunoscut imediat cartea.

„Ah, pe asta i-am dat-o cadou lui Tăticu’”.

„Dumneavoastră aţi citit-o?”

„De ce s-o citesc? E interesantă? N-am timp”, se văicări ea.

„Deci, aţi cumpărat-o anume pentru tatăl dumneavoastră? De unde?”

„Ah nu, nu dau bani pe prostii. Vaca aia de colegă – cred că ea ţi-a spus că-s la coafor – mi-a dat-o cadou de Crăciun. Eu i-am dat un platou – de ăla cel puţin te foloseşti… La ce e bună o carte?”

A trebuit să îi dau dreptate; cu o carte nu poţi nici măcar să baţi cuie. Înapoi la birou.

„Săru-mâna…”

„Aţi găsit-o?”

„Da, da, mulţumesc. E despre cartea asta, zice că a primit-o de la dumneavoastră”.

„Ah, da, i-am dat-o de Crăciun. Mi-a dat un platou de tort, ciobit… A trebuit să fiu „bucuroasă”, să n-o supăr… Sclifosită!”

„Şi ea a fost „bucuroasă” de carte…”

„Îmi închipui”, râde „vaca”. „De aia i-am şi dat-o. Se

ştie că ea n-a mai pus mâna p-o carte din liceu… Nu c-ar fi singura, dar ea se tot laudă cu lecturile ei”.

„Deci, cartea a fost a dumneavoastră. Aţi citit-o?”

„Oh nu, pe asta nu. Avem atât de puţin timp… îmi mai cumpăr cărţi, dar nu le citesc pe toate. Le dau cadou: simplu, intelectual, ieftin…”

„Aha. De unde-aţi cumpărat-o?”

„Ştiu eu? Poate de la *Coşbuc*, e în drum spre casă”.

Iată-mă la *Coşbuc*. Titluri multe, cărţi morman… Probabil tot atâtea titluri câte cărţi. Puţini clienţi, adunaţi mai ales în raionul cu „traduse”. Şi „abandonate”, îmi spun, văzând că mai nimeni nu cumpără nimic…

„Săru-mâna”, îi spun duducii din spatele tejghelei cu „cărţi noi”. Multe din ele deja jerpelite.

„Doriţi o carte?”

„Nu acum. Am venit să vă întreb despre cartea asta” – i-o arăt.

„Vreţi s-o returnaţi? Nu le primim înapoi”.

„Nu, ştiu că nu le primiţi. Doar câteva întrebări…”

„Aveţi bon? De unde să ştiu eu dacă aţi cumpărat-o de aici?”

„Uitaţi, n-am de gând să reclam, să dau în judecată, să returnez… Pur şi simplu mă interesează dacă aţi vândut cartea asta”.

„Nu ştiu, nu e genul meu. Eu citesc cărţi de dragoste, ştiţi, Sandra Bown, Shirley Conrad…”

„Fostul ei posesor zicea că a cumpărat-o de aici”.

„Poate că da. Probabil şi alte librării o au în vânzare… Aici a fost o „semnare de carte” cu vreun an în urmă. Am şi eu una acasă, semnată de autor. A fost puţină lume, vreo zece. Ştiu că toţi au cumpărat câte-o carte. Prieteni ai autorului, probabil… Editura s-a ocupat de toate…”

„Aţi citit-o?”

„Nu, am răsfoit-o doar… Am vrut să o aduc înapoi, dar am uitat. Bine că mi-aţi amintit…”

Nu mi-a dat adresa editurii („o găsiţi în Pagini Aurii”). Nu i-am oferit nicio bancnotă, nu sunt sigur că mi se decontează… Am dat una unui redactor, însă, să aflu adresa autorului. „Aţi citit cartea asta?” „Doar noi am făcut-o. I-am făcut corecţia. Să ştii de la mine, nu e o capodoperă. O dată, treacă-meargă. Dar s-o citeşti de trei ori!” Deci, nu a citit cartea asta. „Domnule, eu nu citesc cărţi! Manuscrisele îmi ajung! Şi apoi nu mă ajung cu banii, mi-am luat un al doilea job. Sunt atâtea lucruri de care am nevoie, şi toate-s scumpe…”

Bat la autor, e acasă! Pereţii apartamentului sunt plini cu rafturi cu cărţi.

„Le-aţi citit…”

„… pe toate?” râde el. „Toţi care intră aici îmi pun această întrebare („năroadă, „, lasă să înţeleg) … Nu, nu le-am citit pe toate. Tot adun, spunându-mi că odată şi-odată voi avea timp să le citesc… Dar ştiu eu?… Acum le scriu eu”.

„De ce nu le vindeţi?”

„Cărţile?! Cum să le vând. Ele sunt prietenii mei, un prieten nu ţi-l vinzi! („pe *ce lume trăieşte ăsta*?”) Eu îi mai trădez, nu le acord atenţia pe care o merită… Vând numai cărţi scrise de mine. Vorba vine, vând…”

„Eu am cumpărat una, i-o arăt.

„Hehe, nu te întreb dacă ţi-a plăcut. Din politeţe, o să-mi spui că da”.

„O dată mai treacă-meargă…” – repet cuvintele editorului

„Vrei un autograf?”

„Desigur. Dar de fapt am venit din alt motiv”. îi arăt bancnota.

„Deci, s-a găsit”, râde el vesel. „Eram curios dacă

măcar unul o să citească cartea. Şi totodată, va recunoaşte că a găsit banii”.

„Am alergat ceva pe urma posesorilor. A trecut prin şase mâini, nimeni nu a citit cartea. Buchinistul, dl. P, fiică-sa „sclifosită”, „vaca”, librara, editorul. Dar de ce aţi pus banii în ea?”

„O glumă. La lansarea de carte. Erau prezenţi zece. Am pus bancnota şi am spus că sunt o sută de cărţi, ei sunt zece, deci au o şansă de una din zece să se aleagă cu bancnota. Toţi au cumpărat o carte!”

„Şi vânzătorii, cred”, am zâmbit eu. „Dar şansa era mai mică. Era una din o sută. Chiar şi după ce au cumpărat ei cărţile, şansa rămăsese de una la nouăzeci”.

„Da, cred că şi-au făcut şi ei socoteala, au cumpărat numai câte una…”

I-am dat bancnota înapoi. Nu m-a refuzat – se vedea că nu se fac bani din scris…

Când am dat articolul Şefului, m-a privit chiorâş.

„În cine vrei să dai? Cine ştie pe cine mi-l ridic în cap…”

„Nu, ziceam să ajutăm pe scriitori. Ştiţi, aşa cum fac ziarele mari… Să lansăm zvonul că într-o anume carte, în fiecare ediţie, se găseşte o hârtie de un pol, euroi. Poate aşa or începe să cumpere mai des cărţi. Ca la loto…

„Măi, tu vrei să dăm faliment! Vrei să mă trezesc pe cap cu ăia de colo – arătă el cu degetul spre hârtiile mele – să ne ceară banii pe care „i-am însuşit necinstit, profitând de neinformarea lor”? Să fim daţi în judecată de vreun nebun care cumpără tot tirajul – nici nu e mult, de obicei e vorba de o sută-două – şi nu găseşte nicio bancnotă? Să înceapă să se fure cărţi de la librării, de la edituri? Să înceapă partidele să spună că e vorba de o manevră acum, în preajma alegerilor?”

„Chiar, de ce nu se dau cărţi alegătorilor, nu ţuică şi

sarmale?... / „Ieşi afară! Că-ţi arunc cu o carte în cap!”

Am ieşit grăbit. Riscam să îl las pe Şefu’ fără nicio carte în birou...

O noapte la Operă

Unul din colegii mei, cam de aceea vârstă cu mine, un anume Gaiţă, stă în faţa biroului Şefului. Şi el „ucenic”, deşi mai trecuse pe la vreo trei jurnale centrale, (unele on-line, e drept...) îşi prezintă ultima „capodoperă”. Şefu’ se uită pe monitor, plictisit.

„Mda. Nu e prost. Îhâm... Are şi ceva umor...”

Gaiţă: „Ştiţi, e un pamflet”.

Şefu’: „Ştiu, frate, eu te-am învăţat meseria! Taci, că m-am încurcat... Un singur lucru nu-mi place”.

Gaiţă: „Schimbăm, Şefu’! Ce anume?”

Şefu’: „Uite aici. Măi, prea îi mânjeşti cu alb pe telectualii ăia ai lui Băsescu! Noi îi boim, măi, zi de zi, cu cacao – iar tu ne arăţi cât sunt ei de culţi, de educaţi, de fini... Nu se face!”

Gaiţă: „Şefu’, dar cum să spun că Băsescu este inversul lor? Să zic că i-ar fi recomandat să meargă la meci, eventual la o bombă?...”

Şefu’: „Puteai să spui că „forţele oculte” i-au spus să meargă la Oedip. Instalaseră deja microfoanele, nu le ieşea făcătura... Adică, nu, asta nu o spune. S-ar putea supăra...”

Gaiţă: „Telectualii?”

Şefu’: „Nu dorrTIE, „forţele oculte”. Ce eşti bou?! Mda. mai bine ziceai că Maria a tras de el la Oedip. Ea oricum nu contează, cui îi pasa că e cultă sau ţoapă?”

Gaiţă: „Să spun că Ţoapa Blondă l-a trimis la Oedip?”

Şefu’: „Mă supăr! De unde să audă „aia” de Oedip? Poate mai bine o băgai pe sub fotolii. Hahaha...”

Eu: „Cu Maria alături? Nu ne-ar crede nimeni”.

Şefu’ (*mie*): „Băieţică, oricum nu ne crede nimeni. Cred c-ai stat cam mult prin Canada... învaţă de la Gaiţă!

Crede cine trebuie să creadă! À-propos, băi Gaiţă, de unde-ai ştiut ce reacţii a avut Băsescu la Oedip? în definitiv, ce-i aia, Oedip?”

Gaiţă: „Am fost şi eu la spectacol. Nu ştiu ce să vă zic, am adormit… dar nu cred că Băsescu să fie mai deştept ca mine, nu? Ei, m-aş fi dus la Cavaliera Răspicană, aia a lui Wilhelm Tell, dar nu era pe afiş…”

Nu ştiu de ce pamfletul a rămas până la urmă aşa cum îl formulase colegu Gaiţă. Poate trebuia dat la paginare… Sau poate Şefu’ ajunsese la concluzia că aşa supără mai puţină lume. Are el timp să scrie despre inculţii de Telectuali cotrocenişti. Şi, oricum, domnului Louie, un cititor fidel din NY, i-a plăcut pamfletul. Chiar a râs în hohote, constatând ca Prostănacul nu este amintit… aşa cum rezultă din (unicul) comentariu la articol.

La Poşta Redacţiei

Azi m-a pus Şefu’ să răspund la Poştă.

„Trebe s-o ştii şi pe asta. Să nu crezi că e treabă uşoară şi fără importanţă. Ucenicia ta ar fi incompletă fără un stagiu pe-acolo… Vezi, nu te implica prea mult, dai peste tot felul de oameni. Şi încearcă să nu-i superi…

Aşaaa… Uite un mesaj.

Domnule redactor şef, îmi permit să vă atrag atenţia că articolul „Vama veche-n obiceiuri”, semnat de colaboratoarea dumneavoastră Tudoriţa Anghelache, păcătuieşte grav în câteva aspecte. Prin aceasta aduce prejudicii atât revistei, cât şi întregii comunităţi româneşti locale şi, nu în ultimul rând, patriei noastre dragi pe care am lăsat-o în urmă, dar nu am uitat-o!

Cu respect un cititor

Mda. Să răspundem rapid şi cuviincios:

Domnule cititor.

Vă mulţumesc în numele întregului colectiv pentru interesul arătat revistei noastre, cât şi pentru grija faţă de

imaginea ei, a comunităţii româneşti şi a României în lume. V-aş rămâne îndatorat însă dacă aţi specifica ce anume din articolul respectiv vi se par „păcate”… grave, ziceţi dumneavoastră. Prin aceasta ne veţi ajuta să eliminăm aspectele negative din activitatea noastră.

Al dumneavoastră

Marius Bubuleac.

Red. Şef „Avântul”.

Sper că Şefu’ nu se va supăra că am răspuns în numele lui…

Domnule Bubuleac.

Regret din inima atitudinea dumneavoastră de a ascunde adevărul şi de a vă proteja colaboratoarea, permiţându-va în schimb să răspundeţi sarcastic cititorilor care vă semnalează greşeli grave în activitatea revistei. Să nu vă miraţi dacă acest aer de superioritate pe care îl arătaţi va duce la pierderea lor-a cititorilor.

Un cititor

Ce naiba vrea? l-am răspuns cât se poate de cuminte…

Domnule cititor, îmi cer scuze dacă răspunsul meu nu a fost pe placul dumneavoastră – vă rog să mă credeţi că nu aceasta a fost intenţia mea. Dar realmente cred c-aţi uitat să specificaţi ce „amănunte” nu v-au plăcut. Vă rog să aduceţi argumente în sprijinul afirmaţiilor dumneavoastră.

Cu respect

M. Bubuleac

Domnule redactor autointitulat „şef”.

Poate dumneavoastră nu realizaţi ca revista aparţine comunităţii, cum vă puteţi permite să vă manifestaţi în acest mod reprobabil, ca şi cum aţi fi stăpânul ei? Dacă românii din comunitate nu ar plăti abonamentul, credeţi că aţi mai exista? Sau poate de aceea nu întâlnim articole în care să-l criticaţi pe Iliescu şi şleahta lui de mafioţi, care

au făcut atâta rău ţârii? Cine ştie dacă revista nu este plătită de fapt de acele forţe ale râului din taxele plătite de bieţii români – pâine smulsă de la gura celor nevoiaşi pentru a îmbogăţi nişte oameni fără scrupule.

Un cititor

Shit…

Domnule cititor.

Vă permiteţi să aduceţi acuze grave la adresa unor oameni pe care nu-i cunoaşteţi. Revista noastră n-a criticat pe fostul preşedinte (decât când a fost cazul), întrucât este o revistă scrisă de români trăindân diaspora pentru români trăindân diaspora. Oricum, discuţia a pornit de la o scrisoare a dumneavoastră în care condamnaţi „aspecte negative" apărute în articolul „Vama veche-n obiceiuri".

Vă cer încă o dată, respectuos, să argumentaţi acuzaţiile.

M. Bubuleac

Sper c-a înţeles.

D-le Bubuleac.

Vă atrag atenţia că nu suntem într-o şedinţă de partid, aşa cum văd că sunteţi dumneavoastră obişnuit, ca să băgaţi pumnul în gură celor ce critică, pe bună dreptate, activitatea revistei la care v-aţi făcut stăpân, de vă purtaţi ca un dictator pe banii comunităţii! O să semnalez cazul acesta întregii comunităţi, domnule autonumit „redactor şef", să vedem ce părere vor avea cei ce vă întreţin cu banii lor de abonamente. Lor le-aţi spus ca primiţi bani de la pesedişti pentru a le face propagandă? Aveţi curaj să ne spuneţi de ce o faceţi?

Un cititor

Ăsta-i nebun…

D-le cititor.

Dacă nu vreţi să ne spuneţi ce anume nu v-a plăcut în acest articol despre Vama românească, nu pot decât să

închei această discuţie. Observ că în ultimele mesaje vă permiteţi să atacaţi un colectiv de oameni care scrie cu pasiune şi talent, făcând o muncă voluntară în folosul comunităţii.

M. Bubuleac

D-le M. Bubuleac, v-am mai spus, nu umblaţi cu ameninţări, cum aveaţi obiceiul pe vremea când activaţi pentru comunişti. Credeţi ca limba de lemn pe care aţi învăţat-o la şcolile de partid ma sperie? Nu de aceea am părăsit ţara pentru a da din nou peste voi aici! ziceţi ca faceţi o muncă voluntară, atunci cum de luaţi bani pe abonamente? Dacă nu plătiţi redactoriiunde ajung banii pe care îi primiţi de la fostul preşedinte, domnule redactor şef?

Ruşine!

Un cititor

„Şefu', nu vreţi să vedeţi ce vrea ăsta…? Nu? Hm…"

D-le cititor.

Vă rog să rămânem în contextul acestei discuţii, care este articolul despre Vamă. N-am primit niciodată bani de la nimeni. Astfel de afirmaţii trebuie susţinute cu probe, d-le cititor, altfel sunt calomnii. Aveţi probe?

M.B.

D-le M. B.

Nu înţeleg de ce va ascundeţi sub nişte litere, probabil vă este teama că veţi fi demascat? Toată lumea ştie acuma cine sunteţi, domnule Marius Bubuleac, plătit din banii luaţi de la bieţii români care încă suferă de pe urma inundaţiilor. Un dictator al revistei care cenzurează toate materialele care ajunge la redacţie! Dacă le cenzuraţi, cum de nu ştiţi că d-na Tudoriţa Anghelache, în menopauză de inspiraţie, a copiat pur şi simplu nişte articole despre Vama Veche.

Să vă fie ruşine!

D-le cititor.

Vă atrag atenţia că se pare că n-aţi citit articolul Tudoriţei. Cum puteţi spune că este copiat? Dumneavoastră susţineţi nici mai mult nici mai puţin că în revista noastră se practică plagiatul!

M.B.

Marius Bubuleac.

Credeţi că mă impresionaţi cu limbajul dumneavoastră de lemn pe care îl târâţi prin noroi? Vreţi să spuneţi că numele de „Vama Veche” aparţine acelei aşa-zise jurnaliste, formată la şcoala de partid? Vă semnalez doar două titluri luate la întâmplare din presa românească: „Vama Veche în faţa pericolului ecologic” şi „Vama Veche în concert la Oradea”.

Ce mai puteţi spune, domnule mincinos?

Ăsta e complet sărit! Nici nu ştie despre ce vorbeşte!

D-le cititor.

Vă poftesc să scrieţi cuviincios! Nu v-am minţit niciodată, ceea ce faceţi este atac la persoană. Dovediţi din nou că nu aţi citit articolul. D-na Anghelache vorbeşte despre Vama română şi obiceiurile ei neschimbate, în ciuda faptului că la conducerea României este un nou Preşedinte şi un nou partid, iar intenţia oficialităţilor româneşti, cel puţin declarativ, este spă intrăm în Spaţiul Schengen. Ce are asta a face cu Vama Veche? Dacă acestea v-au fost argumentele, propun să încheiem aici discuţia.

M.B.

D-le M.B.

Se vede în continuare cum apăraţi vechiul regim de neocomunişti. Vechile credinţe moare greu, domnule redactor „şef”. După ce v-am demonstrat că vă vindeţi pana şi conştiinţa, că vă purtaţi ca un dictator la revista comunităţii, acum deviaţi discuţia pe alte piste pentru a ne

confuza, domnule Marius Bubuleac, practici cunoscute a securiştilor, şi a nu răspunde cum îşi permit colaboratorii dumneavoastră să apară cu articole plagiate?

Un cititor

Cred că-l trimit la naiba!

D-le cititor.

Repet, d-na Anghelache nu a plagiat niciun articol. Mai curând dumneavoastră nu ştiţi despre ce vorbiţi. Dar pentru a sista discuţia care, oricum, nu duce nicăieri, vă rog să ne spuneţi pe ce nume este făcut abonamentul şi vă promit că vi se vor returna banii pe acest număr, sau pe întregul abonament, dacă doriţi să renunţaţi la el.

M. Bubuleac

Red. Şef

D-le red. şef

Să vă fie ruşine că umblaţi cu jigniri şi ameninţări! De ce vreţi să aflaţi cine sunt? Să vă puneţi gorilele să-mi închidă gura? De aceea am plecat din ţara, să-mi văd viaţa pusă în pericol într-o ţară liberă? Nu scăpăm nici aici de voi! Cu ce scop aţi venit aici, domnule Marius Bubuleac. Credeţi că nu ştim? Să băgaţi ura şi zâzania între români, să-i manipulaţi, să vă îmbogăţiţi pe spatele lor? Dar nu vă merge, am reuşit să vă demasc! D-na Anghelache, acea căţea hrănită la şcoala securiştilor, îşi permite să atace România şi poporul român, scriind mizerii la adresa unor români, părinţi şi copii ai românilor, care sunt ultima frontieră în calea contrabandiştilor şi mafioţilor care vrea să ne jefuiască ţara! Iar revista dumneavoastră îşi permite să scrie astfel de minciuni oribile despre români. Ce, alţii nu sunt corupţi? Cum ajunge drogurile şi teroriştii în America? Vreţi să spuneţi că doar românii sunt corupţi şi incapabili. Să vă fie ruşine! Dar că sunt copii români care a câştigat olimpiade, de ce nu scrieţi? Sau că stiloul a fost inventat de un român! Din clipa asta nu o să vă mai citesc

revista!

Hai siktir…

D-le Bubuleac.

Să vă fie ruşine că nu aţi răspuns la mesajul meu anterior-ceea ce dovedeşte lipsă de cultură şi de educaţie pe care o aveţi. Nici nu e de mirare la un fost securist, „cadru” care ne-aţi luat pământurile şi ne-aţi asuprit decenii la rând. Nu mă miră atitudinea antiromânească, slugoi al ruşilor bolşevici! Mă bucur că am reuşit să vă demasc! Dacă argumentele mele, spuse clar, deschis, care au convins pe mulţi români, nu au fost luate în considerare, mă întreb cu ce neruşinare mai susţineţi dreptul cetăţenesc la opinie? Nu mă aştept să le văd apărând în revista pe care o cenzuraţi ca un dictator comunist, nici vreo replică la adresa articolului d-nei Anghelache, plagiat cu atâta neruşinare, în care atacaţi cu nesimţire poporul şi valorile româneşti.

Nu mă interesează dacă îmi veţi sista abonamentul, oricum nu am abonament. Doar nu credeţi că am dat vreodată vreun sfanţ pe mizeria voastră de maculatura.

Un fost cititor

Din păcate, nu a fost ultima dată când Şefu’ a profitat de „ucenicia” mea, punându-mă să răspund la Poşta Redacţiei. El chiar crede că acest exerciţiu întăreşte spiritul unui jurnalist român de calitate. O fi. Am învăţat câteva noi înjurături, abia aştept să le practic…

În preajma alegerilor

Domnule Senator, vă mulţumesc că v-aţi făcut timp să răspundeţi la câteva întrebări. Uitaţi…”

„Uite ce este, băieţică. În primul rând să-mi spui ce ai sub masă!” „Sub masă? Domnule senator, se poate?! Uitaţi, microfonul e la vedere…”

„Lasă microfonul! Niciun caltaboş? Hehe, vreo ţuiculiţă? Ne filmează cineva?”

„Nu, nici vorbă, domnul senator. Sunt jurnalist serios… ăăă, ucenic… E primul meu interviu mai important”.

„OK, OK, voiam să ştiu. Dacă tot nu ne filmează… Hai, întreabă”. „Ştiu că sunteţi în comisia ecologică…”

„Subcomisia. Drăguţă, în ţara asta nimeni nu dă un şit pe ecologie. Corectez: dă prea mult, hahaha…”

„Domnule Senator, am înţeles că ultima decizie a supărat câteva ONG-uri…”

„Ultima? Care ultima? Drăguţă, eu sunt om ocupat, nu am timp să-mi încarc memoria cu rahaturi…”

„Cea cu setea”.

„Aaa, da. Secta? Nu am prea priceput de ce ne-au dat-o nouă, ar fi trebuit să se ocupe de ea cei de la Culte. Dom’le, se aruncă şi la noi pisica, mai ceva ca mingea la oină! Dar lasă-i să se supere, ce altă treabă au cei de la ongiuri? Dacă nu s-ar supăra, n-ar avea motiv să se existe. Şi pe acolo sunt bani bunişori…”

„Nu, eu vorbeam de setcă…”

„Drăguţă, eu apăr întotdeauna pe cei nepăstuiţi. Nu mă uit că nu sunt creştini, de-ai noştri. Ştii cum e Democraţia, nu?”

„Ăăă, nu prea…”

„Da, drăguţă. Să luptăm pentru cei slabi. Ca şi cei puţini să aibă drepturi!”

„Asta e democraţia?”

„Da, sigur. Uite, cei din Parlament nu au nevoie de libertăţi? Ce dacă-s puţini?”

„Vorbeam de setcă…”

„Da. Chiar şi ei! Desigur, noi, românii, suntem creştini ortodocşi de pe timpul lui Burebista şi Decebal, dar dacă unii decid să-şi aibă propriul grup, treaba lor”.

„Domnule Senator, vorbeam de cei ce pescuiesc cu setea…”

„Treaba lor cum pescuiesc, drăguţă. Ce, noi nu mergem uneori şi câte doi-trei senatori? Desigur, nu ne-am dus cu tot Parlamentul – dar ăştia, treaba lor. Numai să le dăm dreptul ce fac toţi românii! Ei de ce să nu facă?”

„Păi, nu fac toţi românii. Am citit că nu ar fi mai mulţi de cinci mii care folosesc setea…”

— Drăguţă, cinci mi, cinci sute de mii – ce importanţă are? Nu te gândeşti că au familii, că pe lângă cei cinci mii mai sunt alţi cinci mii… dacă nu au plecat în Italia, desigur… Şi pe acolo sunt secte, domnule, şi se ajută!”

„Vorbeam despre braconieri”.

„Ohh, asta e rău, domnule jurnalist! ziceţi că cei din sectă promovează braconajul? Asta nu e frumos. Uite, şi mie-mi place să pescuiesc. Mai ales pe baltă. Pot spune că sunt pescar şi vânător – când vii pe la mine, îţi arăt ce puşti am achiziţionat de curând…”

„Pescar amator…”

„Da, drăguţă. Amator. Mă înnebunesc după chefali, caraşi… prepeliţe, răţuşte. Sunt un mare amator de vânat. Ar trebui tot românul să mai lase porcăriile astea, să mai treacă prin baltă. Linişte, pace, ciripit de păsărele… la mai toarnă în pahar!”

„Nu mai e…”

„Fă semn să mai aducă”.

„Domnule Senator, eu zic că e bine că nu tot românul e amator de pescuit şi vânat, ar rămâne ecologia românească fără faună… Mai ales dacă se duc cu setea”.

„Da, cred că ai dreptate. La pescuit te duci singur, cel mult c-un prieten. Acolo, pe baltă, nu te aude nimeni, hehe… La împuşcat mergem mai mulţi, dar se mai întâmplă şi accidente!”

„Sunt unii care vă acuză că-i apăraţi pe braconieri. Este adevărat?”

„Nici vorbă! Ăştia precis sunt portocalii în cerul

gurii… Nu, domnule, noi nu apărăm pe nimeni, Să vină legea şi să facă dreptate!”

„Nici pe Parlamentari?”

„Ce-i cu parlamentarii? Şi ei, oameni… Dacă mă asculţi pe mine, discriminaţi până la Dumnezeu! la mai toană!”

„Păi, cum a fost cu senatorul Măcăilă?”

„Cum să fie? Nu mai ţin minte? A călcat legea? Domnule, totul e politică, ascultă-mă pe mine.

„Păi, l-au prins cu sturionul în portbagaj”.

„Aaa, la chestia aia te referi…”

„E coleg cu dumneavoastră, în comisia Ecologică…”

„Subcomisia. Da, aşa e. Domnule, ţi-am spus: totul e politică. O înscenare împuţită! Pute, drăguţă. Portocalie de-a dreptul”.

„L-a pus cineva sturionul în portbagaj? Sunt şi poze, cu domnia sa în barcă…”

„Sunt, sunt… uite ce e, amănuntele se ascunde în Iad… pardon. Diavolul stă în amănunte. Totul depinde de interpretare. Să zicem că domnul senator Măcăilă era pe baltă. Medita la grijile poporului – că sunt multe, domnule, ce nu s-a pomenit. Şi se prinde un peşte de undiţa lui. Ce vină are el, drăguţă? Vezi cum sar ăia de la DNA pe nimicuri?”

„Păi, nu s-a prins în undiţă. În setcă”.

„Daa? Umblă şi Măcăilă cu secta? Ca să vezi. Nu lipseşte niciodată de la slujbele televizate din Mitropolie… Mă rog. Dar asta e circumstanţe atenuate, drăguţă. Dacă secta are voie, de ce nu ar avea şi domnul senator, eh? Şi dacă împărţi un prăpădit de sturion la o setcă întreagă, ce mai rămâne? Aşa, băgaţi-l în puşcărie pentru o palmă de sturion! Torţionarilor! Huo! mai toarnă, băiete, că eşti tânăr…”

„OK, să trecem peste asta. Legea zice că, în caz că se

prinde un sturion, să-i dai drumul”.

„Păi, aşa zice. Am votat şi eu legea asta”.

„Şi domnul Măcăilă”.

„Şi el. Da, dom’le, aşa trebuie să se procedeze, trebuie să avem grijă de viitorul de mâine al… ăăă… Stai c-am pierdut firul”.

„Dar domnul Măcăilă…”

„Senator! Domnul senator Măcăilă. Puţin respect, ce dracu’!”

„Da, domnul senator nu i-a dat drurul”.

„Aaa, ţi-am spus: circumstanţele atenuate. El i-ar fi dat drumul, dar ştii ce s-a întâmplat? Văd că nu ştii. Băieţică, sturionul ăla s-a căcat pe el de frică! O adevărată ruşine!”

„S-a… Cum asta, domnule senator?”

„Păi da. Noroc că Măcăilă avea cu el un lighean l-a îndemână, a adunat tot şitul ăla să nu curgă în apă, să polueze. Vezi ce înseamnă să fim în subcomisie?!”

„Mda. Cred că vă referiţi la icre. Le-au găsit şi pe alea, tot în portbagaj. În lighean. Braconierii numesc asta „muls”…”

„Drăguţă, printre cunoştinţele mele nu se numără braconieri!

Ce ştiu eu ce spun ei? Măcăilă a zis să nu spurce apa”.

„Cu icre negre?”

„Cu icre negre, roşii, bălţate, în dungi… Ce vă legaţi, dom’le, de detalii? Acolo e diavolul, ţi-am zis. Modul în care interpretezi”.

„Ştiu că s-a interpretat că nu sunt probe suficiente…”

„Exact. Şi cele existente sunt circuns… circum…”

„… stanţiale…”

„Exact. Deci, fără icră în el, ce mai era să facă cu sturionul? Să-l arunce în baltă? Să putrezească pe-acolo?

Să împută balta? Poate azi-mâine vrea alt român să meargă la pescuit, vrei să-l lipsim de plăcerea asta? Dar nişte bandiţi, toţi, dom'le! Am cerut să se aducă proba, sturionul, deh. Cică se împuţise. Ei pe naiba, îl mâncaseră!"

„OK, să lăsăm Delta. Cum e cu Apusenii?"

„Eeeh, frumos. Cetăţile Ponorului, Scărişoara... Hehei, am fost şi eu tânăr..."

„Da cu Roşia Montană?"

„Drăguţă, acolo e făcătura ungurilor! Ascultă la mine, sunt deşcă bătrână!"

„Păi, cică poluează..."

„Poluează, pe naiba! Pe cine poluează? Oamenii au fost mutaţi. Dom'le, ţara are numai de profitat din investiţia asta. Ne bagă şi pe noi în Europa. Dar ungurii nu vor!"

„Se pare că le-am poluat Tisa... Acum se tem de ceanuri".

„Dom'le, dar că o mulţime de unguri au putut atunci să mânce peşte gratis, nu spune? Ascultă la mine, vor să pună mâna pe Apuseni. Dar românii nu se lasă! mai bine îi surpă cu totul, să le rămână nişte bălţi împuţite!"

„De aceea aţi dat aviz celor de la Gabriel? W

„Dom'le, uneori e nevoie şi de sacrificii. Prea vrem să le primim de-a gata".

„Domnule senator, asta poate duce la o adevărată catastrofă ecologică. Uitaţi ce s-a întâmplat cu Marea Neagră!"

„Te referi la plaje? Lasă. Dom'le, că se curăţă".

„Nu, domnule senator. Dar citeam undeva... nu-mi mai amintesc unde... că pe fundul Mării Negre nu mai e pic de viaţă! Sub 300 de metri, 350... nu ţin bine minte, nici alge nu mai cresc!"

„Ei, taci. Stai puţin. Cine a făcut drăcia asta? Şi presa

nu suflă un cuvânt. Dom'le, e mai rău ca pe timpul comuniştilor! Când nu ne convine ceva, ciocul mic. Precis e vina marinarului!"

„Marinar? Care?"

„Hai, nu face pe prostu. Ăla galben vopsit, hăhăhă… Beţivanul. Da dom'le, cine ştie ce a aruncat el în mare pe când era căpitan de vas. Nu a dat foc unei flote întregi? Nu a vândut una? De ce nu ar fi poluat el şi Marea?"

„E greu de crezut. Singur…"

„Nu, cu ruşii. Nu se pune el bine cu ruşii? Nu-i pupă acum în fund? Poate ei au tras deja conducta, proştii de români nici nu ştiu. Şi se mai întâmplă, că doar e şi ei oameni. Tot de la comunişti au învăţat meserie… Uite ce face acum în Deltă!"

„Ăia sunt ucraineni…"

„Lasă dom'le detaliile, ţi-am mai spus. Nu vorbesc tot ruseşte? Să le fie ruşine. Investitorii români au băgat o groază de bani pe canalele româneşti – să vină ăştia acum să le ia caimacul!? Nu, drăguţă, cât sunt eu în subcomisie, în Senat… nu se va întâmplă una ca asta! Hai că trebuie să plec, s-a terminat şi sticla. Să ştii de la mine, că sunt deşcă bătrână, fereşte-te de portocalii. Şi mai lasă sectarii în pace, că află cei de la Brucseles şi ne-o trage. Avem destule bube în cap. Hai noroc, plăteşte tu consumaţia. Precis ţi se dă diurnă…

* * *

„Ce-i asta?" mă întrebă Şefu', uitându-se peste hârtii.

„Interviul cu senatorul…"

„Las că ştiu să citesc. Bă, de ce te-am trimis să stai de vorbă cu el? Să afli dacă va candida la alegeri şi unde anume. Şi tu cu ce vii?"

„Păi", chibzuiesc eu cu voce tare, „cred că la Tulcea. Sau poate la Alba…"

„Ieşi afară! Şi să nu umbli cu deconturi, că-ţi tai din

salariu!” Am ieşit cu coada-ntre picioare. Înainte de-a închide uşa, am surprins câteva frânturi din conversaţia telefonică a şefului:

„Băi Georgică, da, cred că va candida la Alba. Sunt bani acolo! Vezi, spune-i lu’ nepotu să se vâreşi el pe listă, larvăru-tu din Tulcea ar trebui să se dea cu Măcăilă…”

Uite ce înseamnă să te pricepi la politică, mi-am spus, închizând încetişor uşa după mine.

Suplimentul Ştiinţific

În dimineaţa asta Şefu’ ne-a chemat la o şedinţă fulger. Era puţin mai morocănos ca de obicei. Poate nu-i priise micul dejun, poate nu dormise acasă…

„Tirajul a fost redus”, ne comunică el, încruntat – semn că-şi blama redactorii de această catastrofă. „A treia oară în jumătate de an! Patronul e supărat, a zis că ne dă afară pe toţi. Mai bine-şi cumpără un al doilea post de televiziune”.

Toţi colegii mei mârâie. Vocea gruzinului, mai bărbată, se poate discerne:

„Nu a doua. Ar fi a patra…”

„Încercaţi să-l înţelegeţi şi pe el”, se milogi Şefu’. „Toate s-au scumpit…”

„Mie îmi spui?!” explodă Făcăleţ, Şerbănescu. I se zicea aşa bănuit fiind că nevasta îi face educaţie cu ajutorul ustensilei folosită la preparatul mămăligii. În cazul lui Şerbănescu, mămăliga doar bolboroseşte… „Nevasta cheltuie de trei ori mai mult decât anul trecut!”

„Bine, bine, nu despre asta e vorba”, luă Şefu’ frâiele şedinţei fulger în mână. „Trebuie să facem tot ce… să facem pe dracu-n patru să readucen înapoi cititorii!”

„Cum, dacă patronii înmulţesc numărul de posturi TV? îşi dau cu dreptul în stângul…”

„Tu ce rânjeşti?” mi se adresează Şefu’. Doar nu era să-i pomenesc de pleonasm… aşa că inventez la iuţeală:

„Ştiţi? Ăăă… Mă gândeam la un supliment”.

„Ştim. Bă maestre, bă specialistule (vocea devine o imitaţie relativ proastă a celei lui Tomiţă din nu ştiu ce scheci), tu crezi că inventezi tu ziaristica? Ehei, probabil şi pe timpul lui Eminescu existau suplimente!”

Ridic braţele, predându-mă. De unde să ştiu eu că şi Poetul a apărut în suplimente? Omul cât trăieşte învaţă…

„Stai să-l ascultăm”, îmi sare în apărare Nuţica. „Am aflat mai târziu că şi ea propusese ideea unui supliment literar. Fără succes.

„Şi să-l mai scultăm?” zise veninos Piţurcă, domnul Vasilache, sportivul. Porecla îi vine nu de la contestatul antrenor, fost pomanagiu, ci de la o expresie folosită destul de des de autorul rubricii de sport: „şi tăt dar luna pl ţurcă?” Evident, se referă la al doilea… hm, unul din sporturile naţionale. După fotbal, oină şi luat/dat şpaga…

„Aşa, aşa., Ia vino bă cu propuneri concrete. Tot n-ai nimic de făcut…”

M-am făcut că nu aud critica (destul de justificată), şi m-am apucat să schiţez câteva articole, am găsit pe undeva un rebus tematic, nişte „curiozităţi”, sfaturi practice… îmi şi vedeam numele apărut în ziar: „Supliment tehnico-ştiinţific realizat de…” Vă dau nişte monstre de articole propuse.

PRODUSE MACRO-MOLECULARE ROMÂNEŞTI. DE FAIMĂ MONDIALĂ

În ciuda batjocurii la adresa sinistrei şi a colectivului condus de ea, faimoşi în lumea chimiei de sinteză, cercetătorii rămaşi neîmpuşcaţi au fost răzbunaţi. Un produs românesc folosind cauciucul românesc de origine cu adevărat românească a impresionat prin fiabilitatea lui extraordinară.

Totul a pornit de la dorinţa, făcută deseori publică, a lui Trăian Bârzoi din satul Leuşteni, judeţul Vaslui, de a

sări cu paraşuta. Şi-a vândut un petic de pământ şi cu banii respectivi, deşi nebăut în acea dimineaţă, a dat fuga la Clubul Paraşutist din apropiere. După câteva ore de instructaj şi câteva sărituri din turn, dl. Bârzoi a fost urcat în avionul (cam rablagit) al Clubului şi urcat în cer, de unde a efectuat primul salt cu paraşuta a vreunui sătean leuştenean.

Inspectorii încearcă să găsească explicaţii dispariţiei (premature) a eroului. Încă nu s-au decis dacă a sărit cu rucsacul, a uitat să tragă de inel, sau nu ştia să numere până la zece. În schimb, la aflarea veştii că tenişii acestuia, made in *România*, au supravieţuit nevătămaţi, şeful laboratorului unde a fost cercetat cauciucul de sinteză românesc, şef de catedră la una din universităţile particulare, a declarat:

„Închipuiţi-vă uimirea şi bucuria noastră când am aflat despre accident. Tenişii domnului Bârzoi au fost găsiţi intacţi! Este prima confirmare mondială despre calitatea superioară a cauciucului românesc. Nu chiar totul făcut pe timpul comuniştilor şi de atunci încoace e de proastă calitate! Tenişii, dar şi produsele macromoleculare româneşti, pot sta cu cinste alături de orice realizare cu faimă mondială. Ar trebui să scriem mai des despre astfel de realizări!”

PĂPUŞA GONFLABILĂ

Nu acelaşi lucru, din păcate, se poate spune despre un alt produs românesc, folosind cauciucul dovedit deja de foarte bună calitate:

păpuşa gonflabilă.

Acum câteva seri, domnul Mircea Pandelache din Braşov, strada Printre Ziduri 17 bis, părăsit de nevasta dusă, susţine el, „la muncă în Italia”, şi-a cumpărat o păpuşă gonflabilă. Dar ieri a apărut cu ea sub braţ, dezumflat (şi dezumflată, sub forma de balot

paralelipipedic), la oficiul ANPC (cunoscut sub terminologia populară de „protecţia consumatorului”), reclamând faptul că „una am plătit şi alta am primit”.

Din spusele domniei sale, păpuşa se încăpăţânează să piardă aer, astfel că din gabaritul rubensian (care-i aminteşte de constituţia nevestei plecate) ajunge, amintim imaginea poetică folosită adhoc de client, „o *sfrijită de femeie-şnur*, *fără ţâţe fora cur*, *ca din revistele de modă*”. Mai mult, păpuşa are obiceiul să scoată nişte sunete intraductibile, dar nicidecum de femeie în orgasm, aşa cum fusese asigurat de vânzător că se va întâmpla. Pentru a demonstra temeinicia acuzaţiilor sale, dl. Pandelache a umflat păpuşa şi a trecut la o demonstraţie practică, concludentă. „Puteţi crede că o femeie poate scoate astfel de sunete?” a întrebat retoric, gâfâind, păgubaşul, întrebare la care nici măcar doamna Angelica, cea cu faţa de gospodină blajină, nu a avut replică. Membrii „protecţiei” au trebuit să-i dea dreptate, drept care s-au îndreptat cu toţii către sediul sex-shopului împricinat care, nefiind departe de birou, păpuşa nu a mai fost dezumflată ci luată sub braţ, atrăgând astfel atenţia trecătorilor că „*ceva se întâmplă*”.

La magazinul „*La vie în roz*”, după ce a dovedit cu bonul că într-adevăr achiziţionase păpuşa din acel loc, domnul Pandelache a trecut la demonstrarea în faţa personalului (şi a câtorva clienţi) temeinicia afirmaţiilor sale. Pentru a se ajunge la o concluzie informată, a fost chemată din vecini domnişoara Biju, care a scos cu totul altfel de sunete pe când mima orgasmul (fapt pentru care, mai târziu, domnul Sztibor, patronul magazinului, a folosit cuvinte mai puţin prieteneşti: „Curvo, isztenem, de ce-ţi dau bani?! Nu puteai să te prefaci?” Biju a îngăimat doar „Piszta, dar m-am prefăcut”…)

Constatând îndreptăţirea plângerii domnului

Pandelache, comisia „apărării” a decis ca produsul numit „păpuşa gonflabilă” să fie înlocuit, plătindu-i-se părţii vătămate şi suma de 3.000 lei. După îndelungi eforturi, probând bucată cu bucată, dl. Pandelache s-a decis care din cele şase păpuşi aflate în stoc să ia. Toate pierdeau aermai puţin aceasta, care avea supapa stricată şi nu se mai putea dezumfla. „Nu-i nimic, îmi aminteşte de Lenuţa”, făcu el referire la nevasta plecată. A dat şi o declaraţie că nu va avea pretenţii mai târziu.

Aşa s-a terminat, fericit, întâmplarea. Membri „apărării” s-au întors la birou, dl. Pandelache a plecat cu păpuşa rozulie sub braţ (spre bucuria puştimii din autobuz), patronul Piszta e pe cale să dea în judecată fabrica producătoare de păpuşi româneşti, doar domnişoara Biju a fost scandalizată. „E strigător la cer!” a afirmat eu, cu glas ridicat. „Capitalismul ne ia pâinea câştigată cinstit cu aceste surogate defecte. Nu, femeia româncă nu este ca aceste păpuşi de import, fabricate în ţară! Mă văd nevoită să schimb trotuarul, sunt sigură că voi găsi unul mai decent la Roma”.

MAŞINA DE DAT ŞUTURI ÎN CUR

Aseară, în prezenţa a numeroşi invitaţi, a avut loc lansarea în premieră mondială a unei realizări epocale a Institutului de Cercetare „Robotul Românesc” (ICRR), aflat în subordinea Ministerului Industriilor. Invenţia aparţine totuşi de domeniul „Educaţie”, după cum a declarat dl. dr. Doc. Christian Mândroiu în alocuţiunea de prezentare.

„Maşina de dat şuturi în cur, numită de noi STRC-4, este o invenţie sută la sută românească, cu scop educativ care, credem noi, va revoluţiona sistemul. Gândiţi-vă numai: ea va fi tatăl care ne dojeneşte cu dragoste, profesorul care ne mustră cu intenţii din cele mai nobile, prietenul care ne sfătuieşte când greşim, şeful care ne admonestează îngăduitor, securistul care ne îndeamnă să

jucăm un rol patriotic… Şi asta nu în gura mare, ştirbindu-ne reputaţia, creându-ne stres şi depresie în scurt, făcându-ne de râs. Căci, cine nu greşeşte? Mai mult, acest ultim model, rodul a peste un deceniu de cercetare asiduă, are caracteristici net psihologice: intervine înainte de a face greşeala! Cum? Uitaţi-vă. Mecanismul se prezintă ca un picioruş – din cele mai tari aliaje cunoscute la acest moment –, în interiorul căruia se află parte din creierul electronic al robotului. Restul se găseşte în acest bocăncel (am folosit modelul bocancului infanteristului român din Primul Război Mondial, când se mergea mult pe jos!). Ataşat de curea în partea dorsală, pe sub taior sau frac, va da un şut în cur ori de câte ori e nevoie. Se ştie că bătaia la cur suie mintea la cap – acesta a fost deviza noastră!

Maşina a fost testată cu succes asupra unui Parlamentar care s-a oferit voluntar, în schimbul unor avantaje, experimentului. Într-adevăr, în ziua respectivă domnia sa nu a făcut nicio prostie! Nu a dormit, nu a citit ziarul, nu a votat când trebuia să respingă, nu a respins când trebuia să voteze, nu a dezlegat rebus, nu a citit ziarul, nu a vorbit la celular, nu a bârfit, nu a tropăit, nu a aclamat, nu a vorbit neîntrebat, nu a lipsit nemotivat – nici măcar nu a căutat motivaţii… E drept, seara nu a prea putut să stea pe fund, dar gândiţi-vă la reforma pe are o poate aduce STRC-4 în activitatea Parlamentului românesc. Dacă se aprobă folosirea ei, desigur…”

După încheierea discursului, punctat deseori de aplauze din partea celor prezenţi (lucrători ai laboratorului, membri ai Institutului şi rudele acestora), s-a trecut la demonstraţia practică. Cu multă greutate a fost găsit un voluntar, dl Iosif Dudău din Dej, aflat întâmplător pe acolo, care pentru numai om mie de parai a acceptat să i se lege STRC-4 de curea. Dl. dr. doc. a apăsat pe un buton şi… nimic. A verificat totul din nou, a apăsat pe

buton – nimic.

„Domnu’ … Dodă?”

„Dudău, dar îmi puteţi spune Vică…”

„Da, domnule Dudău, la ce v-aţi gândit?”

„Eu? La nimic”.

„Hehe, dacă nu vă gândiţi la nimic, e normal ca maşina să nu reacţioneze. Trebuie să vă gândiţi la ceva rău, imoral…”

„Imoral? Ce-i aia?”

„Ştiţi? că bateţi pe cineva. îl daţi în judecată. îl furaţi…”

„Astea sunt imorale? Aşa gândesc de obicei…”

Nimic.

„Te-ai gândit?”

„M-am C-am venit la Bucureşti să mă judec cu şogorul Toader pentr-o limbă de pământ. Nu că ar fi a mea, dar de ce să fie a lui? Nu?”

„Da”. Dl. dr. doc Mândroiu desface „bocancul” şi verifică circuitele, după care exiamă triumfător:

„A fost sabotată! Uitaţi aici, două fire sunt tăiate. Experimentul trebuie reluat altă dată”.

Aşa s-a terminat lansarea oficială pe piaţă a Maşinii româneşti de dat şuturi în cur. Cârcotaşii au zis ulterior că era inevitabil să se termine aşa. „Doar o singură maşină de dat şuturi în cur putea să nu dea: maşina românească de dat şuturi în cur” Sperăm că organele vor interveni împotriva acestei trădări şi discreditări a României! Şi vor găsi şi mâna vinovată a teroristului care a sabotat maşina.

Într-adevăr, aflăm că organele securităţii (una din ele) s-au sesizat. Nu ştim dacă se vor lega de cârcotaşi, sau vor găsi mâna vinovată (poate e cea a Parlamentarului, care oricum are imunitate), dar s-a arătat interesată în cumpărarea invenţiei. Cum spunea, întrebat (neoficial) un ofiţer: „Da, prin reprogramare maşina poate da bocanci

oriunde. Şi în burtă, şi în gură… Da, domnule, vremurile s-au mai schimbat. Nu mai găseşti mulţi ofiţeri care să găsească plăcere în a da şuturi cu propriii lor bocanci”.

Şefu’ a citit tăcut şi tot mai încruntat proiectul meu. S-a lăsat pe spate adânc în fotoliu din piele, privind la mine ca prin sticlă.

„Ştii, Şefu’?”, am cuvântat mai mult să rup tăcerea, „mai pot găsi câteva curiozităţi, sfaturi, câteva articole…”

La aceste cuvinte privirea i-a devenit ca lama, să mă radă şi alta nu.

„Curiozităţi Ce să mai cauţi, maestre? Bă, mie nu-mi trebuie maşină ca să dau şuturi în dos! De ce mă provoci tot timpul? Te bazezi pe…?” puse el degetul pe rană, coborând totuşi vocea.

Mi-a făcut semn să dispar şi m-am conformat. A fost ultima dată când am propus un Supliment Tehnico-ştiinţific.

Poveste cu stafii

Sunt unii români ajunşi pe Aiurea, care se cam feresc să se afirme români. Sigur, cu toţii fiind „cetăţeni universali”, inclusiv (mai nou) ai Europei Unite, ce importanţă mai are (noi nu-i dăm nicio importanţă) că suntem români? Dar dacă tot trebuie să spunem de unde suntem (accentul de imigrant e mult prea evident să-l putem ţine ascuns), ne dăm din Ungaria, Serbia, chiar Oltenia – dar mai ales din „Transilvania”. Nu Ardeal, ci întotdeauna Transilvania. Nu ştiu dacă cineva p-Aiurea a auzit vreodată de Oltenia (putem fi întrebaţi dacă asta e în Rusia, sau chiar în Ţara de Foc…), dar de Transilvania sigur au auzit: ţara de baştină a lui Dracula. Asta face ca, imediat să devenim interesanţi, exotici (până nu ne apucă să explicăm că Dracula a fost Vlad Ţepeş, eroul…). Da, Dracula este cel mai cunoscut personaj românesc, transformat în trademark şi material de export…

Cu aceste gânduri m-am apucat să scriu un articol despre stafii. Şefu' mi-a spus: „Lasă Unirea, nu mai interesează pe nimeni!" „Atunci Eminescu. Ştiţi, luna Ianuarie…" „Cui îi mai pasă, băi, de Eminescu?!" „Să scriu despre Ceauşescu?" „Bă, dacă vrei să scrii despre stafii, de ce nu scrii despre Dracula? Ieşi afară!"

Ce naiba să scriu despre Dracula? Recunosc, n-am citit cartea lui Stocker, n-am văzut nici filmul lui Coppola… dar am auzit că lumea (vestică, ba chiar şi de pe la noi) e plină de „vampirologi", de „draculalogi". Şefa lor, Mamma di Tutti, se pare că-i o canadiancă (ţară care nu se poate lăuda măcar cu o casă bântuită de stafii!), care organizează simpozioane „în Transilvania" şi Revelioane la Prundul Bârgăului… Ce pot să scriu eu, care habar nu am?

Pe urmă mi-am făcut curaj şi mi-am zis că dracu-i întotdeauna mai negru decât pare, şi c-ar fi o greşeală să limitez prezenţa stafiilor doar la Transilvania. Uite, am pomenit de trei „fantome" în doar trei întrebări simple (şi năroade) puse Şefului. O fi plină ţara de stafii, strigoi, năluci, fantome, vampiri… Chiar şi pe timpul lui Caragiale erau prezenţi (vizibil), nu aminteşte el despre „bampiri", de cei ce „sug sângele boborului suverane"?

M-am apucat să mă uit în jur, să văd despre ce pot scrie. Lăsându-l pe „bampiru de ceaşcă" deoparte, dăm imediat de fantomele de terorişti. Au împuşcat, au ucis, au „destabilizat" (ba nu, asta au făcut-o cei cu sula-n coaste…), au băgat aşa o groază în populaţie că oamenii au sărit la pieptul Salvatorului (cu tot frontul lui). Pe urmă s-a văzut că erau doar nişte năluci, n-au existat, ni s-a părut…

Pe urmă au apărut tot felul de „umbre vechi". În noul Parlament, vreau să zic. Am scăpa de ele, dar cum poţi alunga stafiile? Cu usturoi? Cu apă sfinţită, poate – dar de unde apă sfinţită? Poate din Iordan? Că stafiile din biserica română nu mai pot sfinţi nici măcar locul (spaţiul) pe care-l

ocupă! Cum ar putea-o face când şi ele sunt bântuite de tot felul de stafii ce le alungă somnul? (Prin asta înţeleg note informative, state de plată la secu, acorduri de informatori… în mare parte rămase fantome – bănuite c-ar exista, dar pierdute prin dosare ţinute pierdute.)

Deci, putem vedea aceste fantome la lucru (vorba vine…) prin Parlament, Senat, Guvern. Care-i profilul unei stafii? Că ocupă locul de pomană. Că cel mult şopteşte – dar nu face nimica. Uneori îţi strigă în urechi, umplându-te de groază – fără a ieşi ceva din asta.

Îi recunoaştem? Şi sunt nişte bampiri ce nu s-a pomenit! Despre unele dintre ele – vorbesc de stafii! – (nu multe, e drept) se poate afirma că nici să fure nu ştiu. Poate că sunt mai imateriale decât celelalte (stafii), se vor, ca orice stafie, curată şi săracă, amintite alături de Dracula…

Dar alte „umbre vechi”? Le găsim unde vrem şi (mai ales) unde nu vrem. Prin tot felul de comitete, comiţii, asociaţii, uniuni… Să luăm de exemplu Academia (n-am în vedere pe nea Nae Caţ). Ajunse acolo (stafiile) de câteva decenii pe tot felul de merite „de clasă”, politice, relaţii şi pile… Nu mai poţi scăpa de ele! Chiar şi acum, când o nălucă ajută pe cineva de „Sus”, pac! îl face academician. Pe bună dreptate, îşi zice năluca, dacă şi „bampira” de Leanţa a fost academiciană, eu sunt mai prejos? Nu e. Şi să nu se amestece societatea civilă (şi asta o stafie!) în treburile noastre, arătând cu degetul la vreo nălucă a noastră cum că a fost o stafie securistă bântuind cercurile românilorfugiţi-ofăceau din patriotism! îmi dau seama că stafiile sunt cu mult mai patriote decât oamenii obişnuiţi care, vorbind vulgar, li se cam rupe de simboluri naţionale. E drept, stafiile sunt mult mai bine plătite pentru a fi patriote, şi au o pensie ce ţine cu adevărat de paranormal!

Alte năluci (să nu le spunem gogoriţe)? De exemplu,

Justiţia. Care justiţie, mă puteţi întreba. Nu ştiu, n-am întâlnit-o. Nu cunosc prea multe femei legate la ochi – hehe, cunosc mult mai mulţi bărbaţi... Despre ea putem spune ca poetul (fantomă pentru mulţi): „astăzi o vedem şi nu e”! Asta pentru a sublinia că e o oarecare deosebire faţă de Justiţia de pe timpul comuniştilor. Atunci ea nici nu era, nici n-o vedeam... Cum se manifestă această Justiţie (dincolo de a avea, recent, o stafie de ministru care ori nu face nimic, nici măcar nu susură, ori există doar pe o hârtie – nesemnată)? Păi, găseşte hârtii pe post de stafii în mai toate dosarele nălucilor, motiv să le tragă un NUP de să le meargă fulgii!

Uneori, unele stafii care o populează mai ceva ca pe vestita casă din Amityville, arată cu degetul la colege ale domniilor lor care au ocupat posturi (de invidiat) „pe căi politice” numite (Ca să vezi: fantomele pot fi numite! Desigur, dacă ne gândim că şi Belfegor, Fantômas, Dracula, Ilici au purtat nume...) şi nu „alese”, care n-au trecut măcar examenul-fantomă. Iar DNA, ANI, DIICOT

— Ce fantome!? Ascultând avocaţii ce apără „victimele”, modul de lucru al acestor instituţii e cam aşa: iau o carte groasă (să zicem, Pagini Aurii), o deschid la întâmplare (nu ştiu dacă legaţi la ochi...) şi pun degetul pe un nume. Atunci, îşi spun: hai să-i facem ăstuia dosar! Biata „victimă” se trezeşte acuzată de tot felul de „aiureli”. Doar întâmplător ea, victima, este baron, afacerist, consilier, poliţai, ministru, judecător... N-am auzit ca fantomaticul deget al instituţiilor să cadă întâmplător pe un nea Vasile Pătlăgea, de la el. 3, cărător cu cârca...

Mai sunt, mai sunt... Ce ziceţi de „bampirismul” preşedintelui? (hăhăhă) „O anumită parte a presei” (nu ştiu care. A Vântului, a Dinului, a pe-ului...) vântură fantoma sângeroasă a tiranului, a despotului, a celui care vrea să ne mănânce libertăţile. Desigur, fantoma de

„bampir” nu are mare putere – decât că-i cam charismatic, lucru de mirare la o fantomă, (stafiile „normale” nu se bucură de aşa ceva), dar râsul lui (hăhăhă) nu mai înşală pe nimeni

— Mai ales, nu pe stafiile „deştepte” (sau „băieţii sunt „deştepţi”? Enfine…)

Ar mai fi Curtea Regală. Ce părere aveţi de aceste fantome ale trecutului? Niciuna, desigur, decât c-a fost şi vrea să devină, dacă i se dă voie, continuatoare a lui Dracula. A supt deja câteva milioane – spun anti-monarhiştii –, nebăgând de seamă că cele mai insubstanţiale stafii au supt mult mai mult. Acum a desfiinţat legea salică „a pământului” – precis, tot pentru a suge din plin de la bietul popor. Că sunt aceste stafii „republicane” mai ceva ca ţânţărimea din Deltă, pe când se duc stafiile la pescuit…

În sfârşit, uneori chiar poporul devine nălucă. Dispare ca stafia în bătaia soarelui de dimineaţă. Unii zic că sunt în Spania sau Italia, alţii zic că se uită la TV la poveşti idioate, alţii zic că sunt în crâşmă.

Doar pe la alegeri nu sunt. Uneori nu-i materializezi nici cu mici şi ţuică! Nu se manifestă nici în viaţa civică – la concurenţă cu fantomele din parlamente…

La naiba, prea multe stafii! Mă duc la Şefu’ să-mi mărturisesc nehotărârea. Despre Dracula nu pot scrie, nu interesează pe nimeni; despre alte stafii da, dar poate interesează pe prea mulţi…

„Ce zici, Şefu’?” întreb, după ce i-am dat răgaz să crească schiţa mea despre fantome.

„Bă, din tine nu va ieşi niciodată un jurnalist sadea! Ce-mi vii cu poveşti gotice – aici suntem în România! Scrie mai bine despre fotbal”.

Îhâm, îmi zic. Altă fantomă… Poate e mai bine să devin şi eu stafie şi să dispar. Poate-mi iese şi mie ceva…

Ştirile

Azi Şefu' m-a pus să stau pe lângă Gruzinul Nu-i gruzin, dar e bărbat înalt, vânjos, negricios, cu mustaţă stufoasă, „à la Marion Visarionovici" – posibil ca femeile din redacţie să-i fi dat această poreclă. El e redactorul de la Actualităţi.

„Băieţică", îmi zice el – deşi probabil suntem de-o vârstă. Totuşi, viaţa palpitantă pe care a dus-o ca jurnalist în România postdecembristă poate conta ca dublă, în ani. Sunt, deci, Băieţică. „Ascultă la mine. Ştirile sunt aceleaşi. Le luăm de la agenţiile de ştiri. Şi noi, şi concurenţa. Importante sunt două lucruri: unu: cine iese primul cu ştirea respectivă – şi doi: cine o face mai interesantă. Cu momentul ieşirii, e mai greu. Dacă ştirea apare când ediţia e închisă, e grav! Trebuie să mutăm articolele să-i facem loc-fără a pierde totuşi camionul spre tipografie. Că atunci e groasă! Cei de la paginare sunt duşmanii noştri de moarte, mai ceva ca Al-Queida. Ne-ar da foc. Ar da foc mai ales Mediafax-ului!"

„Şi cum?..."

„Păi, dacă beam eu banii daţi lor ca şpagă, aveam ciroză de mult!"

N-am înţeles dacă a spus-o cu duşmănie, regret, nici dacă are deja ciroză...

„Aşa", continuă el. „Acum, partea a doua depinde de noi. Cum faci o ştire de doi bani să devină interesantă? Ei? Ei?"

Am dat neputincios din umeri. Probabil, dacă urmam şcoala de jurnalistică, venea acolo vreun profesor, ceva, să mă înveţe aceste tertipuri, dar aşa... Eu n-am decât o „pilă", cât o fi şi aia la putere.

„Hai să luăm o ştire la întâmplare. Nimic nu te învaţă mai mult decât un caz concret. Uite aici: „Satelitul

american care se va prăbuşi pe pământ s-ar putea dezintegra în atmosferă" Ce zici de asta?"

Am dat din nou din umeri:

„Cui îi pasă? Sper să nu-mi cadă-n cap…"

„EXACT! Aşa e, Băieţică. O ştire anostă – dar cu potenţial. Dacă nu am loc, am prea multe crime, certuri între Palate, cazuri de corupţie, violuri, incendii, chestii de-astea normale, nici n-o citesc. Acum o citesc, să te învăţ meserie.

„Deci, are potenţial. Colegii mei ar putea scrie, să zicem, liniştitor. „Satelitul prezintă riscuri minime, e mai mult ca sigur că va arde la intrarea în atmosferă" – poate să scrie unul. „Pentagonul va trimite rachete să-l distrugă imediat ce se constată o ameninţare din partea lui" – va zice un altul, proamerican. Ştii, asta arată că nici pasărea nu intră în spaţiul american, Pentagonul pac! S-o ştie şi ruşii şi chinezii!

„Un altul vine cu calcule. „Posibilitatea ca resturile satelitului să cadă într-o zonă locuită sunt extrem de slabe…

„Este. Posibilitatea este…"

„Nu mă întrerupe! Pământul e acoperit în proporţie de 75% cu apele oceanelor, alţi 18% sunt acoperiţi cu păduri, sunt şi munţi circa 21%, gheţarii polari sunt aproape 30%, chiar în topire, mai sunt şi deserturi, chiar câmpii locuite doar de popândăi… Restul…"

„Restul?"

„Băieţică, niciun cititor nu se apucă să facă socoteli pe marginea ziarului! Asta învaţ-o de la mine. Aşa. Un altul poate să scrie despre intervenţia avioanelor de luptă americane – ăsta e tot proamerican. Dar unul anti, va scrie „Cum e posibil ca americanii să dea cu sateliţii în bieţii oameni? Măcar dacă aveau grijă ca resturile să cadă într-o tabără de talibani". Un alt anti va scrie: „Probleme grave

în apărarea USA. Au început să le cadă sateliţii spioni!” Unul căruia îi plac teoriile conspirative-şi cui nu-i plac?! – va scrie: „Oare a cui mână a provocat prăbuşirea unui satelit spion american? Să aibă legătură cu Insula Şerpilor?” Ştii, asta ca să sune şi puţin patriotic… Ba chiar un naţionalist va putea scrie: „Episcopul Tökes a protestat la Bruxelles împotriva discriminărilor româneşti în Ardeal. Autorităţile române, aliate cu NATO pe axa Bucureşti-Washington, dau acum cu sateliţi americani în capul secuilor!” Aceasta ar putea-o spune şi un jurnalist moldovean în slujba lui Voronin… Ai înţeles până aici?”

„Am înţeles, nea Gruz… Popescu”. Ce era să-i spun?

„Bun. Întrebări?”

„Ce scriem noi?”

„Aha!” se lumină el la faţă. „Uite o întrebare bună. Foarte bună întrebare! Da, Băieţică, ăsta e tot şpilul în meseria noastră! Ce scriem *noi*? Cu ce facem noi ziarul nostru diferit de-al altora? Tu c-ai scrie?” Privirea mea de vacă în gestaţie l-a convins să continue. „Nu, noi avem o statură morală! O atitudine politică! Cititorii aşteaptă de la noi altceva. Noi – respectiv eu –, aş scrie una sau alta, în funcţie de climatul politic al zilei. „Oare Băsescu a ştiut de posibilitatea că resturile unui satelit urmau să cadă în capul populaţiei României? A înaintat proteste „prietenilor” lui americani pentru pericolul în care pune, nejustificat, poporul român? A luat măsuri de adăpostire a populaţiei? Acum se vede politica dezastruoasă a celui care se auto-intitulează „preşedintele tuturor românilor”: nu a construit măcar un buncăr adăpost! Ruşine!”

„Ştii, e totuşi Preşedintele românilor…”

„Deocamdată. Şi nu pe vecie, cu ajutorul lui Dumnezeu! Cel mult până la anul. Dar tu cu cine ţii?”

„Nu cu…”

„Aşa. Asta ar fi una…”

„A doua ar fi să dăm vina pe Prim-Ministru” – sar eu ca baba la război.

„Băieţică, repet: tu cu cine ţii? Nu, nici vorbă. Am putea da vina pe Macoveanca, ea e tot de-a preşedintelui. Sau pe Nu-ţi.

„Aha, m-am luminat eu. C-a ieşit din baie în prosop şi a destabilizat pilotul satelitului…”

„Sateliţii nu au piloţi! E drept, cititorii noştri nu ştiu. Da, ideea nu e chiar atât de rea… Putem în schimb scrie „Casa regală şi-a manifestat îngrijorarea faţă de această tragică posibilitate. Purtătorul ei de cuvânt sugerează că nu este vorba decât despre o continuare a terorismului bolşevic, cel care l-a silit pe Majestatea Sa să abdice acum 60 de ani”.

„Hm, nu ştiam că sunteţi monarhist”.

„Nu sunt. Dar Monarhia este sperietoarea Preşedinţiei – te-ai prins?”

Hăhăhă…

„Să dăm vina pe comunişti?” întreb eu prosteşte. „Adică… pe pesedei?”

„Bă, ai grijă! ia să vedem ce-ai învăţat!”

„Nea Gruz… Popescu, dar ce se întâmplă dacă totuşi primim o ştire bună după ce s-a încheiat ediţia?”

„Atunci ne folosim imaginaţia. Sau strângem din dinţi. De unde nu e, nici Dumnezeu, nici Şefu’, ba nici măcar Stăpânu nu cere… Hai, fugi şi fă planul ediţiei viitoare!”

La biroul meu, mi-am scos titlurile de la agenţiile de ştiri. Mda, crime, asasinate, revoluţii nu se întâmplă doar la noi. Ba chiar un caz de corupţie internaţională şi-un tun care-i face pe băieţii noştri deştepţi să se-nverzească mai ceva ca iarba din Pipera… E drept, acel tunar a fost prins, nu că ai noştri, verzi (acum) ca brazii.

Păcatul cu aceste ştiri e că ele apar la o oră când nu

contează.

Toţi adversarii noştri le au în faţă. Cititorii aleg ziarul după fineţea hârtiei, să le fie cu folos în fundul curţii… Cum să facem un impact? M-am apucat să scriu.

Bineînţeles, Gruzinu plecase deja pe teren. Nici Alinuţa de la Cultural nu mai era – probabil, tot pe teren. Ei îi plac gruzinii… Am dus planul la Şefu', mi-a făcut semn să i-l las pe birou. Au trecut câteva ceasuri, când, din biroul Şefului, se auziră nişte strigăte: „Oh! OH! My GOD!" Am înlemnit. Mi-a citit hârtia! – mi-am zis. Am pus mâna pe telefon să-mi pregătesc „pila"…

Dar nu a fost nevoie. Au urmat nişte „YES! YES! YES!" semn că-i plăcuse. M-a chemat mai târziu la el. După mirosul fin de parfum mi-am dat seama că primise o vizită inopinată şi discretă…

„Ascultă, bă, ce-i asta?"

„Ştiţi, ştirile…"

„Ştiu, că nu sunt bou! Dar explică-mi şi mie, că nu ştiu ce-i în capul tău. Uite*: „În ediţia de mâine*: „Catastrofă în jungla Amazoniană. Pe lângă nenumăratele cadavre de oameni şi pomi, industria de hârtie şi de mobilă internaţională va avea de suferit. Un nou crah la Bursă!" „Submarinul atomic care patrula paşnic prin Golf a scăpat o rachetă atomică. Din fericire, racheta a căzut pe locul de unde plecase". „Cutremur catastrofal în zona Vrancei. Oprişan pierde câteva milioane, dar promite că se va reface rapid". „Înţelegere secretă în spatele liberalilor. Preşedinte îl vrea pe Rege preşedinte, el mulţumindu-se cu postul de Prim-Ministru – ereditar!" „Blat la meciul de popice. Ruşine arbitrilor! Echipa Măgura Sfărojeni a anunţat că la următoarea întâlnire va cere o echipă de arbitri internaţionali". „Din culisele îmbogăţirii peste noapte a domnişoarei Klara. Cum am făcut primul milion". *Detalii, mâine*".

Am zâmbit mândru de ideea mea – dar zâmbetul mi s-a stins pe faţă.

„Bă! Că te legi de Oprişan, mi se rupe. Toţi ziariştii se leagă de el de-un deceniu, şi ce dacă? Că ruşii sau americanii se scufundă între ei, treaba lor. Că popicarii sunt nemulţumiţi – dar ce, eu sunt? Pădurile Amazoniei n-au decât să ardă cu totul – cu atât mai scump va fi lemnul din pădurea cumpărată de mine mai acum câţiva ani. Dar, de ce te legi de domnişoara Klara? Nu că m-ai supăra pe mine, dar poţi supăra alţi vreo câţiva, unii din ei cu boaşe de taur! (Ca să vezi! – mirosul de parfum din birou…) Să nu te mai prind cu elucubraţii de-astea! Ce detalii poţi să dai mâine?

„Păi, până mâine cititorii uită. Mâine le dau alte dezvăluiri uluitoare…”

„Când apare, trimite-l pe Gruzin la mine! Acum sunt ocupat”.

Pe când ieşeam, Şefu’ dădea telefon la un amic de pe lângă Cotroceni. Conversaţia a început-o cu „Trăiască Regele!”…

Mărirea lefii

Şi… domnule profesor, cum a fost cu mărirea salariului?”

„Domnule, profesor doctor” – a ţinut să se prezinte singur, profitând de faptul că gazda întâmpina în uşă alţi invitaţi. Participam la una din agapele prin care gazda, bunul meu prieten, încerca să mă introducă în „lumea bună” a oraşului. În general, succesul lor a fost relativ: după ce invitaţii îşi astâmpărau curiozitatea stârnită de întâlnirea cu un „fost diasporean”, realitatea de ucenic jurnalist (sau viceversa) îi făcea să mă uite repede.

„Dom’le, nu se mai termină odată cu povestea aia? De parcă ar fi fost prima şi singura mărire de salarii… Au mai fost?” mă întrebă privindu-mă acuzator, de parcă eu

promisesem respectivele măriri salariale.

„Au mai fost…” am acceptat cam nesigur. „Cred. Ştiţi, eu de abia am venit…”

„Da, da… Dar ştim că voi, de pe-acolo, citiţi toate prostiile de ziare. Mai ales o anumită parte a presei…”

„Asta a zis-o şi Iliescu”, mă arăt eu „citit”.

„Da, şi bine a zis-o! Toţi sunt cumpăraţi, dom’le! Sau îi roade invidia… Asta e”.

„Aş zice că printre ei nu prea sunt profesori…”

„Ţi-am zis, nişte prăpădiţi!” Se preface că nu-mi vede prietenul – el însuşi jurnalist şi profesor.

„Credeţi că măsura a fost oportună?” – mă întorc eu la subiectul care, se pare, nu face mare plăcere „profesorului doctor”.

„Dom’le, a fost o restituire. Mult prea mult timp, şcoala românească a fost neglijată. Au început să se vadă rezultatele…”

„Proaste”.

„Dom’le, să nu punem etichete. Mai curând… neconcludente. Da, ăsta e cuvântul!”

„Adică, pot fi şi bune?”

„Ce, nu mai avem olimpici medaliaţi? Specialiştii români nu mai sunt căutaţi pe-aiurea?”

„Mai sunt, mai sunt, am recunoscut eu. Unii chiar îşi fac meseria…”

„Păi, vezi? Să nu aruncăm cu piatra, dom’le!…”

Între timp ni s-au alăturat şi ceilalţi convivi: doi profesori cu soţiile.

„Deci, credeţi că mărirea salariilor profesorilor va face ca rezultatele să fie mai… concludente?”

„Nu putem decât spera, dom’le! în ultimii ani, meseria de profesor a ajuns una oropsită. Nimeni nu mai vrea să fie profesor!”

„Nimeni?” m-am mirat eu, privind în jur. Toţi cei

prezenţi erau profesori, mai puţin eu, ucenicul…

„Un fel de a vorbi”, zise profesorul Comănescu-Bârlad.

„Desigur, unii trebuie să ne jertfim”, îl completează Gumescu, în chicotelile nevesti-sii.

„Dom’le, „zice profu doctor, „e până la urmă o pită, trebuie să recunosc. Mai ales când o poţi completa. Mai o meditaţie, mai un masterat, mai o diplomă…”

„Daţi meditaţii?” am întrebat eu naiv, în râsul celor prezenţi.

„Dragă, eşti un dulce! Ori aşa erai dinainte de-a pleca, ori te-a prostit Canada. Cum o să dau meditaţii? Eu sunt parlamentar… în fine, am fost”.

„A fost în trei legislaturi” – mi-l laudă profu Gumescu.

„Are un simţ al naibii!” îşi arată admiraţia şi domnul profesor Bârlad. „A sărit de trei ori în barca celor câştigători, taman la timp!”

„Şi-acum?” mă leg eu de cuvântul „fost”.

„Nişte loaze, dom’le! Habar n-au avut ce înseamnă uninominalul!”

„Griguţă, nici eu n-am înţeles”, mărturisi nevasta lui Bârlad. „Nu mai ştiam nici eu dacă erai pe lista pesedeului, sau trecuseşi la penelişti…”

„Ai văzut dom’le, c-au făcut cu uninominalul ăsta?! Trebuia să mai lăsăm să treacă vreo patru ani…”

„Măcar patru, Griguţă! Măcar patru! Până atunci, reuşeam să ne orientăm…”

„Deci, acum o să fii pensionar? Nu e rău…”

„Pensionar, pe naiba! Cine poate trăi din treiş’cinci de milioane? Dom’le, unii români sunt cu adevărat săraci! Te rog să mă crezi! Nici măcar o mie de euroi…”

„Griguţă dragă, „îl contrazise doamna Gumescu, „dar eu n-am decât douăzeci şi cinci de milioane… Cum de mă

descurc?”

„Ei, de unde să ştiu eu cum? Mai aduce şi bărbatu-tău, iar tu nu stai în salariu, nu?”

„Păi, nu stau. Cum ziceai: cine se poate descurca cu doar douăzeci şi cinci de milioane? Numai în vacanţa de shopping am lăsat cinci mii de euroi! De unde?”

„Las că m-am gândit şi la tine când am ridicat mâna”.

„Mâna aţi ridicat, dar banii când ni-i daţi? Vreţi să ieşim iarăşi în stradă?”

„Acum ieşim împreună”, o asigură Griguţă, fostul. „Nu mai sunt parlamentar, pot să mă dau cu poporul. Poate intru şi în sindicat, nu?”

„Să intri, Griguţă, să intri! Că neghiobii ăştia de s-au ales nu-şi văd decât de interesul lor, de-ţi e şi scârbă!”

„Păi, domnule Griguţă – dacă-mi permiteţi să vă spun aşa…”

„Domnule doctor Griguţă”…

„… aşa, domnule doctor, am auzit că guvernul e în deep kaka, vorba canadianului. Nu mai are bani la buget…”

„Căcat, dom’le! Ascultă la mine: căcat! Dacă-i dă pe tot felul de prostii?! Dacă ne alegeau loazele pe noi, am fi dat banii până acum!”

„Au ieşit şi alţi bugetari după bani. Şi pensionarii…”

„Pe boşorogi îi puteam lăsa până mai încolo. Tot nu sunt alegeri până-n doişpe. Băsescu n-are decât să piardă alegerile de anul ăsta”.

„Hă-hă-hă!” se bagă în discuţie Bârlad, râzând marinăreşte. „Oricum, el e de vină! Dar să vezi cum îl votează loazele…”

„Sunt bani, dom’le”, revine în forţă fostul. „Totul e să ştii priorităţile!”

„Zicea… Vosganian… că se duc toţi banii de dezvoltare: nexam şcoli, nexam laboratoare, în unele şcoli,

nexam bude…”

„Priorităţile, dom’le! Ce-ţi trebe şcoli, dacă n-ai profesori? Şi cine naiba se mai face profesor, dacă nu-i dai bani? Mai bine la căpşuni!”

„Sau parlamentar!…” mă scap eu.

„Mda!”

„Oricum, domniile voastre sunteţi profesori”.

„Suntem, suntem… Dar cu noi e altceva. Ne-am tocit ani de zile coatele pe băncile şcolii”.

„Griguţă, „îi zise încetişor Gumescu, „nu exagera”.

„Ba exagerez, dragă, exagerez! Zi, nu-i aşa?”

„Păi, nici în facultate n-am prea dat pe acolo…”

„Da’ ce, Băsescu dădea? Toţi au chiulit, dom’le! Crezi că Eminescu nu chiulea? ăla nici liceu n-avea! Şi chiar popa ăsta… ăla de trăgea în ciori? Zi, dragă!…”

„Creangă…” îi şopti nevasta lui Bârlad.

„Da, Creangă… trăgea după ciori, nu? Crezi că trăgea din bancă, pe geam? Chiuleau, dom’le! în plus, eu n-am chiulit – eram în partid încă de pe atunci!”

„Într-unul din partide…”

„Aşa. Pe urmă masteratul, doctoratul… crezi c-a fost uşor? Pe atunci nu-mi mai toceam coatele la şcoală, ci în Parlament”.

„Păi, dom’le, „zise Gumescu, „până şi poliţaiul din colţ are doctorat! Măcar un master, ceva. Toţi s-au făcut avocaţi”.

„Şi-acum veţi fi profesor, nu?”

„Da, dom’le, ca şi până acum. Că iau pensie doar ca parlamentar. Am normă dublă la Universitate…”

„Normă dublă?” mă mir eu ca prostul. „Nu-i prea greu? Şi parlamentar, pe deasupra!…”

„Ce putem face?” zice Fostul, modest. „Dacă ţara o cere…”

„Cine poate, oase roade”, zise Bârlad, cam invidios.

„Da, chiar normă dublă? Credeam că profesorii abia au timp să-şi facă o normă: referate, seminare, lucrări – sunteţi doctor, nu?”

„Sunt, desigur… Şi ceilalţi sunt” – arată către grupul de la masă cu un gest neglijabil. „Altfel, n-ar avea catedră”.

„Păi, domnule Bârlad…”

„Comănescu-Bârlad!”

„Aşa… dumneata, ai normă dublă?”

„Ar vrea el, comentă acid, nevastă-sa. Dar îl taie şeful lui, că are pile mai mari”.

„Dar aţi avea timp de două norme?”

„Timp îşi mai face şi omul…”

„Dragă, îmi eşti simpatic! Hai, să-ţi explic: la marile universităţi e greu. Concurenţă mare… Stau partidele pe ele precum căpuşele. Dar omul deştept găseşte soluţii”.

Ceilalţi profi îşi bagă capul între umeri. Deh! Se pare că ei nu prea sunt deştepţi…

„Uite, de exemplu, eu. Ce-mi trebuie Universitatea Cuza? O normă, şi aia la concurenţă cu tot felul de consilieri şi preşedinţi…

Nu e mai bine la Popescu?”

„Popescu?”

„Popescu-Urlaţi…”

„Din Urlaţi?”

„Ei, aş! – din Urlaţi. Nu, dragă! La munte. La aer curat, pădure…”

„Ecologică?”

„Nuuu, frate. Studii Europene”.

„Ce-s alea?”

„N-are rost să intru în amănunte…” („Nici nu le-ar şti”, îmi şopteşte prietenul)

„Acest tip din Urlaţi a fost prin Europa?”

„Sigur că da! A şi făcut bani. Aşa că-i învăţăm pe cei

deştepţi cum să facă bani. Le dăm şi diplome de masters, doctori…”

„Aha, pricep eu. Asta îi ajută să facă bani…”

„Păi, nu? Dacă vor diplome, de ce să nu le dăm? Toată lumea e mulţumită”.

„Aşa. Şi pentru că-i cerere mare, lucraţi şi două norme…”

„Ai văzut? Da, dom’le, lucrurile sunt simple”.

„Şi pe la cursuri când treceţi?”

„N-am trecut nici în facultate, n-ai auzit?” îmi zice Fostul în hohotele celorlalţi. „E departe, drăguţă, mânci o pâine până acolo – şi mie nu-mi place pâinea, că balonează!” Ceilalţi hohotesc mai departe, nevestele chicotesc.

„Ziceaţi că mâncaţi şi dumneavoastră o pâine…”

„Oh, da! Desigur… Dar numai dacă e albă şi doar când o tai eu! Ha-ha-ha!”

„Parcă ziceau că mărirea salariului se va face corelat cu rezultatele… că fără investiţii iocâclase… ioc Naboratoare – în unele cazuri, iodbude. Cum creşte eficienţa şcolii româneşti? Doar cu profesori bine plătiţi? Credeţi că de mâine, primind mai mulţi bani, profii vor deveni mai responsabili?”

„Dom’le, lasă vorbele mari şi noi le ştim, le ştim cu toţii. Or fi bune în Canada. Ţi-am spus: prioritățile! Lucrurile se vor rezolva de la sine. Dacă nu… înseamnă că nu trebuia să se rezolve…”

„Şi dacă noul Parlament va vota o astfel de lege?”

„Nu există! Ce, printre ei nu vor mai fi profesori? Şi încă cum! Dacă pe vremea mea eram doar 64 de profesori, acum sunt 89! Or să facă pe naiba-n zece şi banii îi vor da!”

„Dacă nu-şi vor da mai întâi peşcheşuri…” se arătă Bârladul neîncrezător, ca omul păţit.

„Lasă, dom’le, că mai sunt destui din cei vechi… Vor şti ei cum să tragă sforile. Mai o remaniere, mai o schimbare de Guvern… Vor arunca cu ouă în Marinei. Banii se dau, îţi zic eu! Am eu antenele mele” – îşi bătu cu degetul nara dreaptă. „Nu se vor face investiţii în şcoli – ei, şi ce? Tot nu bagă nimeni de seamă, decât pe întâi septembrie… O să mai dea Nuţica cu mopul… trece anul! Las c-o să trăim bine!” încheie el peroraţia în râsul general.

Eu îmi iau rămas bun. Nu de alta, dar trebuie să transcriu înregistrarea de pe reportofon. A doua zi, Şeful mă întreabă:

„Ce e asta? Bă! Tu vrei să bagi ziarul la apă? Da autorizaţie să înregistrezi, ai avut? Permisiunea domnului profesor să publici, ai? Şi-apoi, ce-ţi veni să te iei de profesori?”

Drace! Uitasem că Şefu’ e lector la o universitate obscură şi că nevastă-sa e profă şi ea… De fapt, îmi zic eu luminat, ce nu mi-aş lua şi eu un masterat? apoi o diplomă de doctor… Decât salariul de prăpădit de „ucenic”, nu mai bine cel de „prof”? Mai ales, după ce Guvernul începe să-l dea mărit…

laşi, 2009

Marcela dă examen

Marcela este o femeie înaltă, brunetă, cu părul adunat cel mai adesea într-un coc înalt. Faptul că poartă pantofi (sau sandale) cu tocuri înalte, butucănoase, o face să pară chiar mai înaltă. Este totuşi destul de masivă pentru a nu părea slăbănoagă. Trecută de mijlocul celui de-al treilea deceniu de viaţă, vorbăreaţă, o ştiu mai ales de pe hol. Stă pe treapta de sus a scărilor, mai tot timpul cu o ţigară în mână, cu o cană de cafea – parcă, de negolit – alături. E adeptă a cafelei „americane”, are o cafetieră cu filtru care bolboreseşte, cu intermitenţă, toată ziua. Cei

care ies la o ţigară (şi, uneori, la cafeaua însoţitoare) găsesc în ea tovarăşă de sporovăieli. E la curent cu mai tot ce se întâmplă (mai ales cancanuri) – deci, unii colegi îşi găsesc în ea sursa de informaţii „pe surse”. Asta pentru că are o întreagă reţea de „cunoştinţe” cu care pălăvrăgeşte la mobil atunci când n-are tovarăşi la fumat. Eu o întâlnesc mai ales când trece pe la Şefu’, ducându-i cafeluţa sau pentru a-i şopti vreo bârfă la ureche.

Nu prea ştiu cu ce se ocupă Marcela. Odată, am aflat că este

„Operator IT”, ce-o fi însemnând asta. Ştiam de „operatori PC”, dar lucrurile se mai schimbă… Are şi un spor de „tehnicitate” pentru asta – de „înaltă tehnicitate” aş zice, luându-mă după mărimea sporului. Mai are un spor pentru „mediu toxic” – am înţeles că ăla i se da pentru „radiaţiile nocive” care ar veni de la calculator. Sau de la monitor? Ar trebui să i se dea pentru folosirea mobilului, am auzit că şi ăla ar avea nu ştiu ce unde nocive… E clar, petrece mult mai mult timp cu mobilul la ureche decât în faţa monitorului. Mai are un spor pentru „periculozitate” – pe ăsta nu-l înţelegeam deloc. Să fie pentru faptul că stătea în capul scărilor? Dacă ameţea, dacă i se făcea rău de la fumul de ţigară şi aburul de cafea şi cădea pe scări la vale? Dar nu – era pentru folosirea tastaturii. Cică are efecte dăunătoare asupra încheieturii, coloanei vertebrale… O fi! muncind mult, mult de tot, probabil chiar se poate întâmpla. Nu cu Marcela: ei nu-i place nici măcar să joace „biluţe” – e singura care nu poate fi văzută pe chaturi sau internet! deci, poate într-un mileniu, biata Marcela va avea degetele anchilozate…

Sigur, precis vorbeşte răutatea din mine, mi-am spus, sunt invidios că are un venit dublu decât al meu. Şi ce dacă? Are balta peşte, probabil, nu-i dau eu salariul. Probabil nici Şefu’, de aceea se face că nu vede „munca”

depusă de ea. Altfel e fată bună, chiar simpatică. Mai dă câte o fugă, ne aduce covrigi calzi din colţ de la Paulus. Mie îmi oferă câte o ţigară de câte ori trec pe scări – deşi aflase încă de la început că mă lăsasem… E şi foarte descurcăreaţă, după cum se vede din jobul pe care şi-l aranjase, îl aranjase şi pe bărbatu-său, şi el un tip simpatic, şofer pe „papucul” ziarului. Umblă mai tot timpul prin ţară, trimis ba de Şefu’, ba de Stăpân… Mă şi mir că Marcela nu explodează: „mai lăsaţi-mi bărbatul pe-acasă, c-am să-i uit şi moaca!” Dar v-am spus, e fată bună.

Acum, a venit cam îngândurată. Deşi nu intru prea des în vorbă cu ea, o întreb:

„Probleme?”

„Ei… nu… se rezolvă. Sper”. Se uită în jur-toţi sunt plecaţi. Oftează, probabil se întreabă dacă să se „deschidă” în faţa mea.

Se hotărăşte: „Am de dat nişte examene!”

„Aha. De conducere?”

„Nu, dragă. Am carnet, oho… La facultate”.

„Da?” Devin curios. „Nu ştiam că eşti studentă”.

„Păi, sunt. Acum toate fufele au diplomă, eu de ce să n-am?” „Credeam că şi tu ai… în IT, mai precis…”

„Nu, dragă. Am liceul. A trebuit să mă mărit rapid… Las că-ţi spun alt dată. Acum m-am hotărât să-mi iau licenţa, (fatalistă) Cine ştie ce se mai poate întâmpla? O diplomă prinde bine”.

„Mda. Toată lumea are diplomă…”

„Nu aşa am spus? Şi eu de ce să n-am? Aşa că m-am dus.

Acum sunt în anul trei… Aproape. Am nişte restanţe”.

„Am înţeles”. Chiar, aşa se explica îngândurarea ei. „Şi e greu?” „Păi, nu-i greu” râse ea înveselită. „Ce, m-ai văzut lipsind de la serviciu?” Nu apuc să confirm că, într-adevăr, n-am văzut-o lipsind – decât când pleca după

covrigi. Uneori lipsea toată dimineaţa… Continuă: „Nu face nimeni prezenţa, de ce să trec pe la facultate? Nu-i aşa?”

Ridic din umeri, uimit de logica ei. Chiar aşa. Mă mir că trece pe la ziar – nici aici nu se face prezenţa…

„Şi atunci, care-i problema?”

„Eh, examenele sunt, totuşi, examene”.

„Totuşi?”

„Da, la ele trebuie să merg. În primul an era s-o zbârcesc…” „N-ai învăţat?” am spus eu cu înţelegere.

„Cine naiba învaţă? Nu dragă, în vară e toată gaşca-n păr! Nu poţi să faci nimic”.

„Nimic?”

„Ei, să copiezi. Sau să faci ochi dulci profesorului. Mai e uneori şi vreo mortăciune de babă de faţă!”

„Şi-n toamnă se poate?”

„Oho! Cu o carte, o copiuţă, am trecut toate restanţele. Păcat că nu le poţi lăsa pe toate pe toamnă…” Pare cu adevărat tristă. „Aşa, am doar un şase la engleză! auzi, tu…”

Nu apuc să zic ceva, apare Şefu’. Marcela se ridică grăbită şi se repede în urma lui în birou. Apare după câteva minute, surâzătoare.

„Se face!”

„Ce se face?”

„Se aranjează. Examenele. Despre ce vorbeam?”

„Păi, ce treabă are Şefu’ cu examenele tale? Te meditează?”

„Măi, uneori îmi pari atât de… neajutorat… Eşti un dulce! Te pup!” înainte să dispară pe uşă, întoarce capul. Mă întreabă:

„Pe unde ai umblat tu, toţi sunt aşa… neajutoraţi? Sau tu erai o excepţie?”

A doua zi, se opreşte la biroul meu. E veselă. Se pare

că-i câştigasem încrederea.

„Văd că-ţi merge bine" zic eu cam invidios. Şefu' îmi tăiase iarăşi un articol. Nici nu ştiu pe ce iau banii... *„Şi mă legam de biata fata"*, gândesc.

„Da. Ţi-am spus că s-a aranjat. Are Şefu' o fufă, adică, o prietenă. Profă universitară. Ea m-a aranjat".

„Aha. E profă la voi la facultate..."

„Ei, aş. De ce să fie? A dat şi ea un telefon în dreapta, unul în stânga... Să ştii de la mine: telefonul e cea mai importantă invenţie a omului! Focul, roata... vax albina!"

„Unde-o fi auzit de roata?" mă întreb. „Ah, are patru, la maşină. Să-ispun?"

„Chiar, la ce facultate eşti?"

„Studii americane".

„Ce-s alea?"

„Aoleo, nici atâta nu ştii!? Despre americani. Cum trăiesc, cum se îmbracă, cum vorbesc..."

„Aha. Şi nu-i greu?"

„Ţi-am spus, nici pe la şcoală nu trec! Ce-ar fi greu? Nu i-am văzut în „Dallas"? Nu-i văd în „Tânăr şi neliniştit"? Ce trebuie mai mult? Mă descurc, să ştii. Am numai nouă şi zece!"

Mda...

„Deci, ai dat examen..." împing eu discuţia mai încolo. Eu habar nu aveam cine-o fi ăla „tânăr" – şi „neliniştit" pe deasupra.

„A fost mai bine decât speram. Stai să vezi. Eu am mers la aia ca să-mi aranjez de proiect... proiectul de licenţă". specifică, zărind mirarea din ochii mei. „Îi spun care-i păsul. Nicio problemă, se rezolvă! zice ea. Ai venit exact unde trebuie! Am pentru tine un proiect foarte bun... Cât? o întreb eu. Păi, ăsta-i de nouă. Doar cinci sute. Dar unul de zece? Ei, ăla e mai scump. Şapte – dar n-ai probleme! Ai zece pe diplomă! Cu încă trei, eşti şi

masterant!”

„Doamna aia vorbeşte numai în exclamaţii”, îmi zi eu. „Sau e Marcela foarte entuziasmată…”

„Masterat”.

„Da, cum zici. Masterant. Scump, dar face. I-am dat mia, da în vară am licenţa cu zece! între timp, mi-a aranjat şi la engleză…”

„Aha. Aveai restanţă?”

„Nu, drăguţă. Aveam şase, nu ţi-am spus? Acum am nouă!

Păi nu era de râs, la americană şi eu doar cu şase? Să rămân fără competenţe?

„Mda, la americană cam trebuie să ştii americăneşte. Credeam c-ai învăţat din lui ngi…”

„Ei, pe naiba! Cine îi poate înţelege pe ăia? Jumătate mexicani…”

„Dar ştii engleza, nu?” încerc eu să mă conving.

„Aşa şi aşa. Câteva cuvinte. Ganuri şi roze, Centura Fox – asta parcă e o vulpe, nu?

Bruclin, Las Vegas…

„Sacramento” zic eu.

„Nu dragă, asta e în mexicană. O înjurătură – am auzit eu în filme.

Ca un fel de Asta la vista, beibi”.

„Şi acum ai nouă…”

„Ei, o să mai învăţ, nu? M-a trecut şi la alţii, deşi nu ea – mi-era profă. Dar se rezolvă… mai ales la alţi”.

„Ah, da, la IT. Păi, trebuia, eşti operator IT”.

„Nu-i aşa? Să mai zică cineva ceva!”

„Eu nu am spus nimic…”

„Ştiu că nu. Tu eşti un dulce. Te pup, mă duc. Mi s-a făcut de-o ţigară”.

Mda. Şi eu am de lucru…

A doua zi m-am dus la Şefu’.

„Şefu’, ştii ce m-am gândit? Ce ar fi să facem o ancheta despre fraudarea examenelor. Ştii, copieri, cumpărat de diplome…”

„Ştiu, ştiiiu. Mă, ţi-am mai spus: nu te mai gândi, că te doare mintea! Aia trebuie menajată, dacă vrei s-o ai până la adânci bătrâneţi. Nu vrei să ştii ce spune?…” (aici ridică ochii în tavan, dându-mi de înţeles că se referă la pila mea) „Mi se pare că şi el e profesor universitar… Hai, pa!”

Am ieşit. Cumva, înţelesesem că-mi spunea, mai voalat, „du-te dracului”…

Marcela a apărut cu o cafeluţă aburindă – precis a Şefului.

„Ţi-am spus că se rezolvă! Mi-era teamă de moarte de examenul ăsta. Auzisem că-i un prof. din vechea gardă, un dobitoc, mai şi pică studenţi… Profa, prietena mea, îi dă telefon, apoi îmi zice: gata, s-a rezolvat. Te duci la el, ai un opt. Eu: că cât, că mât, că am auzit că-i al dracu’… l-am mai dat cinci sute. Când, aseară, mă sună: gata, zice, ai trecut! Nu trebuie să mă mai duc! Mi-a pus nota în vară, să nu plătesc taxa pentru restanţă!”

„Cum, aşa, pe neve?”

„Nu-i aşa? Deja începusem să mă gândesc: oare o să trebuiască să-i arăt bulanul boşorogului? Că ăştia e periculoşi, nu ştii cum reacţionează… Nici nu ştiam cum să fac, oare s-o întreb pe profă?”

„Păi, dacă zici că ţi-e prietenă…”

„Lasă, nu e bine ca prietenii să ştie toate cele, te are la mână. Mă şi mir de ce ţi le spun ţie – probabil ştiu că eşti prea prost ca să profiţi…”

„Mulţumesc pentru lauda”, îmi zic în gând

„Da ştii la ce m-am gândit? Fac cum zice profa. îmi iau masterantul, apoi doctorandul – mă fac profă! Vaca aia a făcut un miar jumate de parai în doar două zile, doar de

la mine. Şi era coadă la uşa ei! Avea un vraf de proiecte…”

„Vaca?” nu am înţeles eu.

„Profa, deh! O vacă, nici corp nu are, şi bătrână pe deasupra, Nici să se îmbrace nu ştie! Cum o fi ajuns acolo? Că nu e mai deşteaptă ca mine!”

„Prietena…?” am strigat în urma ei. Dar nu m-a mai auzit, intrase la Şefu’.

După alegeri

Bărbatul stă ca o momâie pe treptele Primăriei. îmbrăcat în alb şi cam slab, cu o cămaşă în carouri, şifonată, pantaloni „cu burlane” şi pantofi prăfuiţi şi destul de scâlciaţi. Este uscăţiv şi cam neras, cu nasul mare şi buzele strânse. Ochii adânciţi în orbite, părul rărit deasupra funţii, dar căzând peste urechi. E de vreo 30 de ani – dar poate chiar sărise peste 40. Cămaşa e descheiată la guler, iar mânecile sunt suflecate spre coate. Braţele care ies din mânecile cămăşii sunt arse de soarele Bărăganului. Suge cu sete din ţigară, scuipând când şi când, deşi ţigara are filtru. La un moment dat o aruncă scârbit la picioare, o calcă, parcă în ură, cu tocul pantofului, şi aprinde altă ţigară. La picioarele lui sunt poate mai bine de zece mucuri strivite. Lângă el, pe treapta de sus a scărilor care duce spre intrarea Primăriei locale, stă o pălărie cam decolorată şi prăfuită, îmi surprinde privirea aruncată spre pălărie şi-mi comunică:

„N-o port, am luat-o azi că am vizită de la Prefectură. Din nou… E-a lui taica. Am şi-o cravată înăuntru, da nu mă pricep să mi-o leg. Şi sacou – da e prea cald. Sacoul mi l-a dat fostul primar, când m-a dus la alegeri…”

Are o voce răguşită şi obosită. Surprinzător, e destul de educată, contrasted cu înfăţişarea lui. Când şi când scuipa, aruncând câte-o flegmă vâscoasă, cu mare precizie, pe o piatră ajunsă, cine ştie cum, în petecul de iarbă din stânga aleii care ducea la scară – vreo 3 – 4 metri distanţă.

Ca şi mucurile, piatra dovedea că persoana stătea de ceva timp în acel loc.

„Pari cam cătrănit”, constat eu.

Sosisem în localitate trimis de Şefu’: să aflu cum de se întâmplase cea mai mare şi mai neverosimilă minuneaalegerilorabia încheiate. Scandalul ajunsese până pe primele pagini ale ziarelor centrale.

Bărbatul aruncă două flegme la rând, parcă fără niciun efort, apoi răspunse scârbit:

„Mi-am pierdut credibilitatea! Nu era mare lucru de capul meu, dar nimeni nu putea zice că mi-am călcat vreodată cuvântul dat. Şi acum? Astea vor trece, dar eu trebuie să-mi iau viteză din satul ăsta prăpădit! Şi-aşa umblă *aia* după mine, să mă bată…”

„Care *ăia*?”

„Eh…” dădu el din mâna în care fumega ţigara, făcând fără intenţie colaci aproape perfecţi. „Puterea!”

„Păi, nu eşti tu Puterea în sat? Doar eşti primar”.

„Eu, Putere?!” păru omul speriat. „Ce fel de putere? Domnule, nu ştii ce vorbeşti. Poate fostul primar avea oarece putere, că era de mult şi avea în spate toată familia – dar eu mi-s venetic pe aici. A doua, el făcuse cheag cât a fost primar. Şi lucra pe-o mână cu *ăia*, adevărata Putere. Eu îi ştiu doar că-i văd în ce maşini umblă şi ce case au. Sper să cad la pace cu ei până să-mi rupă oasele… Nu ei, gorilele lor. Poate-mi dau voie să dispar”.

„Nu înţeleg. Dacă eşti atât de speriat, de ce te-ai băgat în chestia asta?”

Mai scuipă o dată de năduf, apoi explică:

„Nevoile, domnule. E criză, dacă n-ai auzit. Ceasul rău. Dacă ar şti omul…”

Se pare că totul începuse în urmă cu câţiva ani. Omul lucra, angajat cu ceva pile, în administraţia de stat dintr-un mic orăşel. La un moment dat, a venit un unchi şi i-a

spus: „Rudele, trebe să faci şi tu o facultate! Ce naiba, toţi are diplome. Ce, eşti mai prost ca alţii? Uite că şi Tanţa, curiera, a ieşit contabila. Acum, cu toate privatele astea, e floare la urechev

„Aşa şi e” – recunoscusem eu. „Da’ ce-mi trebe? Job am, chiar dacă sunt bani puţini. Dar mai un spor, mai o primă, mai o indemnizaţie… dacă nu curge, pică destul de des…” „Bă, zisese unchiu’, se schimbă vremurile. Nu-ţi zic? acu toţi are diplome. Unii s-a apucat să-şi ia şi masterate. Ăia cu liceul nu va fi buni nici să spele geamurile!”

Deci, mă duc. La început îmi făcusem gânduri: navetă, scutiri medicale, şpăgi, nopţi pierdute cu învăţatul, examene, proiecte… Chiar, ce-mi trebuia mie?

Şi atunci soarta mi-a scos-o în cale pe Crinuţa. (scuipă cu năduf şi oftează din adâncul pieptului costeliv) o apucase şi pe ea şcolitu – ea era oarece telefonistă. îi ţâţâia fundul.

„Că acum cine mai are telefonist?” Toţi au mobile! Buun, făceam naveta împreună.

Mie-mi plăcea, că nu mergeam singur şi ea era descurcăreaţă foc. Şi-mi şi plăcea.

Ei, n-a ieşit nimica; când a avut diploma s-a încurcat c-un „investitor”, (scuipă). Cum, de ce sunt ironic? Investitor ca ăla… Un muritor de foame prin vest, sosit paravan la un şmecher pe aici. Învârtind una-alta pentru şefu’ lui, s-a ales şi el cu un rahat de afacere. Contracte cu Statul, chestii. Pe Crinuţa a făcut-o jurist – că ea – şi luase diploma la drept din toate alea –, apoi amantă, sau invers –, apoi nevastă, deşi mai avea una prin Olanda, parcă… Mă rog, ducă-se.

„Şi tu?”

„Păi, ea m-a ajutat, săraca, atunci, la-nceput. Naveta a durat câteva zile, de fapt. Ne-am dus, ne-am înscris – eu la Istorie, că la altceva nu mă pricep, dar unchiu-mi zisese:

„*o diploma, mă, nu contează în cel*” – am cunoscut profii, le-am dat din bruma noastră de bani puşi deoparte… Pe urmă am mai mers să ne dea examenele, diploma, ştii tu. Buuun, acum aveam şi diplomă!” (oftează din nou, din greu) „Iarăşi ceasu rău: unchiu’ trece, ca de obicei, la partidu ajuns la Putere. Eu, liniştit: nu se ia nimeni de mine. Aşteptam să fiu promovat… Dar îl trimit pe unchiu’ undeva, la mai ştiu eu ce legaţie, şi în locul lui vine altul, care sosise şi el la Putere. Şi ăla se apucă să-şi aducă oamenii lui. „*Aaa, domnu’, tu ai diplomă de profesor*? *Păi, du-te, domnu’, în învăţământ*!” Am avut totuşi noroc, nu m-a lăsat chiar pe drumuri, m-a trimis aici. Navetă lungă şi grea, nu se prezentaseră titularii la job. Aşa că, predam istorie, geografie, franceză, desen şi, câteodată, aritmetica – titulara mai pleca în vâjâială cu amantu prin ţările calde”. (făcu el un semn din ochi cu subînţeles)

„Te pricepi la franceză?”

„Nici la geografie, de fapt. Cel mai bine era cu matematica. îi învăţam să numere până la o sută. Număram cu ei bani, că la asta se pricepeau şi le plăcea. îi pregăteam pentru viaţă – mă lăuda directorul, (oftează şi scuipă). De-acolo mi se trage! Directorul nu prea trecea pe la şcoală – el era fostul primar. Eu mă ocupam de toată şcoala, mă făcuse un fel de adjunct. Şi pentru că nu prea mai aveam timp, cu atâtea ore şi cu şcoala şi cu toate celea, mi-au dat o casă în sat, să nu mai fac naveta. Aşa am ajuns localnic! (aici, înainte de a scuipa şi ofta, spuse ceva mărunt printre buze, dând din ţigara nou aprinsă; probabil o înjurătură de nerepetat.)

„OK, dar asta nu explică situaţia ta de acum”, zic eu.

„Aşa crezi? Păi, nu-ţi ziceam că directorul era fostul primar? Avusese deja vreo trei mandate!!! îl alegea lumea ca pe Mesia, ce mai?! Adică nu, pe Mesia nu-l alege nimeni. Mă rog. Făcea peste optzeci la sută, că le era

ruşine să spună sută la sută, ca pe timpul împuşcatului. Nimeni nu suflă în satul ăsta! Când vin alegerile, oamenii zic: îl votăm tot pe Iliescu! Şi-l votează. Adică, pe el, care pe vremuri era omu' lui Iliescu. Avea el o poză de prin martie 90 în care dădea mâna cu feseneul: o scoate tot la patru ani din Primărie cu ramă cu tot şi-o plimbă prin sat – şi gata. La început mai era câte unul care-l concura – până au văzut că nu au nicio şansă şi se mai aleg şi cu oasele rupte. Ultima dată, unul a fost bătut şi băgat în puşcărie chiar de jandarmi! Aşa că anul ăsta n-a avut nimeni curaj să-l concureze!"

„Şi te-ai găsit tu…" zic eu ronic.

„Nu, domnule, m-au găsit ei. Nu ştiu ce idiot de la Partid zice: „nu se face să fugim singuri, domnilor. Măcar de ochii lumii, ne trebuie un contra-candidat" Dar nimeni nu voia, cum îţi spusei. Vine fostul la mine: „Rudele, te pup pe portofel, trebe să mă ajuţi! Candidezi!" Când am auzit, mi s-a făcut rău. Ştiam că e naşpa. „Stai, bă, cd dracu' nu-i negru – îi roşu, hăhăhă" – aşa glumea el, dându-se anticomunist. „O faci de forma, n-ai nicio şansă să câştigi, ştii doar. Nu te costă nimic – ba te alegi şi cu ceva mălai. Mă ocup eu de toate: afişe, campanie, ban ere, televiziune… Pun eu gorilele să te păzească de furia maselor. Tu vezi de şcoală, că eu n-am timp de ea". Şi aşa a fost. Al naibii, îşi rupea noaptea singur afişele şi dăduse pe ascuns, în numele meu, câteva pungi unor amărâţi…

Tace, scuipă, oftează.

„Şi?"

„Şi. M-au ales!" Scrâşneşte din dinţi. „Nimeni nu a băgat de seamă că se schimbase legea, era într-un singur tur. Getigătorul ia totul! Ce tâmpenie, domnule! în zori, se duce fostul primar cu familia la alegeri. Le zice ălora: *„votaţi-l, bă, pe Rudei, să se bucure şi el, că ceilalţi va vota cu mine*". Şi pleacă acasă. Dar în ziua aia a plouat pe aici,

şi au mai fost şi două nunţi. Ce şi-au zis oamenii? „*Ce să mai mergem la vot, tot se alege dom' Iliescu*?” Eu ce-am mai votat – cu primarul, bineînţeles. Când, seara, la numărat, stau ăia şi se uită ca proştii. Ei erau în comisie şapte. Ei au votat toţi cu primarul – când au văzut că-i groasă plus votul meu. În total: opt. Iar primarul şi ai lui votaseră pe numele meu – aveam nouă. N-au avut încotro, m-au declarat învingător!”

Mă apucă râsul: „Zi, aşa, te-a votat primarul?!”

„Nu râde! De aia stau aici, să mă vadă lumea, dacă încearcă vreo gorilă să mă taie. Dorm înăuntru, pe birou, că m-au evacuat. M-au dat afară de la şcoală, dacă ajung până la la Gară întreg, mă opresc tocma în Spania! Dar mi-e frică să umblu pe uliţă, oamenii se uită după mine ca după femeia cu barbă… Mi-e că mă calcă vreo maşină. Or venit prefectul şi preşedintele de la judeţ, e tot ăla de dinainte, şi mi-au spus clar: „*de la noi nu vezi un sfanţ*! *Nu vei planta o floare măcar, nenorocitule*!” Asta n-ar fi o pagubă, nici nu aveam de gând să plantez. Nici nu ştiu ce-a promis fostul primar în numele meu… Dar nici el nu a plantat. De fapt, de doişpe ani nu face nimic în satul ăsta. Dar eu nu stau să văd cum e să fii primar fără a face nimic. Măcar el se-ocupa de afacerile de familie. Eu am terminat şi cărţile pe care le citeam, iar bibliotecara mi-a spus că nu mai pup cărţi de la ea, „*banditule, pedelepro împuţită, mânca-te-ar ciorile cu başinosu tău cu tot*! strigă după mine, când mă vede”.

Striveşte mucul şi aruncă pachetul gol.

„Îmi cumperi şi mie nişte ţigări?” mă întreabă ruşinat. „Una e că n-am curaj să merg până acolo şi, oricum, nu mi-ar vinde. Dar nici bani nu prea mai am. Şcoala nu-mi mai dă salariul…”

O iau spre bufetul plin de oameni care mă privesc crunt. Zi de vară, senină… să tot bei o sticlă de bere rece,

nimeni nu se gândeşte la muncă… Omul strigă după mine:

„Totul parcă ar fi de înţeles, da spune-mi: de ce a fost nevoie să spună că eu candidez din partea fostei puteri? Nu puteau să mă treacă la partida romă? Sau la independenţi?… Adică, tot aia ar fi fost. Ori îmi spuneau „ţigan", ori „intelectual". Da7 dacă mai bine pedelepră decât intelectual. Atunci chiar nu mă salva nici armata! Ăştia de pe-aici văd negru când le pomeneşti de intelectuali! mai bine hoţ, decât citit. E rău destul că sunt profesor".

Nu-i răspund: sunt destul de aproape de mesele bufetului. Oamenii m-ar putea auzi şm-ar lua drept intelectual. De ce să le stric ziua? Oricum, sunt destul de nenorociţi şi aşa… Iar eu nu mai fug ca pe vremuri…

Ebine

Etrecut de amiază. Cerul atârnă ca o boltă de peruzea deasupra munţilor, văii, ruinelor. Verdele chiparoşilor pare mai închis, în timp ce frunzişul măslinilor din vale pâlpâie cenuşiu-albăstrui în vipia soarelui. Este mijloc de octombrie.

M-am aşezat pe o bancă din preajma taluzului. În spate se ridică faţa stâncoasă a Muntelui. În ciuda terenului în pantă, de aici nu se văd ruinele. În stânga e clădirea albă a Muzeului. În vale, la câţiva kilometri spre vest, faimoasele ruine (parţial reconstruite) ale Oracolului. Şoseaua trece pe la picioarele mele, de-a lungul văii, dispărând în depărtare, spre apus, spre un sat abia bănuit.

Pe bancă stă una din tovarăşele mele de călătorie. O cunosc din vedere, în autocar stă pe partea opusă, vreo trei bănci mai în faţă. Are părul foarte negru, evident din tub, „zburlit" artistic. Mi-a atras atenţia pentru că e permanent cu un mobil la ureche. Nu priveşte pe geam, nu vorbeşte cu colega de loc, nu întreabă nimic… La popasuri continuă convorbirile. îşi povesteşte „aventurile" („Do,

draga, am oprit. Nu, nu în oraş – am trecut pe lângă un sat prăpădit, m-aş fi aşteptat la vile mai de soi, măcar ca ale noastre. Ce naiba, doar sunt în Europa! Nici satelite nu prea au – cred că în Ţigânie sunt mai multe! Şi să vezi ce rahaturi de maşini au…”) în general, se pare că mai toate comentariile ei sunt acide. În mod cert, ori are foarte multe cunoştinţe cărora le împărtăşeşte „impresiile” în direct, ori una singură, dar de o răbdare îngerească. Spun asta pentru că o surprind repetând de câteva ori aceleaşi poveşti şi comentarii critice.

Pentru prima dată văd că nu vorbeşte la mobil. îl strânge în mână şi îl deschide din când în când – cam de două-trei ori pe minut – să verifice dacă a primit cumva vreun mesaj. Nu a primit. Se plictiseşte, evident. Ceilalţi tovarăşi de excursie sunt, probabil, ori încă printre ruinele delfice – deşi nu cred că văzusem mai mult de o mână dintre ei pe alei – ori în Muzeu, ori, mai degrabă, în magazinele de suveniruri greceşti. Undeva, pe aleea paralelă cu şoseaua, recunosc un grup de trei, îi văd mereu împreună: o familie mai vârsnică, însoţiţi de o femeie cam de aceeaşi vârstă, probabil rudă de-a lor.

— Şi tu te-ai plictisit? mă întreabă colega de bancă.

— Să mă plictisesc? De ce? nu pricep eu.

— Ei, dă vag din mână, aşa, atâtea pietre, bolovani… Nu ştiu ce au avut copiii în minte atunci când m-au trimis în excursia asta. Bolovani sunt şi pe la noi… Şi nu trebuie să mă caţăr pe coclauri. Precis sunt şi şerpi pe-aici! Se scutură cu scârbă neprefăcută.

— Nu prea cred, încerc s-o liniştesc. E lume multă, stau ascunşi…

— Mai ştii? Norocul meu, i se face unuia foame şi iese…

Vorbeşte într-un dulce grai moldovenesc, nu se potriveşte cu înfăţişarea ei de intelectuală avută. Nu mă

pricep, dar bănuiesc că tot ce are pe ea are etichetă de firme faimoase. Parfumul, nu foarte ţipător, este evident de bună calitate.

— Şerpii nu mănâncă oameni, râd eu.

— Oricum, mai bine mă trimiteau undeva pe unde merge lumea bună. În Malta, de exemplu, sau Spania… Ce, acolo nu e cald? Poate chiar Turcia, la Antalya… Se animă, sub imperiul amintirilor.

Ştii, am fost la Antalya de vreo şase ori, până când mi-am dat seama că acolo se duc toţi sărăntocii. Români şi ruşi, pfui! Dar s-au gândit să nu merg pe unde-am fost *cu fostu*…

Tăcerea pluteşte între noi. Sincer, nu mă prea interesează cine e „*fostu*”.

— Uite, am încredere în tine. Se uită ţintă la mine, parcă poruncindu-mi să nu-i înşel încrederea, („ia *naiba*, gândesc, ce *i-am făcut*? *Nenorocita mea fire de* jurnalist … Da, sunt jurnalist – ucenic – şi profit de primul meu concediu. Nu am venit aici să fac reportaje, nici să iau interviuri…) Sunt în divorţ!

Face o pauză dramatică, aşteptând reacţia mea. Văzând că aceasta nu vine, continuă, pe jumătate şoptit:

— Da, mă înşală! Nu este o bănuială. De fapt, l-am prins cu ea. O nenorocită. Să ţi se facă milă de japiţele astea! Studentă, cică – aoleo, vai de capul ei! Cred că nu ştie unde e facultatea nici cu harta în mână. Părinţii au înscris-o, părinţii i-au plătit, părinţii au dat şpaga… Şi, cu ajutorul profului care o „*meditează*”, ca mâine şi termină. Parcă o văd cu un masterat, cu un doctorat, deşi nici să scrie nu ştie. E, cică, „secretară” – se maimuţăreşte. Precis *fostu* o face director, ceva pe la *piar*, sau la resurse umane… Doar n-o s-o plătească din buzunar!

Urmăreşte reacţiile pe faţa mea. Încerc să par calm. Cum dracu’ să-i spun că nu mă interesează? Astfel de

poveşti am mai auzit… Continuă:

— Parcă nu ştiu cum se întâmplă? Am trecut şi eu prin asta. Eram mai tânără, desigur – nici *fostu* nu era chel… l-am făcut doi copii, ticălosu dracului, acum îi trebuie prospătură! Parcă eu nu arăt destul de bine? Pe mine nu mă curtează bărbaţii?

Arată. Nu e femeie urâtă, nici măcar veştejită de vârstă. Trebuie să reconsider. îi dădusem undeva la 30 – 35. Să se apropie de 40? 45? Şi, da, probabil, sunt mulţi care o curtează.

— Copiii-mi spun să am răbdare. Nu e prima dată, au mai trecut şi altele prin patul lui. E drept, puţine au fost secretarele lui personale

— Am avut eu grijă de asta! De la mine, niciuna n-a mai făcut mulţi purici. Dar asta parcă i-a luat minţile. Se pare că după c-a devenit senator, nu te mai poţi înţelege cu el…

— Ah, e senator, spun eu, lămurit întrucâtva. Şi doamna… ăăă, respectiva, e secretară la biroul lui?

— Nu dragă, la afacere. Desigur, nu mai e director. Oficial, vreau să spun: nu are voie. L-a pus pe Robert – fiu-meu. Fiica se ocupă de firmele de proprietăţi imobiliare. Ţi-am spus, copiii sunt foarte sufletişti şi isteţi. De aceea nici nu ne vor despărţiţi, am şi eu câteva magazine pe numele meu… Până acum totul a fost în familie, nu e cazul să se dărâme şandramaua. Dar dacă el nu mai e de înţeles? auzi, vrea să-i dea şi fufei ceva din avere. Şi să o facă directoare – şefa mea! Asta mă ucide!

Mda, e greu, cuget eu. Chestia cu amantlâcul parcă s-ar ierta…

— Aşa că mi-au spus: pleacă, mamă, câteva zile. O săptămână, două… Mai trece timpul, mai uiţi, mai ierţi… Noi ne punem cu gura pe capul lui, poate-i vin minţile la cap. Nu se face, aţi muncit atât de mult, din greu, să faceţi

averea… OK, le-am spus, dar nu Turcia! Am amintiri prea plăcute de acolo. Andreea, drăguţa, a venit cu ideea: „Ştii ce? îţi luăm un tur. Nu trebuie să conduci, nu-ţi baţi capul, poţi vorbi la telefon… Se ocupă alţii de toate ale tale… Mai vezi şi tu locuri noi. Uite, mergi în Grecia! Atena, Delfi, Olimpia, Micene! Cu atâtea lucruri, nici n-ai timp să gândeşti prea mult la mizeriile astea”. Am acceptat… ooof. Dac-aş fi ştiut!

— Ce e rău? întreb, personal sunt extrem de încântat de excursie.

— Păi, asta e vacanţă? continuă tot atât de vijelios, cucoana. (Eu sunt fericit că părăsise subiectul cu fostu şi amanta lui.) Am strâmbat nasul de când am auzit preţul. Ce vacanţă e aia care costă cât las într-o zi la Durău? Hoteluri de trei stele? O masă pe zi? „Lasă, mi-a zis Andreea, care a fost şi ea într-un tur – e drept, în Italia –, îţi luăm *single*, ai destui bani să mănânci la restaurante *à la carte*… Şi apoi, seara o să fii prea obosită să vezi lipsa de lux, o să cazi cu capul pe pernă”. Cam e aşa, dar, când mă trezesc în zori şi mă uit prin cameră… pfui! De când eram studentă şi-mi câştigam traiul pe spate, n-am trăit în asemenea condiţii! Şi apoi, restaurantul. Care resataurant? Că ajungem pe seară în vreun prăpădit de orăşel cu bombe şi taverne… Sunt şi singură, cum o să intru singură în restaurant? Ceilalţi din excursie sunt nişte sărăntoci, îşi mănâncă de sub unghii!

Mă priveşte scrutător. „Sunt şi eu un sărăntoc? Aşa s-ar zice, după ţoale…”

— Mănâncă din traistă, în cameră – dacă-ţi poţi închipui! Şi-au luat cu toţii conserve, salam, brânză… Până şi pâine! Ai văzut ce fac la micul dejun?

Văzusem. Se repezeau de dimineaţa şi stăteau buluc în uşa restauranbtului. Când se deschidea uşa, dădeau năvală. Era, de obicei, bufet suedez – luau cât puteau. Mai

ales pâine, să aibă şi la cină. îşi făceau tacticoşi sandvişuri, pentru toată ziua. Ospătarii se obişnuiseră cu grupurile de români, nu se mai certau. Cine nu apuca, nu mai aveau ce mânca. „Noi am dat pentru tot grupul”, ziceau grecii. „Vorbiţi cu colegii voştri să nu ia tot, să lase şi celorlalţi…” Ştiam că nu am cu cine vorbi, după prima experienţă: se uitau prin tine ca prin sticlă, continuând să-şi facă, tacticos, sandvişurile. Cine apucase mai mult… Grecii nu mai pregăteau bufetul pentru grupul următor – de când românii îl goliseră şi pe acela. „Albanezii şi bulgarii ne dau bacşiş să nu-i punem după români”, mi-a şoptit un ospătar. De obicei mâncam separat – eu şi doamna – fiecare într-un colţ diferit al restaurantului. Ne comandam fiecare un mic dejun şi ni-l plăteam, separat. Poate asta o făcuse să „aibă încreere” în mine…

— Aşa că, trase doamna o concluzie, e cea mai oribilă vacanţă din 90 încoace! Eram învăţată să merg la resorturi. *All inclusive*, *ultra all inclusive*. Piscină, mâncare la discreţie, tot personalul se dădea peste cap să te mulţumească. Te simţeai şi tu aşa cum meriţi: o adevărată doamnă! mai o saună, mai un masaj, mai un cocteil, nici nu ştiai când trece timpul. Mergeam mai ales la Antalya… Ştii, avea grijafostu să se intereseze, vedea ce convenţii, conferinţe se ţineau pe-acolo, trecea de lua câteva pliante şi pe urmă băga cheltuiala pe firmă – călătorie de afaceri… Stăteam ca în paradis la Paradis sau mai ştiu eu ce resort de cinci stele… îmi promisese c-o să găsească astfel de conferinţe şi prin locuri mai civilizate, în Franţa, Spania, Italia… Dar a găsi unul singur, în Tunis! auzi, la turcaleţii ăia negri… pfui!

Mă uit în jur. Parcă văd tot mai mulţi tovarăşi de grup.

— Se pare că se adună şi ceilalţi, comentez. S-or fi săturat şi ei de bolovani – spun eu ironic.

— Ei? Nici vorbă! Ce, crezi că dau bani să vadă pietre? Nu ţi-am spus că-şi mănâncă de sub unghii? Nu, dragă domnule, ei nu intră la muzee sau situri. De obicei stau afară, îşi mănâncă sandvişurile… Acum s-or fi dus pe la *şopuri*, să vadă ce pot târgui.

— Or fi având nevoi, încerc să găsesc o explicaţie. Profesori cu salarii mici…

— Taci, dragă, nu zi d-astea. Te faci de râs! Nu găseşti picior de profesor în chestii d-astea. Au hangarale, de plătit bănci… Dacă reuşesc s-adune ceva bani, se duc la Antalya, la resort *all inclusive*, să se simtă şi ei domni – măcar o săptămână.

— Atunci, ăştia de ce-şi mănâncă de sub unghii?

— Păi, vor să cumpere una-alta. De aia vin în Grecia. Ştiai că aici sunt cele mai ieftine blănuri şi haine de piele? Nici în Turcia nu sunt aşa! Şi măslinele sunt ieftine. N-ai văzut ce au năvălit în Plaka? Acolo sunt încă mai ieftine decât în alte părţi.

Mda, văzusem. Când ne-a lăsat autocarul la picioarele Akropolei, era plin. Am urcat şase – cu ghid cu tot. Restul o luase la vale, pe-o străduţă, după ce aflaseră că duce spre Plaka.

— Blănurile le iau din Paralia. O să vezi. Acolo, pe plajă, sunt cele mai ieftine.

— Pe plajă? Izbucnesc în râs. Printre bikini şi şlapi?

— Da, zâmbeşte şi ea, reţinut. Eu ştiu, mi-au spus prietenele care se pricep. Poate-o să-mi iau şi eu ceva, dacă găsesc ce-mi place.

Măcar s-o fac cadou. Eu am vreo trei, le-am luat din Franţa…

Sună telefonul şi doamna îl deschide grăbită, aruncându-se în convorbire ca în piscina unui hotel de cinci stele. Uită de prezenţa mea, vorbeşte tare, fără ascunziş. Povesteşte cuiva (cum de nu aflase?) aventura

fostului cu studenta-secretară-viitoare masterandă-directoare. Eu mă ridic şi plec, fără ca ea să observe. Lângă autobuz se adunaseră şi ceilalţi, discutau între ei. Schimbau informaţii – mai puţin despre situl şi minunile din Muzeul Delphi, cât despre măsline, ulei, blănuri şi icoane. Urma să oprim la Kalambaka-Meteora şi apoi la Paralia. Excursia se apropia de sfârşi. „*Eh, o să reziste*”, mi-am spus, privind către doamna care se apropia şi ea. Eram toţi, se pare – un lucru destul de neaşteptat. De obicei măcar unul se lăsa aşteptat… Se pare că mai toţi se plictisiseră şi erau dornici să plece mai departe.

După Paralia, doamna părea mai veselă, mai exuberantă chiar, era mai volubilă… La Serres, în ultima seară, am întrebat-o:

— V-aţi luat blană?

Aşa era, nu cred să fi văzut atât de multe magazine de piele şi blănuri ca în staţiunea de pe litoralul grecesc. Majoritatea vânzătoarelor erau rusoaice şi romînce. Pe firme scria, în caractere slavone, „Şuba”.

— Nu, dragă. Mergân Alaska, îmicumpărdeacolo. De vulpe polară! M-am împăcat cu *fostu*… adică, Georgică. Semn de împăcare, mergem în croazieră vara viitoare. A doua lună de miere…

— Asta e bine, am spus eu vag, fără a specifica dacă mă refeream la împăcare, sau la croazieră.

— Nu-i aşa? Şi-a prins fufa cu un golan… coleg de Senat. Şi copiii s-au pus pe capul lui – ce era să facă? Vestea mi-a dat-o Andreea – ţi-am spus că e o scumpă? „Da mai lasă şi tu de la tine, mami! mi-a zis. Gata cu despărţitul pentru orice fleac. Ce dacă se mai înfruptă şi el în afara casei? Cât o să mai poată? Se apropie de şaizeci… L-am făcut să pună totul pe numele noastre, tot umblă ANI după el. Dacă mai face prostii, îl dăm afară cu fufele lui cu tot! Aşa că acu-i bine”.

— E bine, am spus, gândindu-mă: „*La noi, întotdeauna, totul e bine. Chiar când e râu, tot e bine. Mai uităm, mai iertăm, mai închidem ochii-şi e bine*”. Uite la colegii de grup: obosiţi, plictisiţi, flămânzi, îngrijoraţi de vama ce vine şi de şpaga pe care trebuie s-o dea. Dar e bine: fiecare are câte-un pet de 21 cu apă de la izvorul tămăduitor al Sf. Parachiva!

Întâlnire cu Fecioara Maria, Femeia Invizibilă şi Mortul Viu

Mă aflu pe o bancă în spaţiul întunecat, murdar şi urât mirositor al sălii de aşteptare din Autogară. Pe câteva bănci dorm călători matinali, cu vreo pungă sau servietă sub cap; unii desculţi (ciorapii slinoşi, cu găuri prin care se iţesc degetele sau călcâiul ajută din plin la mirosul pestilenţial al sălii), alţii acoperiţi cu ziare, cu gurile căscate din care se ridică un sforăit sincopat şi, eventual, un iz de băutură ieftină. Am noroc, pe banca din faţa mea stau trei persoane tăcute, îmbrăcate cuviincios, cu genţi în braţe şi cu încălţările curate. Nu dorm, nici nu miros. Par doar cam triste. Când şi când mă aţintesc cu privirile puţin adormite, dar pline de curiozitate.

„Săru-mâna, domnişorule”, zice la un moment dat unul din ei (stă pe marginea stângă, puţin câş faţă de mine. Are în braţe o geantă dolofană, din piele artificială maronie. Poartă costum bleumarin cu dunguliţe rozulii, cămaşă destul de albă şi cravată boţită. Seamănă cu un funcţionar de stat, poate inspector şcolar, îmi zic, după care-mi spun că inspectorii nu umblă cu autobuzul, mai nou…)

„Bună dimineaţa” îi răspund, încercând să-i cuprind pe toţi trei în bineţe. Al doilea bărbat, aşezat pe marginea dreaptă a băncii, mormăie ursuz ceva, dar femeia, aşezată la mijloc, îmi răspunde, zâmbind:

„Bună să fie şi a matale, domnule, cum ţi-o fi inima”.

Neavând să mă plâng de inimă, îmi zic că mi s-a menit de bine…

„Şi matale tot la oraş?” continuă femeia discuţia.

„Tot”, am confirmat eu, deşi nu era nevoie. Singurul autobuz ce urma să plece din autogară avea ca destinaţie municipiul capitală de judeţ, aflat nu foarte departe.

„Tot la Starea Civilă?” mă iscodi mai departe femeia. Era trecută de prima tinereţe, înaltă şi slabă, îmbrăcată într-o rochie din material deschis cu flori mari, verzui cu accente albastre, cu danteluţă la gât şi pe umeri, deasupra braţelor goale. Pe geanta din piele bej – de asemenea destul de voluminoasă – avea împăturit un pulover dintr-un material pufos de culoare lila. În picioarele goale purta nişte sandale decupate la spate, cu un toc nu foarte înalt, de culoare bej. Mi-era greu s-o încadrez profesional: poate învăţătoare?

„Ăăă… nu. De fapt, eu mă întorc acasă, locuiesc în oraş…”

„Aşa?” se miră de formă ursuzul, nu foarte interesat. Şi el purta haine curăţele: pantaloni gri închis, cu genunchii lucioşi şi materialul uzat – dar proaspăt călcaţi. Bustul costeliv era îmbrăcat într-un sacou cu model „în brazi”, verzui şi indigo pe fond gri deschis, desfăcut la nasturi. Cămaşa era albă, scrobită – dar desfăcută la gât întrucât nu purta cravată. Părea un funcţionar de stat, probabil în prag de pensie.

„Dar cu ce treabă la oraş aşa de devreme?” schimbai vorba, în mine tresăltând pasiunea de jurnalist. „La Starea Civilă?” – îmi amintii eu întrebarea femeii.

Bărbaţii dădură din cap, trişti. Femeia, mai volubilă, completă:

„Da, domnule, fi-le-ar de cap, că ne poartă pe drumuri de luni de zile. De-acolo ne ştim” – dădu ea din

cap spre stânga şi spre dreapta.

„Dar ce au cu voi?”

„Nu ştim, domnule. N-am făcut rău nimănui în viaţa mea! Vreo două muşte oi fi strivit, ştiu eu? – oare de aceea sunt pedepsit? Am ţinut posturile de peste an, m-am spovedit, părintele Grigore mi-a citit, nu trec prin faţa vreunei biserici fără să-mi fac cruce…” Ochii bătrânului ursuz se aburiră parcă de lacrimi.

„Chiar aşa, zise femeia. Am mers tustrei în pelerinaj în Dobrogea, of! că la Sfântul munte nu-mi dau voie… Dar ce folos?”

„Dar ce vi s-a întâmplat?” nu înţelesei eu.

„Ce să te mai amărâm şi pe matale?” zise „inspectorul”. Sigur nu era inspector, îmi revizuii eu părerea. Un inspector, chiar şcolar, nu este amărât de nimeni – nici chiar de către Starea Civilă.

„Tot nu avem ce face până vine autobuzul”, îi trăsei eu de limbă. „Mai umplem timpul…”

„D-apoi, eu am cu ce mi-l umple, nu am nevoie de mers la oraş. Am copil de crescut, găini de hrănit, vaca zbiară în pătul… OoofL. De la copil mi se trage”.

„Da ce drăcii a făcut?” am întrebat, ştiind că nu există copil cuminte.

„Face drăcii, „confirmă femeia, „da acum n-are vină. Numai c-a venit vremea să-l dau la şcoală”.

„Asta e de bucurie”, îmi dădui eu cu părerea.

„Aşa crezi, matale? Da’ cum să-l dau, dacă dânsul n-are nume?”

„Dânsul? Aha, copilul. Dar de ce n-are nume?”

„Că eu nu-s măritată, d-aia. Şi-i născut înainte de vreme, ca din flori cum se zice…”

„Păi, n-ai fi singura care ai copii înainte de măritiş…”

„Da’ nu-i dinainte de măritiş, domnule. Eu nu-s dintr-alea! Da uite că un prostălău de la Primărie scrise aiurea

în certificat”.

„Cum aşa?” n-am înţeles deloc povestea.

„Păi, uite aici” – scoase femeia din geanta doldora de hârtii, una din ele. „Zice că bărbatul mi-a murit pe 10 august 1997, zice?”

Văzând încuviinţarea mea, continuă: „Iar aici, pe certificatul de căsătorie, zice că ne-am căsătorit pe 21 ianuarie 1999 – zice? Iar copilul s-a născut – uite-aici! – pe 7 martie 2001! Eh?”

„Cum dracu’?” m-am scăpat eu. „Cu „mortul” te-ai căsătorit?”

„Păi nu era deloc mort, că el a murit anul trecut. Nu m-a durut capul – dar când să-l înscriu pe copil la şcoală, mi-au zis: „Sub ce nume îl înscriem?” „Al lui”. „Da, dar care e numele lui?” „Popescu, că aşa-l chema pe răposatul”. „Nuu! doar n-o să puneţi numele răposaţilor! Ori al tatălui recunoscut legal, ori al mamei dacă nu era măritată”. „Numai că eu eram măritată, cu răposatul”. „Cum o să fii fost măritată, dacă dânsul era decedat?”

Acum am înţeles că „dânsul” era de data asta fostul bărbat, nu copilul…

„Da am certificat de naştere, am zis” – continuă femeia povestea. „Nuu! cum să fi fost măritată cu un decedat? Uite certificatul de deces, crezi că nu ştiu să citesc?!” Şi uite aşa mă poartă de atunci: ba să-i duc certificat că mortul nu a murit când a murit, ba că e de acord să dau copilului numele meu de fată, ba că trebuie să fie de acord să-i poarte copilul numele…”

„Cine trebuie să fie de acord?”, n-am înţeles eu.

„Răposatul, nu-ţi spun?”

„Şi e de acord?” am făcut eu un spirit de glumă-dar femeii nu-i ardea.

„Păi, am fost la nişte spiritişti şi săracu’ mi-a zis că-i de-acord, dar certificat nu mi-a putut da. După ce toţi cei

prezenţi la şedinţă au dat declaraţii că au auzit cu urechile lor cum că răposatul era de acord, li s-a cerut să aducă adeverinţe că sunt sănătoşi. Au adus, că mi-s prieteni, dar crezi că a ajutat? Au cerut confirmare de la dânsul că pe data de 17 iunie 2008 a fost prezent la şedinţă. Plus, copie notarială după procesul-verbal al şedinţei, care să arate cine a fost preşedinte, ordinea de zi a şedinţei, cine a întocmit procesul-verbal…”

„Matale ai fost la şedinţă?” l-am întrebat pe „inspector”.

„Eu, nu. Aveam de alergat după hârtii…”

„Aha, nu sunteţi împreună în treaba asta…”

„Nu, domnişorule, noi nu ne ştiam până să începem să umblăm pe la Starea Civilă…”

„Şi, tu de ce mergi?”

„Că vreau să mă-nsor. Voiam, că femeia s-a săturat să tot aştepte… Acum, poate mă însor cu femeia asta de aici, că ne ştim durerile…”

„Doamne fereşte!” se sperie femeia. „Să umblăm după alte acte? O să ajungă băiatul la vârsta facultăţii şi noi tot nu le terminăm!”

„Şi ce probleme ai cu însuratul?”

„Păi, n-ar fi probleme. Doarea mi-a cerut hotărârejudecătorească să-mi pot păstra numele”.

„De ce să nu-l poţi păstra?”, n-am înţeles eu.

„Păi, dac-am divorţat?”

„Şi ce dac-ai divorţat?”

„Eee, crezi că nu contează? Mi-a zis funcţionara: „se cere hotărâre? Se cere. Aduci hotărâre!”

„Se cere de la femei…”

„Păi, vezi că nu ştii? Uite aici: certificat de căsătorie, certificat de naştere al ambelor părţi, certificate de naştere ale părinţilor ambelor părţi…”

„Care părţi?”

„Eu şi femeia de car-am divorţat. Dar nu mă încurca! Aşa. Cerere de înaintare a divorţului, hotărârea judecătorească de divorţ definitivă şi irevocabilă, aprobare să ne păstrăm numele – toate în original, copie şi copie legalizată. Le am pe toate – între timp mi-a cerut şi dovezi, declaraţii ale martorilor, ale avocaţilor… Nu am declaraţia fostei că pot să îmi păstrez numele”.

„Păi, de ce nu-i ceri?”

„Pentru că nu ştiu de unde s-o iau. Suntem divorţaţi de vreo cinci ani. S-a măritat cu unul de prin Patagonia, Chile… undeva prin sudul Americii. Nu-i aveam adresa. Acum, am aflat, i-am scris, dar nu mi-a răspuns. Am cerut Tribunalului să-i trimită o citaţie – dar toate vin la mine”.

„Cum aşa?”

„Sigur că da, că ea apare ca locuind cu mine. Nu i se schimbă adresa până când n-o dau în judecată să fie scoasă din spaţiu”.

„Păi, de ce n-o dai?”

„Unde s-o dau? M-am dus la poliţai, mi-a zis că nu-i frumos s-o las pe drumuri. Poate doar când s-or schimba buletinele, la zece ani. „Păi, domnule ofiţer, femeia s-a remăritat, e în Patagonia… sau Uganda?… nu stă pe drumuri”. „Şi eu de unde ştiu? Fiecare cetăţean al României trebuie să aibă o adresă! Deci, ea are. Stă cu tine!” „Nu stă, domnule ofiţer, stau singur, am o garsonieră…” „N-o vezi tu, asta e. Şi nu mă mai bate la cap, că-ţi dau imediat locuinţă la arest!”

„Mda. Şi acum ce faci?”

„Duc declaraţii de la toţi vecinii că n-au văzut-o pe fosta în ultimii cinci ani. Doar că mi-e teamă să nu zică că am omorât-o, vai de sufletul meu. Am dus declaraţii de la părinţii ei, dar au zis că nu le poate lua în consideraţie, fiind ele rude de gradul întâi…”

„Şi matale?” m-am întors spre bătrâior.

„Eh! mârâi acesta, eu ies la pensie. Doar că nu îmi pot calcula pensia, nu am destui ani de vechime…”

„Cum aşa, nu ai plătit asigurări?”

„Am plătit, cum nu? Am fost şi în sindicat. Dar îmi lipsesc vreo douăştrei de ani”.

„De ce nu mai lucrezi?” se miră femeia. „Doar o să ai pensie mare”.

„Da’ de unde… Dar am făcut anii, am trecut de şaişcinci. Mă dau afară. Directorul are un nepot… dar ani de muncă n-am de ajuns, deşi lucrez acolo de aproape patruzeci de ani. Cică sunt mort de douăştrei de ani.

„Cum mort? Te văd foarte viu”.

„Tu mă poţi vedea. Chiar şi funcţionarul mă vede – dar „actele vorbeşte” zice dânsul”.

Alt „dânsul”…

„Şi, ce „vorbeşte actele”?”

„Că am murit în 1985. Asta e”.

„Cum, frate? Cum să fi murit? Ai fost în comă?”

„Nici măcar. Aveam un şmecher, se ocupa cu Fondurile. Băgase acolo tot felul de nume, adunate de prin cimitir. Au închis ochii, erau buni morţii la votări, ba chiar şi doctorii îi trecuseră printre pacienţi. Nu ştiu cum a nimerit numele meu printre morţi… Acum nu-i pot convinge că eu sunt viu, că am lucrat în toţi aceşti ani”.

„Păi, n-ai state de plată, facturi, bonuri, scrisori… care să ateste faptul că ai trăit şi muncit toţi aceşti ani?”

„Ba am” – bătu el cu palma peste servieta doldora de hârtii. „Dar trebuie copii legalizate după ele. Declaraţii ale emitenţilor că ei le-au completat. Declaraţii de la popă că nu mi-a făcut slujbă de înmormântare şi de la gropari că nu m-au îngropat. Cel mai rău e faptul că nu există un certificat de deces! Deci, nu-mi pot elibera un certificat că am înviat…”

„Numai să nu îţi ceară o declaraţie de la Sfântul

Petru că ţi-a deschis Poarta…”

„Taci din gură, nu cobi!” se sperie bătrânul, care acum mi se părea mai mult trist decât ursuz.

Ajuns la oraş, am pus pe hârtie povestea aşa cum o auzisem şi am dus-o lui Şefu’.

„Bă, tu ai aflat că-mi trebuie nişte certificate de la Primărie”, se încruntă el spre mine. „Vezi, poate te trimit să-mi aduci un certificat parafat, ştampilat, cu declaraţii autentificate, că nu eşti prostănac…”

Dar, învăţasem şi eu lecţia; începusem să mă adaptez.

„Îi cer mai întâi declaraţie unchiului meu”, am zis liniştit. „Tocmai a fost numit în Cabinet, n-o să mă refuze. E drept că nu-i place cuvântul „prostănac”, o să mă întrebe la ce faceţi aluzie…”

M-a dat afară din birou şi a plecat la Primărie să-şi ia certificatele. Ştiu că lui n-o să i se ceară să umble cu serviete cu hârţoage. Va spune că-i în anturajul unor „prostănaci”…

CUPRINS

Cuvânt înainte 7
PROZĂ FANTASTICĂ 11
Greşeli scump plătite 13
Timpul 22
Întâlniri cu Autorul 26
La Răscruce 31
Cadoul 49
Aşmodeu 57
Amiază geroasă 65
Licitaţie 71
Lacul 77
Prin Iad 86
Mesajul 94
Să iubim animalelente 99
Un om obosit 110

Poveste valahă 120
Monica 130
Întâlnire neprevăzută 135
Domnul Meher 142
Codruţa (poveste) 149
Manuscrisul 162
O muscă în lump 168
El Dorado 174
Ai grijă ce-ţi doreşti 180
Ultimul balaur 190
Făt-Frumos Nenăscut 206
UCENICIE DE JURNALIST 225
Ucenicie de jurnalist 227
O noapte la Operă 239
La Poşta Redacţiei 241
În preajma alegerilor 249
Suplimentul Ştiinţific 256
Poveste cu stafii 264
Ştirile 268
Mărirea lefii 275
Marcela dă examen 282
E bine 296
Întâlnire 304

*

* * *

Şi atunci, într-o noapte, chiar înainte de a se trezi, i-a venit Visul, pe care şi l-a amintit în zori. O Doamnă – semăna cu Procuroarea

*

* * *

„Acum ce facem?” întrebă Codruţa. „Unde-l putem căuta?”

„Să încercăm să găsim acel Siculeni. Acolo oameni

ştiu poate mai multe lucruri, dacă sunt mai multe cazuri de boală…”

S-au despărţit. Cu părere de rău, constată Codruţa. Se simţea bine alături de prietena ei cea nouă. Abia aştepta să se întâlnească din nou cu ea, a doua zi, la şcoală. Bunica stătea tristă, în bucătărie. Fetiţa îşi dădu seama că bunica aici îşi petrecea mai tot timpul, mai

*

* * *

Codruţa nu l-a mai aşteptat. A pornit pe o potecă ce ducea în direcţia vârfului de munte. După ce a intrat în pădure, a pierdut direcţia, Mergea pe tot felul de cărări, când la dreapta, când la stânga. A oprit o vreme, să-şi tragă sufletul. A plecat mai departe. La o vreme, a prins-o noaptea. S-a speriat, era singură şi i se părea că e înconjurată de lighioane, de fiare sălbarice fioroase, ba şi tot felul de fiinţe fantastice din basme: pitici, cloanţe, uriaşi, balauri…

*

* * *

Privirea îmi coboară din înălţimi spre suprafaţa oceanului. Luceşte ca o piele de caşalot, întinsă cât cuprinde privirea, plutind pe hula domoală. Mă aflu la peste o mie de metri deasupra suprafeţei mării şi mă întreb, ca o străfulgerare, ce impact va avea căderea mea în acea suprafaţă lucrioasă de sub mine. Mă aflu într-un fel

*

* * *

*

* * *